

Na območju lendavske občine je več kot 600 hektarjev vinogradov, od katerih je velika večina obnovljenih in so v polni rodnoosti.

Doslej sicer ni bilo težav s prodajo pridelka, kajti vinogradiški (v glavnem zasebniki, saj ima družbeni sektor le 24 hektarjev goric), so pridelke zlahka prodali. Nekoliko slabše pa se letos godi tistim, ki so vse grozdje stisnili v mošt, saj je odkup vina klavrn. Letos, ko bo predvidoma dober pridelek, se bo več vinogradnikov odločilo za prodajo grozdja. Ker je do ljuto-

merske kleti daleč, so nameravali v Centibi pri Lendavi zgraditi neke vrste prevzemno postajo. V ta namen so vinogradniki, ki so dobili odškodnino za škodo po predlanski slani, združili tudi nekaj

— ZA LENDAVO —

DVE KLOFUTI

sredstev. Zdaj pa je kot strela z jasnega udarila novica, ki sploh ni razveseljiva: ABC Pomurka za zdaj ne namerava graditi prevzemne postaje, pa tako tudi ve-

nove vinske kleti, kajti naložba bi stala milijardo novih dinarjev. Vsota, ki je nimajo, niti si je ne upajo (glede na visoke obresti) sposoditi.

Druga klobuta pa prihaja iz

Maribora. Delovna organizacija Konstruktor, v katero je vključen tozdr Opekarna Dolga vas, je sporočila, da v Lendavi ni pripravljena financirati gradnje nove proiz-

vodne dvorane za program okrasne in uporabne keramike. Vzrok je isti: ni denarja! V Dolgi vasi, kjer se nekaj delavcev že ukvarja s keramiko, bodo morali izrabiti sedanje prostore, morda jih tudi razširiti s prizidkom, kajti da bi v Lendavi kar tako na lepem nastala velika keramična industrija, je bila prevelika utopija.

Dve klobuti. Škoda. Morda pa tudi ne, če sta preprečili, da bi bilo kdaj pozneje — več klobut (težav z vračanjem posojil).

S. S.

23. SREČANJE MLADIH TEHNIKOV JUGOSLAVIJE

Pridobivati nova znanja

Zveza organizacij za tehnično kulturo Murska Sobota je društvena organizacija, ki s svojo dejavnostjo, programom in akcijami vzgaja in izobražuje občane, delovne ljudi in predvsem mladino ter popularizira znanost in tehniko, razvija in izpopolnjuje tehnično kulturo in razvija ljubizen do dela. S svojo vsebino dela, na osnovi sprejetih programskih usmeritev, bistveno prispeva na poti v vsesplošno inovativno družbo in v duhu tekmovalnosti motivira mlade ljudi, da z delom pridejo do novih spoznanj in znanj.

V društvu je nekaj nad 2000 članov, ki so večinoma podporni, manj je aktivnih, čeprav so posamezna društva in klubi dosegli lepe rezultate. Na skupščini zveze smo ugotovili, da se povečuje obseg dejavnosti v vseh naših organizacijah, zato bomo v izvršilnem odboru in predsedstvu morali dosledneje koordini-

rati delo med organizacijami, usmerjati njihovo dejavnost, jim pomagati in seznanjati javnost z dosežki in delom v ZOTK.

Na skupščini zveze smo sprejeli tudi odločitev, da v občini organiziramo 23. srečanje mladih tehnikov Jugoslavije od 11. do 14. junija. Organizacijo smo

prevzeli z namenom, da po daljši časi trajajočem mrtvili ponovno uveljavimo dejavnost na področju tehnične kulture, ki bi morala imeti ustrežnejše mesto v zunajšolskih dejavnostih, tako v osnovnih kot srednjih šolah; tega pa žal danes nima. Srečanje je tudi pomembna manifestacija političnega značaja, saj bo privedel pomenila uveljavitev naše občine, ker so njeni udeleženci učenci in pedagoški delavci iz vseh republik, več delegacij iz tuje in znani družbenopolitični delavci iz republik in federacije.

Cilj je v tem, da se izmenjajo medsebojne izkušnje, poveča interes mladih in prispeva k nadaljnjemu razvoju znanstveno-tehničnega in delovno-proizvodnega ustvarjanja.

Prav tako si želimo, da se poveča množičnost in dvigne tehnična kultura v občini na višjo raven.

Udeleženci srečanja, ki jih bo okrog 500, so najboljši mladi tehniki, izbrani na šolskih, občinskih, regijskih in republiških tekmovanjih. Program je zanimiv in obsega 24 različnih področij, v okviru katerih bodo mladi predstavili in zagovarjali svoje naloge in praktične izdelke, oziroma tekmovali na tehnično-sportnem področju. Na nekaj zanimivejših področjih je vredno opozoriti: varčevanje z energijo in nadomestnimi viri, avtomatizacija in robotika, računalništvo, uporaba agrotehničnih predlogov in sredstev v proizvodnji hrane, arhitektonsko in gradbeniško maketarstvo ter konstruktorstvo, astronomika, splošno konstruktorstvo in inovatorstvo, radiokonstruktorstvo, avtomodelarstvo, brodomodelarstvo, letalsko in raketen modelarstvo, astronomija, atomska fizika, kemijska tehnologija.

Vse, ki se kakorkoli zanimate za tehniko, še posebej pa mlade, vabimo, da si ogledate zanimiv program in mogoče se bo tudi v vas prebudila iskrica interesa za delo v enem izmed naših klubov ali društev, saj to je vaš prvi korak, ki ga napravi v razvojni spirali učenja. V družbi moramo zmeraj izkoristiti vse kadrovske potencialne, zato je potrebno še posebej skrbeti za nadarjene učence. Prav preko dodatnega in razširjenega programa v šoli ali izven nje, katerega usoda pa je žal v mnogočem odvisna od materialnih možnosti, mladi pridobivajo nova znanja bolj odvisno od dela in še posebej delovne navade — in kot radi rečemo: naučijo se učiti. Tudi naša ZOTK si bo naštreno prizadevala, da v okviru svojega programa omogoča prodor mladih, delovnih in sposobnih kadrov, ki bodo v našem gospodarstvu prevzeli odgovorna strokovna in vodstvena dela in naloge.

Ob koncu še to. Začenjamo z akcijo za obnovu doma, ki naj bi ponovno postal zbirališče mladih inovatorjev, tehnikov, predvsem pa dom vseh tistih, ki so jim pri srcu računalništvo, modelarstvo, radioamaterstvo in druge dejavnosti.

Rudi CIPOT, predsednik ZOTK

Bojan Peček

PARAČINSKA DELEGACIJA V MURSKI SOBOTO — Z vlakom bratstva in enotnosti je prispela tudi 6-članska delegacija iz pobratene občine Paračina. Na slovesnem sprejemu jim je prisrčno dobrodoščilo izrekel predsednik OK SZDL Geza Farkaš. Med obiskom v Murski Soboti so bili pogovori s širšim političnim aktivom, kjer so ugodno ocenili medsebojno sodelovanje, kar bo treba še poglobiti, zlasti na gospodarskem področju. Foto: M. Jerše

Bernada Peček

Leto XXXVII
Št. 22

Murska Sobota
11. junija 1987

Cena 200 din

VESTNIK

Dragi prijatelji, dragi naši gostje!

Veseli nas, da se Vestnikov vlak tokrat ustavlja na ljubljanski železniški postaji in da si boste ogledali Ljubljano — našo in vaše slovensko glavno mesto. Upamo, da bo vaš kar prekratek obisk minil v veselem razpoloženju, in mi se bomo kot gostitelji trudili, da k temu razpoloženju prispevamo kar največji delež. To je tudi prav za take prijateljske obiske.

Ljubljano verjetno vsi že vsaj malo poznate. Poznate jo zato, ker je v vsej slovenski zgodovini pomenila središče Slovenije, ker so vanjo vlagali mnogi rodovi Slovencev in jo razvili v mesto, kakršno je danes. To pa pomeni, da so v Ljubljano svoj

delež vlagali tudi vaši predniki in je torej v resnici tudi vaše mesto. Glejte jo torej tudi s te strani in veseli bomo, če nam boste izrekli tudi kakšno kritično pripombo o tem, kako zanj skrbimo oziroma kako ne skrbimo. Veseli pa bomo seveda tudi pohval, če se vam Ljubljana zdi lepa in vredna ogleda. Program vašega obiska predvideva predvsem ogled kulturnih in mestnih znamenitosti in potrudili se bomo, da vam bomo v kratkih urah pokazali kar največ tega. V Ljubljani kot središču Slovenije domuje mnogo nacionalnih ustanov — kulturnih, znanstvenih, vzgojnih, izobraževalnih — poleg tega pa je v njej mnogo gospodarskih podjetij, ki so ponesla v svet ime slovenskega gospodarstva. Ljubljana, ki danes šteje okrog 320.000 ljudi, je pač splot vsega: splot ljudi, ustanov, slovenskih glavnih prometnih žil, ki vodijo od vzhoda proti zahodu, od severa proti jugu

in seveda tudi splot zgodovinskih in drugih spominov, ki jih zlasti še druga svetovna vojna z okupacijo in z žico obdano Ljubljano ponuja kar se da veliko. Od tod tudi priznanje Ljubljani, ki je mesto heroj, na kar smo Ljubljančani še posebno ponosni.

Upamo, da vam bo ogled ljubljanskega Kliničnega centra, Cankarjevega doma, starega dela Ljubljane z nekaterimi kulturnimi in zgodovinskimi kraji pričaral vsaj del tiste informacije, ki jo mora imeti o svojem glavnem mestu verjetno prav vsak Slovenec. Potrudili se bomo, da bi vam pokazali kar največ. Pokazali pa predvsem tisto, po čemer je Ljubljana pač v tem našem prostoru pomembna, da ne rečem znamenita, in potrudili se bomo, da bo tudi vaše popoldansko prijateljsko srečanje na Gospodarskem razstavišču, ki je prav tako eno od znamenitosti Ljubljane, kar se da prijetno in lepo.

Želim si, da bi bil za mnoge od vas današnji obisk spodbuda, da bi v prihodnje tudi v lastni organizaciji obiskali Ljubljano in si ogledali še druge njene znamenitosti. Kajti zagotovo Ljubljana ni zgolj mesto, v katerem bi se le po svojih dolžnostih zgrinjali šolarji, poslovni ljudje, umetniki in še kdo drug, ampak je kraj, kamor lahko z veseljem pride tudi turist, naključni obiskovalec in pogleda vse njene znamenitosti. Ljubljana nima zgolj gradu, ki ji v tem hipu že zdavnaj ni več v ponos, saj pri njegovem obnavljanju nastajajo kar velike težave, nima samo Tivolija, ki smo ga mogoče v zadnjih letih celo preveč zanemarili, marveč ima seveda veliko veliko drugih znamenitosti in lepih točk, ki jih pozoren popotnik kaj lahko opazi.

Večinoma prihajate Vestnikovci iz drugačnih krajev, drugačnih pokrajin, kot je tista, v kateri je Ljubljana. Prav to bo verjetno možnost, da sta obisk in ogled za vas zato še bolj zanimiva in za prihodnje obiske Ljubljane še bolj spodbudna.

S to željo pa vam hkrati ključem: Dobrodošli v Ljubljani, dobrodošli prijatelji iz severovzhodne Slovenije!

Jože OSTERMAN
PREDSEDNIK
MK SZDL LJUBLJANE

Vreme letos kmetijcem ni prav nič naklonjeno. Tožave so se začele že s spomladansko setvijo, ki je zaradi pogostih padavin zamujala, deževno vreme je pospešilo razvoj boleznih v posevkih ozimnih žit, ovira pa tudi spravilo sena. Čeprav bi s prvim odkosom trave morali končati že do sredine maja, seno še ni pospravljeno. Letos ga bo sicer veliko, bo pa nekoliko slabše kakovosti. Kmetijci upajo, da bodo imeli več sreče z drugim odkosom, velja pa upoštevati nasvet strokovnjakov in dognosti travnike takoj po spravilu sena. Foto: Albert A.

BRATSKI VLAK V POMURJU

Lokomotiva še dobro vleče

Tokrat so bili Srbi v Sloveniji, čez dve leti bodo Slovenci odpotovali v Srbijo. Vlak bo krenil osemnajst. Na ta način se bratske vezi ohranjajo, še več: postajajo še močnejše. Kajti lokomotiva bratstva in enotnosti očitno dobro vleče. Še vedno. Tega ne pišemo iz morebitne samoumevne novinarske privrženosti manifestaciji, pač pa je povod pričanje, ki je plod opazovanja dogajanj ob letošnjem srečanju potnikov pomurskega dela slovensko-srbske kompozicije.

Ugotovitev, da obstaja realna nevarnost, da vlak počasi odmrje, je nesporna. Vsaj takrat, ko razmišljamo razvojno, upoštevaje načelo minljivosti vsega živga. Tudi človeškega življenja. Generacija, ki je doživljala brezcižnje odisejane v letu 1941 in ki je z druge strani v časih brezmejnega človeške stiske ponudila roko obupavajočim, je vse manj števil-

na. To je dejstvo. Zato je ohranjanje vlaka možno samo s pomlajevanjem tistih, ki se vsaki dve leti po železniških tirih odpeljejo k »bratom«. Letošnji »pomurski« vlak je bil mlad. To lahko zatrdimo že zato, ker so bili pri nas ljudje, ki so Slovenijo videli prvič. Torej se udeležuje srečanj že druga, celo tretja generacija. In tudi ta se (pa še kako) pooseblja z vrednotami, ki so jim jih deloma vcepili njihovi starši, stari starši.

Najmlajši je bil tetos Dejan iz Titovega Užica. Šteje jih šele trinajst. Za najboljšo literarno delo obratstvu in enotnosti so ga nagradili s potovanjem v Slovenijo. Bilo mu je všeč. In to niti ni najbolj bistveno. Veliko pomembnejše je dejstvo, da trinajstletnik iz Srbije podoživlja vlak. Z nujnimi miselnimi spremembami, ki so značilne za generacijo, ki ne

more izkustveno govoriti o drugem svetovnem spopadu, ki pa se zaveda, da je v idejo popotovanja iz Srbije v Slovenijo in obratno vkomponirana misel: ena temeljnih nalog človeštva je ohranjanje (kjer je še) miru. Dejan, kot večina mladih, namreč ne razmišlja več zgolj o nemškem okupatorju in obrambni vojni jugoslovanskih narodov, pač pa so njegova obzorja bistveno širša, kozmopolitska: vlak bratstva in enotnosti je vlak miru. Dokler bo tako, se ni bati, da bi vagoni zastali na pol poti. Ne na pol poti iz Srbije v Slovenijo, pač pa na pol poti med mirom in brezmejno človeško omejenostjo, ki se ji reče vojna.

Prijetna osvežitev

»To potovanje mi pomeni prijetno osvežitev. Čeprav sem star že 54 let, mi ni naporno potovati v Slovenijo, v Gornjo Radgono. Navsezadnje sva z Brankom preživela skupaj kar nekaj otroških let,« je dejal Duro Đurović, ki je bil štiri dni gost pri Branku Borku iz Gornje Radgone.

Z Vlakom bratstva in enotnosti je prispelo v gornjeradgonsko občino devet gostov, od tega so bili štirje člani delegacije iz Mladencova. V petek zvečer jih je sprejel predsednik skupščine občine Peter Fridau, sobotni dan pa so med drugim preživeli tudi v obratih Mineralne vode in na Janževem Vrh. V nedeljo so si ogledali izsuševalna dela v Ščavniški dolini

in usmerjene kmetije v Vidmu, popoldne pa na konjske dirke v Ljutomeru. V ponedeljek dopoldne so se za kratek čas pomudili še v Kapeški kleti, nato pa so odšli v Maribor, od koder so se skupaj z drugimi odpeljali proti Srbiji.

Letos mineva tudi deset let sodelovanja med Gornjo Radgono in Mladencovcem, in kakor je dejal predsednik OK SZDL Mladencovac Dragoslav Borić, so največji dokaz in zagotovilo uspešnega nadaljnjega sodelovanja in poglabljanja vezi otroci. Največ sodelujejo prav otroci osnovnih šol in letno roma v eno in drugo stran na tisoče pisem in razglednic.

VOZNI RED ZA VESTNIKOV VLAK

	odhod	prihod
MURSKA SOBOTA	06.10	21.35
BELTINCI	06.17	21.28
VERŽEJ	06.26	21.16
LJUTOMER	06.34	21.09
LJUTOMER MESTO	06.39	21.04
IVANJKOVCI	06.54	20.50
ORMOŽ	07.07	20.34
PTUJ	07.37	20.15
LJUBLJANA	10.15	17.35

VSEM NA
VESTNIKOVEM VLAKU
SREČNO VOŽNJO!

Se vedno napetost med Indijo in Sri Lanko. Indijska transportna letala so prejšnji teden odvrgla 25 ton žveža obkoljenim Tamilcem v Sri Lanki. Šrilanška vlada je dejanje obsodila kot grobo kršitev njene ga zračnega prostora in zahtevala tudi od OZN, da Indijo obsodi za to dejanje. Na slikki: budistični monihi protestirajo proti indijski pomoči Tamilcem.

Za vztrajno odpravljanje nasprotij

Ne bo odveč vprašanje, zakaj je potrebno v jugoslovanski družbi vedno znova opozarjati na spoštovanje ustavnih načel o svobodi veroizpovedi in normalnega odnosa do vernikov. Sklep je lahko preprost, namreč, da nekaj ni v redu, kajti drugače ne bi bilo na seji predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije povedali, da se je potrebno upreti dogmatskim in sektaškim odnosom tako do vernikov kot do pojavov klerikalizma.

Mimogrede se spomnimo na razburjanje ob božični poslanici ljubljanskega nadškofa. Sledile so žolčne razprave, ki so nam ponovno pokazale, da je dogmatizem še hudo zasidran med ljudmi kot tudi med nekaterimi političnimi funkcionarji. Ne samo na vernike, temveč tudi na Cerkev gledajo nekateri še vedno kot na nebodigatreba, s trditvijo, da je z ločitvijo cerkve od države ta del življenja tako rekoč izven družbe. Pri vsem tem zanimiv pojav.

Ko govorimo o nasprotjih, podvigujemo nekatere nacionalne konflikte kot osrednje zlo v naši družbi. Konfesijskih razlik v

jugoslovanski družbi sploh ne omenjamo, čeprav so moralna načela posameznih ver vplivala na vedenje in postopke ljudi.

Mentaliteta, oziroma po domače način mišljenja in čustvovanja narodov in verskih skupnosti ne nastaja z dekreti. Poraja in razvija se skozi stoletja, se dopolnjuje in spreminja. Ena izmed pomembnih sprememb je nastopila po vatikanskem koncilu leta 1962, ko so se zavzeli za sodelovanje med različnimi verskimi skupnostmi in dokončni odpravi nekdanjih sovraštov med cerkvami. Dogmatizem in sektaštvo je bila torej lastnost tudi verskih skupnosti.

V Jugoslaviji si prizadevamo odpraviti vse vrste nasprotij, ki lahko povzročijo nepotrebne zaplete med narodi, med ljudmi in tudi med verniki. Bili bi naivni, če bi mislili, da so vsa ta nasprotja že odpravljena. Ni nobena skrivnost, da je odnos pravoslavne cerkve do rimokatoliške bolj zadržan, kot odnos rimokatoličanov do pravoslavnih. Tudi prebujanje muslimanskega funda-

mentalizma vnaša nestrpnosti. Presenetljivo je to, da srbska pravoslavna cerkev noče priznati makedonske. S presenečenjem smo lahko prebrali v nekem pravoslavnem glasilu trditev, da sta Vuk Karadžić in Dositej Obradović največja krivca za zmanjšanje vloge pravoslavne cerkve kot edine voditeljice Srbov. Tudi hrvaška cerkev si lasti voditeljstvo hrvaškega naroda. V Sloveniji pa slišimo tu in tam obtožbe, da so verniki drugorazredni državljani.

Napak bi bilo tudi misliti, da pozivamo na strpnost do verujočih, ker je družba v krizi. Ne, v procesu demokratizacije in v odporih proti dogmatizmu na vseh ravneh, tako med neverujočimi in verujočimi in političnimi dogmatiki, je strpno obravnavanje vseh problemov in odnosov porok za boljše družbo.

Spet na železnico?

Republiški komite za promet in zveze je pripravil posebno analizo o tem, kako bi preusmerili tovorni promet s cest na železnico. Trenutno naše železnice prepeljejo polovico vsega tovora, do leta 2000 pa naj bi se ta delež povečal na 63 odstotkov. Prevoz 30-tonskega tovora po železnici z električno vleko je racionalnejši od prevoza po cesti na razdalji, daljši od 248 kilometrov, če pa tovor vleče dieselska lokomotiva pa na razdalji 388 kilometrov. Prevoz blaga po železnici z za bojniki je konkurenčen cestnemu že na razdalji preko 50 kilometrov.

Razlogov za preusmeritev tovora na železnico je veliko: slabe ceste, cena prevoza in manjše onesnaževanje okolja.

Še ena nevšečnost

Na Zgornjem Avstrijskem so prejšnji teden aretirali 61-letnega Martina Bartscha, bivšega esesovca, paznika v koncentracijskem taborišču Mauthausen. Po avstrijski zakonodaji velja Bartsch, ki je po rodu Romun, za nezaželeno osebo. V Avstrijo je Bartsch z veljavnim ameriškim potnim listom prispel pred štirnajstimi dnevi, Avstrijo pa si je izbral — kot je izjavil — da bi v njej preživel preostanek življenja. Avstrijski so Bartscha hoteli vrniti v Ameriko, toda ti ga odločno odklanjajo. Avstrijski notranji minister Karl Blecha je v zvezi s tem izjavil: »Na Avstrijo ne more in ne sme pasti sum, da je dežela, v katero lahko odlagajo vojne zločince in druge nezaželene osebe.«

Gordijski vozli

Mislím, da so v Beogradu naprej dvignili vik in krik nad »gordijskimi vozli« v Ustavi in Zakonu o združenem delu, češ da jih je treba čim prej razvozlati. Zdaj je spreminjanje Ustave in Zakona o združenem delu že v normalnem procesu, kaže pa, da nastaja s tem postopkom v njih še več, namesto čim manj vozlov, saj se ne eno ne drugo ne poenostavlja, kakor so logično pričakovali navadni občani, temveč kopiči v dodatne člene, dodatne ali-nee, nove strani in nove postopke v prelinanju te »nove« vsebine v samoupravne normativne in druge akte...

Kaj se bo pravzaprav spremenilo s tem v praksi? Vestí iz dnevnih in drugih časnikov, radia in televizije dajo slutiti, da se ne bo spremenilo nič bistvenega.

Povzemimo to iz poročila Politike o gradnji »južne smeri« beogradskega železniškega vozla. (Vedeti je treba, seveda, da je bila gradnja beogradskega železniškega vozla pred leti uradno zastavljena, kakor je pač zahteval tedanji antiinvesticijski val v antiinflacijskih časih.) Gradnja te smeri beogradskega železniškega vozla (kar pomeni, da v resnici gradnja tega vozla sploh ni bila ustavljena) zahteva dodatni denar — k planiranim desetim milijardam še skoraj deset milijard (9,6), kar bosta pokrila mesto in ŽTO Beograd.

Kako se bo to zgodilo? Za mesto se ve, od kod jemlje denar, z železnico, ki je že zdavnaj v nenehni izgubi, pa je to seveda drugače. Od kod bo ona vzela skoraj pet milijard dinarjev (4,8)? Izvršni svet skupščine mesta Beograda je priporočil (da ne bi uporabljali besedo: naročil) sisom za družbene dejavnosti, da se odrečejo prispevkom iz dohodkov in osebnih dohodkov od ŽTP Beograd, da bi lahko ta organizacija zbrala pričakovani znesek za gradnjo »južne smeri« železniškega vozla: razširitev postaje Beograd center, zgraditev platoja za šest tirov v Rakovici, končanje enotirne tunela in.

O tem, da bi začete gradnje prekinili, kajpak nihče ni razmišljal resno, ker so vsi že od nekdaj za »dodatne finančne injekcije«, kakor se temu reče ob prekoračitvah investicijskih načrtov. Izgovor je sicer, da je nekončanje začete gradnje večja škoda, kot pa stroški prekoračitve planiranih zneskov, toda povsem nepričljivi izgovori, če vemo, da je to samo taktika v uresničevanju mnogo daljnosežnejše verige investicijskih želja, kot je na primer v Beogradu izgradnja podzemne železnice za vsako ceno.

Iz prikazanega se vidi, da so sisi zares postali paradržavna institucija, saj se državna uprava z njimi povsem etatiistično dopolnjuje, kadar gre za uresničevanje že zdavnaj sprejetih načrtov, nastalih v časih iluzij o brezplačnem socializmu. Tako so sisi pravzaprav samo ventili za financiranje pregrete porabe, po navadni knjigovodski prispelkarski metodi, namesto zapornice za neekonomsko in neracionalno uporabo razpoložljivih sredstev. Če ne gre drugače, je pač mogoče uporabljati pravilo dajanja kreditov brez obveznosti vračanja, kakor je priporočeno komunalnemu sisu, da naj lani dane kredite v višini več kot poldruge milijarde dinarjev kratkoročno odpiše.

Tako pravzaprav beogradska praksa, kajpak ne samo beogradska, dela nove gordijske voze na poti k dobremu gospodarjenju, pa tudi na poti k uresničevanju takšnih ciljev, kot je gradnja beogradske podzemne železnice.

Nazadovanje v rezultatih gospodarjenja ima potem logično posledico v obliki zahtev, naj pomaga širša družbena skupnost, kot da ima ta »širša družbena skupnost« nepresušne vire dobrin, ki jih je mogoče tako negospodarno porabljati. Ta refren o »pomoci širše družbene skupnosti« slišimo kar naprej prav od tako imenovanih družbenih dejavnosti Beograda, ko zdravstvene ustanove nimajo denarja več niti za vzdrževanje higiene, ko so deli univerze (fakultete) pred stečajem itn., kot tudi od premalo razvitih republik in pokrajine, ki da so prav tako že »pred stečajem«...

Vse kaže da nas je zavzelo nezavestno prakso gospodarjenja že tako prevzela, da sploh ne opazimo tega, da smo se v dirki za dominacijo dela znašli obrnjeni s hrbi cilju — saj se v tako nenaravnem teku zapletamo v lastne noge. Kot da ne vemo, kako se streže gordijskim vozom: presekati jih je treba, kajne? Viktor Sirec

V ŽARIŠČU DOGODKOV

Kako bogata je naša federacija

Zvezni organi so lani kupili 82 osebnih in dva tovorna avtomobila, štiri avtobuse in eno posebno vozilo. To pa ni niti približno toliko, kolikor bi rabili, kajti veliko vozil je že takšnih, da jih ne morejo več uporabljati. Zamenjava vozil je počasna, ker ni denarja, piše zagrebški Vjesnik. Težave pa so tudi drugje.

Zaradi prazne blagajne je federacija pred težkim vprašanjem, kako ohraniti imovino, s katero razpolaga. To pa so zemljišča, zgradbe, stanovanja, garaže, nepremičnine za posebne namene, sredstva za reprezentanco in družbeni standard, potem avtomobili, vlaki, letala, umetniška in druga oprema. Vse to je ocenjeno na 178.778 milijard dinarjev. Čeprav federacija razpolaga

z 255.894 kvadratnimi metri stanovanj, jih je še vedno za 24.000 premalo, kar je enako površini dveh in pol zgradb Skupščine SFRJ. V najem je dala federacija 39.000 kvadratnih metrov poslovnih prostorov, ki jih namerava ponovno uporabiti za lastne potrebe. Ker se za poslovne zgradbe (kot tudi za vozila) ne obračunava amortizacija, ni nobenega denarja za obnovo poslovnih in drugih zgradb.

Vsak tretji hektar za izvoz

Madžarsko kmetijstvo iztrži letno v izvozu okoli 1,5 milijarde dolarjev, kar predstavlja dobro petino celotnega madžarskega izvoza. Če odštejemo vse tisto, kar Madžari morajo uvoziti za potrebe kmetijstva, potem je čisti efekt kmetijskega izvoza okoli šeststo milijonov dolarjev. Njihov največji kupec je Sovjetska zveza in dobršen del poslov z njimi je kompenzacijski (za plin in nafto), toda vse drugo se mora Madžarom plačati v dolarjih. Dr. Gyula Borusz, svetovalec ministra za kmetijstvo, je v zvezi s tem dejal: »Nismo tako bogati, da bi lahko trgovali s tistimi, ki nimajo denarja. Z Irakom, Iranom in podobnimi deželami sicer še vzdržujemo stike zavoljo morebitnih poznejših boljših časov, toda kakšne večje trgovine se trenutno z njimi ne gredo. Naša želja je izvoz še povečati — mislim, da moramo izvoziti pridelke tretjega hektarja. Zunan resda ne dosegamo zmeraj in povsod takšnih cen, da bi pokrili pridelovalne stroške, toda z enakimi problemi se srečujejo tudi drugi.«

Vprašanje cen je tako kot drugod tudi na Madžarskem poglavje zase. Dve tretjini cen določa država, pri čemer je njeno izhodišče, da mora biti minimalna odkupna cena vsaj tolikšna, da pokrije proizvodne stroške. Bistvenih sprememb glede kmetijske politike v tej državi ne predvidevajo, čeprav bi se smelo zapisati, da je že to, da ima lahko vsak član družine svojo obiščino, in da je dana možnost ustanavljanja samostojnih kmetij, dokaj velika »revolucija« v madžarskem kmetijstvu. (po GV)

globus

WASHINGTON — Leta 1954 je bil med ZDA in Avstrijo podpisan poseben sporazum, po katerem lahko Američani kadarkoli in kogarkoli, ki je bil med zadnjo vojno vezan na Avstrijo, pa je v prošnji za ameriško državljanstvo navedel napačne podatke, vrnejo v Avstrijo. V ZDA raziskujejo nekaj deset let takšnih primerov.

BRUSELJ — Komisija Evropske skupnosti je pripravila načrt za pomoč afriškimi državam južno od Sahare. V ta namen bi EGS ustanovila poseben sklad, v katerem bi bilo 144 milijonov dolarjev.

TOKIO — Japonska je imela lani po svetu naloženega za 180,3 milijarde dolarjev kapitala, kar je za 40 odstotkov več kot leto poprej.

BUDIMPEŠTA — Zaradi nedavne zaostritve odnosov med Madžarsko in Romunijo glede madžarske manjšine v Romuniji so pretekli teden v Budimpešti potekali tridnevni partijski pogovori na ravni sekretarjev centralnih komitejev obeh držav.

WASHINGTON — Na mednarodni konferenci o aidsu je bilo rečeno, da so odkrili nov virus te bolezni in da upajo na skorajšnje cepivo proti aidsu.

KAIRO — Neznanci so namestili v helikopter, s katerim se je peljal libanonski predsednik Rašid Karamé iz Tripolija v Bejrut, razstrelivo, ki je predsednika smrtno ranilo.

NEW YORK — Tujci so lani v ZDA investirali 31,5 milijarde dolarjev, kar je za 36,2 odstotka več kot leta 1985. Vlaganje tujega kapitala v ZDA že tri leta narašča.

STOCKHOLM — Švedski parlament je sprejel nekaj predlogov, ki naj bi jih upoštevali pri sprejemu zakona o prepovedi rasističnih skupin v državi. Rasistične skupine, ki se zbirajo pod geslom »tujci, pojdite domov«, so vedno bolj napadale.

MADRID — V prvem trimeseju letos je Španija v turizmu zaslužila rekordnih 2,5 milijarde dolarjev, kar je za 32,7 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Španijo je od januarja do marca obiskalo deset milijonov tujih turistov, kar je za 10 odstotkov več kot lani.

globus

Za Rustom še Rodriguez

V Moskvi se že skoraj štiri-najst dni ukvarjajo z mladim zahodnonemskim pilotom Rustom, ki mu je uspelo pristati na Rdečem trgu v srcu Moskve. Ali gre samo za mladostniško objestnost, ali nekdo stoji za tem podvigom, to je zdaj vprašanje.

Slab teden po Rustovem podvigu je prišla podobna novica iz Paname. Tam je neki Rodriguez z ukradenim cesno preletel vrsto obrambnih obročev ameriških protiletal-

skih raketnih naprav, ne da bi ga opazili.

V Moskvi so si oddahnili. Da niso ne enega ne drugega pilota sestrelili, pa naj gre pri tem za napake ali malomarnost, je človeštvu vendarle lahko v olajšanje.

Potrjevanje bratstva

Letošnji, 17. vlak bratstva in enotnosti, ki je prejšnji petek v Slovenijo pripeljal blizu 2000 gostov iz Srbije, je po prvem postanku v Krškem odpeljal naprej po Sloveniji: na Gorenjsko, Stajersko in Koroško. Ponovno so gostitelji in gosti obujali spomine na leto 1941, ko so slovenske izgnance v Srbijo sprejeli z odprtimi srci. Med gosti je bilo tudi veliko mladih, na čelu vlaka pa je bil predsednik srbske skupščine Branislav Ikončić. V Mariboru sta se posebna srbska in slovenska delegacija pogovarjali o trenutnem gospodarskem položaju v obeh republikah.

Misel Brionov

Dvodnevno srečanje zunanjih ministrov sredozemskih držav in PLO na Brionih je potrdilo staro resnico, da je Sredozemlje del širšega evropskega prostora. S sestankom je bil storjen prvi korak za popuščanje nestabilnosti v tem delu sveta. Prihodnje leto se bodo zunanji ministri zbrali v Alžiru.

TOŽBE NE BO

Javno tožilstvo SR Slovenije je zavrglo ovadbo proti urednikom in avtorjem sestavkov v 57. številki mesečnika za kulturo Nova revija 1987, ki so jo tožilstvo poslali borci iz Zagreba. V sporočilu tožilstva je med drugim rečeno, da avtorji in člani uredniškega odbora Nove revije niso ustanavljali zarote, tolpe, skupine ali kakšne druge družbe oseb za opravljanje določenih kaznivih dejanj zoper temelje socialistične samoupravne družbene ureditve in varnosti SFRJ, kar je osnova za kaznivo dejanje.

MURSKA SOBOTA — Svet za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov organizira v soboto, 13. junija, enodnevni seminar za kulturne animatorje v organizacijah združenega dela. Seminar se bo začel ob 9.00 v prostorih Delavske univerze, o vsebini in obliki ter metodah kulturnega spodbujanja in odnosu do naravne in kulturne dediščine bo predaval Doro Hvalica. Po končanem predavanju bo ogled Pokrajinskega muzeja v Murski Soboti, fresk v martjanski cerkvi, Plečnikove cerkve v Bogojini, rotunde v Selu in grada pri Gradu.

LENDAVA — Na seji predsedstva občinske konference SZDL Lendava je predsednik izvršnega sveta skupščine občine Lendava Jože Kuronja poročal o enoletnem delu izvršnega sveta. V razpravi so zelo ugodno ocenili delo tega izvršnega organa in poudarili, da je dokaj dobro tudi sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami. Sicer pa se je predsedstvo seznanilo še s poslovnimi rezultati združenega dela v prvih treh mesecih, pri tem pa so bili zaskrbljeni ne le za usodo zgburjev, ampak tudi za zadružni sektor kmetijstva. Pridelava in seveda odkup močno nazadujeta, s tem pa je tudi ogrožena kmetijska zadruha. O novih vrstah proizvodnje pa ni veliko slišati!

LENDAVA — Na skupni seji koordinacijskega odbora za družbenopolitično izobraževanje in aktivna predavateljev so obravnavali minulo in prihodnje delegatsko izobraževanje. Ugotovili so, da je na predavanju prihajalo okrog 50 odstotkov vabljenih, ki so bili s podajanjem snovi in vsebino v glavnem zadovoljni. Opozorili so tudi na vrzeli v delu delegacij. Na seji so sprejeli nekatere sklepe: delegatsko usposabljanje je treba nadaljevati, seveda pa se morajo predavatelji bolj oborožiti z znanjem in tudi večjo odgovornost morajo čutiti, saj je v preteklosti predavatelj nekajkrat odpovedal. Seveda pa morajo pomagati tudi strokovne službe občine in interesnih skupnosti.

LENDAVA — Prejšnji teden so delavci Naftaplina v dve vrtni na Petišovskem polju z močnimi črpalkami vnesli v zemeljske plasti nekaj tisoč kubičnih metrov posebne tekoče mase. Na ta način so »podprli« nove sloje s plinom, tako da se je zdaj pritisk močno povečal in poslej načrpajo veliko več plina. S takimi posegi bodo še nadaljevali.

MURSKA SOBOTA — Ob tednu solidarnosti, od 1. do 7. junija, se je sestal koordinacijski odbor za solidarnost ob naravnih nesrečah pri predsedstvu OK SZDL. Na seji so predstavili že tradicionalne prireditve ob tednu solidarnosti, kot so akcija Rdečega križa za zbiranje oblačil, posteljnine, pohištva, šotorov in tekstilnih odpadkov, ter 4. junij, ko je dan krvodajalcev. Sistem socialistične solidarnosti se je pri nas uveljavil, so poudarili, kar se je nazadnje pokazalo pri pomoči prizadetim ob zemeljskem plazju v Zagorju ob Savi. Sprejeli so tudi program dela koordinacijskega odbora za leto 1987.

MURSKA SOBOTA — Ob koncu tedna je bil posvet s sekretarji OO ZKS. Dopoldne so se najprej zbrali komunisti iz gospodarstva in krajevnih skupnosti, popoldne pa še iz gospodarstva. Oboji so obravnavali enako temo, to je aktualne idejnopolične razmere v družbi in ZK. Osnova za razpravo so bile teze predsedstva CK ZKS. Dogovorjeno je, da morajo o omenjenih tezah, ki podrobneje opredeljujejo razmere v SR Sloveniji po idejnem plenumu CK ZKJ, razpravljati do konca tega tedna v vseh OO ZKS v občini. V nadaljevanju posveta pa so govorili še o nekaterih drugih nalogah soboških komunistov.

LENDAVA — V torek se je v Lendavi sestala skupščina občine. Delegati so obravnavali 3-mesečno poslovanje organizacij združenega dela in poročilo izvršnega sveta o svojem delu. Sprejeli so tudi nekaj novih odlokov. Skupščina je tudi sprejela sklep o podelitvi letošnjih občinskih priznanj. Plaketo občine bodo na slavnostni seji, ki bo 22. junija v Dobrovniku, dobili Krajevna skupnost Črenšovci, Temeljna zadružna organizacija Turnišče in Ferenc Hajos. Pisna priznanja pa bodo letos dobili: Ferenc Kiraly iz Lendave, Martin Lebar iz Hotize in Janez Raščan iz Velike Polane.

NEMČAVCI — Delavska univerza Murska Sobota je pretekli petek organizirala v motelu Čarda uspešen seminar na temo Kako izboljšati rezultate izobraževanja iz varstva pri delu in strokovnega izobraževanja. 26 udeležencem tega seminarja je predaval mag. Jože Valentič iz Ljubljane.

GORNJA RADGONA — V četrtek, 4. junija, je predsedstvo SZDL Gornja Radgona ocenilo opravljeno delo krajevnih skupnosti na minule festivalu mladih. Njihova naloga je bila sprejeti in pogostiti okrog 50 mladih iz posameznega mesta. Občani v radgonskih krajevnih skupnostih so bili dobri gostitelji.

do tedna

O RAZVOJU IN RAZISKAVAH IZ DELEGATSKIH KLOPI

Vse le ni tako črno

Ko naj bi delegati vseh treh zborov soboške občinske skupščine razpravljali o poročilu o razvojno-raziskovalni dejavnosti v občini, pravzaprav ni bilo več kaj dodati. Po že ustaljeni proceduri so o njem razpravljali na občinski raziskovalni skupnosti, družbenopolitičnih organizacijah in izvršnem svetu in tako so mogli bolj ali manj standardni govorci (uvodničar mag. Andrej Janc, inž. Stanko Juršič s soboškega Zavoda za ekonomiko in urbanizem in drugi) ponovno zgolj tožiti nad nemilo usodo inovatorjev, raziskovalcev, razvojnikov. Očitno tudi politični »žegen« dosti ne zaleže, o čemer je v okviru akcije Predlagaj boljše rešitev govoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Franc Dervarič, medtem ko je Janez Kučan iz sozda ABC Pomurka za klavirno ustvarjalno vzdušje obtožil značilno prekmursko »favišjo«.

Po naši sodbi je bil še najbolj konstruktiven glavni direktor Mure Božo Kuharič, ki je med drugim dejal: »Nočem biti advokat ne združenemu delu ne direktorjem, ki bi morali vsi odstopiti oz. bi nas morali rezati, saj na osnovi dosedanjih razprav samo zaviramo razvoj oz. smo glavni krivci, da razvojno-raziskovalno delo v regiji ne napreduje. ... Mislim, da ne moremo popolnoma devalvirati vsega, kar je naredilo združeno delo v občini in regiji. Zbral sem samo nekaj primerov. Upam si trditi, da je Tovarna mlečnega prahu jugoslovanska »spica« tako v tehnologiji kot v razvoju izdelkov in poslovanju. Nasi kmetijski se lahko tako glede razvoja kot donosov v vsakem trenutku kosajo s tistimi v Vojvodini in drugje. Dobre rezultate ima Pomurki tisk in še nekatere druge firme. V tehnološkem pogledu je tudi Mura absolutna »spica«. Na področju informacijskega sistema (računalniškega podpiranja proizvodnje) nihče v Sloveniji ni naredil več; to so trditve strokovnjakov za to področje. Prav tako smo ogromno naredili v procesni tehnologiji. Danes prodajamo software, znanje tako pri kompjuterjih kot v tehnologiji in kreacijo v nekatere nerazvite države oz. svet. Verjetno vse to, o čemer sem govoril, ni padlo z neba, ampak je rezultat strokovnega dela, znanja, razvoja, seveda ne pod velikimi fasadami inštitutov s 300 zaposlenimi magistri in doktorji, ki se ukvarjajo z razvojem v nekaterih tovarnah, ki so danes velik slovenski problem, imajo pa 90 odstotkov izdelkov licenčnih,« je bil slikovit in neposreden Kuharič, nato pa dodal: »Tudi če bomo imeli razvojno-raziskovalni inštitut v Pomurju, bo moral ta temeljiti na samofinanciranju, na rezultatih svojega dela.« Delegati vseh treh zborov soboške občinske skupščine so poročilo s pripombami sprejeli in upajmo, da ne bo ostalo zgolj pri poročilu.

B. Žužec

NIHČE NOČE ZDRAVSTVENE ŠOLE?

Kako rešiti obstoj Srednje zdravstvene šole Murska Sobota? Zaradi polovično manjšega vpisa učencev v zadnjih letih se je namreč ta ustanova znašla v težavem gospodarskem položaju. Za polovico so se namreč zmanjšali tudi finančni viri posebne republiške izobraževalne skupnosti za zdravstveno usmeritev; izdatki za materialne stroške in osebne dohodke pa so ostali enaki.

Najprej so tekla prizadevanja, da bi zdravstveno šolo združili s Srednjo kmetijsko šolo Rakičan. Šolski stavbi nista daleč narazen, izmenjavali so si nekatere predavatelje in še več drugih stičnih točk so ugotavljali. Toda »kmetijci« so našli več razlogov, da to ne bi bila primerna združitev. Tudi strokovno mnenje organizacijske enote Zavoda za šolstvo SRS v Murski Soboti se je bolj naginilo v prid združitve z naravoslovno-matematično usmeritvijo v okviru Srednješolskega centra tehniško-pedagoške usmeritve Murska Sobota.

Pred približno letom dni, ko so se na izvršnem svetu občinske skupščine Murska Sobota ukvarjali s tem problemom, so bile namreč sprejete naslednje ocene:

»Združitev Srednje zdravstvene šole s Srednjo kmetijsko šolo Rakičan ni najprimernejša rešitev. Gospodarski vidik zaradi bližine obeh šol in tako pomembnih, da bi odtehtal neposrednost vzgojno-izobraževalnih programov. Srednja kmetijska šola glede na dosedaj in prihodnji razvoj predstavlja trdno in vsebinsko zaokroženo vzgojno-izobraževalno organizacijo v okviru izobraževalnih programov agroživlilstva.«

»Združitev Srednje zdravstvene šole s Srednjo družboslovno in ekonomsko šolo v Murski Soboti je v strokovnem in ekonomskem pogledu neprimerna. Ni primerne sorodnosti med vzgojno-izobraževalnimi programi. Srednja družboslovna in ekonomska šola je še sedaj vsestransko zaokrožena vzgojno-izobraževalna organizacija.«

»Menimo, da je najprimernejša rešitev združitev Srednje

zdravstvene šole s Srednješolskim centrom tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti v sedanjih prostorskih razmerah obeh šol.«

Temu so sledile utemeljitve, iz katerih lahko izluščimo ugotovitve, da bi takšna združitev omogočila centru, da za 1. letnik katerega koli VIPA, predvsem pa naravoslovno-matematične in pedagoške usmeritve, organizira pouk v prostorih zdravstvene šole v dopolninski izmenjavi, učitelji splošnoizobraževalnih predmetov ene in druge šole bi lahko nemoteno poučevali v vseh vzgojno-izobraževalnih programih ...

In temu predlogu, ki so ga sprejeli na izvršnem svetu, so sledila tudi konkretna prizadevanja za združitev. Toda na Srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve večina ni bila za to. Pa je vse splavalo po vodi — sprejemljivi in nesprejemljivi razlogi.

Kako torej rešiti obstoj srednje zdravstvene šole? Interes za združitev je nekako pokazala Srednja družboslovna in ekonomska šola Murska Sobota. Zato so spet poiskali razloge, ki bi takšno združitev opravičili, čeprav so lani ugotovili, da je »v strokovnem in ekonomskem pogledu neprimerna« (podčrtal avtor). Kaj vse je bilo predvideno in predlagano, smo zapisali v poročilu z ene izmed zadnjih sej soboškega izvršnega sveta.

Spet je torej stekla nova akcija za združitev. Pričakovati je bilo, da bo uspela. Toda, ko so na zboru delavcev Srednje družboslovne in ekonomske šole Murska Sobota — ob navzočnosti predstavnikov izvršnega sveta, zavoda za šolstvo in družbeno-

političnih organizacij — razpravljali o tem predlogu, so člani kolektiva izražali nemalo pomislekov. Nazadnje so sklenili, da se bodo s tajnim glasovanjem odločili, ali naj sploh nadaljujejo s postopkom za združitev. Glasovanje so izvedli prejšnji torek (9. junija). Kar dve tretjini jih je bilo proti. Najbrž zato, ker jim nihče ni mogel zagotoviti, da si ne bodo zaradi združitve poslabšali gospodarskega položaja, da bodo pri zdravstveni šoli tedaj in tedaj dogradili nove prostore za združeno šolo in najbrž še zavoljo drugih, tudi subjektivnih razlogov.

Delavci Srednje zdravstvene šole tako še naprej ostajajo v veliki negotovosti. Kot nam je med drugim povedala profesorica Ema Gjerkova, so bili že nekaj let prikrajšani pri regresu za malice in vračilih potnih stroškov ter tudi pri osebnih dohodkih. »Kljub temu delavcem šole ni upadla delovna zavest; vsak se je po svojih močeh trudil, da je pouk izpeljal čim bolj kakovostno ter poskušal dati učencem čim več znanja za delo, življenje in za nadaljnji študij.«

Da bi Pomurje izgubilo zdravstveni program, bi bila zares velika škoda, kajti učenci, ki želijo po končani srednji šoli nadaljevati izobraževanje, se lahko brez diferencialnih izpitov vpišejo na medicinsko fakulteto, višjo zdravstveno šolo, biotehniško fakulteto, fakulteto za naravoslovje in tehnologijo, filozofsko fakulteto, fakulteto za telesno kulturo, višjo šolo za socialne delavce, višjo upravno šolo, tehniško fakulteto (kemijska tehnologija), pedagoško fakulteto (Maribor) in na visoko šolo za organizacijo dela (Kranj). Mar se odpovedati vsem tem možnostim?

Jože GRAJ

Nekdanji izgubarji v kadrovskem precepu

Način, kako se v soboški občini lotevajo problematike izgubarjev, vzbuja zadnje čase vse več pozornosti, hkrati pa tudi zaupanje v prizadevanja tukajšnjega izvršnega sveta. Temu namreč ni vseeno, v kakšnem položaju so nekdanji izgubarji. Predvsem gre za temeljne organizacije združenega dela, ki imajo sedež matične delovne organizacije zunaj občine. Prav z njimi so navezali tesnejše stike, zato pozitivni rezultati niso izostali. O tem navsezadnje najbolj zgovorno priča informacija o uresničevanju sanacijskih programov v tistih organizacijah, ki so leta 1985 poslovale z izgubo. Skupno je 7 temeljnih organizacij in ena delovna orga-

delovne organizacije, kar je sprito nove organiziranosti razumljivo. V letu 1986 so program sanacije izvajali po projektnih nalogah, opredeljenih v študiji, ki so jo izdelali v sodelovanju z Zavodom za organizacijo poslovanja v Ljubljani. Lanskoletni poslovni rezultati so razmeroma dobri, čeprav je imel tozdi Klavnica izgubo, kar pa so druge temeljne organizacije pokrile. Znižanje nekaterih stroškov, razširitev proizvodnega programa, ugodnejša sestava virov financiranja in razvoj tehnologije vplivajo nekaj več optimizma. To velja tudi za prizadevanje za nadaljnje izboljšanje sestave proizvodnje in prodornejšo prodajno politiko, višjo stopnjo predelave in ustreznost stopnje akumulacije. Največ odprtih vprašanj pa ostaja pri izboljšanju kadrovske sestave, sistema nagrajevanja in informacijskega sistema.

Tudi v tozdi Prašičereja KG Rakičan je zaznati pozitivne premike. Tako so uspeli zmanjšati stroške poslovanja in število neakumulativnih prašičev ter njihovo umrljivost. Ker so se letos razmere v tej panogi poslabšale, bo to lahko vplivalo na položaj te dejavnosti v prihodnje. Slabo izkoriščene zmogljivosti in izpad dohodka pa sta poglavitna vzroka

za predlansko izgubo v tozdu Eureco soboškega Pomurskega tiska. Na srečo je partner iz Zvezne republike Nemčije pokril 49-odstotno izgubo in s tem pripomogel k jasnejši prihodnosti tega kolektiva. Premike so dosegli tudi v tozdu Tapetništvo podjetja Sobota, saj so že lani poslovali brez izgube, precej pa so povečali akumulacijo in sklade. Zato sedaj poslujejo brez motenj. Prav nasprotno pa je v cankovskem Temelju, ki se mu močno »majejo temelji«. Kljub sanacijskemu programu ni bistvenih premikov, pereča je obrablenost osnovnih sredstev in kadrovska zasedba, svoje pa je dodalo tudi veliko bolniških izostankov delavcev. Verjetno bi bila usmeritev oziroma specializacija v obnavljanje manjših objektov še najbolj donosna.

Vse navedeno kaže, da je večina delovnih organizacij iz soboške občine, ki so imele leta 1985 izgubo, uspela s kratkoročnimi ukrepi. Z njimi so namreč odpravili rdeče številke v svojem poslovanju. Se vedno pa je povsod najbolj pereča kadrovska problematika, brez katere si ni mogoče zamišljati hitrejšega tehnološkega razvoja v dolgoročnem obdobju.

Milan Jerše

Brez kadrov ne bo razvoja

Zaradi vse hitrejšega razvoja kmetijstva in pomanjkanja ustreznih strokovnih kadrov za to področje so v letu 1960 v Mariboru ustanovili višjo agronomsko šolo. Ta je v skoraj treh desetletjih prispevala pomemben delež tudi k razvoju pomurskega kmetijstva, saj tretjina slušateljev prihaja iz Pomurja, večina pa se jih po končanem študiju sem tudi vrača. Razvoj kmetijstva zahteva več znanja in kakovostnejše strokovne kadre, ki pa jih dvestoletna višja šola ne more dovolj usposobiti in tako zadovoljiti potreb sodobnega kmetijstva. Dvestoletnih višjih šol za potrebe kmetijstva v razvitem svetu tako rekoč več ne poznajo, saj trajajo te tri ali celo štiri leta, fakultetno izobrazbo pa si diplomanti pridobijo po petih ali šestih letih študija.

Na Višji agronomski šoli v Mariboru so zato izdelali analizo stanja in pripravili predlog za nadaljnji razvoj te ustanove. Z njim seveda niso predvideli ukinitve višješolskega študija, pač pa uvajanje nove smeri, to je študij kmetijske tenike, ki naj bi trajal štiri leta, po končanem izobraževanju pa bi diplomanti dobili naziv diplomirane inženirja kmetijske tehnike. Tovrstnih kadrov namreč zdaj v Sloveniji nihče ne izobražuje, potrebe pa so zaradi razvoja in uvajanja moderne tehnike vse večje, saj sodobna tehnika predstavlja najpomembnejši delež v stroških proizvodnje.

Pomurski kmetijci v osnovi podpirajo prizadevanja za nadaljnji razvoj kmetijskega šolstva v Mariboru, vendar pri tem poudarjajo, da ne sme prihajati do podvajanja programov med visokošolskimi ustanovami, v tem primeru Biotehniške fakultete v Ljubljani in Višje agronomske šole v Mariboru. Že zdaj namreč ni sprejemljivo, da kadre z višješolsko izobrazbo usposablja kar tri šole v Sloveniji, zato se morata pri uvajanju nove smeri študija kmetijske tehnike ljubljanska Biotehniška fakulteta in Višja agronomska šola v Mariboru tesno povezati in skupaj zagotoviti predavateljski kader za izvedbo te smeri. Pomurski kmetijci podpirajo predlog, da se ta smer izobraževanja izvaja v Mariboru, saj bo tako tudi pomursko kmetijstvo dobilo več kakovostnih strokovnih kadrov. Podatki namreč kažejo, da diplomirani inženirji v naših organizacijah združenega dela, bodo zaposlitve dobili, pravijo v sozdu ABC Pomurka, saj brez znanja ne moremo pričakovati hitrejšega napredka v kmetijstvu. Za neuspehe in težave se namreč še vedno prečesto izgovarjamo na neurejene sistemske rešitve, vendar tudi sami ne napravimo dovolj, da bi bili rezultati boljši.

L. Kovač

KJE SO RADGONSKI MIKROHITI?

Čeprav nekoliko pozno, so v Gornji Radgoni 5. junija na seji komiteja OK Zveze komunistov le obravnavali idejnopolična vprašanja nadaljnjega razvoja drobnega gospodarstva (gradiovo je bilo objavljeno v aprilski prilogi Komunist).

Poleg članov komiteja so bili navzoči tudi predstavniki obrtnega združenja, ki so seveda opozarjali na konkretne pomanjkljivosti, na primer obljube o obrtnih conah, neenake razmere gospodarjenja (tudi obratovalnica potrebuje sredstva za amortizacijo, prav tako kot delavnica v združenem delu), nenehno ugovarjanje (tudi pri plačevanju raznih družbenih prispevkov), da obrtniki

nimajo nobenih olajšav, če slabo poslujejo (obratno je z delovnimi organizacijami). Mira Marko je opozorila, da bi morala partija ostati pri idejnih vprašanjih drobnega gospodarstva, da mora le-to postati najprej gospodarsko zanimivo, izenačeno z združenim delom. Podoben mnenja so bili tudi drugi. Jože Farič pa je poudaril, da od drobnega gospodarstva ne moremo pričakovati, da bi rešilo probleme gospodarjenja in brezposelnosti — v obrtništvu se bodo zaposlili tisti, ki že kaj vedo, ti pa so v združenem delu.

Tudi v radgonski občini še ni prave povezave med združenim delom in

Bernarda Peček

IDEJE NA POSOJILLO

Kaže, da pomursko inovatorstvo brez »kreditnih bergel« ne more shoditi, kot mu tudi sicer manjka določenih »poživljajočih injekcij«. Prav zato mu ne sme biti odveč, da si priključi v spomin dogovor, ki sta ga že pred poldrugim desetletjem sklenili Raziskovalna skupnost Slovenije in Ljubljanska banka o skupnem kreditiranju vključevanja domačih inovacij in raziskovalnih dosežkov v proizvodnjo in delovne procese, ki prispevajo k povečanju družbene produktivnosti dela. Za ta namen pri medobčinskih gospodarskih zbornicah še nekaj let deluje komisija za presojo inovacijskih dosežkov, ki so zreli za prenos v proizvodnjo ter z roko v roki s soboško Ljubljansko banko daje »bлагослов« za kreditiranje.

PREVERJANJE UČINKOV POSOJIL

Poglejmo najprej nekatere okvirne podatke! Banka je doslej odobrila posojila v 15 primerih v znesku 665 milijonov dinarjev od predračunske vrednosti 1178 dinarjev. Največji del vlaganega sega v leto 1984, medtem ko je lani zahtevki za posojila predložila zgolj Radenska. Vsi predloženi zahtevki so bili ugodno rešeni. Kakšni so veljavni pogoji kreditiranja za inovacije? Delež kredita Ljubljanske banke znaša 50 do 60 odstotkov od predračunske vrednosti, obrestna mera je 82-odstotna, odplačilna doba šest let. Najbrž se tudi poštej posojilski oziroma ne bodo pulli za tovrstna posojila, saj je obrestna mera več kot neugodna.

Za letos načrtujejo vlaganja v inovacije v Tehnostroju, Panoniji, Avtoradgoni, Varstroju, Radenski, rogašovskem Livu in morda še kje, pri čemer lahko ugotovimo, da se krog oz. število tistih, ki jih inovacijska posojila zanimajo, ne širi, kvečjemu oži. Pa ne samo zavoljo neugodne obrestne mere, marveč številnih drugih vzrokov na mikro in makro (sistemski) ravni. Poteza komisije za presojo inovacijskih dosežkov, ki so zreli za prenos v proizvodnjo pri pomurski gospodarski zbornici, da preveri učinke odobrenih bančnih posojil, se v tej zvezi kaže kot nujna. Začela je pred tedni in dosedaj obiskala Gorenje Varstroj in Primat v Lendavi ter Tovarno polnilne opreme Radenske v Radencih. Hkrati so v soboški Ljubljanski banki pripravili pregled o odobrenih posojilih za vlaganje v inovacije. Z njega razbiramo, da so v letu 1983 v Radenskinem tozdu Mineralna voda za razvoj polnilne linije dobili 27,6 milijona dinarjev posojila (predračunska vrednost 46 milijonov dinarjev) za razvoj polnilne linije, v Panoniji za uvajanje nove proizvodnje oz. razvoj izdelkov (preša za baliranje, škropilnica, predsetvenik) 44 milijonov, kolikor je znašala tudi predračunska vred-

inovacije

nost, in v Ljutomerskem Tehnostroju za izdelavo orodja za razvoj novih izdelkov (trosilniki, prikolice, osi) 48 milijonov dinarjev posojila pri predračunski vrednosti 122,6 milijona dinarjev. V letu 1984 je dobil postojnski Liv v Rogašovcih 12 milijonov dinarjev za razvoj stroja za rotacijsko kovičenje in naprave za strego stiskalnice (predračunska vrednost 20,5 milijona dinarjev), Gorenje Varstroj iz Lendave pa za razvoj varilne tehnike ob predračunski vrednosti nekaj čez 32 milijonov dobrih 14 milijonov dinarjev posojila. Ljutomerskemu Imgradu je banka za vlaganja v nove kalupe (kioski, jadrane deske) namenila 19,8 milijona (predračunska vrednost čez 33 milijonov dinarjev) in Primatu v Lendavi za uvajanje izdelave viljačarja 22 milijonov ob predračunski vrednosti blizu 37 milijonov dinarjev. Dva Radenska tozda, Moravske Toplice za uporabo geotermalne vode in Mineralna voda za razvoj polizdelkov za brezalkoholne pijače, sta dobila čez 25 oz. skoraj 56 milijonov dinarjev posojila pri skupni predračunski vrednosti okrog 163 milijonov dinarjev. V letu 1984 sta se na seznamu tistih, ki jima je banka odobrila kreditna sredstva za vlaganja v inovacije, znašla še lendavska Tovarna varilne opreme v Gorenju Varstroj (za razvoj naprave za sočelno varjenje) in Ljutomerski Imgrad (za razvoj jadrane deske). V prvem primeru je šlo za 19 milijonov ob predračunski vrednosti blizu 33 milijonov dinarjev, v drugem pa za 3,7 milijona ob predračunski vrednosti 6,3 milijona. V letu 1985 sta dobili inovacijsko posojilo Avtoradgona (tozd Bivalne enote za moduli sistem bivalnikov oz. lahkomontažno hišo in tozd Proizvodnja nadgradenj za minibus TAM) in Panonija (za razvoj predsetvene tehnike, sejalnice za setev žitaric in tehnike medvrstnega kultiviranja). Avtoradgoni je dala banka sto milijonov pri predračunski vrednosti čez 142 milijonov dinarjev, Panoniji pa 120 milijonov pri predračunski vrednosti dobrih 240 milijonov dinarjev. Za lani smo že omenili odobren zahtevke Radenske za razvoj polnilnega stroja v višini 154 milijonov pri predračunski vrednosti prek 257 milijonov dinarjev.

Tokrat nekaj več števil, a sodo, da dovolj zgornjih. Sila neugodni obrestni meri navkljub! Branko Žunec

Družbene dejavnosti: o našem vsakdanu — zakonih

Prvega januarja letos je začel veljati zvezni zakon o celotnem prihodu in dohodku, del zakonskih določil pa naj bi začel veljati s prvim julijem oziroma predvidoma s prvim januarjem prihodnjega leta. Res bodo ta zakonska določila močno posegla v družbene dejavnosti, prav tako pa posledično tudi na organizacije združenega dela.

Po predlaganem naj bi se osnovno zdravstveno varstvo (zagotovljene pravice), socialno varstvo ter pokojninsko in invalidsko zavarovanje plačevalo iz bruto osebnega dohodka delavcev, kultura, telesna kultura, sredstva za izvajanje programov skupnosti za zaposlovanje ter pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe pa iz dohodka delovnih organizacij. Osnovna usmeritev torej je, pa se skupne potrebe plačujejo iz dohodka, individualne pa iz bruto osebnega dohodka do sedaj so družbene dejavnosti zbiral denar tako iz dohodka kot iz bruto osebnega dohodka delavcev. Pravijo pa, da ob tem osebni dohodek delavca ne bi smel biti prizadet.

Tako bomo samo na nov način delili ustvarjeno, pri čemer pa bodo nekatere družbene dejavnosti na boljšem kot druge. Prizadete bodo tiste, ki naj bi bile po novem plačane iz dohodka delovnih organizacij, saj so v prvi vrsti dohodek delavcev in materialni stroški, in če ne ostane dovolj dohodka, potem tudi te družbene dejavnosti ne bodo imele vira dohodka.

Zakon tako postavlja v neenak položaj družbene dejavnosti, prav tako pa bodo s tem bolj prizadete tiste delovne organizacije, ki imajo več zapo-

slenih od tistih, ki imajo avtomatizacijo proizvodnje in manj delovne sile. Saj bo slednjim odpadlo plačilo iz dohodka za tiste dejavnosti, ki jih uvrščajo med osebno porabo iz dohodka. To pa pomeni, da bodo prizadete prav delovne organizacije v manj razvitih regijah, kjer je industrija s precej zaposlenimi.

Zvezni zakon bo zahteval spremembe tudi v republiški zakonodaji.

Na novo bo treba določiti vire, osnovne ter način obračunavanja in plačevanja prispevkov, kar določa Zakon o začasnem financiranju skupnih potreb. Ker se spreminjajo viri za zagotavljanje sredstev, bo treba prilagoditi tudi način financiranja občinskih interesnih skupnosti, določen s samoupravnimi sporazumi. Zakon predlaga, da skupščine občin z odloki določijo stopnjo za posamezne interesne skup-

nosti, za tiste pa, ki naj bi se napajale iz dohodka, pa bi v republiški interesni skupnosti zbiral solidarnostna sredstva, ki bi omogočala izvajanje sprejetih programov dela. Prav tako bo potrebno na nov način prevetriti solidarnostni sistem in razjasniti nekatere pojme, ki si jih mnogi različno tolmačijo, posebej še pojem osnovnega zdravstva in osnovnega izobraževanja. Majda Horvat

UPOKOJENCI NISO — UPOKOJENCI

Tačas je v Pomurju okrog 13 tisoč upokojujencev (vseh zaposlenih v združenem delu je 39 tisoč), od teh jih je 2170 v lendavski občini. Kako živijo? Kakšni so odnosi med upokojujenci in kolektiv, kjer so prebili nekaj desetletij svojega življenja?

Odgovore na ta vprašanja je občinski svet Zveze sindikatov Lendava hotel dobiti z vprašalnikom, ki ga je poslal 58 osnovnim organizacijam ZSS. Na zastavljena vprašanja je odgovorilo 39 organizacij, od teh velika večina večjih, zato dobjeni podatki nekaj povedo.

Kakšni so odgovori? 25 organizacij združenega dela prireja najmanj enkrat letno srečanja z upokojujenci, 18 jih vabi na izlete, 16 jih obiskuje na domovih, zlasti čisto stari; 9 pošilja tovarniška glasila, 6 omogoča nakup ozimnice, 14 jih vabi na letovanje. V veliki večini tozovdov jih tudi zanima, kakšno je gnetno stanje prejšnjih so-

delavcev in od tistih 39, ki so odgovorili, jih 15 enkrat letno dodeljuje denarno pomoč, ki v najbolj »darovitelem« tozdu znaša 20 tisoč dinarjev.

Povprečna pokojnina, ki so jo prejeli upokojujenci lendavske občine za maj, znaša 99.677 dinarjev. Da, povprečna, kajti ni malo upokojujencev, ki prejemajo manj. Kar 442 jih dobiva (zaradi preizkuse pokojnine) varstveni dodatek. Ne glede na vse te številke, pa smo na seji sindikata slišali, da večina upokojujencev nekako poveže začetek in konec meseca. Dejstvo je namreč tudi, da je nekaj organizacij združenega dela, kjer imajo v tem času manjše (povprečne) osebne dohodke, kot pa so povprečne pokojnine.

Upokojujenci niso — upokojujenci, je menil eden izmed razpravljalcev. Prvi zato ne, ker s tem, da so »uradno« prekinili delovno razmerje, seveda niso odpisani. Velika večina jih še naprej čuti pripadnost svojemu kolekti-

vu in — kot je razvidno iz prej omenjenih ugodnosti — v tozdi niso pozabili na prispevek svojih sodelavcev. Vedno so dobrodošli! Druga obrazložitev uvodne trditve pa je utemeljena s tem, da večina upokojujencev, ki jim zdravje dopušta, še naprej dela. Resda ne v kolektivu, ampak pomagajo pri poljedelskih delih, pri kakem obrtniku, v vinogradu. Seveda jih pri tem ne spremlja pridobitništvo, ampak aktiven počitek — skrb za zdravje.

Pa društvena organiziranost? V Lendavi je v društvu upokojujencev včlanjenih 700 in v društvu v Črenšovcih 210 upokojujencev. Zunaj društev je kar 1260 upokojujencev. Zlasti velika je vrzel na območju krajevnih uradov Dobrovnik in Turnišče, kjer naj bi prav tako čimprej ustanovili društva ali pa bi se vključili v že delujoča.

S. Sobočan

Uzakonitev delegatske pobude in stanovanjska pravica

Stanovanje je ena od osnovnih prvin za človekov obstoj. Po dosedanjih zakonodaji je pravica do družbenega stanovanja trajna, zanimiva pa delegatska pobuda Bele Banjice iz Pomurskega tiska, po sledi katere razpredamo misel o sprostivni stanovanju na način stimulativnega kreditiranja individualnih graditeljev, ki so v stanovanjski gradnji nenaklonjenih časih zastali na pol poti.

»Nekateri graditelji ne morejo iz družbenega stanovanja in se vseliti v svoja bivališča zaradi sprememb v kreditni politiki in njihove objektivne finančne nezmožnosti, da gradnjo dokončajo. Tako je škoda dvojna — nedokončana gradnja stoji, graditelj pa zaseda družbeno stanovanje in ga ne sprosti, da bi se lahko vanj vselil drug prosilec.«

Tako je med drugim zapisal vodja skupnih delegacij za zaposlovanje, zavarovanje, socialno skrbstvo in stanovanjsko gospodarstvo svojo in pobudo preostalih delegatov na osnovi tehtnega razmišljanja o hitrejšem reševanju stanovanjskih problemov. Obelodanil jo je na skupščini občinske samoupravne stanovanjske skupnosti, ta pa je delegatsko pobudo posredovala Zvezi stanovanjskih skupnosti Slovenije. Iz Ljubljane je prišel odgovor, »da je pobudo potrebno proučiti

z vidika uresničevanja stanovanjske politike v občini in ciljev, opredeljenih s samoupravnimi sporazumi o temeljnem planu samoupravne stanovanjske skupnosti, ter jo o postopku sprememb oziroma dopolnitev teh dokumentov vnesti v javno razpravo.«

Čas za dopolnitev je pravišnji, saj naj bi prav v tem mesecu ustrezni zakon oziroma družbeni dogovor na obravnavano temo dopolnili, in zato smo zaprosili predsednika občinske stanovanjske skupnosti Janeza Cimana, da komentira pobudo in možnost njene vključitve v stanovanjsko zakonodajo. »Dejal bi, da je to delegatsko vprašanje umestno in aktualno, posebno v sedanjem trenutku, ko se pri zbiranju sredstev za stanovanjsko gradnjo pogoj spreminjajo.«

Delegatsko vprašanje bi razdelil na formalnopravno in vsebinsko plat. Z vidika prvega bi morali določiti vsebovati posamezni samoupravni akti, kot samoupravnih stanovanjskih skupnosti v posameznih občinah. Osebnost ne poznam nobenega predpisa, ki bi dejansko prepovedoval, da se vprašanja prioritete kreditiranja in sprostivne družbenih stanovanj ne bi mogla uzakoniti. Druga plat pa je načelo racionalnosti pri reševanju tega

vprašanja, katerega bi morali dandane posebno tenkočutno obravnavati. Zato, ker bi na ta način rešili več stanovanjskih problemov, sprostili družbeno stanovanja in angažirali vložena sredstva v stanovanjski objekt, ne glede na to, da gre za sredstva zasebnikov.

Zato podpiram delegatsko pobudo in si bom prizadeval, da bomo vnesli na naslednji skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti v ustrezne akte takšna določila, ki bodo upoštevala prioriteto,« je poudaril Janez Ciman in dodal, da bi lahko podobno ukrepele tudi delovne organizacije.

V obravnavanem primeru naj bi bil zadržek višine sredstev pri dodeljevanju posojil iz sredstev vzajemnosti med maksimalno vsoto, opredeljeno v aktih, za tiste prosilce, ki bodo spraznili družbeno stanovanje. Kako je s tem in kakšne so možnosti za uzakonitev delegatske pobude oziroma vključitev dopolnitev v obstoječo zakonodajo, smo povprašali vodjo delovne skupnosti Aleksandra Mekicarja.

»Spremembe zakona o stanovanjskem gospodarstvu so v pripravi, v razpravi pa osnutek družbenega dogovora o stanovanjski politiki. Mislim, da je to zadeva, ki se lahko v teh aktih upošteva. Vendar moram opozoriti, da tudi sedanji zakon ne onemogoča tega, kar je predmet stanovanjske politike posamezne delovne organizacije.«

Spremembe zakona o stanovanjskem gospodarstvu grejo v smeri ukinjanja vzajemnosti na ravni stanovanjske skupnosti zaradi tega, ker ni odigrala tiste vloge, ki bi jo morala. Kadrovska in druga stanovanjska vprašanja bi zato kazalo reševati z razširjeno solidarnostjo in ne socialno, posebej pa upoštevati pobude za sproščanje družbenih stanovanj in racionalno izrabo individualnih hiš ter etažnih sta-

novanj. V isti smeri je sprememba zakona o stanovanjskih razmerjih, kjer se predvideva uvedba, da bi stanovanjsko vprašanje družba posamezniku reševala samo do tistega časa, ko ga sam ne more.«

To pomeni tudi, da stanovanjska pravica do družbenega stanovanja ne bo več trajna. Če smo že pri trajnosti in solidarnosti, pa kaže opozoriti tudi na delegatsko vprašanje na zadnji skupščini v Murski Soboti, ali je pravica do solidarnostnega stanovanja trajna. Kako bi odgovorili na to vprašanje?

»Po dosedanjih aktih, zakonu o stanovanjskem gospodarstvu in stanovanjskih razmerjih, pa tudi po pravilniku, ki ga imamo, je sedaj stanovanjska pravica trajna, tudi za solidarnostno stanovanje, enako kot velja za družbeno stanovanje delovnih organizacij. Ker so mi znani predlogi zakonov, ki še niso v javni razpravi, bodo pa v veljavi predvidoma junija ali julija, pa naj bi se trajna pravica ukinila in bi bila pridobitev solidarnostnega ali drugega družbenega stanovanja le začasna, do tistega časa, dokler stanovalec oziroma delavec potrebuje družbeno pomoč. Naprej pa mora v stanovanje začeti vlagati svoja sredstva, kar ne bo odvisno le od njegove dobre volje oziroma pripravljenosti, ampak bo postalo to zakonska obveza.«

Zakone si izmišljamo ljudje, in če so neživiljenjski, kot je to v primeru stanovanjskih, bi bilo nujno, da jih spreminjamo. Posebno, ker se močno spreminjajo tudi razmere. Če posameznik, ki si je pridobil solidarnostno stanovanje, kriterijem ne zadošča več, bi bilo prav, da ga sprazni za drugega bolj upravičenega prosilca stanovanja. Podobno pa velja tudi za druga družbeno stanovanja.

Brigita Bavčar

HOTEL LIPA LENDAVA

Pet minut prijaznosti — ali kaj mora vedeti receptor o sebi . . .

Naš najeti nemški turist je še kar naprej potoval po Pomurju. Iskal je prijazne receptorje, ki bi ga prepričali, da se mu splača ostati v njihovem hotelu. Nikjer doslej ga še niso prepričali. Ne le, da mu niso imeli ničesar ponuditi in da niso znali dobro nemškega jezika, temveč so bili tudi neprijazni, odgovarjati na vprašanja jim je bilo prav mučno.

Tako se je ta razočarani turist odpravil v najbolj vzhodno mesto v Sloveniji, tik ob madžarski meji, ki je obdano s čudovitimi lendavskimi gorami. Prižgal je kasetofonček in žepu sukničica in povprašal mlajšega receptorko. Videti je bilo, da nima pojma, kam naj ga da, kaj naj počne z njim. Odhitela je po starejši sodelavko. Ta je zelo dobro govorila nemško, toda . . . obnašala se je tako, kot se dober receptor ne bi smel v nobenem primeru: vzvišeno (še huje kot receptor v Radnu). Turist je dobil občutek, da ji je prav bolešno mučno govoriti z njim, med pogovorom se je celo nekoliko odmaknila ter tako očito pokazala, da ji ni več do njega. Z besedami bi to pomenilo: Vzemite sobo ali pojdi!

Edino, kar je v nemščini vedela povedati mlajša receptorka, je bilo »zimmer frei«, in to je ponavljala za vsakim vprašanjem. Ko jo je spraševal, kaj je v Lendavi

Kako pomurski receptorji sprejemajo in informirajo tujega gosta?

zanimivega za ogled, je obupano vstala (brez uspeha je ponujala prazno sobo) in poklicala kolegičino, ki je dejala: »Nič posebnega ni tukaj v mestu.« Ko je dejal, da bi rad kaj doživel je sledil kratek in jasen odgovor: »Ne vem, kaj ste si predstavljali, kaj bi radi doživeli. Tu imamo terapijo, masaže. V bližini je diskoteka, ki je odprta vsak dan.« Nemalo je bil turist presenečen nad ceno sobe v tem hotelu B kategorije — 54 nemških mark bi moral odšteti za sobo, za apartma pa kar 120.

Tako kot v drugih hotelih je kot zelo dobro priporočala domačo kuhinjo (hotelsko), pa nekoliko gostilno v bližini (verjetno Lovski dom). V mestu da ni nič takega, kjer bi dobil dobro hrano.

Turist je prezrl njen odpor do pogovora in nadaljeval, da zelo rad fotografira, zato bi se rad malo popeljal okrog in fotografiral kaj zanimivega. Pri tem se je prvič in zadnjič nasmehnila (mogoče se ji je zdelo čudno ali neumno, da hoče turist v Lendavi kaj fotografirati). Opozorila ga je, da v bližini meje ne sme fotografirati, ker ga bodo zaprli.

Ko je dejal, da ne verjame, da je tako strogo, ga je na koncu (predvsem s svojim vedenjem) prepričala, da je res tako labo.

Na srečo pa naš turist ni imel povsem slabega vtisa o hotelu in Lendavi, saj si ga je popravil v restavraciji

Taverna. »Tako dobrega »statarja« že dolgo nisem jedel,« je dejal, ko se je okrepčal s kruhki, namazanimi z maslom in tatarskim biftekom. Še prej ga je presenetil natak, ki je takoj privolil, da ga bo pripravil pred njim. In pripravil ga je zares dobro, čeprav

malo nerodno, kar je le dokaz, da tega ne počne velikokrat.

Ostali je torej le še hotel Termal v Moravskih Toplicah, ki je znan po tem, da ima veliko tujih gostov.

(se nadaljuje) Bernarda Peček

INTEGRAL

DO TP VIATOR Ljubljana

tozd Promet in delavnice Lendava Delavski svet tozda Promet in delavnice Lendava razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostjo

1. VODJE DELAVNIC
2. VODJE PROMETNO-KOMERCIALNEGA SEKTORJA
3. VODJE SPLOŠNO KADROV-SKE SLUŽBE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih v zakonu, izpolnjevati še naslednje:

Pod. 1

— končana visoka ali višja šola strojne smeri, 4 leta delovnih izkušenj na vodstvenih delih in nalogah v gospodarstvu.

Pod. 2

— končana visoka ali višja šola prometne ali strojne smeri, 4 leta delovnih izkušenj na vodstvenih delih in nalogah v gospodarstvu, aktivno znanje nemškega jezika.

Pod. 3

— končana višja ali visoka šola pravne, upravne ali druge ustrezne smeri, 3 leta delovnih izkušenj.

Za dela in naloge pod 1, 2 in 3 velja reelekcija, mandat traja 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Integral, tozd Promet in delavnice, Lendava, Industrijska 1, za razpisno komisijo. Prijavljeni kandidati bodo o izidu izbire obveščeni v 15 dneh.

Potrošnik je monopolist —

45-letni magister ekonomskih znanosti Jože Kovač, glavni direktor veletrgovine Potrošnik v Murski Soboti, je nedavno postal predsednik Splošnega združenja trgovine Jugoslavije. Kot glavni direktor največje trgovske organizacije v Pomurju, ki ima glede na število prebivalcev največ poslovnih enot, ima bogate izkušnje, ki si jih je pridobil v sedemdesetih letih, kolikor je zaposlen v trgovski dejavnosti.

— Nova funkcija, ki ste jo prevzeli, je gotovo veliko priznanje, hkrati pa tudi obveznost. Kako gledate na sedanji položaj trgovine?

»Položaj in vloga trgovine sta v sedanjem obdobju izredno zapletena, predvsem zaradi tega, ker si delavci v trgovini pri svojem delu želijo kar največ tržnega delovanja, in to tako, da bi tudi v tej dejavnosti gospodarstva kar najbolj delovali zakon ponudbe in povpraševanja. Žal pa je v oblikovanju politike in dohodka trgovine vse bolj vpletena državna regulativa. V takem položaju sem prevzel za mene zelo odgovorno funkcijo v združenju trgovine Jugoslavije. Funkcija zahteva dodatno angažiranje, ki je prav gotovo drugačno od dosedanjega. Interesi ter družbenoekonomska razvitost trgovine v republikah in pokrajinah so zelo različni, usklajevanje in predlaganje poenotenih predlogov pa je najbolj zahtevno delo. Ne glede na parcialne interese in različna gledanja na to dejavnost gospodarstva pa je naš največji poudarek na delovanju trga in tržnih zakonitostih. Vsaj toliko, kot to velja za preostali del gospodarstva, in to zato, ker je ta usmeritev navzoča v vseh družbenopolitičnih dokumentih. In prav v nenehnem in sprotnem opozarjanju na ta dejstva pri oblikovanju tekoče ekonomske politike Jugoslavije je vloga poslovnega združenja trgovine, seveda poenotena z drugimi dejavnostmi znotraj Gospodarske zbornice Jugoslavije.«

— Podobno kot drugo gospodarstvo se tudi v trgovski organizaciji bolj kot doslej srečujete z gospodarskimi problemi. Kateri so največji?

»Pred delavci v trgovini je dosti pomembnih nalog, že zaradi splošnega ekonomskega položaja naše države, pa tudi zaradi tega, ker so delavci v tej dejavnosti najbolj izpostavljeni vsem »pripombam« občanov in ker so le-ti tudi na neki način »obešalnik«, na katerega lahko nezadovoljni občan obesi vse svoje nezadovoljstvo. Najpomembnejše pa je uspešno gospodarjenje, saj je samo od lastnih rezultatov dela odvisen položaj delavcev v tej dejavnosti. Uspešno gospodarjenje pomeni v okviru lastnih finančnih sposobnosti kar najbolj zadovoljiti tako kupce z blagom široke porabe kot industrijo in velike porabnike z reproductivskim materialom. To pa ni vedno lahko, kajti interesi vseh partnerjev in v takem sodelovanju so vedno različni. Kljub temu je v trgovini največji problem pomanjkanje lastnih obratnih sredstev in visoka cena kapitala. Položaj je tak, da je potrebno poiskati vse notranje rezerve in kar največjo povezavo v poslovnem sodelovanju s proizvodnjo.«

— Ali drži ugotovitev, da se je znašla v dokaj slabem stanju predvsem trgovina na drobno? Zakaj?

»To ugotavljamo že več let, vendar se na tem področju ne spremeni nič bistvenega. Trgovina na drobno, predvsem z osnovnimi življenjskimi artikli, je tisti del celotne trgovine, ki deluje v najslabših razmerah, kjer so delavci najbolj obremenjeni, poleg tega pa imajo tudi najnižje osebnih dohodkov. Dejstvo je, da se pri socialnih artiklih le stežka dosega dohodek, ki je potreben za celotno dejavnost in primerne osebnih dohodke. Še več: vedno bolj se od teh delavcev zahteva, da se marže

zmanjšujejo ter da se sredstva za njihove potrebe prelivajo iz drugih delov trgovine. To je bilo možno v prejšnjih obdobjih, medtem ko se v zadnjem času ta možnost stalno manjša tudi zaradi težav v drugih delih trgovine. S tem nočem reči, da je vsega konec, temveč to, da trgovina v sedanjem obdobju dela le z enostavno reprodukcijo, kar je zdaleč premalo za njen razvoj in potrebe širše družbene skupnosti.

— Koliko bo prizadeta načrtovana naložbena dejavnost v posodobitvi in razširitvi trgovske mreže?

»Če se bo stanje enostavne reprodukcije v trgovini nade-

JOŽE KOVAČ — Novi predsednik splošnega združenja trgovine Jugoslavije.

ljevalo, potem prav gotovo razvoja le-te ne bo. To ne bo slabo sam za trgovino, temveč tudi za proizvodnjo, ker le-ta ne bo imela sebi primerne partnerja, ki bi bil sposoben prevzemati in prodajati izdelke na sodoben način. Mi se zavedamo, da trgovina v zadnjem obdobju v Jugoslaviji stagnira in ne gre v korak z družbenimi potrebami. V Sloveniji, gospodarsko najrazvitejši republiki, že nekaj let ni bilo odprte večje blagovne hiše, kar je bilo v prejšnjih letih drugače. Enako velja tudi za našo regijo. Mi vsako leto zgradimo en market in obnovimo določeno število prodajal. Vendar, če bomo s takim tempom delali tudi v prihodnje, potem še dolgo ne bomo zadovoljili vseh tistih, ki mislijo in so trdno prepričani, da moramo vsako idejo tudi uresničiti. Delavci v trgovini se morajo, ker so to tudi dolžni, odločiti le za rentabilne naložbe, to je take, ki bodo prinašale dohodek, ne pa izgubo.«

— Velikega pomena je gotovo integracijska povezava trgovine s proizvodnjo. Kakšne uspehe dosegate tu?

»Trgovina je povezana s proizvodnjo, kajti vse bolj prihajamo do spoznanja, da druga brez druge ne more. Oblike povezave prav gotovo niso najpomembnejše. Pomembnejša od oblike je vsebina teh povezav. Vsebinska pa je v dolgotrajnem poslovnem sodelovanju, v prevzemanju skupnih tveganj, v skupnem dogovarjanju o cenah in podobno. Na vseh teh skupnih elementih pa je trgovina še vedno žal največkrat potisnjena ob stran ter se vse zadeve poenotijo le v kupoprodajnih pogodbah, kar pa prav gotovo ni osnova za razvoj. Kupoprodajni odnosi še vse preveč prevladujejo v medsebojnih odnosih in to ni dobro. Prav tako ni dalo nobenih rezultatov obvezno združevanje dela in

na vaseh

sredstev medtrgovino in proizvodnjo. To je še en dokaz, da administrativna prisila ne rodi sadov. Kljub temu pa obstaja samoupravno dogovorjeno sodelovanje med posameznimi delovnimi organizacijami, in to izključno na interesnem področju obeh partnerjev.«

— Marsikaj slišimo očitke na račun monopolnega položaja trgovine Potrošnik, ki v tem prostoru nima ustrezne konkurence. S tem je tesno povezano vprašanje zagotavljanja pestre ponudbe, blaga za potrebe prebivalstva. In vaše mnenje?

»Res je. Potrošnik je monopolist, in to čisti monopolist v 76 vaseh v občini Murska Sobota, kjer ni nobene organizacije, ki bi želela skupaj z nami zadovoljevati potrebe krajanov v teh vaseh. V mestu Murska Sobota pa je poleg Potrošnika, ki ima 33 trgovin, še 36 bodisi trgovskih ali industrijskih prodajal in trgovin, ki imajo skupaj z nami dobro ali slabo ponudbo. Tako spada občina Murska Sobota s prek 150 trgovinami, od tega jih ima Potrošnik 128, med razvitejša območja po številu prodajal in velikosti prodajnega prostora na število prebivalcev. Ni dvoma, da si lahko sodbno o pestrosti ponudbe blaga v trgovini ustvarja vsak s svojega zornega kota, podkrepil bi rad le to, da se naša ponudba iz leta v leto povečuje, kar dokazujejo podatki o zalozah. Občasni problemi z oskrbo pa so odvisni od proizvodnje, ki se ubada z velikimi težavami. Delavcem v trgovini nihče ne ustvarja dohodka, razen njih samih, zato je njihov osnovni interes bogato založena trgovina in velika prodaja, ker je to osnova za dohodek in osebne dohodke. Ker pa poznam tudi druga območja v Sloveniji in širše, lahko z vso odgovornostjo trdim, da po pestrosti ter kakovosti ponudbe ne zaostajamo.«

— Na terenu, tu imam v mislih vasi, pogostokrat ugotavljajo, da je razporeditev trgovske mreže preslabša, pripombe so tudi na račun slabe organiziranosti. Kaj boste storili za izboljšanje stanja?

»Veletrgovina Potrošnik spada med tiste delovne organizacije, ki imajo največ poslovnih enot na število prebivalstva. To pa pomeni, da na eno prodajalno pride relativno malo kupcev. Ekonomika nam ne dovoljuje, da bi imeli prodajalne še na manj prebivalcev, temveč smo pred odločitvijo, da bomo morali že z dosedanjimi nerentabilnimi poslovnimi enotami nekaj storiti. Tu si želimo čim več pristnega sodelovanja s KS in občani, ki lahko najbolje presodijo, kaj je njihovi prodajalni slabega. Le takšno skupno sodelovanje bo lahko prineslo rešitve v tri smeri, in sicer v spremembo kadrovskih razmer, v spremembo lastništva lokalna ali v zaprtje prodajalne, kar bi bila prav gotovo najslabša rešitev. Tačas vlagamo v DO vse znanje in napore v spremembo kadrovskih razmer, ker smo prepričani, da je to naša dolžnost. Šele ob neuspelih bomo iskali druge rešitve. Prepričan sem, da moramo stvari zastaviti tako, in to smo že storili, da bodo vsi zaposleni v delovni organizaciji s produktivnim delom ustvarili tak dohodek, ki bo zagotavljal delovni organizaciji razvoj in prihodnje, delavcem nezmanjšane realne osebnih dohodke, kupcem pa vesplošno zadovoljstvo.«

Milan JERŠE

Panonija se rešuje, Blisk pa odceplja

Ugotovitev ni nič kaj pretirana, čeprav ji je mogoče kar na prvi pogled pripisati netočnost, ki pa je zavestna. V prvem primeru gre namreč za tozid Kmetijska mehanizacija. Vendar pa je združitev Bliska in Panonije v delovno organizacijo z dvema tozidoma kot kaže živela bolj ali manj zgolj na papirju. Med delavci je namreč še vedno čutili osebno pripadnost Panoniji ali Blisku.

Reševanje ... Nazadnje smo se mudili v tej gospodarski organizaciji po 20. aprilu, ko je bila večina od 960 zaposlenih nezadovoljnih z marčevskimi plačami — delovni proces je bil prekinjen malo manj kot dva dni. Zdaj v Panoniji (vsaj vodilni) ugotavljajo, da razlogov za protestno ustavitev dela ni bilo, saj vse skupaj kolektivni ni prineslo nobene koristi. Škoda pa je dvojna — v poslovnem smislu zaradi partnerjev in navznoter zavoljo manjše realizacije oziroma večjih stroškov. Delavci naj bi namreč dobro vedeli, da bodo poslovni rezultati v prvem četrtletju dobri, kar avtomatično vpliva na debelejšo denarnico — to se je nato res zgodilo in plače so popravili kar za 30 odstotkov. Povprečna znaša zdaj v Blisku 137 tisočakov, v Kmetijski mehanizaciji 146 in v skupnih službah 177 tisoč dinarjev. Ob tako dobrem poslovanju v začetku leta in znani krizi, ki še ni tako daleč, je popolnoma naravno vprašanje, čemu vse to pripisati? Levji delež so verjetno prispevali novi programi, oziroma izvajanje sanacijskega programa, ki ga uresničujemo v sklopu pri nas tako priljubljene besedne zveze, kot je »prestrukturiranje proizvodnje«. Zadalji so si, da bo po-

slej le 50 odstotkov fizičnega obsega proizvodnje namenjeno za kmetijske programe, ker je to tržišče preveč nestalno, s cikličnimi nihaji. Pa še tu gre za novosti — ukvarjajo se namreč samo z ekonomsko zanimivimi proizvodi, druge so izločili. Kako bodo torej zapolnili drugo polovico zmogljivosti? Temeljna orientacija je na strojegradnjo, kjer sodelujejo z mnogimi slovenskimi ozidi (kar gotovo ne more biti slabost) — Železarna Ravne, Metalna Maribor, Riko Ribnica, Itas Kočevje, poteka pa proučevanje programa znotraj sozda IMP. V celoti gre za tako imenovane faze proizvodnje, ki jih vračajo finalistom (slednji skrbijo tudi za vhodne surovine). Projekti so se-

kratki, ko so bile težave v tozidu Kmetijska mehanizacija in v vsej delovni organizaciji. Zdaj se z nekakšnimi argumenti, ki so za nekoga lahko tudi neargumenti, nadaljujejo. Prišlo je do nekakšnega nezaupanja delovni organizaciji in delovni skupnosti, ki je strokovni nosilec vseh programov. Za Blisk smo pripravili program, ki naj bi bil vezan na nove proizvode Kmetijske mehanizacije. Proces reševanja Bliska bomo začeli, če ostane v DO, če pa ne, je njihova lastna odgovornost, kako se bodo naprej razvijali. Poznam razmere in menim, da trga ne poznajo dovolj, programov nimajo, organizacijsko in kadrovske pa niso na taki ravni, da bi lahko obvladovali tež-

veda zahtevni, navzoča je že računalniška tehnologija. Oprema za novo proizvodnjo je deloma že v Murski Soboti, do konca pa bodo opremljeni z novo tehnologijo še to leto. S polno paro naj bi začeli delati po novem s prvim januarjem 1988. S tem pa še ni rečeno, da nekaterih novih programov, seveda še v poskusni etapi, že ne izvajajo. Tako na primer deloma že teče proizvodnja rezervnih delov za šivalne stroje, pri čemer je zanimivo, da je sofinancer tudi tovarna Mura. Nekaj denarja so prispevali še IMP, sama Panonija, tuji dobavitelji opreme in banka — finančna konstrukcija je torej določena. Skupna vrednost Panonijinih naložb je malo manj kot 2 milijardi dinarjev, od tega za namensko proizvodnjo skoraj milijarda. Ker gre za zahtevno, sodobno tehnologijo, je verjetno umestno vprašanje, ali imajo zadosti kakovostnih delavcev, ki bodo lahko tovrstno opremo smotno izkoriščali. Po zagotovilih se v Panoniji zavedajo, da naenkrat ne morejo doseči 100-odstotne izkoriščenosti novih zmogljivosti. Povezali so se s poslovnimi partnerji v Zahodni Nemčiji, s strojno fakulteto in ravensko železarno — in vse to so mesta, kamor naj bi Panonijini strokovnjaki odhajali na usposabljanje. Z namenom, da bi v začetku naslednjega leta lahko rekli, da je bila naložba upravičena.

... in odcepljanje

Verjetno ste opazili, da je bilo skoraj vse dosedanje pisanje povezano s tozidom Kmetijska mehanizacija oziroma nekdanjo Panonijo. Enostavno zato, ker so vsi preustroji, vse novosti, vezani na en tozid, namreč Blisk, je kljub navidezni združitvi bolj ali manj samostojen. Vsaj v mislih, če že ne formalno. Tako priča anketa med delavci, ki jo prav tako objavljamo. Glavni direktor Emil Zelko: »Proces razmišljanja o dezintegraciji se je začel že

ke probleme. Odločitev na ravni DO je, da naj se odločijo kot mislijo, da je najbolje.«

Pričevanje Emila Zelka je seveda pomenilo, da se moramo pogovoriti tudi z direktorjem Bliska, Jožetom Kouterjem. Posebno še zato, ker smo medtem zvedeli, da so se pri Blisku na zboru delavcev enoglasno odločili za odcepitev od Panonije, vse skupaj pa naj bi bilo jasno že do letnih dopustov. Jože Kouter: »Korak, ki ga pripravljamo, je nujen. Nasprotno, kot smo se dogovorili ob integraciji, se je zgodilo na primer pri pridobivanju dela, dohodkovni uspešnosti, akumulaciji, številu zaposlenih, socialni varnosti in višini OD. Izvršni odbor sindikata je že pred časom dal pobudo za spreminjanje razmer, vendar smo postopek zavlačevali, upajoč, da se bodo stvari spremenile. Razumeli smo, da so razmere v tozidu Kmetijska mehanizacija težke — to velja za leto 1985 in 1986 — nikakor pa ne razumemo tega zdaj, ko dobro poslujejo. Situacija v Blisku se je tako zaostрила, da so nekateri carski rezi nujni, če nečemo ogroziti socialne varnosti delavcev. Krivda za neuresničene rezultate združitve je manj objektivna (razmere na trgu so se spremenile) in bolj subjektivna, tako v tozidu kot delovni skupnosti. Če se bomo izločili, bomo morali za 15 do 20 % zmanjšati režijske stroške, ohraniti montažo v obsegu, ki ga bo narekoval trg, v proizvodni dejavnosti pa razviti nove programe na bazi livarne. Nameravamo namreč zaposliti določeno število inženirjev, ki bodo delali pri razvoju. Delovna skupnost ni hotela posredovati podatkov, zato je od sklepa o izločitvi na zboru delavcev pa do izdelave elaborata pretekel že mesec. Zdaj je v etapi izdelave in predvidevam, da bomo referendum izvedli nekeje v zadnjem trimesečju oziroma da bomo prešli v enovito delovno organizacijo prvega septembra.«

PREDSEDNIK ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA

13. sejo Zbora združenega dela 13. sejo Zbora krajevnih skupnosti 13. sejo Družbenopolitičnega zbora Seja bodo v četrtek, dne 25. junija 1987, ob 8. uri v veliki sejni dvorani Skupščine občine M. Sobota. Predsednik Zbora združenega dela in predsednik Zbora krajevnih skupnosti predlagata naslednji red:

1. izvolitev in poročila verifikacijskih komisij,
2. potrditev zapisnika skupnega zasedanja zborov občinske skupščine z dne 28. maja 1987,
3. poročilo o uresničevanju stališč, sklepov in usmeritev na področju gradbeništva v občini M. Sobota,
4. poročilo o uresničevanju ugotovitev in stališč o obmejnem sodelovanju
5. predlog odloka o sprejetju zazidalnega načrta za območje med Trstenjakovo, Bakovsko, Mladinsko ulico ter rezervatom za družbeno usmerjeno (blokovo) gradnjo v mestu M. Sobota,

SKLICUJEJO

6. predlog odloka o sprejetju lokacijskega načrta za vodovod Krog—Črnske meje,
7. predlog odloka o sprejetju ureditvenega načrta za namakanje kmetijskih zemljišč na območju Beltinci—Nemščak,
8. osnutek odloka o zaključnem računu davkov in prispevkov občanov občine M. Sobota za leto 1986,
9. delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja,
10. predlogi, sklepi, mnenja in obvestila.

Poleg navedenih vprašanj bo Zbor krajevnih skupnosti predvidoma obravnaval — osnutek odloka o imenovanju ulic v naselju Tropovci.

DELEGATI DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA bodo obravnavali 2., 3., 4., 9. in 10. točko zgoraj predlaganega dnevnega reda.

Gradivo za obravnavo vseh točk dnevnega reda, razen k 1. in 10. točki, bo posredovano vodjem delegacij, vodjem konferenc delegacij in delegatom Družbenopolitičnega zbora.

Informacija k 9. točki bo podana na seji.

GYÖREK JOŽE
popravila gospodinjskih aparatov
69000 MURSKA SOBOTA

Cvetkova 10, tel.: 22 354

— ZDAJ V NOVIH PROSTORIH —
CVETKOVA 10, MURSKA SOBOTA

- popravljamo in generalno obnavljamo vse vrste pralnih strojev
- servisne storitve na domu in v delavnici
- lastni prevozi
- strokovnost in kakovost

15 let zaupanja

PRODAJALNA Z MESOM IN DELIKATESAMI ESKO GRILL ŠIROKA PONUDBA IN ŠE IN ŠE...

Z ureditvijo tega objekta, ko relativno majhen denar terja veliko odrekovanja, so v MESNI INDUSTRIJI hoteli potrditi poslovno in gospodarsko filozofijo, da je tudi v težkih časih možno narediti veliko, le če zaupamo v ustvarjalno moč.

Novi objekt dokazuje iskanje novih poti. Ob

Možnost nakupa v objektu, ki je po vseh kriterijih na zelo visoki ravni.

Zato so zaposleni v MESNI INDUSTRIJI te pridobitve veseli. Prepričani pa so, da so s tem ustregli željam in potrebam pomurskih potrošnikov ter da bodo poslovali v skupnem interesu in v obojestransko zadovoljstvo.

želji, da na ustrezen način spojimo sodobne svetovne težnje hitrega pripravljanja jedi s kulturnimi in gastronomskimi navadami pomurskega človeka. Nismo dovolj bogati, da bi kupovali licence. V MESNI INDUSTRIJI so izbrali pot raziskovanja, pot oblikovanja lastnih idej.

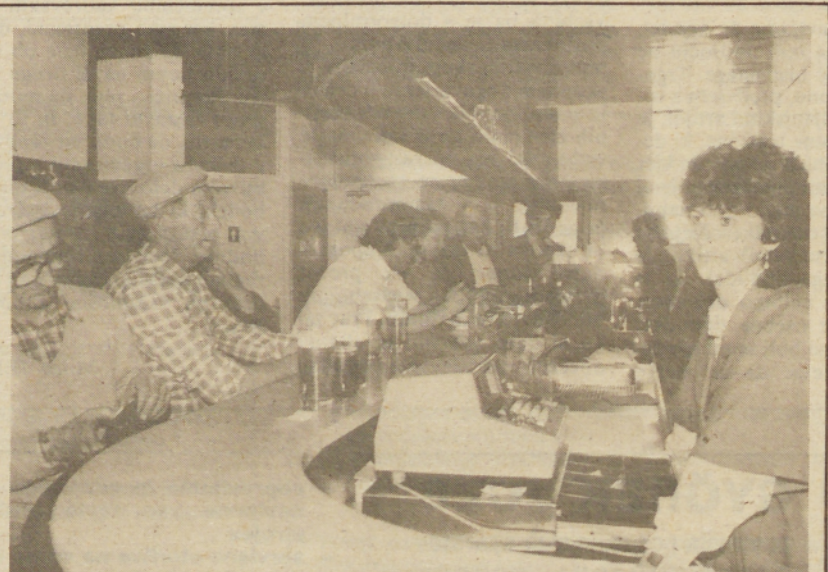
PONUDBA GRILLA ESKO

- sveža pečena krača
- kuhani prekajeni svinjski jeziki
- mesna solata iz govejih srčkov
- pomurska solata
- bela jetra
- nabodalo z govejimi jetri
- hamburger
- pleskavica
- zrezek grill
- obloženi kruhki
- odprto pivo
- coca-cola
- kava...

Prodajalna
z
mesom
in
delikatesami

- vedno sveže meso
- ves proizvodni program mesne industrije

TO JE PRIDOBITEV, KI PONUJA NEKAJ VEČ!

POTNIKOM VESTNIKOVEGA VLAKA ŽELIMO PRIJETNO VOŽNJO!

Uvod v pisanje je nasploh nehalječno delo, ker je težko opredeliti, kaj se v ljutomerski mladinski organizaciji dogaja. Ali gre za spor, opozicijo legalni mladinski »oblasti«, ali konflikt med člani predsedstva, ki nadaljevanja dela v utečeni obliki več ne dopuščata? Še najbližja resnica je po tehtnem premisleku besedna zveza, zapisana v nadnaslovu — miselni razcep. To zato ker se zdi, da imajo tako eni kot drugi (spet smo pri delitvi na dva tabora) enake cilje, pri doseganju katerih so sporna sredstva. Kdor podrobneje prebira pomurski tednik, približno ve, kaj je kamen spotike. Na kratko: občinsko mladinsko vodstvo dela po mnenju skupine mladih intelektualcev, deloma tudi članov predsedstva, zgrešeno. Razvila se je polemika, ki ste ji bili priča tudi v nekaterih številkah Vestnika, nazadnje v 21., ki je izšla 4. junija. Naš namen je predstaviti sporne točke, nikakor pa ne dokončno presoditi o absolutni pravilnosti te miselnosti s priličnimi strmi. Zato smo se (istočasno) pogovarjali s sekretarjem mladinske organizacije, Borisom Paušnerjem (na njegovo delo je največ pripomb), predsednikom Borisom Štraklom, tremi »drugače mislečim« — Ivom Zajdelo, Tomijem Nemcem in Klausom Dietrom Požganom — sodeloval pa je še sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS, Anton Kosi. Že pred tem smo se pogovarjali z Goranom Šosterjem, zdaj vodjo marksističnega centra, sicer pa miselno prav tako bliže »svežemu vetru«.

ŠOSTER: Po moje situacija, ki je zdaj v ljutomerski mladinski organizaciji in nasploh v ljutomerski družbeni sferi, v Sloveniji ni osamljena. Bistvo problema je že v predkandidacijskih postopkih za izvolitev novega mladinskega vodstva lanske jeseni. Današnji sekretar se je predstavil s programom, kjer je velik poudarek na prirejanju mladinskih zabav. Na nasprotnih bregovih sta se tako znašli dve struji. Če eni veliko pomeni ekologija, zagovarjanje sprememb pri zakonodaji (miselnjski delikt in podobno), pa drugi skupini, ki je verjetno celo v večini, enako pomenijo druge stvari, na primer zabavno življenje. Pri tem ima močno besedo ljutomerska politika, ki se očitno nagiba proti toku, s katerim plovemo mi. »Mi« in »vi« je sicer nerodno ločevanje, a nekako je treba ločiti ljudi, ki smo se začeli vračati s študija in ne pristajamo v kakršni koli pasivni konformizem. Trdim, da smo vseskozi tepeni, kot je na nek način tepena tudi republiška konferenca, ker postavlja stvari na povsem nov način, dosti širše, kot je to delala ZSM doslej. Prihaja nov čas z novimi vrednotami. Zato menim, da je samo vprašanje časa, ko se bo takšen način funkcioniranja politike, kot je zdaj v tem prostoru, moral spremeniti.

KOSI: V ZK smo spremljali dogajanja v vrstah občinske mladinske organizacije in ugotovili,

da obstajata dva tabora, kar vpliva na povečevanje prepada med vodstvom in članstvom. Na osnovi tega smo sklenili: 1. Komunisti v predsedstvu OK ZSMS Ljutomer so se dolžni angažirati za reševanje nastale situacije in medsebojnih odnosov. 2. V primeru neuspešnega reševanja nastale situacije je potrebna politična diferenciacija in ugotavljanje individualne odgovornosti posameznih članov ZK. 3. Vsebinsko delovanje OK ZSMS bodo obravnavali organi občinske konference SZDL. V predsedstvu smo izhajali od stališča, da ZK ne more diktirati odnosov in uresničevanja mladinskega programa. Zato ne posegamo, ne mislimo razčiščevati stvari, opozorili pa smo, da takšno stanje ne more dolgo trajati. Ocenili smo, da je vodstvo izgubilo stik s članstvom, verjetno prav zaradi nesoglasij. To so stališča še od marca, ki jih še zagovarjamo. Imamo občutek, da so se medtem odnosi izboljšali in danes ne vidimo več večjega problema. Nastopov nasprotno misleče skupine nismo ocenili samo negativno, saj je bila ljutomerska mladina v prejšnjem mandatu pasivna. Prav je, da so prišli mladi tovariši, ki drugače razmišljajo, ki želijo večjo aktivnost in prodornost. Tu jim dajem tudi osebno vso podporo in priznanje. Vendar bi morali nastopati z neko mero strpnosti in medsebojne usklajenosti, ne pa drug

proti drugemu. Verjetno bo prišlo do premikov zaradi novega vetra, ki je v ljutomerski in slovenski mladinski organizaciji; pozitivno ocenjujem to aktivnost.

ŽAJDELA: Marsikdo je rekel, da samo kritiziramo, vendar pa smo ob kritikah še vedno dajali konstruktivne predloge. Pa naj je šlo za drugačno praznovanje dneva mladosti, alternativno sluzenje vojaškega roka, za monografijo Prlekija v NOB ali karkoli podobnega. Ob vsaki taki te-

nastopa proti vsem drugim. Življenje je precej pestro, široko, tako imenovane »domače« (centralne) teme pa rešujemo že leta in leta, vendar so načini odvisni od stopnje razvitosti nekega okolja. Zato to še zdaleč ni le mladinska tematika, pač pa prej koga drugega, ki je za to dobro plačan. Menim, in tega mnenja ne bom spremenil, da je današnje mladinsko vodstvo precej krivo, da naših idej nismo mogli uveljavljati po legalni poti. Lahko bi šli

PAUŠNER: Ne da bi se hvallil, delam tisto, kar piše v pravilih in kar mi nalaga predsednik. Mladino želiva dvigniti na določeno družbenopolitično raven in po tem sporu se je nekaj začelo gibati, čeprav je po svoje prispeval tudi k nesklepčnosti konference 25. maja. Nekateri predsedniki osnovnih organizacij namreč izjavljajo, da na seje več ne bodo prihajali, če se bomo šli politizirati. Naj nam bo jasno, da večino zanima še vedno prirejanje javnih zabav, ki pa jih po odloku ne smejo imeti. To je po moje vprašanje, ki bi ga morali točneje obravnavati. Če želim na terenu govoriti o predlogih našega predsedstva ali RK, je vdušje apatično, to jih ne zanima. Obratno pa je pri veselich ali nogometnih turnirjih. Iz teh interesov baze je vedno izhajalo moje delo. Niti najmanj nisem prišel na mladino delat kariero. Do spora je prišlo verjetno zaradi glasovanja na seji RK, ko je šlo za štafeto za ali proti. To je sicer dolga štorija, vendar pa so se nekateri na posvetu (za obisk po OO ni bilo časa), ki je bil nesklepčen in že tako nima pravice sprejemati sklepov, izrekli proti štafeti, nekateri pa so bili tihi. Zato, ker so člani kot Ivo (Zajdela, op. p.) in Goran (Šoster, op. p.) zgovorni, to je intelektualni kader, ki je nujno potreben. Vendar pa ob njihovih razpravah, ki so pametne, vendar v tujkah, kakšen delavec ali srednješolec, predsednik osnovne organizacije, dobi občutek, da je polpismen. Zato sploh niso dvigovali rok, da bi tudi sami polemizirali. Tako sem se brez pravega stališča baze obvezal, da ga prenesem na RK. Tega nisem naredil, nisem glasoval ne za ne proti. Če je bila to moja napaka, bi bilo dobro reči v prihodnje. Če bo nujno, lahko predlagamo moj odstop, odstop predsednika ali obeh. Izbrati pa moramo pot, kjer bodo uresničeni vsi interesi: naši in njihovi.

NEMEC: Tektonski premik v naši družbi bi bil, če bi sprožili postopek o upravičenosti profesionalizacije mladinskih funkcionarjev, v našem primeru sekretarja. Kajti če imamo na OK 1,2 milijarde denarja in gre 970 milijonov za OD tajnice in sekretar-

ja, kar pogledamo, kaj vse bi lahko s tem denarjem počeli, če bi ga vračali v bazo!

ŽAJDELA: To bo slej ali prej aktualna tema za širšo slovensko javnost. Po moje je profesionalni sekretar že s tem, da dobi visok OD, zaviralni za delo danes. Potrebni so drugačni pristopi, ne pa da nekoga podkupijo z visokim OD, da duši nove pobude, da hoče uveljavljati stare metode dela, ki so preživele, a za marsikoga ugodne.

POŽGAN: Tovariš Paušner je govoril, da delo v novi obliki mladine ne zanima. Sodeč po pismu Naj beseda ne bo delikt, kjer je podpisanih 27 osnovnih organizacij, je to drugače, saj so začeli politizirati. Koordinacija med profesionalcem in bazo je slaba, saj sredstva (denar za bencin) so. Obiskati je treba članstvo, se z njim pomeniti, organizirati predavanja in sproti poročati.

PAUŠNER: Pismo je res podpisalo 27 osnovnih organizacij. Pogovarjal sem se z večino njihovih predsednikov ali sekretarjev in prvič so slišali za pismo, če ga že prej niso videli v Vestniku. Osebo menim, da je to delo posameznika, dveh ali treh. Čeprav je pismo v bistvu hvalnica legalnemu vodstvu, ga ne bi smelo biti. Če je že kdo hotel, bi svoje mnenje lahko povedal na kakšni seji ali posvetu. O odstopu pa toliko: na tak način, torej, če bo stal za mano ves čas kdo skoraj z nožem v hrbtu, ne morem več delati. Če pa pomislim na stališča baze, je delo naprej možno. Vendar tako, da z nelegalnim vodstvom sedemo za skupno mizo in se pogovorimo, kako mladino angažirati.

ŠTRAKL: Razkorak po moje ni tako problematičen. Nove ideje niso za zavreči. Informiranje je vsekakor najpomembnejši temelj za nadaljnje delo, pri tem je doslej morda nekoliko škripalo. Možnosti za nadaljnje delo vsekakor so, najprej pa bomo morali rešiti konflikte med mlajšo, osnovnošolsko generacijo in člani predsedstva. Ob pomoči tvorcev novih idej bo nadaljevanje dela normalno.

Bojan Peček

SVEŽ VETER NA PREPIHU

Na različnih bregovih ali na istem, a pregrajenem z miselno pregrado? Boris Paušner, sedanji ljutomerski mladinski sekretar, in Ivo Zajdela, eden nosilcev novih, svežih prijemov v delu organizacije. Ob ostru polemiki med intelektualno skupino in legalnim vodstvom se je le bati, da bo članstvo ostalo ob strani, mladinska organizacija pa še vedno bolj ali manj štab brez vojske.

matiki smo skušali tvorno sodelovati, saj je jasno, da kritika vsega obstoječega na eni strani in popolna apatija na drugi ne vodi nikamor, oziroma obstoječe stanje le dramtizirata. Ali so osrednje mladinske teme zgolj štipendiranje, zaposlovanje in stanovanjski problemi? O tem bi se lahko ogromno pogovarjali — vendar pa, kdor želi zreducirati delo mladinske organizacije zgolj na to, absolutno cenzurno

od primera do primera, ko so zagovarjali te ozke teme.

Kaj vse bi lahko očital sedanjemu sekretarju: prvo je informiranje, ki je zame eden temeljnih konstitutivnih elementov dela kakršne koli organizacije — le-to je odpovedalo od vsega začetka, že od lanskega kongresa v Krškem. Prav tako ni bilo koordinacije, naj jih pogojno tako imenujem, z različno mislečimi.

ENCIKLOPEDIJA SLOVENIJE

12 + 1 knjiga € 5600 strani € 8000 stvarnih gesel € 6000 biografskih gesel € 4000 barvnih ilustracij € 6000 črno-belih ilustracij € Vezava: temno modro usnje z zlatotiskom € Format: 21 × 29 cm

PRVA KNJIGA OBSEGA GESLA od A do Ca, IZID NOVEMBRA 1987

Cena prve knjige v prednaročilu je 32.800 din in velja do 1. oktobra 1987.

CELOVITA PODOBA SLOVENSKE PRETEKLOSTI IN SEDANJOSTI

ENCIKLOPEDIJA SLOVENIJE prvič enciklopedično predstavlja Slovenijo in Slovence v zaokroženi, sodobni podobi v trinajstih knjigah. Okoli tisoč sodelavcev, znanstvenih delavcev in strokovnjakov z različnih področij v jedrnatih in razumljivih besedilih predstavlja slovensko zgodovino, politični in družbeni razvoj, kulturo, znanost, gospodarstvo, pokrajine, naselja, ljudi ter njihovo vlogo in pomen v življenju in ustvarjanju slovenskega naroda. V dvanajstih knjigah bo prikazano vse, kar je bilo in je pomembnega v slovenskem etničnem, kulturnem, gospodarskem in družbenem prostoru, trinajsta knjiga pa bo zajela pregled imen in različnih pojmov. Članki bodo opremljeni s fotografijami, slikami, zemljepisnimi in tematskimi kartami, grafikoni in razpredelnicami. Barvne in črno bele ilustracije, ki omogočajo nazorneje predstave o opisanih dogodkih in osebah, bodo zavzele v vsaki knjigi približno četrtno prostora.

PRVA KNJIGA ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE

bo izšla novembra 1987. Vsebovala bo 1137 gesel (590 stvarnih in 547 imenskih).

Prva knjiga ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE bo opremljena z več kot 900 barvnih in črno belimi ilustracijami, med temi bo 74 portretov, 29 zemljepisov, 172 slik z likovnega področja in 31 diagramov.

Prednaročna cena prve knjige je 32.800 din in velja do 1. oktobra 1987. Da jo boste dobili po tej ugodni ceni, jo bo treba do 1. oktobra letos tudi plačati. Po 1. oktobru bo knjiga najmanj 30 odstotkov dražja.

NAROČNIKOM ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE, ki bodo odposlali naročnico in plačali prvo knjigo najkasneje do 1. oktobra 1987, jamčimo najmanj 30% nižjo ceno tudi pri vseh naslednjih 12 knjigah enciklopedije. Ceno za posamezne knjige bomo določali ob izidih.

ENCIKLOPEDIJA SLOVENIJE JE TEMELJNO SLOVENSKO DELO

Zagotovite si jo še danes po ugodni nižji ceni. Izpolnite naročilnico in jo pošljite na naš naslov:

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA, Titova 3, 61000 Ljubljana, Prodaja po pošti.

ENCIKLOPEDIJO SLOVENIJE lahko pod enakimi pogoji naročite v vseh knjigarnah in pri založniških poverjenikih založbe Mladinska knjiga.

NAROČILNICA 0107 2340 00000

DA, naročam vseh 13 knjig

0172105 ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE

1. knjiga A—Ca izide novembra 1987

Cena prve knjige je 32.800 din (samo do 1. 10. 1987)

Priimek _____ Ime _____

Ulica _____

Pošta _____ Poštna št. _____

Knjigo bom plačal(a):

☐ po povzetju, ob prejemu knjige,

☐ v zaporednih mesečnih obrokih glede na mesec sklenjenega naročila:

☐ naročilo v juniju (5 obrokov)

Ta naročilnica zavezuje naročnika in založbo. Morebitne spore rešuje pristojno sodišče v Ljubljani. Sporočite nam vsako spremembo naslova!

Zaposlen(a) _____ Štev. osebne izk. _____

Datum: _____ Podpis: _____

Založba Mladinska knjiga je generalni pokrovitelj VESTNIKOVEGA VLAKA. Na vlaku lahko naročite Enciklopedijo Slovenije in druge knjige iz programa založbe Mladinska knjiga.

HRVAT, KI SE POČUTI KOT SLOVENEK

»Vi kar pridite, vedno ste dobrodošli!« Tako nam običajno odgovorijo vodja katedre za slovenski jezik in književnost na Visoki učiteljski šoli Szombathelyi KAROLY GADANYI, kadar se najavlja na obisk. In tako je bilo tudi pred dnevi, ko smo mu predlagali, da bi ga predstavili kot letošnjega dobitnika odličja svobode, ki mu ga je na predlog Demokratične zveze južnih Slovanov na Madžarskem podelila Zveza kulturnih organizacij Slovenije. (Pravzaprav tega odličja še ni prejel, ker je sporočilo najprej romalo v Budimpešto in nato od tam v Szombathely, tako da je pošto prejel dva dni po slovesnosti v Ljubljani.) Kljub temu je bila to priložnost, da nagradjenca nekoliko približimo predstavimo.

Rodil se je in odrasel je v Murskem Krsturju (Murakeresztur) v županiji Zala na Madžarskem. V tem kraju je okrog 95 odstotkov domačinov hrvaškega rodu. Tudi v njegovi družini je bila prva beseda hrvaška. Po osnovni šoli je Karlo nadaljeval šolanje na gimnaziji v Nagykanizsi (Veliki Kaniži), zatem v Pescu (Pečuju), kjer je študiral južnoslovanske jezike, nazadnje pa še na univerzi v Budimpešti, kjer je doktoriral iz slavistike in madžarskega jezika.

Ko je bil še otrok, so se v njegovem rojstnem kraju večinoma pogovarjali hrvaško.

»Za danes ni več tako. Mladi govorijo v glavnem madžarsko. Morda smo bili mi zadnja generacija, ki nam je bil materni jezik prvi. Mislim, da je dandanes tudi v Porabju tako.«

Po končanem šolanju se je najprej zaposlil na eni izmed srednjih šol v županiji Győr-Sopron kot profesor ruščine, 1973. leta pa je nastopil službo na Visoki šoli v Szombathelyu kot predavatelj madžarskega in ruskega jezika. Pomembna prelomnica v njegovem življenju pa pomeni odhod v Maribor, kjer je bil lektor za madžarski jezik na Pedagoški akademiji.

»To je bilo 1978. leta. Lahko povem, da sem se v Mariboru počutil skoraj tako kot doma, saj sem v glavnem razumel vse, kar so se domačini pogovarjali. Naš kajkavski govor je namreč precej podoben slovenskemu jeziku. Začel sem brati tudi slovenske časopise in knjige. Od tedaj sem se zelo navezal na Slovenijo, kjer imam tudi veliko prijateljev. Tudi sam se že skoraj počutim kot Slovenec.«

Ko so leta 1980 v Szombathelyu ustanovili katedro za slovenski jezik in književnost, je bil prvi kandidat za vodjo, in to funkcijo so mu tudi zaupali vse do danes.

»Začetek je bil zelo težek, kajti marsikaj smo morali delati na novo. Izkušeni namreč nismo imeli. Precej so nam pomagali prijatelji iz Maribora in Ljubljane. Morali pa smo pisati učbenike, poskrbeti za učne pripomočke in vse drugo. Sčasoma smo

stvari uredili in mislim, da sedaj uspešno izobražujemo bodoče učitelje za porabske osnovne šole in kadre za nekatera druga dela, predvsem v kulturnih ustanovah. Naša katedra je bila pobudnik nekaterih novih prireditev, ki so narodnostnega značaja. To so proslave v počastitev slovenskega kulturnega praznika, ki jih vsako leto organiziramo v Porabju, Slovenski dan in proslave v počastitev 29. novembra, rojstnega dneva nove Jugoslavije, kar pripravljamo na katedri. Pri izvedbi teh prireditev vabimo k sodelovanju tudi kulturne skupine iz Slovenije. Tesno sodelujemo predvsem s srednjo dvojezično šolo v Lendavi, kakor tudi s tamkajšnjo dvojezično osnovno šolo pa s seveda s Pedagoško fakulteto Maribor.«

V povzetku obrazložitve za odličje svobode je zapisano, da si ga je Karoly Gadanyi zaslužil za vsestransko skrb za ohranjanje slovenskega jezika med porabskimi Slovenci, kulturno delovanje ter širjenje slovenske kulture in književnosti na Madžarskem.

KAROLY GADANYI, vodja katedre za slovenski jezik in književnost na Visoki učiteljski šoli Szombathelyi, je med letošnjimi dobitniki odličja svobode, ki jih podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

»Mislim, da to ni le priznanje meni, ampak vsej naši ustanovi, mojim sodelavcem. Še naprej se bomo trudili, da bi ga opravičili.«

In kateri so glavni cilji delovanja slovenske katedre?

»Več bomo morali zlasti storiti za razvoj dvojezičnega osnovnega šolstva v Porabju, za razvoj narodnostne inteligence in za okrepitev narodnostne zavesti. Usposobiti moramo takšne narodnostne učitelje, ki bodo v Porabju poučevali slovenski jezik in skrbeli tudi za ohranjanje slovenske kulture. Možnosti za uresničevanje narodnostne politike so nam dane, moramo pa jih predvsem uresničevati mi — pripadniki narodnosti sami.«

JOŽE GRAJ

Obnovljen dom kulture v Gornji Radgoni

Kulturni dom v Gornji Radgoni je bil zaradi zastarele tehnike in dotrajane inštalacije nujno potreben obnove, zato so se občani na referendumu za uvedbo krajevnega in občinskega samoprispevka izrekli, da bodo del sredstev namenili za njegovo obnovo. S pripravi so začeli lani in prenovili zaradi Festivala bratstva in enotnosti mladine Jugoslavije, končali v rekordnih štirinajstih dneh. Projekte je pripravil PGP Ljutomer, gradbena dela je izvedlo Splošno gradbeno podjetje Pomurje, največ pa so pomagali obrtniki obrtne zadruge 14. oktober. Izkazal se je tudi dobavitelj kinoopreme — Iskra Ljubljana — in stole pravočasno poslal Stoj Kamnik.

Vrednost naložbe z opremo je po predračunu znašala 132 milijonov dinarjev, dejanski stroški pa so se povzpeli na 163 milijonov dinarjev, kar pomeni, da bo potrebnih (predvidoma preko stopnje občinske kulturne skupnosti) zbrati še dodatna sredstva, čeprav sta občinska in republiška kulturna skupnost že prispevali svoj delež, prispevek solidarnosti pa je znašal 26 milijonov dinarjev. Pomemben vir sredstev je bil tudi še omenjeni občinski in krajevni samoprispevek.

V prenovljeni dvorani je 255 sedežev, ima povečan oder, primeren za gostovanja gledaliških skupin, regulator scene, razsvetljave, harmonij, reflektorje ter prezračevalne naprave in ožvonenje — poleg povsem novih kinoaparatur, ki jih upravlja Franc Pintarič in Janko Tušek.

Na slovesnosti ob otvoritvi prenovljenega doma kulture v Gornji Radgoni preteklo sredo je zapel ženski pevski zbor delavskega kulturnoumetniškega društva Svoboda, ki ga vodi Marjan Žula. Nastopil je tudi kvintet Stajerci pod vodstvom Darka Škrgeta, z izbrano glasbeno točko pa sta

navdušila Sybilla in Marjan Kovarčič. Program je povezoval predsednik Svobode Dušan Zagorec, slavnostna govornica na prireditvi, ki se je končala s projekcijo najboljšega jugoslovanskega filma v preteklem letu (makedonskega Srečnega novega leta 1949) pa je bila predsednica občinske kulture

vodji gradbišča, in nadzornemu organu Radu Krajncu.

V povečani avli doma kulture v Gornji Radgoni, ki bo odslej galerija, so na ogled risbe z minulega Festivala bratstva in enotnosti mladine Jugoslavije. Z njimi se predstavlja Jelena Dimitrijević iz Niša, z oljem na platnu

Pročelje prenovljenega doma kulture v Gornji Radgoni je posnel Rade Bakračević.

ne skupnosti Mira Marko, ki je med drugim v nagovoru izrazila željo, da bi dom kulture v Gornji Radgoni postal množično zbirališče za vse, ki si želijo kulturnih prireditev v prijetnem okolju in jim pomenijo beg iz sivga vsakdana ter dolgočasnosti. Simbolično je tudi odprla vrata prenovljenega doma.

Na slovesnosti so Romanu Služi, znanemu kulturnemu delavcu iz radgonske občine, v zahvalo za prizadevanja vročili spominsko uro, priznanje pa ob tej priložnosti izrekli tudi Jožetu Tivadarju,

Zlatko Arban iz Slavonskega broda, z naivo pa Ilija Jelečević in domačin Andrej Slana.

Pretekli četrtek je bil v kulturnem domu nastop učencev radgonske glasbene šole, kar potrjuje, da prenovljena stavba res služi svojemu namenu, njeno kulturno poslanstvo pa je razvidno tudi iz kakovostnega izbora filmov in (v kulturnem koledarju za ta četrtek napovedanega) gostovanja Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja s predstavo Miloša Mikelna: Večerja v vili P. Brigita Bavčar

OB IZIDU MONOGRAFIJE PRLEKLIJA 1941—45

Nadgradnja dela iz leta 1965

Na nedavni predstavitvi v Ljutomeru je eden od recenzentov, prof. dr. Tone Ferenc, zajeto (464 strani) monografijo rojaka iz Veržaja, zgodovinarja prof. Draga Novaka, označil kot dobro argumentirano, lepo ilustrirano delo, vsebinsko in metodološko zrelejšo, ki se opira zlasti na pričevanja nekdanjih borcev in aktivistov, manj pa na pisne vire, saj je teh kruto malo; niti enega samega arhivskega fonda ni imel na razpolago. Monografija je povsem novo delo, ne ponatis iz leta 1965, so večkrat poudarili na predstavitvi v hotelu Jeruzalem ob navzočnosti številnih lokalnih politikov, zgodovinarjev in uglednih gostov; med njimi je bila tudi članica sveta federacije Lidija Šentjura.

Knjiga je izšla v nakladi 2000 izvodov pri založbi Borec in je treba zanjo odšteti 15.000 dinarjev. Je plod več kot 30-letnega skrbnega zbiranja pričevanj in gradiv, kar pomeni, da se je prof. Novak z njo začel ukvarjati že kot študent zgodovine. Vsebuje določene posebnosti boja med NOB v Prlekiji, docela na novo pa je avtor prikazal nemško-fašistično okupacijo na tem območju. »Očitno se tudi brez pisanih virov da pripraviti monografijo ob znanih resnici, da zgodovino

delajo ljudje,« je menila Šentjura in spomnila, da je Novakova monografija šele četrta iz zbirke monografij slovenskih okrajov v okviru knjižnice OF. Dodajmo še, da je knjiga Prlekija v NOB 1941—45 izšla v počastitev 45-letnice oboroženega upora jugoslovanskih narodov in narodnosti ob vsestranski pomoči občinske borčevske organizacije v Ljutomeru. Zdaj jo je treba samo še razpečati in prodati.

B. Žunec

Jurišni bataljon

V počastitev 31. občinskega praznika so v soboto v galeriji Ante Trstenjak, odprli razstavo o jurišnem bataljonu XV. divizije, ki ima v tem mestu tudi svoj dom. Razstavo, ki dokumentarno in fotografsko prikazuje zgodovino in pot tega bataljona med NOB, je odprl Alojz Papič, predsednik Skupščine skupnosti borcev te divizije, in razstavo tudi predstavil. Otvoritev so se udeležili borci te divizije in udeleženci vlaka bratstva in enotnosti.

D. L.

SREČANJE PEVSKIH ZBOROV — V okviru številnih prireditev v počastitev praznika občine Lendava je bilo v petek srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov iz desetih sindikalno pobratenih občin z Hrvaške in iz Slovenije. S po tremi pesmimi so se predstavili pevski zbori z osnovnih šol: Klenovnik, Krapina, Jurošin, Velika Polana, Maribor, Miklavž pri Ormožu, Hum, Gorišnica, Slovenska Bistrica in Varaždin.

kulturni koledar

ČETRTEK 11. JUNIJA

GORNJA RADGONA — v domu kulture bo ob 20.00 gledališka predstava VEČERJA V VILI P avtorja Miloša Mikelna. V režiji Francija Križaja se predstavlja ansambel Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja: Milada Kalezić, Stane Potisk, Miro Predjed, Bruno Belamarić, Jože Prištev, Janez Bernež, Iztok Valič, Sava Subotin in Borut Alujevič.

PETEK, 12. JUNIJA

RADENCI — V Ljubljanskem domu bo ob 17.00 predstavitev zbornika SLOVENSKE ŠTUDENTI V BOJU ZA NARODNO IN SOCIALNO OSVOBODITEV 1919—1941. Zbornik je rezultat večletnega raziskovalnega dela in sistematičnega zbiranja dokumentov pod vodstvom predsednika uredniškega odbora prof. dr. Marjana Britovška. Poleg dejavnosti visokošolcev ljubljanske univerze v predvojnem obdobju je prvi prikazana tudi aktivnost slovenskih visokošolcev s Tržaškega, Goriškega, iz Beneške Slovenije, Režije, Kanalske doline in slovenskega Porabja. Zbornik bosta predstavila prof. dr. Ivan Kristan, rektor univerze, in prof. dr. Marjan Britovšek.

Ob 19.00 bo v razstavnem salonu hotela Radin v Radencih otvoritev razstave del Črta Valenčaka iz Velenja.

SOBOTA, 13. JUNIJA

LENDAVA — V dvorani Nafta se bo ob 19.00 začelo občinsko srečanje pevskih skupin.

razstave

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak je na ogled razstava Jurišni bataljon XV. divizije narodnoosvobodilne voje in partizanskih odredov Slovenije. Razstavo posreduje odbor skupnosti jurišnega bataljona XV. divizije ob 20-letnici podelitve domicila v občini Ljutomer, pripravili pa so jo Delavska univerza in muzej NOB ter občinski odbor ZZZ NOV Ljutomer.

LENDAVA — V galeriji Lendava je odprta fotodokumentarna razstava o taborišču Sarvár. Prav tako pa sta v gradu na ogled stalna galerijska in muzejska zbirka ter spominska soba Görgya Zale in zgodovina Lendave, kot jo je upodobil akademski slikar Zoltan Gabor.

MURSKA SOBOTA — V pokrajinskem muzeju je na ogled razstava, posvečena 60-letnici dr. Toneta Ferenc, ki sta jo pripravila delovna organizacija muzej KC Miško Kranjec in Zgodovinsko društvo za Pomurje. Muzej je odprt vsak dan (rezen pone-delika) od 10. do 12. ure.

JEZIK NI/ JE MAČEHA

Pri glagolu poznamo tudi t. i. kategorijo prehodnosti, o kateri govorimo, če glagolsko dejanje koga/kaj prizadeva, n. pr. kosim travo. V nekaterih primerih je prehodnost izražena oblikoslovno; tako tudi v dvojicah tipa rumeneti-rumeniti. Prvi člen pomeni postajati rumen, drugi pa delati (kaj) rumeno.

Naši kmetijski strokovnjaki že dolgo pišejo o **apnenju** (če že ne napišejo kalcifikacija). Pri tem pa ne ločijo glagolov **apneti** (t. j. prepatjati se s kalcijevim karbonatom ali »postajati apnen«) in **apniti** (dodajati apno, apnene snovi ali »delati apnen«). Glagolnik prvega je apnenje (strokovnjaki poznajo le tega), glagolnik drugega pa **apnjenje**.

Ker naši strokovnjaki govorijo (in pišejo) o dodajanju apna, apnenih snovi, izhajajo torej iz glagola apniti, bi bilo lepo, če bi se potrudili in dodali še en j.

(mm)

GLEDA LIŠKA PRAVLJICA

Resnica deklace (v knjigi Antoina de Sain Exuperija lica) je preprosta: dobro vidimo samo s srcem. Bistveno je očem nevidno in prav zato je Mali princ eno najbolj prisrčnih del v svetovni književnosti in tako velja simpatije tudi njegovi odrski uprizoritvi.

Lotili so se je gledališčniki s soboškega srednješolskega centra v režiji Cvetke Jošar. Oprostimo jim začetno tremo, pri nekaterih opazen dialekt, ki je značilen za večino nastopajočih na naših odrih, če to niso gostujoči, in druge pomanjkljivosti. Poudarimo pa, da predstava v celoti navdušuje zaradi izvrzne dramaturgije, preproste, a domiselne scene, izbrane glasbe in poslušalce malega princa. Na zemljo je s svojega daljnjega planeta prišel zato, da bi ljudem odprl oči za lepoto, ki je ne vidijo. Na poti je obiskal šest planetov, svojega je zapustil zaradi prevzetne rože, prav k njej pa se vrne obogaten z izkušnjami in spoznanjem, da jo pogreša in je odgovoren zanje.

Devet mladih igralcev (nekateri tudi v dvojni vlogi) se je trudilo pri uprizoritvi gledališke pravljice, izstopala je Deklica, ki je osvojila prostor in gledalce; škoda le, da je čas tak, da jih je bilo malo, saj je nasitila polni film Ponoreli Max III, ki so ga v bližnji kinodvorani, pritegnili več obiskovalcev kot gledališka predstava v grajski dvorani. Prav tako je škoda, da se po luskoladni uvrstitvi na območje sprejema gledališka skupina Cvetke Jošar ni bolj podvizala, saj je letos zamudila možnost kakršne koli udeležbe. Pa si jo zaslužili! B. Bavčar

Že 16 milijonov

Do danes je umrlo zaradi radioaktivnega sevanja, ki je posledica jedrskih poskusov, nesreč v jedrskih centralah in izkoriščanja uranove rude, že šestnajst milijonov ljudi.

To je na mednarodnem znanstvenem zboru v Amsterdamu povedala ameriška znanstvenica dr. Rosalie Bertell. Cilj tega sestanka je raziskati medicinske probleme, ki se pojavljajo zaradi jedrskega onesnaževanja. Znanstveniki iz več držav bodo sprejeli tudi program za pomoč tistim žrtvam onesnaževanja, ki nimajo na voljo ustanov in sredstev za obrambo in zaščito. Dr. Bertellova je kot zgled navedla Indijance plemena Sošoni v ameriški državi Nevada, prebivalce Polinezije in lovce na severne jelene v Skandinaviji, ki se ne morejo zaščititi pred posledicami jedrskih poskusov.

pa se vendarle zgodi

Ko je angleški slikar Richard West končal slavni portret admiral Nelsona, je ta dejal: »To je tako lep portret, da zdaj lahko mirno padem v vojno.« To se je tudi zgodilo, in sicer v bitki pri Trafalgarju, nakar je moral West narediti slavno sliko Smrti admiral Nelsona.

Pred 30 leti je filmska družba Metro Goldwyn Meyer preživljala eno od svojih kroničnih denarnih stisk in zaradi stabilizacije za nekaj dolarjev prodala deset večjih parcel, na katerih so bili studii. Dva meseca kasneje so pod studii našli velikansko morje nafte. Filma o tem niso posneli.

NAJDRAŽJE SO VAN GOGHOVE SONČNICE

V zadnjih nekaj letih dosegajo umetnine, prodane na svetovno znanih dražbah, astronomske cene in izkazuje se, da umetniška dela niso samo dragocenosti duha, marveč imajo tudi povsem prozaično visoko denarno vrednost. Vse od leta 1980 na dražbah pri Sothebyju in Christieju postavljajo rekorde. Prav na vrh je prišel nesrečni slikar z enim ušesom, oziroma natančneje oljna slika Sončnice Vincen- ta van Gogha. Nekaj časa neznan kupec (kasneje se je izkazalo, da je sliko kupila neka japonska zavarovalnica z velikim preostankom dohodka) je na dražbi v Londonu zanjo odštél 39,9 milijona dolarjev, kar je največja vsota, plačana kdaj za kako umetnino.

Van Gogh je naslikal sedem slik z motivom sončnic v poletju in zimi 1888/89, ko je bival v Arlesu. Ohranjenih je samo še šest slik, ena je zgorela na Japonskem med zadnjo vojno. Od preostalih šestih so štiri shranjene v muzejih, samo ena pa je še v rokah zasebnega zbiralca umetnin.

Prava ironija je dejstvo, da je van Gogh v vsem svojem življenju prodal eno samo sliko. To je bila prav ena iz zbirke Sončnice. Denar, ki ga je dobil zanjo, pa predstavlja le neznaten drobec ogromnih vsot, ki jih zdaj ljubitelji umetnosti in trgovci z umetninami dajejo za njegove slike.

Poznavalci van Goghove umetnosti vedo povedati, da je slika Sončnice bolj senca nekdanje lepote. Intenzivna rumena barva, ki jo je van Gogh uporabil pri slikanju Sončnic, je slabo obstojna. Sčasoma je potemnela in se spremenila v odtenke rjavkaste, oker in temno rumene barve, zato se slika ne dosega barvne intenzivnosti mnogih drugih van Goghovih platen. Kljub vsemu temu pa je umetnina izjemno cenjena.

Za konec si še oglejmo, kako je potekala dražba. Pred dražbo so umetnino razstavili, varno spravljeno za rešetkami. Mnogo ljudi si je pri Christieju ogledala slavno umetnino. Ko se je dražba začela, se je dogajala prava norost. V štirih minutah in pol se je umetnina podražila vsako sekundo za 147.700 dolarjev. Na koncu, ko je bila slika prodana, so udeleženci razrezali slavno torto, oblikovano kot van Goghove Sončnice.

IZSELJEVANJE AVSTRALCEV

Iz Avstralije se vsako leto izseli okoli 90.000 ljudi. Kot piše vodilni avstralski časnik Sydney Morning Herald, jo zapuščajo zlasti razočarani priseljenci, preostali pa so domačini, ki grede na tuje s trebihom za kruhom, a se največkrat vrnejo domov. Sydney Morning Herald je objavil tudi malo znani podatek, da je število priseljenih na leto komaj kaj večje od števila izseljencev. Za letos so omejili število priseljenec na 115.000, le 20.000 več, kot se jih bo izselilo.

Kreditne kartice so koristne in zelo uporabne stvari, ki so po svetu in tudi pri nas precej razširjene. Toda imajo eno veliko pomanjkljivost, in sicer, da jih je mogoče zlorabiti. Lastniki kreditnih kartic se v primeru, da izgubijo dokumente, znajdejo pred nevarnostjo, da bo nepošten najditelj močno obremenil njihov račun.

Še slabše je, če gre za tatvino kreditne kartice. Takrat se znajde v rokah, ki znajo priložnost izkoristiti. Kot smo lahko prebrali v naših časopisih, je tudi pri nas takšnih primerov vse več. Naši žeparji ne mečejo več kreditnih kartic iz ukradenih denarnic, kot so to delali pred leti, marveč si raje na tuji račun nakupijo blaga, ki ga potem pre-

prodajo. Posodobili so se, ni kaj, in krenili po poteh svojih tatinskih kolegov iz bolj razvitih predelov sveta. A tam se zmikavtom kreditnih kartic slabo piše. V mnogih državah imajo uveden učinkovit in hiter sistem preverjanja resničnega lastništva kartice, posebna novost pa je tako imenovana elektronska denarnica, ki je namenjena predvsem pozabljivim.

V ZDA, kjer je nakupovanje s kreditnimi karticami najbolj razširjeno in je tudi takšnih zlorab največ, so začeli izdelovati elektronske denarnice za pozabljive. Izumili so jo v manjšem kalifornijskem podjetju Creative De-

sign, zasnovali pa so jo tako, da se oglasi z elektronskim zvokom, če po uporabi lastnik ne vloži nazaj svoje kreditne kartice. Še tako raztresen človek, razen če ni hudo naglušen, mora slišati opozorilo.

Za elektronsko denarnico se že zanimajo velike ameriške kreditne banke, ki nameravajo svojim strankam hkrati s kreditnimi karticami dati še to novo koristno napravo. Nekaj desetih prostovoljcev že hodi po svetu z elektronsko denarnico in preskušajo, kako se obnese v praksi. Dosedanje izkušnje so zelo dobre. Vse kaže, da bodo novost že prav kmalu uvedli v vsakdanjo rabo.

Dokaz za katastrofo

Ko so ugotovili v plasti gline, stari 65 milijonov let, 30-krat več iridija, kot ga je sicer v kamninah, je bil sklep na dlani: dodatni iridij je lahko prinesel na naš planet le velik asteroid (že doslej so v ostankih meteoritov pogosto našli obilo iridija), ki je treščil na Zemljo, dvignil ogromen oblak prahu, ta je zatemnil Sonce, nenadoma je zajel zemljsko kroglo strašanski mraz in to je pobralo pretežni del živalstva in rastlinstva.

In zakaj naj bi mraz do konca ugonobil prav dinosavre? Pač zato, tako sta trdila oba Alvareza v slovitim članku, ki ga je objavila nadvse ugledna revija Nature, ker so bili dinosavri hladnokrvne živali. Njihov organizem si ni znal sam uravnati temperature, kot to more organizem toplokrvnih živali, zlasti sesalcev, ki so od dinosavrov nasledili gospostvo nad Zemljo.

Morebiti Alvarezoma marsikdo ni verjel, toda predlanskim so trije doktorji znanosti z univerze v Chicagu objavili, da so zanesljivo odkrili na močno razmaknjenih krajih našega sveta, v Španiji, na Danskem in Novi Zelandiji, izrazite plasti saj, stare kar natančno 65 milijonov let.

Med tistim, kar so po scenariju jedrske vojne, ki ga je zasnovala skupina SCOPE, izračunali pa računalniki, ter med plastjo iridija, ki priča o katastrofalnem trčenju asteroida z Zemljo pred 65 milijoni let in plastjo saj iz tistega obdobja, pričami globalnega požara, somraka in ledene dobe, je le prevelika in preveč očitna poveznanost.

Spol otroka določiti v epruveti

Odkar se je odprla možnost, da starši ne samo zgodaj zvedo za spol otroka, temveč da imajo možnost odločiti se o tem, kakšnega spola naj bo, se teh vprašanj lotevajo z veliko pozornostjo. Je prav, da imajo starši to možnost? Ne pomeni to uveljavljanja diskriminacije spolov? Bo svet prenapolnjen z moškimi; glede na to, da v mnogih družbah velja moški za edinega prevega potomca? Vprašanj je veliko, odgovorov malo.

Na Japonskem, kjer so razvili postopek izbire plodnih moških celic do te mere, da je mogoče spol otroka določiti z zelo veliko verjetnostjo, so se ginekologi in japonsko zdravniško društvo odločili, da preprečijo komercializacijo postopkov odrejanja spola. Odločili so se, da omogočijo izbor spola samo v tistih primerih, ko je to opravičljivo z zdravniškega stališča, to pa velja samo, ko gre za nevarnost, da se deduje katera od nevarnih bolezni, ki se prenašajo na drugi rod le prek določenega spola. Tudi sam postopek selekcije moških semenčic ni nastal prvenstveno zaradi možnosti izbiranja spola bodočega otroka, marveč kot rezultat iskanja poti za reševanje vprašanj neplodnosti.

Vendar odločitve strokovnjakov zaenkrat ne zavezujejo zdravnikov. Znano je, da je eden od strokovnjakov, ki so bili v skupini, kateri je najprej uspelo ločiti moške in ženske semenčice, Shiro Sugiyama, omogočil 28 zakonskim parom, da so izbrali spol svojega otroka. Prav zanimivo je, da so se zakonci odločili za hčerko. Po selekcijskem postopku semena mož je 25 žena rodilo hčerke, pri treh pa je odpovedalo, rodile so sinove. Kljub temu

je bil to velik praktičen uspeh in potrditev metode.

Na Japonskem je zaenkrat okrog 50 otrok, katerih spol je bil po želji staršev določen z metodo selekcije semenčic. Zaradi razhajajočih se mnenj o pravilnosti uporabe te metode pa je videti, da se japonski zdravniki poslej ne bodo smeli več ukvarjati z določanjem spola otroka, razen seveda v že omenjenih primerih, ko je to opravičljivo z zdravstvenega stališča. A koliko časa bodo te ovire veljavne, je seveda vprašanje, kot je vprašljivo, ali se bodo vsi zdravniki držali določil svojega društva.

ŽE NA TRŽIŠČU!

PREKAJENO GOVEJE MESO

IZDELEK, KI SE HVALI SAM!

ARCEOMIKA

MESNA INDUSTRIJA n. s. d. MURSKA SOBOTA

Optična zanka okoli sveta

V razvitem svetu se pripravljajo, da sklenejo optično zanko okoli sveta. Začeli so namreč s polaganjem optičnega telekomunikacijskega kabla, ki bo položen pod Atlantikom in Tihim oceanom ter prečkal ameriško celino. Tako bodo povezali tri celine sveta z naj-sodobnejšimi komunikacijskimi zvezami. Optični kabel namreč omogoča zelo kakovosten prenos ogromne količine informacij vseh vrst, od telefonskih pogovorov in televizijskih programov do prenosa računalniških programov in datotek. Povezava med Londonom, New Yorkom, San Franciscem, Tokiom in Hongkongom naj bi stekla čez dve leti, torej že 1989. leta.

Kako močno sredstvo za komunikacije je optični kabel, lepo kaže primerjava z navadnim telefonskim kablom. Eno optično vlakno, ki je tanko kot las, lahko prenaša hkrati toliko telefonskih pogovorov, kolikor jih zdaj prenaša 625-žilni bakreni kabel, vendar pa bolj zanesljivo in čisto. Do medsebojnih motenj ne prihaja in tudi druge motnje so neprimerno manjše. Po optičnem transatlantskem kablju bo lahko hkrati teklo 40.000 telefonskih pogovorov, kar je več kot dvakrat toliko, kot zdaj zmorejo prenesti trije ogromni kabelski podmorski sistemi.

In kaj bo s komunikacijskimi sateliti, ki zdaj nosijo velik del komunikacijskega bremena med ameriško in evropsko celino? Je njihova usoda zapečatena?

Komunikacijski sateliti so sicer odlično sredstvo, žal pa je prenašanje informacij prek njih ne samo razmeroma drago, marveč ne tako kakovostno kot po optičnih kablju. Strokovnjaki menijo, da bodo ostali, vendar le kot sredstvo za komunikacije z oddaljenimi predeli. V urbaniziranem svetu pa bodo prevladovali optični kabli, in prav tako prek oceanskih širjav. Optični kabli namreč poleg vseh naštetih tehničnih prednosti omogočajo tudi večjo tajnost prenosa podatkov. Velika podjetja bodo poslej lahko izmenjala med seboj tajne podatke, računalniške baze po-

datkov, ki jih ne bo mogoče preprečiti, kar zdaj, ko teče komunikacija prek satelita, ni tako težko.

Vse te precejšnje prednosti so se pokazale v sedanjem optičnem komunikacijskem omrežju, ki že deluje v ZDA. Položenih je prek 32 tisoč kilometrov medkrajevnih povezav med velikimi mesti.

Ob vsem tem se seveda nehoti povprašamo, kako je z nami, nam bo še šumelo in prasketalo v slušalkah že pri pogovoru z enega konca mesta na drugi, medtem ko se bodo v svetu odlično slišali prek obeh oceanov?

ZA VSE ZARES DOBRE STVARI
POTREBUJEMO VELIKO ČASA.
MI SMO PRIČELI PRED 100 LETI.

Med kartanjem je Janeza zadela kap, njegov najboljši prijatelj Tone pa je moral z žalostno novico k ženi.

»Poslušajte, gospa. Predstavljajte si: vaš mož ima asa, dve devetki dve desetki in kralja pa vseeno izgublja...«

»S takimi kartami? Idiot! Kap naj ga udari!«

»Ga je že, gospa, ga je že...«

črni humor

V knjigarno vstopi ženska v črni. Pod pazduho drži knjigo Naše gobe.

Knjigarnar: »Moje sožalje gospa. Založba je tiskarsko napako že popravila.«

x

V trgovini:

»Prosim francoski ključ.«

»Nimamo!« »Imate navaden ključ?« »Nimamo!«

»Imate kakšnega koli drugega?« »Nimamo!«

»Zakaj hudiča, pa imate potem sploh odprto trgovino?«

»Ker je ne moremo zakleniti...«

znak ki vam daje
GARANCIJO
kvalitete

IZOLACIJSKI SERVIS
IZOLACIJSKI
SLAVKO FURMAN — PTUJ
pri zložitih postaji HAJDINA

generalna popravila vseh
znanih zamrzovalnikov in
hladilnikov
ZA OBNOVO OHRANJA DALJŠO
TRILETNO
GARANCIJO
vaša cenjena
naročila lahko oddate
nonstop po telefonu
št. 062/771-637
za gloriole v vašem domu
ne zaračunavamo KILOMETRINE

RADIO MURSKA SOBOTA

5 NAJ

Glasbena lestvica Radia Murska Sobota, ki je na sporedu v oddaji 21.232

Lestvica tega tedna:

1. Ja sam za ples — Novi fosili
2. La isla bonita — Madonna
3. Moja Majda — Magneti
4. Vozi me vlak v daljave — Videosex
5. Hajdemo u planine — Bijelo dugme

Lestvica nastaja s sodelovanjem hifi videostudija na Kidričevi 21, (telefon 25 577), 69000 Murska Sobota.

Lestvica nastaja s sodelovanjem hifi videostudija na Kidričevi 21, (telefon 25 577), 69000 Murska Sobota.

Glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj.

Med — sladilo in zdravilo

Človek je že v davni preteklosti spoznal, kako sladek in okusen je med. Takrat sicer še ni poznal hranilnih vrednosti, ki jih vsebuje med. Toda zadnja leta medicina na novo odkriva in potrjuje učinke medu na zdravljenje raznih bolezni. Izoblikovali sta se dve novi vеди: apipreventiva in apiterapija. Apipreventiva pomeni preprečevanje bolezni ob pomoči čebeljih izdelkov, apiterapija pa zdravljenje bolezni. Poleg medu so drugi čebelji proizvodi še matični mleček, vosek, cvetni prah, propolis, čebelji strup. Seveda pa je najbolj razširjen in uporabljen ravno med.

Poznamo ga več vrst. Pri nas so najbolj razširjeni akacijev, kostanjev, gozdni, cvetlični, lipov, sončnični, hojev in žajbljev, seveda pa čebele nabirajo še množico drugih.

Med iglavcev je priporočljiv pri obolenjih sapnika in pljuč. Pri obolenjih žil, pa tudi pri srčnih obolenjih, jemo cvetlični ali kostanjev med, ki je priporočljiv tudi pri motnjah prebavil in jeter.

Med je lahko prebavljiv in pospešuje prebavo. Priporočljivo, pa tudi okusno je dodajanje medu kavi, čaju, mleku in drugim podobnim napitkom. Zdravniki priporočajo vsak dan tri velike žlice medu, če želimo pomagati telesu.

Zmotno je mnenje, ki prevladuje med ljudmi, da med, ki kristalizira (se strdi), ni pravi. Vsak naravni med mora kristalizirati, le da je čas, v katerem to stori odvisen od vrste. Tako na primer akacijev med kristalizira šele kakšno leto po točenju, cvetlični pa že čez dober mesec. Če pa vam kristalizirani med ni všeč, potem kozarec z njim potopite v posodo vode, segrete do 60 stopinj, in ga tako pustite, dokler se ne raztopi.

Za konec pa vam prilagam še recept za preprost napitek z medom, ki pa je zelo zdrav: v kozarec nalijte za prst mlačne vode vanjo dajte dve veliki žlici medu in mešajte tako dolgo, da se razstopi. Nato dodajte vodo, segreto po želji. V napitek stisnite še nekaj kapelj limoninega soka in zdrav ter okusen napitek je tu!

Matjaž Horvat

Kako obvarujemo dojenčka pred okužbo?

Komaj je prišel dojenček iz porodnišnice domov, že je oče dobil hud nahod, triletna sestra pa je morala v posteljo zaradi vnetja grla. Kako lahko novorojenčka obvarujemo okužbe?

Predvsem ima vsak otrok tako imenovano »zaščito iz gnezda«, kar pomeni, da je v prvih mesecih življenja zaščiten pred vsemi boleznimi, proti katerim je imuna njegova mati. To imunost dobi otrok v materinem telesu in dojenje jo podaljšuje. Proti nahodu, ki ga ima oče, nista imuna niti otrok niti mati, zato moramo otroka obvarovati okužbe. Oboleli družinski član naj se dojenčku ne približuje prepogosto, pred stikom z njim naj si razkuži roke in čez nos in usta naj si zavže žepni robec, da prepreči kapljično okužbo. Prostor, v katerem se zadržuje prehlajen človek, ki povzroča kašlja in kihi, je treba pogosto prezračiti. Tudi to zmanjšuje nevarnost okužbe.

Gostilna
ELBL
je le
ena!

Najcenejši
meni
le
1.300 din!
Vsak dan, razen
ponedeljka,
v Spodnjih Jerjavcih

Kaj so testenine graham?

Velikokrat kupimo hrano zaradi lepe embalaže ali vabljivega videza, ne pomislimo pa, iz česa je sestavljena. Ko boste kupovali testenine, si dobro ogledajte tudi sestavino testenin graham, ki so se pojavile v naših trgovinah. Te testenine so že na prvi pogled drugačne od drugih, so temno rjave barve.

Testenine graham so iz pšeničnega zdrobljenca, ki je zmlet na poseben način, tako da ohrani vse visoko vredne biološke sestavine in balastne snovi, ki odlikujejo pšenično zrno. Posebno skrbno zmletemu pšeničnemu zdrobljencu so dodali samo še sol in vodo. Biološko polnovredna hrana namreč ne sme vsebovati nikakršnih kemičnih konzervansov. Posebnost testenin graham je tudi v tem, da so narejene brez jajc. Zaradi tega imajo okus po polnem pšeničnem zrnu, ki ga ni mogoče zamenjati z nobenim drugim okusom. Kuhanje testenin graham se ne razlikuje od kuhanja navadnih testenin. Običajne testenine so iz presejane moke. Zaradi tega so tako zelo bele. S presejanjem moke pa zmečemo stran tudi vse bogastvo vitamina B, mineralov in balastnih snovi, ki so v lupini pšeničnega zrna ali tik pod njo. Prav teh snovi pa v prehrani sodobnega človeka najbolj manjka. Testenine graham naj bi bile torej jed za vse tiste, ki skrbijo za zdravje, ki pazijo na svojo prehrano.

Februarja 1893 je najavil Giuseppe Verdi direkiji milanske Scale svojo novo opero Falstaff z naslednjimi besedami: »Potem ko sem kot neizprosni skladatelj pobil mnogo junakov in junakinj, imam sedaj, ko sem prišel do konca svojega življenja, pravico, da se malo smejem.«

Komaj je v Newportu (ZDA) gospodar iz konjederčeve ograde rešil svojega buldoga, mu je pes čez nekaj ur ušel. Vrnil se je k ogradi, kjer je preživel v ujetništvu nekaj dni, skopal pod ograjo rov in tako pomagal v svobodo svojim prejšnjim jetniškim kolegom.

V Washingtonu imajo policijski muzej, v katerem je razstavljen tudi stara francoska giljotina. Uprava muzeja je strogo pozvala svojega čuvaja, naj se v prihodnje naprave ne dotika več. Pozimi si je čuvaj na giljotini sekal primerne kose lesa, da je z njimi kuril pečico v svoji čuvajski sobici.

smejmo se domislicam

Mark Twain je prijateljem rad dajal nasvete. Enemu od svojih prijateljev, ki ga je vprašal, v kaj naj naloži denar, je svetoval: »Kupi zemljo, nehali so jo izdelovati.«

»Naša glava je okrogla zato,« je rekel neki humorist, »da misli v njej laže spremenijo smer.«

Drzni londonski vlomilci niso samo oropali sedem restavracij, so sporočili poroti londonskega sodišča Old Bailey, temveč so se tudi noro zabavali. Medtem ko je imel en član tolpe na muhi osebje, si je drugi privezal predpasnik in stregel nič hudega slutečim gostom s piščanci, ki jih je z bliskovito naglico pekel tretji član tolpe. Ni znano, ali so jim brezhibno postrežno upoštevali kot olajševalno okoliščino.

Modni dodatki

Modni dodatki so bistvena prvina dobrega oblačenja. Zavedati se je treba, da niti s celim kupom oblek ne dosežemo učinka, če ne posvetimo modnim dodatkom primerne pozornosti. Iznajdljiva ženska ne potrebuje veliko oblek; dovolj je že skromna garderoba, saj zna ženska z okusom in čutom spretno polepsati in spreminjati oblačila z ubranimi dodatki tako, kakor da ima vsak dan novo prikupno obleko. Prav je torej, da mnogo bolj upoštevamo modne dodatke, saj tako tudi ne bomo čutili nenehne potrebe po novih, večkrat predragih oblekah.

Magnetni oblizi lajšajo bolečine

Amaterski športniki se pogosto pritožujejo zaradi bolečin v mišicah. Pri lajšanju teh bolečin se je zelo dobro izkazala magnetna folija s plastjo iz aluminija in zlata, ki odbija toploto in ima vgrajen zbiralnik toplote. Magnetna folija zelo hitro deluje pri poškodbah kolenca, bolečinah v hrbtenici, ledvenem vseku in išiasu. Enako prinese folija olajšanje tudi voznikom, ki imajo bolečine v križu. Zdravljenje z magnetnim poljem pomeni ponovno ožvitev določene smeri radikalne medicine. Znanstveniki so dokazali, da toplota, pritisk in magnetni dražljaji ugodno vplivajo na regenerativne procese. Novo folijo so preskusili tudi na športnikih. Podoben oblizi proti revmi se dobijo tudi v lekarnah.

Kako ravnati z otrokom na letovanju?

Bliza se čas letovanja, zato bo koristno, če si zapomnimo nekaj osnovnih pravil, ki nam bodo lajšale težave.

Ne silimo otrok v vodo, če sami tega ne želijo. Lahko jim vzbudimo odpor do vode, ki ga bodo veliko težje premagali, kot pa bi le začetni strah. Dosti bolje bo, če se z otrokom o njegovem strahu pogovorimo.

Ne silimo otrok s hrano, ki je ne marajo. Nekateri so bolj ješčji, drugi manj. Nekaterim morski zrak spodbudi tek, drugim ga sonce zatre. Mogoče ima otrok čustveno krizo in zato ne more jesti. Otroci rabijo na morju več tekočine kot doma, zato jo morajo imeti na razpolago. Paziti moramo na higieno napitkov. Če voda ni primerna, jim damo mlačnen čaj ali kakšen drug osvežilni napitek. Morje, gibanje, več tekočine povzročajo pri otrocih hitreje izločanje, zato pogosteje tekajo na WC, kot to počno doma, ali pa kot se nam zdi to primerno in potrebno.

Posebno poglavje je spanje otrok. Otroci pogosto težje zaspijo in spijo slabo zlasti, ko je vreme slabše, ko jih opeče sonce. Na vse to moramo pomisliti že ko se odpravljamo na letovanje; če bomo za to vedeli, nas bo obnašanje otrok manj presenetilo in lažje jim bomo pomagali.

SESTAVIL MARKO NARFAT	OSNOVA FREUDOVEGA NAUKA	OKUSEN MORSKI RAK	KRILKO RIMSKE LEGUE	OBROT ZA PRIDELOVANJE VINA	AMERIŠKI VESLOJEC ARMSTRONG	EVROPSKA DRŽAVA	LADJA ZA LOV NA KITE
JURIST							
ITALIJSKI SKLADATELJ (ANTONIO)							
ŠTUDENT IRANISTIKE							
HOLMUJ			TOVARNA PIJAC V LJUBLJANI	PREGON			
JEGULJA					ALUMINIJ		
					PEVEC PESTNER		
AVSTRALIJA		SPOONJI DEL POSODE				KISIK	
MARIJONA SLIKA NA FILMU		UČENJAK				AZJSKA DRŽAVA	
DANSKI OTOK				OS. ZAJMEK	OTOCJE BLIZU IRSKE		
MESEC					RIM. 600		
KRATICA DRŽAVE IDAHO V ZDA			IT. RTV	GLASBENA NOTA	ANGLEŠKI ROCK PEVEC (ADAM)		LATINSKI VEZNIK (IN)
DELO ZIDARJEV							
OBOROŽEN NAPAD NA POLITIKA							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vođoravno: kislost, oktober, mrežica, Piva, EG, Eco, Asa, Na, brin, Z, magot, Apolon, carinik, Iran, Sr, JU, Arta, anorit.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Duhovite pripise k novi risbi pošljite najkasneje do četrtna, 18. junija 1987 na naslov VESTNIK, Titova 29/1, 69000 MURSKA SOBOTA. Objavljene pripise honoriramo.

- Spet en umetnik, ki ga je življenje zavilo v črno. (M. M.)
- Kam so izginili vsi naši upi? (S. R.)
- In to je naša prihodnost, kolega! Saj sploh ni tako črna kot se zdi. (J. M.)

BILI SMO V PORABJU

Nedaleč od avstrijsko-madžarske meje se razprostira krajevna skupnost Grad na Goričkem. Po številu prebivalstva je največja KS na Goričkem. Vas Grad je območno gospodarsko in kulturno središče z različnimi ustanovami. Zaradi pomembnosti kraja navezujemo pogoste stike s kraji onstran državne meje. Doslej smo sodelovali na športnem, kulturnem in gasilskem področju z vami v Avstriji. Zadnje čase pa se spletajo tesnejše vezi z na-

šimi rojaki — porabskimi Slovenci na Madžarskem. O teh krajih smo veliko slišali, a jih nikoli nismo videli. To leto pa se nam je ponudila priložnost, da obiščemo naše rojake v Slovenski vasi v Porabju. KS Grad je večkrat obiskal njihov predstavnik Laci Žempar, ki se zelo zanima za življenje ljudi tostran meje. Med drugim je lahko izvedel, da v naši domovini prirejamo dan starejših občanov in se nad tem navdušil. Povabil je učence naše KS, da bi obiskali njihovo vas in priredili krajši kulturni program za dan starejših občanov, ki so ga tokrat organizirali prvič.

Na pot smo krenili z avtobusom. Spremljalo nas je tudi precej starejših občanov naše skupnosti. Krenili smo v neznan. V nas je bilo veliko pričakovanje, kaj bomo videli in kako nas bodo sprejeli naši rojaki. Pot je hitro minevala. Na mejnem prehodu v Hodošu nismo imeli večjih težav. Tudi na madžarski strani so njihovi obmejni organi opravili mejne formalnosti hitro, čeprav je bil postopek nekoliko daljši. Na meji nas je pričakal predstavnik Slovenske vasi, ki je s predstavnikom KS Marjanom Hutom pripravil obisk. Pot nas je vodila v Monošter, kjer smo si ogledali mesto in njegove zgodovinske značilnosti. Našo pozornost je najbolj pritegnil star samostan in mogočna stara cerkev, v kateri je grobnica graških

zemljiških gospodov, ki so tu našli svoje zadnje počivališče. Prav presenečeni smo bili nad tem spoznanjem, ki je potrdilo, da so ti kraji že v davni preteklosti delili skupno usodo. Proti večeru smo se pripravljali na snidenje z rojaki. Ustavili smo se pred majhnim kulturnim domom, blizu katerega je otroški vrt. Obiskali smo njihove najmlajše in jim podarili nekaj slovenskih slikanic, igrač in šolsko glasilo, ki naj bi seznanilo njihove starejše vrstnike z delom aktivnosti na naši šoli. Za tem se je začel na odru kulturnega doma odvijati kulturni program. Dvorana je bila polna ljudi. Najprej so se predstavili otroci otroškega vrtca s prizori v madžarskem in slovenskem jeziku.

Za njimi so se predstavili učenci osnovne šole dr. Anice Rotdajč, Grad. Sodelovala je folklorna skupina naše šole, ki je pod vodstvom mentorice Jožice Žizek zaplesala prekmurske, belokranjske in madžarske plesne. Zapeli smo jim tudi nekaj pesmi v slovenskem jeziku, ker so to sami želeli. Sama pa sem deklamirala pesem v slovenskem knjižnem jeziku, da bi vedeli, kakšen jezik govorimo sedaj v naših šolah in uradih. Prisotni so bili s programom zelo zadovoljni. Ko je pozdravila predstavnica KS Grad tov. Kristina Marič, smo sedli med naše rojake, nakar je stekla pesem ob zvokih harmonike Petra Juhnova, ki je spremljal folklorno skupino in pevke.

Zal smo morali kmalu narazen. V pogovoru so bile izražene želje, da bi

se pogostje obiskovali. Srečanja pa naj bi postala tradicionalna. Učenci smo pobude veselili. Upamo, da se bomo z našimi rojaki še srečali. Želimo pa si, da bi se ob podobni priložnosti srečali z našimi vrstniki, s katerimi bi se pogovorili o delu in življenju na njihovi šoli. Mogoče ne bo tako dolgo, ko se nam bo želja uresničila.

Tatjana Flegar, 6. razred
OŠ Grad

Po Titovem rojstnem kraju

Med srečnimi pionirji, ki so se udeležili 30. poboda pionirjev Jugoslavije po Titovem rojstnem kraju, sem bila tudi jaz. Na pobodu smo doživeli toliko zanimivega in nepozabnega, da se to le s težavo spravi na papir.

Prvi dan smo se z vlakom odpeljali v Zagreb, od tam pa z avtobusom v Oroslavje. Tam so nas prisrčno sprejeli pionirji OŠ in nas odpeljali na svoje domove.

Drugi dan smo si ogledali tovarno Orosteke, v kateri delajo blago. Popoldan smo imeli svečano formiranje odreda bratstva in enotnosti. Meni so zaupali zelo častno nalogo. Bila sem deseter pete desetine. Ta dan sem spoznala tudi svoje najboljši prijatelje na tem pobodu. To so Mirko in Goran iz Beograda in Anika iz Makedonije. Med nami je brž vzniklo globoko prijateljstvo.

Tretji dan smo se odpravili v Zagreb. Ogledali smo si katedralo, v kateri se nahajajo ene izmed najlepših orgel v Evropi. Naš voditelj nam je povedal veliko zanimivosti o Zagrebu in katedrali. Ogledali smo si tudi eno od prizorišč letošnje univerzijade, stadion Dinamo in živalski vrt.

Četrty dan smo se poslovili od domačinov in Oroslavju in se odpeljali h Gubčevemu spomeniku v Stubici. Ogledali smo si muzej kmečkih uporov. Popoldan smo se v Zaboku spoprijateljili z domačini, ki so nas prisrčno gostili naslednje dni.

Peti dan smo obiskali Krapino. Ogledali smo si muzej in nahajališče krapinskega pračloveka. Popoldan so nam taborniki Poznanovca pripravili zabavne igre. S Ksenijo sva plesali valček in zmagali.

Za koece pa so nam pripravili najlepše. Obiskali smo Kumrovec. V politični šoli smo si ogledali film o tovarišu Titu. Obiskali smo njegovo rojstno hišo in položili šopek pred njegov spomenik. Desetariji in načelniki smo tvorili delegacijo, ki je bila prisotna pri polaganju temeljnega kamna za gradnjo studentskega bratstva in enotnosti. Večer pa je bil žalosten, saj smo se poslovljali od vrstnikov, s katerimi smo postali resnični prijatelji.

Solze ob slovesu so dokaz, da veže mlade širom po Jugoslaviji globoko prijateljstvo in prepričana sem, da je pohod uspel ter da bodo vezi med nami postale še trdnjše.

Barbara Leban, 7. raz.
OŠ Strožja vas

Kje so štokrlje?

Na to vprašanje, ki smo vam ga zastavili v prejšnji številki Vestnika in vas povabili za sodelovanje v posebni akciji, smo do zaključka redakcije za našo rubriko prejeli le kratko sporočilo, ki so nam ga poslali dopisniki OŠ Odranci:

V Odrancih imamo dve štokrlji: ni gnezdi; eno je na dimniku nove hiše, drugo pa na električni sohi. Dolgo časa ni bilo nobenega gnezda, sedaj pa se že nekaj let redno vračajo štokrlje tudi v naš kraj.

Približno takšne odgovore pričakujem še iz domala vseh krajev v Pomurju. Lahko seveda date tudi kaj zanimivega. Pohitite z odgovori, da ne bodo prej počitnice! Rezultate nameravam objaviti v predzadnji ali zadnji rubriki pred poletnimi počitnicami.

Odločitev na izletu

V četrtek smo bili na izletu v Logarski dolini. Čeprav nas je na pot spremljal dež, smo bili veseli. Posebno lepo je bilo pri slapu Rinki pa v Savinjskem gaju v Mozirju. Med vožnjo smo poslušali glasbo, peli, se pogovarjali in smejali. Nekaterim so solcem pa je bilo zelo slabo in ti so se mi smilili. Polnili so vrečke, trebuh so jih boleli in dremali so. Tovarišice so jim neprestano morale pomagati.

Zato sem se domislila naslednjega: Ko bom velika, bom medicinska sestra v avtobusu.

Tovarišice so se smejale, ko sem jim to povedala, vse so se pa strinjale, da bi to bilo zelo prav.

Dragica Bencak, 4. a
OŠ Prekmurske brigade, M. Sobota

Republiški prvaki v čistih zobeh

V 4. razredu smo se vključili v tekmovanje za čiste zobe in se uvrstili na drugo mesto na naši šoli. Ker nam je zmaga za las ušla, smo se letos odločili, da si bomo zares čistili zobe.

Obljubo smo izpolnili, saj smo ob vsakem preverjanju dobili vse možne točke. Tako smo postali šolski prvaki. Predstavniki zmagovalnega razreda se je lahko udeležil srečanja učencev iz vse Slovenije, ki so sodelovali v tej akciji.

V sredo jutraj sva se s tovarišico razredničarko in drugimi učenci iz lendavske občine odpeljali v Ljubljano. V kulturnem domu španskih borcev se je zbralo čez štiristo ljudi. Po slovesnem govoru je sledila razglasitev rezultatov. Tovarišica je povedala, da je letos sodelovalo v tekmovanju 210 osnovnih šol in da sta dva razreda zbrala vse možne točke. Tedaj sem zaslišala: »... 5. razreda Osnovne šole Edvard Kardelj, Kobilje in prosim, da prideta razredničarka ter predstavnik učencev na oder...«. Ob ploskanju polne dvorane sva stopili na oder in prejeli priznanje, nagrado (80 zobnih krem) in seveda čestitke.

Ponosna in srečna sem, da sem lahko zastopala naš razred, ki je v tej pomembni akciji postal republiški prvak.

Marjana Berden, 5. raz.
OŠ Kobilje

Certificirani ček

preprosto plačevanje večjih zneskov

V zlatih časih je bil čas denar. Danes je zlato.

Prihranite čas, plačujte s certificiranim čekom Ljubljanske banke. Certificirani ček je naša nova storitev, namenjena vsem, ki poslužete z večjimi zneski. Dobite ga v enoti banke, ki vodi vaš žiro račun in se lahko glasi na neomejen znesek, seveda v okviru kritja na računu.

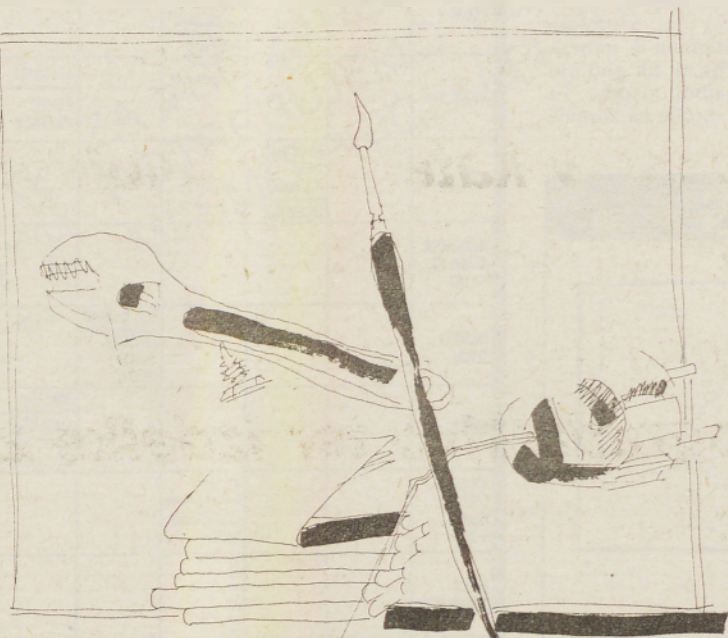
V Sloveniji lahko uporabite certificirani ček za:

plačilo kupljenega blaga;

plačilo opravljenih storitev;

poravnavo davčnih, carinskih in drugih obveznosti ali

dvig gotovine v katerikoli enoti Ljubljanske banke v Jugoslaviji.

Certificirani ček boste spoznali po njegovi zlati barvi.

70 ljubljanska banka

dr. Vanek Šiftar

Srečanje s starimi znanci

PRISPEVEK K 50-LETNICI LISTA MLADI PREKMUREC

9

Dobro bi bilo, da bi v prihodnji številki izšlo vse o tabori. Nesi s seboj v Lipovce oziroma v Rogošce nekaj letošnjih in laniških števil (saj ti jih bo Jenek — Kardoš — dal), to bo vsekakor dobro. Sicer pa itak sam veš, kako in kaj. (Liška, 4. avg. 1940)

Vsekakor pa moram omeniti, da smo pri povezovanju uporabljali le kolesa, ker tedaj ni bilo količjak ugodnih (sploh jih ni bilo) avtobusnih zvez; o kakih drugačnih prevoznih nismo niti sanjali. Toda kljub temu nam ni bilo daleč po slabi makedamski cesti na pogovor z Miškom v njegovo Veliko Polano-Poljano. Zaradi odnosov naj sledi še nekaj stavkov: »Pošiljam Ti objavljeni rokopis, pa se ga nikar ne prestraši (...). Popravi jezik, če se Ti zdi (delal sem v naglici in nisem pogledal nikdar v Pravopis) in kaj izpusti, če se zdi potrebno (...). Pravkar sem izvedel, da so me klerikalci grdo izigrali: čisto so me izrinili z Učiteljskega in poslali tja svojega človeka, ki ima 9 let manj službe kot jaz.« (Dr. R. Savnik, 23. avg. 1940, njemu je še danes izmed vseh slovenskih obrobni pokrajin najbolj pri srcu Prekmurje.) Naši odnosi niso bili niti senca mnogim sedanjim mrzlim — administrativnim. Med mojim urejanjem lista je Ignac Koprivec izdal knjigo Kmetje včeraj in danes. Bila je kmalu prepovedana, toda mi smo poročali o njej v zvezi s kasnejšo objavo Borovega gostovanja. Koprivec mi je v pismu sporočil: »Tokrat pa razhaja nova bolezen. Pravimo ji krči režima. Okrog tristo nezanesljivih »elementov« iz vseh stanov in poklicev so odvedli v zadnjih dneh na »orožne vaje« za nedoločen čas (...). Da pa nosijo klerikalci visoko dvignjeno glavo, si pa itak že uganil. Veselijo se namreč Slovenske banovine (po sklenitvi sporazuma Cvetković-Maček, op. V. Š.), ki baje dobi v kratkem avtonomijo. Pod njihovo upravo seveda (...). Delal bom tokrat na neki daljši stvari iz kmečkega življenja in moral bom to življenje imeti neposredno pred očmi. Stvar se imenuje »Dekla Jera«. Koncept za njo je že končan. To bo moje prvo delo, za katerega usodo se bom bal. Se pravi, da bo »Jera« moje prvo resno delo. To, kar delam zdaj, je namreč le priprava za literarno ustvarjanje.« (Pismo brez datuma.) V začetku leta 1941 je bil Liška po »službeni dolžnosti« premeščen iz Sobote. Štefan Barbarič (6. marca 1941) me je vprašal: »Saj boste z M. Prekmurcem kljub odhodu Liške nadaljevali?« V zvezi z objavo v zadnji številki me je malo »kregalo«: »(...) si s svojimi cenzorskimi škarjami huje delal kot srednješolski profesor nalogo učenca, ki sestavlja prve stavke (...).«

Vmes pa smo se včasih tudi morali nasmešiti dobrohotnemu tiskarskemu škrtu, ko nam je zapisal »Prekmurje je Ilirija«, namesto Sibirija.

Dobre volje nam ni smelo zmanjkati. Posamezniki so v svojih sestavkih omenjali, da se je Mladi Prekmurec ves čas izmikal cenzuri. Liška je zapisal, da nam ga je uspelo obraniti pred cenzuro »tudi s pomočjo državnega tožila v M. Soboti Albina Juharta, ki je Vaneku Šiftarju in meni večkrat svetoval, kako obrniti kak stavek, da ga ne bo treba cenzurirati.« (Vestnik, 16. sept. 1937.) Sledovi cenzure pa so ponekod ostali močno vidni. Tako je cenzor »pošte« sklesil Slovinov (Čačinovičev) sestavek, Razmišljanje o problemu narodno-obrambenega dela v Prekmurju (11/9—10, str. 145—153). Celoten tekst pa je bil objavljen v zborniku Ob naprednem tisku (PZ, 1962, str. 23—31). Kot naslednji zgled, bodi Kajuhova pesem V nočeh pred vstajenjem (IV/9—10, str. 134). Brisane so bile naslednje (zadnje) vrstice:

»Patrolja žandarjev
odšla je v tem času
trdo skozi noč
in njih bajoneti
so pesem na tisoče koscev
razbili.«

Tekst je iz njegovega zbranega dela, str. 193. Kjer je oral rdeči svinčnik, smo pustili prazno mesto — spomenik cenzuri. To pa je bila velika pregreha in moral sem uradno na zagovor k državnemu tožilu. Sodnik Lojze Piškur mi je že vnaprej povedal pripravljani scenarij. K njemu sem sicer hodil kot dopisnik Večernika in zbiral novice — dejansko pa je bila v ozadju njegova pomoč listu v kritičnih trenutkih. Kdaj pa kdaj sem skočil tudi na okrajno načelstvo po novice in ugotavljal smer in hitrost vetra. Mimogrede: vedno sem imel dovolj novic, marsikaj ni smelo »na svetlo« in v Večerniku nismo imeli dovolj tudi prostora, pa me je Čačinovič (kot npr. 29. avg. 1940) večkrat opozoril: »Piši krajše stvari.« Tako sem tudi opravičeval svoje obiske.

Ko sem prišel k tožilu zaradi Kajuhove pesmi, je najprej začelo močno grmeti, da so vso strogost lahko slišali tudi uradniki. Nevihta je bila kmalu mimo in za slovo: »Saj sva se razumela!« Ko sem po osvoboditvi kot tajnik Vrhovnega sodišča Slovenije delal tudi v Juhartovem kazenskem senatu, sva imela tudi nekaj časa za soboške spomine in večkrat sva se nasmejala.

V ilustracijo razmer po morda še zgled. Nekaj po tem, ko sem opravil ilegalno kurirsko nalogo v Mariboru, sem se moral javiti pri okrajnemu načelniku dr. Bratini. Po že ustaljeni proceduri »povzvedovanja« je začel resneje in v dokaz svojih trditve je vzel iz miznice železniško vozno karto, ki naj bi jo jaz izgubil ob vrnitvi. V Maribor in nazaj sem potoval z avtobusom in prekinjeno vožnjo na Petanjcih. Podlosti so bile kaj pogoste. Ko je Miško ob volitvah (1938) izdal letak za madžarsko narodnost v njihovem jeziku, so zagnali vik in krik ter ga razglasili za izdajalca. Alič Bratina je šel v svojem poročilu banu še dalje (pov. št. 10/1.—31. januar 1939): »V katerem je prikrito objavljal, da bo Maček spravil Prekmurje nazaj k Madžarski.«

Znali pa smo se tudi poigrati s cenzuro. V Ljubljani je cenzor močno »poškodoval« krtačni odtis Kranjčevega romana Do zadnjih meja (pri korekturi odtisa sem mu pomagal v Ljubljani). Tako je izpadlo poglavje Govor, s katerim hoče politik Senček navdušiti malomeščane provincijskega mesta. To poglavje pa smo še pred izidom romana brez težav objavili v M. Prekmurcu 11/7—8, str. 101—103. Miško je kasneje ta odlomek bral po literarnih večerih (Šoštanj, Celje). Po izidu romana smo objavili poročilo o knjigi z opozorilom: »Včasih so kake misli brez tesnejše zveze z ostalimi, kar ni njegova krivda, kajti cenzura je naredila veliko vrzeli, katerih ni bilo več mogoče tako izpolniti, da se ne bi poznalo.« (I. Šiftar, IV/7—8, str. 123—125)

Lovila nas je tudi »gimnazijska cenzura«. Liška me je informiral: »A v Ptujju je z okrožnico prepovedal M. Prekmurca in in Slovensko mladino (...). Tudi mene je g. ing. (direktor soboške gimnazije, op. V. Š.) vprašal, ali širim M. P. in Slov. mladino, pa sem odgovoril po resnici — da ne, da pa ni izključeno, da je precej naročnikov, česar jim nihče ne more braniti.« (Pismo, 2. marca 1940.) V tem času je na soboški gimnaziji postal udarnejši klerikalni fantovski odsek, saj so imeli v programu svojih predavanj in sestankov osrednje vprašanje: komunizem med srednješolci.

(Se nadaljuje)

...JE PAČ
PAŠTETA
KEKEC!

OB 40-LETNICI
AEROKLUBA MURSKA SOBOTA

Prvi letalci v I. svetovni vojni

Prekmurje — pokrajina, ki je večkrat občutila izkoriščanje, menjavanja različnih gospodarstev in interesov velikih sil, vsekakor pri razvoju letalstva ni imelo kake pomembne vloge. Lahko pa ugotovimo, da je med I. svetovno vojno bilo nekaj mladih iz Prekmurja, ki so sodelovali kot letalci in dosegali uspehe, ki so bili predstavljeni takratni širši javnosti. Ne smemo prezreti, da je letalstvo tehnični dosežek, ki se je najhitreje širil, da so pri razvoju sodelovali skoraj vsi narodi. Iz pradednine se je človek oziral v nebo, hotel leteti kot ptica. Skoraj vsak narod ima svojo zgodovino letalstva, posameznike, ki so izstopali, se zapisali kot prvi balonarji, letalci in padalci, ali pa kako drugače pomagali pri razvoju letalstva. S kratkim prikazom dogodkov bomo poskušali prikazati dogajanja letalstva v Prekmurju, posameznike, ki so se v času prve svetovne vojne seznanjali z dosegmi letalstva. Njihove izkušnje, dogodivščine so bile osnova za nadaljnji razvoj dogajanj na področju letalstva v Prekmurju, ki je bilo vse do leta 1919 ozemeljski del Avstro-Ogrske. Dogajanja na gospodarskem in političnem področju pred I. svetovno vojno so tudi vplivale

uteži, potapljal ladje, rušil mesta ...).

V letih 1914—1915 so se avstro-ogrski letala pojavila tudi na ruski fronti, leta 1916 pa jih že zasledimo na bojiščih pri Gorici, Piavi in drugod. Pojavila pa so se imena slovenskih letalcev, ki so imeli veliko uspeha pri zračnem vojskovanju. Med njimi so letalci iz Prekmurja! Ni jih bilo dosti, toda za nas so zato toliko bolj zanimivi.

Februarja 1915. leta so 4 nemška letala preletavala francosko frontno linijo. Ko so si ogledala kar so izvidniki želeli videti, je od nekega priletelo majhno francosko enosedežno letalo. Tik za propelerjem je imelo nameščeno strojnico. Kratak rafal in eno nemško letalo je strmoglavilo. Letalo je za malenkost spremenilo smer in zopet rafal na drugo letalo, tudi to je bilo zadeto. Francoski pilot je imel v letalu »morane-saulnier« nameščeno strojnico. Od tega dne je letalo postalo stroj za ubijanje. Poleg pilota, ki je upravljal z letalom, se je razvila nova smer strokovnjakov-orožarjev, ki so skrbeli za oborožitev letala.

Med njimi je bil tudi I. IMRE ČERVEK, rojen 1891. v Rakičanu pri Murski Soboti. Za orožarja oz.

grtal letalstvo. S svojim znanjem je večkrat pomagal letalcem pri okvarah letal, ki so pristajala na starem letališču pri Čemelavcih. Njegovo ime je tesno povezano s kasnejšim razvojem aerokluba v Murski Soboti.

Omenili smo, da je bila borba dveh letal osebna zadeva, tudi zbiranje trofej. Tem krvavim »tekmovalnim« uspehom posameznikov pa je svoj piskrček prstavljal tudi tisk. Obe vojskujoci se strani sta povečevali uspehe svojih tekmovalcev — in kot se spodobi, so navijače tudi nagrajevali.

V vojnem času znani večerni list EST iz Budimpešte je šestim najboljšim, najuspešnejšim pilotom podeljeval večje finančne nagrade. Med nagradjenci se je pojavilo tudi ime slovenskega letalca Stefana Hozjana iz Brezovice pri Polani, ki je veljal kot eden izmed najuspešnejših slovenskih letalcev, z največ pridobljenimi vojnimi medaljami.

STEFAN HOZJAN, rojen 19. sept. 1894 v Brezovici pri Polani. Čeprav je v knjigi Letalstvo in Slovenci predstavljen kot HUZJAN, menim, da je verodostojen dokument o njegovem rojstvu v krajevnem uradu v Turnišču, rojstna matična knjiga šteje 212, zapisnik 185, ki glasi na ime HOZJAN.

Hozjan je z 19 leti odšel v Avstrijo in se zaposlil kot strojni ključavničar. Leta 1913 se je prostovoljno prijavil v vojsko. Dolgoletna želja, da bi bil med letalci, se mu je izpolnila. Dodeljen je bil vojnemu letalstvu k tehničnemu osebju, na letališču pri Dunajskem Novem mestu. Spomladi leta 1914 se je naskrivaj polastil motornega letala. Posrečilo se mu je, da je z njim poletel in tudi pristal. Navzoči, ki so ga opazovali, med njimi so bili tudi častniki, niso mogli verjeti predrznosti in hrabrosti mladega Hozjana. Čeprav na nenavaden način, je bil nato sprejet v pilotsko šolo, ki jo je uspešno končal 20. oktobra 1914. leta. Dodelili so ga k letalski enoti 11, ki je imela 6 letal. Takoj na začetku bojnih nalog, se je Hozjan izkazal kot odličen pilot in bojevnik. Prve uspehe je dosegel na ruski fronti, kjer je v neenakem boju obvladal kar 5 ruskih letal. Med obleganjem avstrijske utrdbe v mestu Przemyslu na Poljskem je do zadnjega z letalom oskrboval utrdbo. Julija 1916. leta je bil premeščen v domače slovenske kraje, na soško fronto. Tukaj je tudi nadaljeval uspešne borbene akcije. Med drugimi mu je uspelo, da je prisilil italijanske pilote, da so s svojimi letali morali pristajati v avstrijskem zaledju. Polet nad Gorico je bil zanj usoden: v neenakem boju mu je uspelo sestreliti 2 italijanski letali, nato pa ga je zadela krogla iz miraljeza. Težko ranjen je varno pristal na matičnem letališču. Ranjenega je obiskal sam nadvojvoda Jožef in ga predlagal za medaljo. Zdravljenje je bilo dolgotrajno. Leta 1917 je bil zopet sposoben za letenje. Dodeljen je bil v lovsko enoto 51 v Ajdovščini. Vojno je dočkal v Dunajskem Novem mestu. Hozjan je med piloti slovenskega rodu prejel največ odlikovanj: 2 zlata, 4 srebrne in 1 bronasta medaljo. Za junaštvo je prejel od budimpeštanskega večernika EST 2000 kron nagrade, ki jih je ta list podelil 6 najboljšim vojnim letalcem monarhije. Prejel pa je tudi posebno pisno priznanje generala Pfanzerja Baltina. Hozjan je bil zelo napredno misleči letalec. Ob neki priložnosti je uredniku Novin izjavil, da so ti njegovi uspehi uspehi letalca, ki je slovenskega rodu. Se med bivanjem na Dunaju se je vključil v napredno delavsko gibanje. Posledica tega je bila, da je bil ožigosan kot simpatizer KP. V času vojne tega ni občutil, toda po njej so bili nanj izvajani razni pritiski. Odločil se je zapustiti Jugoslavijo. Preselil se je v Ameriko, v Chicago. Kjer je živel s svojo družino. Doštudiral je za strojnega inženirja in se zaposlil v tovarni pralnih strojev. Umrli je leta 1949 v starosti 55 let.

Začela se je vojna med oblaki, ki pa je bila kljub zagrizenosti in velikim žrtvam navsezadnje le spopad med posamezniki, ki so bojevanje imeli kot nekakšen šport, zbiranje trofej.

IVAN ŽITEK, rojen 1893. v Rakičanu, izučen ključavničar. Pilotsko šolo je končal v Dunajskem Novem mestu. Na začetku vojne se je bojeval na romunski fronti, kjer je bil tudi sestreljen. Kljub težkim poškodbam je hitro okreval in bil nato premeščen na italijansko fronto pri Trstu. Za svoje vojne dosežke je prejel: 1 zlato, 1 veliko srebrno in 1 malo srebrno medaljo ter Karolyjev križec. Žitek je bil eden izmed prvih pilotov, o katerem je bilo največ slišati v Prekmurju, posebno od takrat, ko je z letalom pristal v bližini Murske Sobotice ter prevažal nekatere ugledne meščane. Umrli je leta 1939 na Madžarskem.

Vojaška mobilizacija je zajela veliko mladih, ki so se bojevali v različnih rodovih vojske, predvsem v pehoti. Letalstvo pa je potrebovalo tehnični kader, mehanike, šoferje. Potrebe po takih kadrih so se večale. Izgube letal, pilotov in ostalega kadra je bilo potrebno nadomestiti.

LUDVIK ŽALIK iz Murske Sobotice je bil leta 1914 vpoklican k letalcem. Obiskoval je šolo letalskih mehanikov, ki jo je tudi uspešno končal. Bil je eden izmed prvih letalskih mehanikov pri nas. Ves čas vojne je bil pri letalstvu in si pridobil bogate izkušnje. Konec vojne je dočkal v rezervni cesarski enoti v četi 22 G. Žalik je bil znan in cenjen obrtnik, ki je v Murski Soboti po vojni med mladimi propa-

CUPRAMIX

- je fungicid v prahu za pripravo suspenzije
- je kombinacija metiram-kompleksa (40%) in bakra (20%)

Za preprečevanje

- peronosporne vinske trte
- rdečega listnega ožiga vinske trte
- črne pegavosti vinske trte
- krompirjeve plesni in
- hmeljne plesni

ko nastane nevarnost za okužbo.

Potnikom
VESTNIKOVEGA
VLAKA
želimo srečno
vožnjo
v Ljubljano!

Ko se boste peljali skozi
Celje, boste videli naše
objekte, v katerih izdelujemo
zaščitna sredstva za
kmetijstvo, sadjarstvo in
vinogradništvo ter izdelke za
gradbeništvo.

CINKARNA CELJE

v sodelovanju z BASF

Imre Červek (drugi z leve) se je tik pred I. svetovno vojno srečal z letali. Za orožarja se je izučil v Budimpešti.

na razmere v pokrajini ob Muri. Prav tako je bilo čutiti vpliv drugih sosednjih držav. Na tehničnem področju Prekmurje le ni bilo tako zaostalo, kot domnevamo. Ne smemo prezreti, da so bile z razvojem parnega stroja, pozneje pa dizelskega in bencinskega motorja, dane tudi možnosti za razvoj kmetijskih strojev, naftnih črpalšč, mlinov in drugo. S temi stroji so morali upravljati kvalificirani delavci, ki so si znanje za upravljanje s stroji in vzdrževanje pridobivali v večjih središčih, kot so Gradec, Dunaj, Budimpešta in druga. Ti, predvsem mladi ljudje, so od tam prinašali napredne tehnične, pa tudi politične ideje takratnega časa. Lahko pa ugotovimo, da so bili seznanjeni tudi z letalstvom, ki se je v Avstro-Ogrski monarhiji naglo razvijalo.

Kljub vojnemu času so bile informacije o letalstvu in letalcih na vidnih mestih v časopisju. Letalec vojnega časa je predstavljal junaka, viteza, ki se visoko med oblaki bojuje v krhkem, platinenem letalu. Bili so precej romantično obarvani junaki, ki pa so bili prav tako krvavih rok. Za pešake, ki so v blatu in mrazu občutili nesmisel ubijanja, so letalci predstavljali gospodo, privilegirance, ki pa so le kratak čas uživali mladost. Povprečna življenjska doba letalca je bila 19—20 let. Le malo jih je dočakalo konec vojne!

Aprila leta 1914 se je nad Prekmurjem na višini 100 m pojavil cepelin, ki je počasi polzel po nebu nekam daleč v notranjost države. Takratni kronisti so zapisali, da pomeni prelet začetek vojne, kar se je čez 3 mesece res zgodilo. Prekmurje se je nehotе znašlo v vojni in je, siromašno, še bolj trpelo.

Na začetku vojne letalo ni predstavljalo kake posebne nevarnosti. Pogled nanj je bil prej romantičen kot pa pogled na letečo napravo, ki bo čez nekaj časa krojila usodo vojskovanja. (Že leta 1697 je italijanski jezuit Francesco Lane zapisal, da bi človek lahko zgradil »zračno ladjo«, iz katere bi metal železne

Teden poskusov samomorov

To, da bi bili v enem tednu na našem območju štirje poskusi in en samomor, se doslej še ni zgodilo. Žal bo bilančna letošnjega leta slabša kot lanske, vse pa kaže, da se bo o tem potrebno temeljito pogovoriti z vsemi organi in organizacijami, da bi zavrl samomora. Tudi v prometu je bilo minuli teden veliko prometnih nezgod.

NI ZVOZIL OVINKA

1. junija je voznik osebnega avtomobila Boris Škoberne iz M. Sobote na Petanjcih zavozil s ceste na njivo in vozilo se je prevrnilo. Voznik in sopotnik Petrovič sta se laže poškodovala, sopotnik Vitomir Hercog pa huje. Škode na vozilu je za 1,5 milijona dinarjev.

ZALETEL SE JE V DREVO

3. junija je voznik osebnega

avtomobila Rajko Rogac s Tišine v Moravskih Toplicah vozil z neprimerno hitrostjo. Zavozil je s ceste in se zaletel v drevo. Voznik se je huje poškodoval.

IZSILJEVAL PREDNOST

6. junija se je zgodila prometna nezgoda v naselju Sovjak. Voznik traktorja Jože Hojs iz Radenec je izsilil prednost vozniku osebnega avtomobila Francu Pintariču iz Maribora. Laže se je poškodovala Franciška Pintarič, škode pa je za 1,2 milijona dinarjev.

TRČENJE NA KOBILJU

Voznica kolesa z motorjem Dragica Ferencek je 7. junija na Kobilju ustavila ob cesti in takoj prečkala cesto, ne da bi se prepričala, če lahko stori to varno. Za njo je pripeljala voznica osebnega avtomobila Marija Nemet s

Kobilja. Pri trčenju se je Ferencekova huje poškodovala.

OTROK PADEL POD TRAKTOR

Vožnja s traktorjem na njivi ni enostavna, zato je potrebna posebna previdnost. 4. junija na njivi pri Ižakovcih ni bilo tako.

Otroci so se peljali na priklopniku traktorja, D. Š. iz Beltince, se je preveč nagnil in padel pod zadnje kolo priklopnika. Dobil je hude poškodbe in med prevozom v bolnico umrl.

ZABOJ PADEL NA SKLADIŠČNIKA

1. junija se je v delovni organizaciji Panonija v skladišču polizdelkov zgodila huda delovna nezgoda. Skladiščnik Avgust Gomboc iz M. Sobote je nameraval iz večjega zaboja tri metre visoko na polici vzeti železen predmet.

Ni uporabil lestve, ampak je splezal po polici. Ko je prijel za zaboj, je izgubil ravnotežje in padel na tla, zaboj, poln železnih delov, pa nanj. Gomboc je bil huje poškodovan.

OTROKA ZANETILA POŽAR

6. junija je požar uničil ostrešje gospodarskega poslopja Jožeta Ščapa v Turnišču. Zgorelo je več kmetijskega orodja in pridelkov. Škode je za 2 milijona dinarjev. Požar so omejili in pogasili gasilci iz Turnišča, Renkovec in Polane. Vzrok požara: otroška igra z vžigalicami.

Istega dne je zagorela tudi lesena lopa in v njej 8 metrov drv na Kobilju. Gorelo je pri Pavlu Bukovcu, požar pa so pogasili domači gasilci. Vzrok požara: spet otroška igra z vžigalicami.

J. D.

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Elektrika — nepogrešljiv, a tudi nevaren vir energije

Na območju Uprave za notranje zadeve Murska Sobota je v zadnjem času vse več požarov na gospodarskih poslopih ter poginov živine v hlevih. Vzrok bi lahko dali pod skupni imenovalec: nestrokovna, poškodovana ali zastarela električna napeljava. Električna, ki je v vsakdanjem življenju nepogrešljiv vir energije, poleg svojih dobrih strani od nas zahteva, da napeljave v stavbah in zunaj njih vzdržujemo ter skrbimo za varno delo pri uporabi vira energije. Sestavek ima povsem konkreten namen, in sicer zaradi vse večjega števila požarov na gospodarskih poslopih ter poginov živine v hlevih na območju Pomurja kmetijske opozoriti na nekaj nepravilnosti v zvezi z električno energijo ter tako v preventivnem smislu doseči večjo varnost za družbeno in zasebno premoženje ter tudi za ljudi, ki smo z električno energijo v vsakodnevem stiku. Naj navedemo v ilustracijo le nekaj primerov nesreč, ki so se pripetile na našem območju prav zaradi malomarnega odnosa do ukrepov za varno uporabo električnega toka.

Na gospodarskem poslopiju na območju Vidma ob Ščavnici je zaradi nevezdrževanega električnega kabla pogorelo gospodarsko poslopje, s tem pa je bila povzročena materialna škoda za 1.000.000 din. Enak vzrok je povzročil požar na gospodarskem poslopiju v Bogojini ter povzročil za 700.000 dinarjev materialne škode.

V letu 1986 je prišlo v Rankovcih do pogina dveh krav ter treh pitancev, zaradi česar je nastala materialna škoda v višini 1.400.000 din. Istega leta je prišlo v Lukavcih do prave katastrofe v hlevu, kjer je poginilo 16 glav živine, s tem pa je nastala materialna škoda v višini 6.000.000 dinarjev. Oba pogina je povzročil električni tok zaradi neozemljenih kovinskih konstrukcij privezov v hlevih ter napajalnikov z vodo.

Tudi v letu 1987 sta bila dva pogina živine zaradi neustreznih ozemljenosti v hlevih. Na območju Dobrovnika je prišlo do pogina živine v hlevu ob udaru strele, v Gomilici pa so poginile tri krave, ko je zaradi neustrezne elektroinstalacije prišlo do kratkega stika v omrežju. Druga nesreča se je zgodila, ker so bile v podometni instalaciji namesto predpisanih žic žičke za telefonske prikllope.

To je le nekaj nesreč, ki ilustrativno kažejo na to, da smo še

pokličite elektrika, ki vam bo to ob minimalnih stroških strokovno izdelal ter s tem izključil možnost, da bi živina poginila zaradi električne napetosti.

— če živite v starejši stavbi, s pomočjo strokovnjaka pregledajte električne vode vključno z omarico in stikali ter zastarelo zamenjajte z novim, saj vemo, da imajo tudi elektromateriali svojo življenjsko dobo, poleg tega pa stara električna instalacija v našem objektu ne prenese več obremenitve novih strojev, ki ste jih v teh letih kupili.

— če vam pregori električni kabel,

posebno v današnji gospodarski situaciji, ko težimo k temu, da bi proizvedli čim več ter čim boljše, včasih zelo malomarni do varnosti in zaščite ter se ob vsem tem ne zavedamo, da nam lahko že majhna površnost ter malomarnost uniči trud nekajletnega dela na kmetiji, v najslabšem primeru pa lahko to pomeni ogrožanje lastnega življenja ter življenja in varnosti drugih.

Marsikdo od bralcev si ob branju tega članka misli, da se to njemu ne more zgoditi, pri tem pa pozablja, da s tem, ko je na mesto predpisane varovalke, ki mu iz neznane vzroka kar naprej pregoreva, v varovalko namesti debelo bakreno žico ali celo žebelj, neposredno ogroža lastno varnost, varnost soljudi ter premoženje.

Ker ima članek predvsem preventivni namen, naj damo bralcem le nekaj nasvetov, s katerimi želimo izboljšati varnost pri delu z električno energijo:

— preverite, če so privezi živine v vašem hlevu ozemljeni oziroma če so ozemljeni napajalniki. Če niso, takoj

ga po možnosti zamenjajte oziroma žice ponovno spojite v skladu z vsemi varnostnimi merili.

— če vam iz neznane razloga pregoreva elektromotor, naj strokovnjak ugotovi vzrok ter napako odpravi, še preden bi zaradi tega zagorelo.

— ob elektroomarici imejte vedno dovolj rezervnih varovalk, da ne boste prisiljeni pregorele varovalke v naglici »krcpati«
z neustreznimi materiali.

Se in še bi lahko naštevali podrobnosti, ki zahtevajo od nas, da se do varnosti pri delu z električno energijo obnašamo skrajno odgovorno.

Po hladnejših spomladanskih dnevih je pred nami poletje, ki poleg ugodnih klimatskih razmer zaradi atmosferskih sprememb prinaša tudi nepričakovane nevihte, s katerimi so povezani udari strel. Zaradi tega je zdaj še čas, da si namestite strelovode oziroma preverite stanje obstoječih, saj so gospodarska poslopja največkrat cilj udara strele.

Naj končamo z mislijo, da če že v zadnjem času toliko govorimo o tem, kaj se spleča in kaj ne, potem je gotovo, da se drobna naložba za varno delo, za varnost lastnega in družbenega premoženja ter za lastno varnost spleča.

Aleksander Jevšek

S seje skupščine občine Murska Sobota

Okrepiti inšpekcijski nadzor požarnega varstva

Z obravnavo, sprejetimi stališči in priporočili na seji vseh treh zborov skupščine občine Murska Sobota je bila sklenjena razprava o problematiki požarnega varstva v občini. Ugotovljeno je bilo, da nenehni požari, ki povzročajo veliko materialno škodo, opozarjajo, da še vedno premalo storimo za požarno varstvo, čeprav so bili v zadnjem obdobju storjeni nekateri premiki. Sobotška občina je s 131 prostovoljnimi gasilskimi organizacijami, ki so razdeljene na 16 krajevnih centrov, po množičnosti na prvem mestu v Sloveniji, žal pa le s tremi industrijskimi gasilskimi organizacijami na zadnjem mestu v Pomurju in Sloveniji. Gasilske organizacije v sobotški občini imajo 148 gasilskih vozil, teh nima še 7 društev, od tega 23 cistern. Vsa društva pa so opremljena z motornimi brizgalnicami. Operativnih članov je 2.600, ki so usposobljeni za gašenje klasičnih požarov. Tudi kadrovske se je gasilstvo v zadnjih letih okrepilo in pomladilo. Občinski center je sodobno opremljen in ima organizirano stalno dežurno službo za celotno Pomurje. Okrog mesta je 8 primestnih društev, ki jih lahko alarmirajo z dežurnega centra ob večjem požaru. V posebno kategorijo spadajo gasilske organizacije v turističnih in obmejnih krajih. Skrbi podatek o številu industrijskih gasilskih društev, ki kaže, da namerjajo v združenem delu premalo skrbti požarnemu varstvu, četudi je bilo ugotovljeno, da bi morale imeti nekatere večje delovne organizacije svojo gasilsko enoto,

ki bi lahko ob požaru prva in učinkovito posredovala. Zato je bil nerazumljiv molk delegatov združenega dela na seji skupščine občine. To tembolj, ker smo doslej v marsikaterem delovnem okolju premalo ali nič storili za preventivno delovanje, da ni dovolj požarne vode, čeprav je proizvodni proces tak, da lahko hitro pride do požara. Zato bi morali okrepiti inšpekcijski nadzor, saj le dva požarna inšpektorja, ki okrog 70 odstotkov delovnega časa porabita za administrativna opravila, zdaleč ne opravljata svojega poslanstva. Poleg tega pa so za požarno varstvo sistemizirana tri delovna mesta.

F. Maučec

ARCEOMURKA

DELOVNA ORGANIZACIJA

AGROSERVIS, p. o.
Murska Sobota

ZELO UGODEN NAKUP!

Pri Agroservisu v Murski Soboti lahko takoj kupite:

AVTOMOBILSKO PRIKOLICO

tip ATP 330 S — stane

176.676 din

MOTORNI TRICIKEL MT 600

stane s prometnim davkom

573.940 din

Tricikli so primerni za prevoz lahkih tovarov v kmetijstvu, trgovini in gostinstvu.

OSEBNI AVTOMOBIL

126 PGL — maloprodajna cena 2.511.600 din

TOVORNI AVTOMOBIL

Z 35.8 N, nosilnosti 1,5 t — tovarniška cena

5.818.000 din

Z 50.8 N, nosilnosti 3 t — tovarniška cena

6.413.000 din

Z 83.10 D, nosilnosti 5,2 t — tovarniška cena

10.810.000 din

Z 80.10 DF/2, nosilnosti 4 t — tovarniška cena

12.838.000 din

TRAKTORSKI ROTAVATOR (FREZA)

TA-NF 160 — maloprodajna cena

491.401 din

TP 160 P — maloprodajna cena

520.000 din

PLOČEVINASTO POSODO ZA GORIVO

20 1 — maloprodajna cena 15.708 din

Pobarvana z vojaško barvo, pečeno sušena, debelina nanosa dd 25 do 40 mikronov.

DODATNO OPREMO ZA OSEBNA VOZILA

vlečne kljuke — sedežne prevleke — okrasne pokrove koles in druge izdelke

REZERVNE DELE

nudimo svoje servisne storitve za: osebne avtomobile — tovarne avtomobile — kmetijsko mehanizacijo in gradbeno mehanizacijo

Na voljo smo vam vsak delavnik od 7. do 15. ure, ob petkih od 7. do 17. ure.

Pokličite nas po telefonu (069) 21 630.

KOMISIJA ZA DELOVNA
RAZMERJA NA SREDNJI
DRUŽBOSLOVNI IN EKONOMSKI
ŠOLI
80000 MURSKA SOBOTA,
Titova 4RAZPIŠUJE
prosta dela in naloge:

1. Za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 - učitelj matematike in fizike (visoka izobrazba ustrezne smeri)
 - pedagog z dopolnjevanjem delovne obveznosti s poučevanjem psihologije 10 učnih ur tedensko (visoka izobrazba: A — pedagogika, B — psihologija ali A — psihologija, B — pedagogika)

2. Za nedoločen čas z nepolnim delovnim časom (15 delovnih ur tedensko)
 - laboranta za fiziko, kemijo in biologijo (srednja izobrazba ustreznih smeri za vse tri predmete)

Nastop dela 1. septembra 1987.

Prijave za opravljanje razpisanih del in nalog z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

Kandidati naj se pred potekom razpisnega roka oglašijo v ravnanstvu šole.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po poteku razpisnega roka

NOVO NOVO NOVO

Odprto od 16. junija 1987

PREDSTAVNIŠTVO
JELOVICEMURSKA SOBOTA, Cankarjeva 25,
tel.: 22-921, 25-463

Razstavljeni izdelki iz bogatega programa

- ken TERMOTON in JELOBOR
- polken, rolet, žaluzij
- notranjih, vhodnih in garažnih vrat
- lesenih oblog
- montažnih hiš

Izkoristite ugodnosti

- 10 % POPUST
- strokovni nasveti
- prospektni material

Delovni čas: od 7. — 15. ure
ob sobotah od 7. — 12. ure

JELOVICA
64220 Škofja Loka, Kidričeva 58

NAMIZNI
TENIS

Tretje mesto na državnem prvenstvu

Na letošnjem ekipnem državnem prvenstvu za mladince, ki je bilo v Novem Sadu, je nastopilo vseh 12 ekip iz vseh republik in pokrajin, ki so si pridobile pravico do sodelovanja. Vrstna Sobota - Ivan Kuzma, Mirko Unger, Matjaž Žitek - je letos branila lani osvojeni naslov državnih prvakov, vendar v drugi sestavi letos ni bila med izrazitimi favoriti in je zato osvojeno tretje mesto zelo dobra uvrstitev, saj so bili boljši od letošnjih republiških prvakov Olimpije, ki je osvojila peto mesto.

Sobočani so v predtekmovalni skupini premagali Kolumbo (Niš), Ljuboten (Tetovo), Valpovko (Valpovo), vse s 5:0, ter Unireo (Uzdin) s 5:2. V finalni skupini so izgubili s Slogo (Doboj) z 2:5, kjer si je spodrsilaj privoščil Kuzma, ki je v tem dvojboju kar dvakrat izgubil. Drugo srečanje z novimi državni prvaki, novosadsko Vojvodino, so izgubili po veliki borbi s 3:5 in pri tem izpustili veliko priložnost za zmago. V borbi za tretje mesto pa so premagali Vitez s 5:3 - s tremi zmagami Kuzma in v dvema Ungerja. Najboljši igralec v ekipi je bil Kuzma, ki pa ni ponovil odličnega rezultata z lanskega državnega prvenstva, ko je bil brez poraza najboljši igralec prvenstva, vendar je bil z rezultatom 14:3 še vedno med najboljšimi igralci prvenstva. Unger je dosegel rezultat 10:5 in je dosegel toliko, kot se je od njega pričakovalo, nekoliko manj pa Žitek, ki je dosegel rezultat 6:7, vendar vsi trije zaslužijo za osvojen tretje mesto čestitke. Najpomembnejše pa je, da je zvezni kapetan za mladince Skakić po tem državnem prvenstvu dokončno potrdil Kuzmo za državno reprezentanco na evropskem prvenstvu v Atenah, že konec tega tedna pa bo igral v reprezentanci Jugoslavije na mednarodnem mladinskem prvenstvu Italije v Padovi. M. U.

KARATE Dietnerjeva tretja v Beltincih

Karate klub Štefan Kovač iz Beltincev je že drugič pripravil velik mednarodni karate turnir za memorial Stefana Kovača, na katerem je sodelovalo okrog 50 tekmovalcev, med njimi tudi pet žensk iz Zalaegerszga, Ingolstadta, Ludwigsburga, Čakovca, Lendave, Limbuša, Ruš, Murske Sobotne in Beltincev. Lep uspeh je dosegla Irena Dietner iz Beltincev, ki je v katah zasedla tretje mesto.

Rezultati - kate - moški: 1. Videnšek (Ruše) 38,0, 2. Ilić (Ingolstadt) 36,9 in 3. Nagy (Zalaegerszeg) 36,8 točk. Ženske: 1. Traj (Zalaegerszeg) 36,2, 2. Stefanidu (Ingol.) 35,6 in 3. Dietner (Beltinci) 35,4 točke. V borbah pa je zmagal Brinpande pred Gričnikom (oba Ruše) ter Vaupotičem in Špolaričem (oba Limbuš). R. Horvat

KOŠARKA

Radenska Pomurje prva

V Nagykanizsi na Madžarskem je bil tradicionalni košarkarski turnir veteranov, na katerem so sodelovale štiri ekipe, med njimi Radenska Pomurje in prvič Lendava. Zmagala je ekipa Radenska Pomurka. Rezultati - Radenska Pomurje: ZTE 58:32, Nagykanizsa: Lendava 60:50, ZTE: Lendava 51:41 in Radenska Pomurje: Nagykanizsa 59:52. Vrstni red: 1. Radenska Pomurje, 2. Nagykanizsa, 3. ZTE in 4. Lendava. Pri zmagovalni ekipi so bili najboljši strelci: Hladen 24, Behek in Glazar po 19, Rajbar 17 in Mauko 10 košev.

ATLETIKA

V obeh konkurencah zmagala Murska Sobota

Na stadionu Osnovne šole 17. oktober Beltinci je bilo pomursko finalno tekmovalje za Atletski pionirski pokal Slovenije. Sodelovalo je 140 atletov in atletinj iz vseh štirih pomurskih občin. Največ uspeha v skupni uvrstitvi so imeli tekmovalci in tekmovalke iz soboške občine in postali zmagovalci v obeh konkurencah.

Pionirji - 100 m: 1. Gider (Tiš.) 12,3, 2. Kolosovski (GR) 12,4, 3. Horvat (Len.) 12,5; 300 m: 1. Lebar (Len.) 40,3, 2. Vršič (Lju.) 43,3, 3. Roškar (Ver.) 43,9; 1000 m: 1. Ferčak (Tur.) 2:59,8, 2. Ficko (Grad.) 3:04,0, 3. Cener (Tiš.) 3:05,6; višina: 1. Golobčič (OŠ III) 165, 2. Rudolf (Lju.) 155, 3. Gerič (Len.) 155; daljina: 1. Stanko (Čren.) 59,9, 2. Zver (Bel.) 55,2, 3. Košti (Buč.) 54,3; žogica: 1. Laj (Len.) 94,00, 2. Hartman (OŠ I) 90,90, 3. Legenčič (OŠ III) 76,10; krogla: 1. Kopinja (Len.) 12,20, 2. Mlinarič (Bel.) 11,80, 3. Novak (Šaf.) 11,60; 4 x 100 m: 1. Beltinci 49,5, 2. Lendava 49,8, 3. Črenšovci 51,9; Skupna uvrstitev po občinah: 1. Murska Sobota - 9179 točk, 2. Lendava - 7593, 3. Ljutomer - 6434 in 4. Gornja Radgona - 2519 točk.

Pionirke - 100 m: 1. Kolar (Bel.) 13,9, 2. Lapoš (Tiš.) 13,9, 3. Forjan (Bel.) 13,9; 300 m: 1. Vugrinec (Len.) 48,2, 2. Škalič (Bel.) 48,5, 3. Hegeduš (MS) 49,1; 600 m: 1. Novak (Lju.) 1:51,7; 2. Pal (Bel.) 1:53,3, 3. Karo (Puc.) 1:55,1; višina: 1. Žitek (Bel.) 135, 2. Divjak (Kap.) 135, 3. Zemljič (Vid.) 130; daljina: 1. Sep (Kap.) 428, 2. Horvat (Bel.) 425, 3. Osterc (Ver.) 418; žogica: 1. Jerebič (Bel.) 9,95, 2. Sobočan (Bel.) 9,50, 3. Špindler (Ver.) 9,35; žogica: 1. Budja (Vid.) 52,70, 2. Kološa (Ver.) 51,10, 3. Pucko (Bel.) 49,80; 4 x 100 m: 1. Murska Sobota - Puconci 48,1, 2. Murska Sobota - Beltinci 58,5, 3. Murska Sobota - Tišina 59,2. Skupna uvrstitev po občinah: 1. Murska Sobota - 8598 točk, 2. Ljutomer - 4743, 3. Gornja Radgona - 4474 in 4. Lendava - 2803 točke.

ODBOJKA

Prva odbojarska sodnica

ŠSD Enotnost na OŠ 17. oktober Beltinci je bilo organizator pomurskega prvenstva v odbojki za pionirje in pionirke. Sodelovalo je 5 ekip pionirjev in 4 ekipe pionirk. Med pionirji je zmagala Sloja iz Murske Sobotne pred Beltinci, Ljutomerom, Čvenom in Cankovo. Med pionirkami je bila prva ekipa Beltinec pred Mladostjo, Čvenom in Slojo. Na tekmovalni sta Simon Rajh in Jasna Mazga opravila izpit za oblastna sodnika. To je prva pomurska odbojarska sodnica. T. Ficko

KOLESARSTVO

Ferčak zmagal na Ptuj

Na Ptuj je bila kolesarska dirka, na kateri so zaradi pomanjkanja sredstev sodelovali le trije kolesarji in dosegli lep uspeh. Med pionirji je zmagal Ferčak, pri mlajših pionirjih je bil Simon Šoš drugi, med ml. mladinci pa Robi Šoš šesti. Dirke so se udeležili na lastne stroške.

HOKEJ NA TRAVI

ABC Pomurka peta

Odigrano je bilo zadnje kolo desetčlanske medrepubliške lige v hokeju na travi. Ekipa ABC Pomurke iz Murske Sobotne je gostila Jedinstvo iz Zavrčja in igrala neodločeno 0:0. Kljub izraziti premoči in zastreljani sedemmetrovki domači ekipi ni uspelo zmagati. Tako je ABC Pomurka zasedla solidno peto mesto z 18 točkami. L. Z.

MOTOKROS

Kampuš zmaguje

V Koprju je bila druga dirka za državno in tretja za republiško prvenstvo v motokrosu. Zopet se je izkazal Boštjan Kampuš iz Spodnje Ščavnice, ki tekmuje za Lenart, in to za republiško in državno prvenstvo. Tako tudi prečljivo vodi v obeh konkurencah.

STRELSTVO

SD Jezero in Cimerman

SD Lendava je pripravila na strelišču v Čentibi tekmovalje v streljanju z vojaško puško. Med šestimi ekipami je zmagala SD Jezero Dobrovnik s 311 krogi pred SD Ina Nafta, 299, in SD Varstroj, 298 krogov. Najboljši posameznik je bil Cimerman (Dobrovnik) s 84 krogi pred Horvatom (Var.), 83, in Amburjem (Ina), 82 krogov. D. Cimerman

NOGOMET

Mura premagala Triglav

V 24. kolu tekmovalja v slovenski nogometni ligi je soboška Mura doma pred okrog 300 gledalci premagala kranjski Triglav z 2:0. Gola za Muro je dosegel Kreslin, ki se je pred kratkim vrnil iz JLA. Mura je s 26 točkami na četrtem mestu, v predzadnjem kolu pa igra doma s Kopro.

V tekmovalju območne nogometne lige vzhod je Partizan iz Žalca v Lendavi premagal domačo Nafto s 3:1. Častni zadetek za Nafto je dosegel Suč.

TROPOVCI

Za najboljšo vas v KS

ŠD v KS Tišina je preteklo nedeljo pripravilo rekreacijsko srečanje v Tropovcih, kjer se je zbralo 105 tekmovalcev, starejših od 25 let, in 30 pionirjev. Tekmovali so v malem nogometu in vlečenju vrvi. Čeprav ni šlo za zmagovalca, so bile tekme izredno borbene in zanimive, udeleženci pa zadovoljni.

MALI NOGOMET

Nočni turnir v Ljutomeru

Partizan Železne Dveri organizira v soboto, 13. junija, ob 18. uri na igrišču Partizana v Ljutomeru nočni turnir v malem nogometu. Kavčija znaša 12.000 dinarjev. Pripravili pa so lepe nagrade. Prva bo 100.000, druga 60.000, tretja 40.000 in četrta 10.000 dinarjev. Prve štiri ekipe bodo dobile tudi pokale.

NOGOMET

Sobočani v finalu

V Murski Soboti je bil polfinalni nogometni turnir šolskih športnih društev za starejše pionirje. Sodelovale so tri ekipe. Rezultati - Celje: Titovo Velenje 3:0, ŠSD Polet Murska Sobota: Celje 4:0 in Polet: Titovo Velenje 4:3. Prvo mesto je osvojila ekipa Murske Sobotne pred Celjem in Titovim Velenjem. Prvi dve ekipi sta se uvrstili v finale.

ŠAH

Žilavec in Gerencer

Na hitropoteznem turnirju, ki ga je pripravilo SD Lendava, je sodelovalo osem šahistov. Najuspešnejša sta bila Žilavec in Gerencer, ki sta zbrala po 5 točk. Sledijo: Brezovič in Hajoš po 4,5, Ligeti 3,5 točke itn.

Pomurska košarkarska liga

Rezultati
K rotundi: Petrovci 69:34
Radgona: Radenska 89:70
Pomurje: Petrovci 70:94
Radenska: Puconci 79:55
Puconci: K rotundi 57:76
Radenska: Turpolje 74:75

K rotundi	7	7	0	585:435	14
Turpolje	7	6	1	628:385	12
Radenska	8	5	3	708:579	10
Puconci	7	4	3	491:476	8
Radgona	7	4	3	510:386	8
Petrovci	8	3	5	505:528	6
Pomurje	7	2	5	518:545	4
Stil	8	2	6	353:553	4
Tišina	7	0	7	230:640	0

F. Šafarič

Pomurska nogometna liga

Rezultati - 21. kolo
Dobrovnik: Veržej 1:2
Renkovič: Bakovci 1:0
Hotiza: Turnišče 3:0
Rakičan: Polana 0:5
Odranci: Beltinci 1:1
Tišina: Črenšovci 1:4

Rezultati - 22. kolo
Veržej: Tišina 4:1
Črenšovci: Odranci 3:3
Beltinci: Rakičan 2:1
Polana: Hotiza 3:3
Turnišče: Renkovič 3:0
Bakovci: Dobrovnik 3:2

Beltinci	22	15	4	3	63:34	34
Veržej	22	13	7	2	48:21	33
Dobrovnik	22	12	3	7	52:39	27
Črenšovci	22	10	7	5	49:35	27
Tišina	22	9	3	10	45:51	21
Bakovci	22	6	8	8	34:35	20
Odranci	22	7	6	9	37:46	20
Turnišče	22	7	5	10	52:58	19
Hotiza	22	4	10	8	45:47	18
Renkovič	22	7	4	11	33:47	18
Polana	22	6	5	11	32:39	17
Rakičan	22	2	6	14	34:72	10

I. MNL MS

Rezultati 21. kolo
Apač: Radgona 3:0
Gančani: Cankova 4:2
Čarda: Tešanovci 1:1
Ižakovič: Lipa 0:4
Tromejnik: Ljutomer 2:0
Dokležovje: Filovci 3:0
Radgona: Filovci 2:1

Dokležovje	21	18	2	1	78:25	38
Lipa	21	12	3	6	58:40	27
Tromejnik	21	11	5	5	47:35	27
Tešanovci	21	7	7	7	34:40	21
Radgona	21	9	3	9	31:38	21
Čarda	21	9	2	10	42:39	20
Ižakovič	21	8	4	9	36:36	20
Ljutomer	21	7	4	10	34:33	18
Gančani	21	8	1	12	34:44	17
Filovci	21	6	3	12	25:49	15
Apač	21	7	1	13	30:57	15
Cankova	21	3	7	11	33:46	13

II. MNL MS

Rezultati - 23. kolo
Prosenjakovič: Vrelec 6:1
Rogaševci: Hodoš 4:3
Šalovci: Grad 1:0
Selo: Serdica 4:2
Bogojina: Križevci 1:1

Rezultati - 24. kolo
Križevci: Puconci 0:13
Serdica: Šalovci 1:1
Grad: Rogaševci 1:2
Hodoš: Prosenjak. prel.
Vrelec: Romah 1:1

Puconci	22	18	2	2	98:30	38
Rogaševci	22	14	4	4	77:33	32
Šalovci	22	12	4	6	55:39	28
Hodoš	20	12	3	5	66:41	27
Prosenjak	20	10	3	7	45:40	23
Bogojina	21	9	2	10	45:47	20
Romah	21	8	4	9	55:59	20
Vrelec	22	9	2	11	47:53	20
Serdica	21	7	5	9	31:39	19
Selo	21	8	1	12	42:60	17
Grad	20	3	3	14	27:63	9
Križevci	20	2	4	14	28:75	8
Bratanci	12	1	1	10	15:52	3

ONL Lendava

Rezultati - 22. kolo
Mladost: Bistrica 6:1
Mostje: Petišovci 5:2
Kobilje: Zvezda 5:0
Žitkovci: Nafta 0:3
Nedelica: Kapca 8:0
Panonija: Graničar 0:1
Olimpija: Lakoš 2:0

Mladost	22	14	6	2	73:29	34
Mostje	22	14	3	5	57:38	31
Petišovci	22	13	4	5	51:24	30
Nedelica	22	12	5	5	59:26	29
Nafta	22	13	3	6	64:44	29
Kobilje	22	12	2	8	44:30	26
Bistrica	22	8	7	7	50:42	23
Graničar	22	9	4	9	38:45	22
Lakoš	22	7	7	8	36:33	21
Kapca	22	7	4	11	36:40	18
Olimpija	22	7	2	13	43:78	16
Žitkovci	22	5	3	14	36:59	13
Panonija	22	4	4	14	27:45	12
Zvezda	22	1	2	18	19:98	4

ROKOMET

Bakovci prvič v republiški ligi

V drugi republiški moški rokometni ligi je bilo zadnje kolo. Vodeči Bakovci so gostovali v Šempetru in zmagali s 25:19. Najboljši strelci: Kozelj in Katona po 5 ter Antolin in Lovnjak po 4 gole. Rokometaši Bakovec so tako s tremi točkami prednosti zasedli prvo mesto in se prvič uvrstili v prvo republiško ligo. S tem se jim je izpolnila večletna želja. V ostalih srečanjih je Toko v Črenšovcih v pomurskem derbiju premagal Radgona s 30:17. Strelci - Šernek 8, Kreslin 7 in Gerič 6 za Toko ter Želodec 6, Perkič 5 in Cajnkar 4 za Radgona. Velika Nedelja pa je premagala Krog s 30:25. Najučinkovitejši strelci pri Krogu so bili: K. Titan, A. Titan in Habjanič. V ženski konkurenci je Beltinka doma premagala Radeče s 27:17. Strelke: Kociprova 7, Baševa in Puklavčeva po 6.

MEDNARODNA DIRKA
RC AVTOMOBILČKOV

OBAL DRUGI

V Murski Soboti je bila četrta mednarodna dirka RC avtomobilčkov - mini formule na daljinsko upravljanje, ki jo je pripravil Klub avtomodelarjev Murska Sobota, štela pa je kot tretja dirka za državno prvenstvo. Sodelovalo je okrog 20 tekmovalcev iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije. Ob množici gledalcev je prireditev lepo uspela. Zmagal je Ljubljčan Punčuh pred Jožetom Obalom iz Murske Sobotne. Po treh dirkah za državno prvenstvo pa je vrstni red naslednji: Punčuh (Lj) 75 točk, Sakač (Zg) 51, Matušič (Zg) 46, Žaja (Lj) 35, Obal (MS) 32 točk. Štelci iz Murske Sobotne je s 25 točkami na sedmem mestu. Naslednja dirka bo v Zagrebu.

BADMINTON

Füle in Matičičeva najboljša

V Ljubljani je bil 4. in hkrati zadnji republiški turnir v badmintonu za pionirje in pionirke. Med 43 igralci so se Lendavčani lepo odrezali. Pri pionirjih je zmagal Tibor Füle, Koprivec je bil šesti, Varga pa deveti. Pri pionirkah je bila zmagovalka Natalija Matičič, Karbova je bila peta, Hančeva pa sedma.

Füle in Matičičeva (oba Lendava) sta s 150 točkami osvojila prvo mesto na jakostnih lestvicah Badmintonске zveze Slovenije. tg

Velik mednarodni turnir v Lendavi

V okviru praznika lendavske občine bo v telovadnici Osnovne šole Draga Lugariča v Lendavi velik mednarodni turnir v badmintonu, ki ga prireja ŠSD Mladost iz Lendave. Na turnirju bodo sodelovali: reprezentanci Madžarske in Bele Rusije ter tekmovalci iz Avstrije in Jugoslavije. Turnir se bo začel v petek, 12. junija, ob 18. uri in končal v nedeljo. To je prav gotovo doslej najmočnejši tovrstni turnir v Lendavi in si ga bo vredno ogledati.

KASAŠTVO

Ljutomer premagal Dunaj

Konjeniški klub Ljutomer je v počastitev občinskega praznika pripravil zanimivo kasaško dirko, na kateri je sodelovalo 65 kasačev iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije. Prireditev pa si je v lepem vremenu ogledalo okrog 4.000 gledalcev. Prvič v zgodovini kasaškega športa je bil to dvoboj med vozniki Dunaja in Ljutomera. Zmagovalci je bil Alojz Slavič (Križevci) z Nepalom, ki je last KK Brdo. Tako je tudi Ljutomerčanom priboril pomembno zmago. Veliko zanimanje obiskovalcev je bilo za dirko za veliko nagrado občine Ljutomer (280.000 din), ki je bila v dveh tekih. Prvega je dobila Duena MS (Marko Slavič ml. Ključarovič), drugega pa Fit Avia (Jože Hrovat, Ljubljana), in tako sta si voznika razdelila nagrado. Žreb pa je določil, da je postal zmagovalci Hrovat in prejel pokal, Slavič pa praktično nagrado. Najboljši kilometri časa dneva je dosegel Fit Avia 1:18,9. Med dvoletniki je zmagal Duvan MS (M. Slavič mlajši). V drugi dirki pa je zmagal Fin As (A. Slavič, Križevci). Prireditev je lepo uspela. tg

KEGLJANJE

Dve zmagi in en poraz

V nadaljevanju prvenstva v prvi medžimurski ligi v kegljanju je lendavska Nafta premagala Dubravčana iz Dubrave s 4831:4732 podrtih kegljev. Posamezno: Matko 747, Zalik 850, Horvat 800, Kerman 763, Peric 818 in Radakovič 853 podrtih kegljev. Mura iz Murskega Središča pa je premagala Nafto s 4871:4805 podrtih kegljev. Najuspešnejši v ekipi Nafta je bil Radakovič s 878 podrtimi keglji. Sledijo: Zalik 813, Peric 810, Horvat 793, Kopinja 788, Kerman 725. Naftarji so tudi v pokalnem srečanju premagali Dubrovčana s 742:705 podrtih kegljev. M. Ž.

JUDO

Sobočani zopet v republiški ligi

V Koprju je bilo kvalifikacijsko tekmovalje za vstop v prvo republiško judo ligo. Tekmovalja se je udeležila tudi ekipa soboškega Partizana in v sestavi Duh, Fajhtinger, Kisilak, Kavčič, Šoš, Slak, Horvat in Krančič zasedla prvo mesto. Sobočani so premagali Gorišnico z 10:4, Koper z 10:4 in Žiri z 12:2. Tako so se soboški judoisti zopet vrnili v prvo republiško ligo, kjer so svojčas že uspešno tekmovali. T. K.

ŠAH

Sobočanke druge, Beltinčani peti

V Črnomlju je bilo letošnje republiško šahovsko prvenstvo za mlajše pionirje in pionirke. Sodelovalo je 21 ekip. Lep uspeh so dosegli pomurski šahisti in šahistke. V konkurenci pionirk je ekipa Osnovne šole Edvarda Kardelja iz Murske Sobotne, za katero so igralle sestre Marič, Sukičeva in Donkova, s 14 točkami zasedla solidno drugo mesto. Med

VELETRGOVINA Z REZERVNI MI DELI

Za vse traktorje, avtomobile, tovornjake in gradbene stroje

- sklopke
- avtomobilski pločevina
- zavore, tesnila, bati, puše,
- amortizerji, ležaji
- rezervni deli za kombajne

Delovni čas: vsak dan od 7.00 do 19.00

Dobava takoj!

JULIUS FORJAN, ST. MARTIN — RAAB, 10 km od mojnega preho-
da Kuzma.
tel.: 9943 3154 502

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE MURSKA SOBOTA IN OBRITNO ZDRUŽENJE MURSKA SOBOTA

razpisujeta

NATEČAJ

zbiranja prijav za gradnjo poslovnih prostorov v poslovno-stanovanjskih objektih na Lendavski cesti in v Kocljevi ulici v Murski Soboti.

Poslovni prostori so namenjeni za opravljanje mirnih storitvenih in uslužnostnih dejavnosti (razen lokalov za gostinstvo). Na natečaj se lahko prijavijo družbeno pravne osebe in zasebniki.

V prijavi je potrebno navesti dejavnost, ki jo bo interesent opravljal, ter potrebno površino poslovnega prostora.

Pisne prijave pošljite na Samoupravno stanovanjsko skupnost občine Murska Sobota, Trg zmage 4, ZA RAZPIS.

Razpisni rok traja 15 dni od objave natečaja.

Vse informacije lahko interesenti dobijo osebno ali po telefonu na Samoupravni stanovanjski skupnosti Murska Sobota (telefon 22-617) oziroma na Obrtnem združenju Murska Sobota (telefon 24-994).

Vloge, prisperele po razpisnem roku, ne bodo upoštevane.

Samoupravna stanovanjska skupnost
občine Murska Sobota
in Obrtno združenje Murska Sobota

Po sklepu skupščine skupnosti združenega dela za projektiranje, proizvodnjo in inženiring AGROPOMURJE 28. 4. 1987 razpisujejo dela in naloge

STROKOVNEGA TAJNIKA SKUPNOSTI

za 4 leta

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo;
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del in nalog.

Kandidati morajo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev poslati na naslov:

Skupnost združenega dela za projektiranje, proizvodnjo in inženiring
AGROPOMURJE,
Murska Sobota, Štefana Kovača 10
(za skupščino skupnosti)
v 15 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po njej.

INA NAFTA LENDAVA

Razpisna komisija

delavskega sveta delovne

organizacije

RAZPISUJE

v skladu s statutom ter drugimi splošnimi samoupravnimi akti in sprejetimi sklepi prosta dela in delovne naloge članov

KOLEGIJSKEGA POSLOVODNEGA ORGANA — POSLOVODNEGA ODBORA DELOVNE ORGANIZACIJE

- koordinatorja za področje strojništva
 - koordinatorja za (ekonomsko) finančno področje
- Kandidati za člana kolegijskega poslovnega organa morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo ustrezno visoko ali višješolsko strokovno izobrazbo tehniške — strojne oziroma ekonomske smeri
- da imajo najmanj pet let delovnih izkušenj v organizacijah združenega dela, zbornicah ali gospodarskih delih in nalogah v organih družbenopolitičnih skupnosti,
- da imajo dokazane organizacijske in vodilne sposobnosti,
- da so moralno in politično neoporečni.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Pisne ponudbe s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska služba INE NAFT LENDAVA, Rudarska 1, z oznako »za razpisno komisijo« 15 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

gorenjevarstroj

Industrija in montaža n. sol. o. Lendava
Industrijska cesta

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja v skladu s samoupravnimi akti prosta dela in naloge:

VARNOSTNI INŽENIR

Pogoji:

- višja izobrazba za inž. varstva pri delu,
- nad 3 leta delovnih izkušenj s področja varstva pri delu
- strokovni izpit iz varstva pri delu.

Kandidate prosimo, da v roku 8 dni po objavi pošljejo prošnje s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev ter dokazila o strokovni izobrazbi na naslov: Gorenje Varstroj, kadrovska služba, 69 220 Lendava. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od dneva poteka prijavnega roka.

gorenjevarstroj

Industrija in montaža n. sol. o. Lendava
Industrijska cesta

Tozd MONTAŽA PURLIN je za to šolsko leto razpisal

več štipendij za poklic IZOLATER.

Med šolanjem ponujamo štipendistom naslednje ugodnosti:

- krijemo stroške učbenikov in ostalih učil,
- krijemo stroške bivanja in prehrane v domu učencev,
- povrnemo stroške prevoza od stalnega bivališča do šole,
- učencem izplačamo mesečno žepnino,
- vsakemu štipendistu zagotavljamo po uspešno končanem šolanju stalno zaposlitev na deloviščih doma ali v tujini.

Izobraževanje traja 3 leta na Srednjem gradbenem centru Ivana Kavičiča v Ljubljani. Učenci bivajo v dijaškem domu, ki je v bližini šole.

Po končanem šolanju in opravljenem 6-mesečnem pripravništvu si učenec pridobi poklic — IZOLATER, to je IV. stopnja izobrazbe.

Interesenti naj se javijo v kadrovske službi DO Gorenje Varstroj, osebno ali po telefonu 75 271 (43).

BRODARSKO DRUŠTVO MURA IZ KROGA prireja v nedeljo, 14. junija, ob 15. uri

tradicionalno tombolo.

Glavni dobitki:

- traktor deutz,
- osebni avtomobil jugo 55 A,
- gotovina milijon din,
- moped avtomatik tomos
- in še vrsta praktičnih dobitkov.

Na prireditvi vas bosta zabavala ansambel KOMET s Ptuja in humorist DODO.

Postreženi boste tudi z domačimi specialitetami in odprtim štajerskim vinom.

Vabljeni!

Obrtno podjetje KOMUNA Betinci objavlja po sklepu delavskega sveta prosta dela in naloge

— DELOVODJE v keramičarstvu

Pogoji:

- končana delovodska gradbena šola
- opravljen ustrezen strokovni izpit,
- 1 leto delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh od dneva objave na upravo podjetja!

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh.

INVALIDSKA DELAVNICA

SOLIDARNOST

p. o. — MURSKA SOBOTA

Delavski svet Invalidske
delavnice SOLIDAR-
NOST

RAZPISUJE

prosta dela in naloge za dobo 4 let

VODJA KOMERCIALE

— delavec s pooblastili in odgovornostmi

Pogoji:

- višja komercialna šola
- 3 leta delovnih izkušenj
- moralno-politična neoporečnost

Pisne prošnje z opisom dosedanjega dela in kratkim življenjepisom pošljite na naslov:

Invalidska delavnica SOLIDARNOST, M. Sobota, Titova 5, v roku 15 dni od objave oglasa v časopisu.

Kandidati bodo obveščeni o rezultatih izbora v roku 15 dni od izteka za prijavo.

Na podlagi letnega plana kadrovskega štipendiranja delovna organizacija ELKOM LINA APAČE razpisuje za šolsko leto 1987/88 naslednje kadrovske štipendije:

INŽENIR STROJNIŠTVA	(st. VI)	3 štipendije
INŽENIR LESARSTVA	(st. VI)	2 štipendiji
LESARSKI TEHNIK	(st. V)	2 štipendiji
STROJNI KLJUČAVNIČAR	(st. IV)	2 štipendiji
STRUGAR	(st. IV)	2 štipendiji
LESAR ŠIROKEGA PROFILA	(st. IV)	7 štipendij

Obenem vabimo k sodelovanju delavce (lahko so tudi pripravni-ki) s področja KOVINARSTVA in STROJNIŠTVA stopenj II, III, IV., V. in VI., s področja LESARSTVA stopenj od II. do VI., EKO-NOMIJE in ORGANIZACIJE stopenj VI. in VII.

Interesenti lahko dobijo informacije v splošno-kadrovskem sektorju DSSS DO ELKOM LINA Apače, telefon 79 007, ali pa pridejo na razgovor vsak dan med 6. in 8. uro v juniju 87.

ARCEOMURKA

KMETIJSKI KOMBINAT
RADGONA n. sol. o.

DSSS — Komercialni sektor

PRODAJA NA

JAVNI DRAŽBI

NASLEDNJA OSNOVNA SREDSTVA

Tozd Kmetijstvo Črnci	Izključna cena
1 PUHALNIK MENGELE	70.000.—
1 PRIKOLICA MENGELE	700.000.—
1 PLUG PODRAVEC	200.000.—
1 OSEBNI AVTO R 4	200.000.—
1 OSEBNI AVTO R 4	200.000.—
1 TOVORNI AVTO CSEPEL	400.000.—
Dražba bo v nedeljo, 14. 6. 1987, ob 9. uri na upravi tozda Kmetijstvo Črnci. Informacije po telefonu 069 79-018	

Tozd Radgonske gorice	Izključna cena
5 MOTORJEV IMT 558	za 1 kos 150.000.—
2 TRAKTORJA IMT 558	za 1 kos 1.250.000.—
2 BAZENA, PLOČEVINASTA, 5.000 l	za 1 kos 60.000.—
1 SORTIRNI STROJ ZA JABOLKA	150.000.—
1 KROŽNA BRANA	60.000.—
1 ZAPIRALNIK STEKLENIC — pluta, 1600 st./h	400.000.—
1 ZAPIRALNIK STEKLENIC — pluta, 300 st./h	200.000.—
1 ZAPIRALNIK STEKLENIC THEO — SEITZ, kronski, 200 st./h	200.000.—
1 POLNILNIK STEKLENIC BORTOLIN, 1600 st./h	4.000.000.—
1 PRALNI STROJ POLIFARM, 300 st./h	200.000.—
1 STERILIZATOR STEKLENIC SEITZ, 300 st./h	100.000.—
1 ROČNI VILIČAR	5.000.—
1 ELEKTROMOTOR 8 KW	200.000.—
1 TRAKTOR IMT 558	800.000.—
1 ELEKTROMOTOR 12 KW	300.000.—
1 KOMPLETEN KOTEL ZA ŽGANJEKUHO	200.000.—
1 LESENA STISKALNICA	150.000.—

Tozd Mesoizdelki	Izključna cena
1 STROJ ZA MLETJE MESA VOLF	150.000.—
1 POLNILNIK KLOBAS	150.000.—
1 MIKROKUTER ZA MLETJE KOŽIC	100.000.—

Dražba bo v nedeljo, 14. 6. 1987, ob 11. uri za predmete od 1 do 5 na upravi delovišča Hercegovščak, za drugo pa ob 12. uri na upravi KK Radgona, tozd Radgonske gorice, Jurkovičeva 3, Gor. Radgona.

Ogled osnovnih sredstev je možen uro pred začetkom dražbe. Interesenti morajo predhodno položiti varščino v višini 10 % od izključne cene, kupljeno osnovno sredstvo pa takoj plačati in odpeljati. Osnovna sredstva prodajamo po sistemu ogledano-prodano, zato je izključena vsaka možnost pritožbe zaradi kakovosti.

Informacije o prodaji lahko dobite po telefonu št. 069 74-321, int. 25 ali 26.

Kmetijski kombinat Radgona
GORNJA RADGONA

SPLOŠNA OBRITNA ZADRUGA

prekmurka

M SOBOTA

o. s. b. o.

Po sklepu seje Zadrúžnega sveta razpisujemo prosta dela in naloge delavca za delovno mesto:

gradbenega referenta

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih v ZZD, in po dogovoru o izvajanju kadrovske politike izpolnjevati še:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo gradbene smeri z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih del.

Pisne ponudbe z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

Splošna obrtna zadruga PREKMURKA, p. o., Murska Sobota, Kidričeva 15, z oznako »za zadrúžni svet«.

O izbiri kandidata bomo obvestili v 30 dneh po končanem postopku.

Regnemer Adolph

SPECIALIZIRANA TRGOVINA ZA AVTOMOBILSKE DELE

Deli za motorje-avtomobilski material-prodaja na veliko-prodaja na drobno

8020 GRAZ, Lendplatz 1—3

tel.: 9943 316 81 37 56, telex: 311288

8020 GRAZ, Waagner—Biro Strasse 3

tel.: 9943 316 52 3 88

Vse za mehaniko, prevoznike, kmetijsko pridelovalce in taksiste

- čistilniki zraka
- bati
- verige, glavne in leteče
- ležaji, ventili
- tesnila, kroglični ležaji

- diskaste ploščice
- deli za zavore
- čeljusti, križni členki (zglobi)
- sklopke, vodne črpalke
- klinasti jermeni
- svečke BOSCH in CHAMPION
- olja, kemijska lepila

- deli iz pločevine
- žage in škroplnice STIHL
- rezervni deli in ves drobn pribor
- blažilniki
- orodja
- halogenske žarnice 12 V, 60/55 W, H 4
- halogenske žarnice 12 V, 55 W, H 1

V zalogi imamo tudi rezervne dele za vse vrste vozil MERCEDES

Radijski in televizijski spored od 12. do 18. junija

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Turistična oddaja, 17.30 — Reklame-glasba-Priporočajo vam..., 18.00 — »21-232« — glasbeno-propagandna oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 9.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Sobotna reportaža: Prvo prekmursko gostovanje v Murski Soboti, 17.20 — Strokovnjak odgovarja..., 17.40 — Reklame-glasba, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Šport, 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.00 — Iskanje-znanje-ustvarjanje, 18.15 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — V živo..., 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Gospodarska tema, 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.00 — Išče odgovore na vaša vprašanja, 18.30 — Lepo je v naši domovini biti mlad... mladinska oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — O kulturi..., 17.30 — Glasba-reklame-glasba, 18.00 — Iz delegatskih klopi, 18.10 — Miš-maš, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 17.55—00.00 Teletekst rtv Ljubljana, 18.10 Poročila, 18.15 Dolga bela sled, 6. del, 19.00 Danes, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 D. Nevin: Zahodni sen, 5. del ameriške nadaljevanke, 21.00 Drugi spol, 2. del, 21.55 Glasbeni ropot, ponovitev, 22.25 Tv dnevnik, 22.40 Poletna noč, 22.45 Strela z jasnega, francoski film.	TV LJUBLJANA 14.20—00.00 Teletekst rtv Ljubljana, 14.35 K. Brenkova: Deklica Delfina in lisica zvitorepka — Petkova cesta, 14.50 Zadnje poletje otroštva, ponovitev 9. dela, 15.20 Tedenski zabavnik, ponovitev 10. oddaje, 16.20 Poročila, 16.25 Šunka, 16.30 Poročila, 16.35 Španka Državlanska vojna, dokumentarna serija, 18.25 Da ne bi bolelo, 19.00 Danes, 19.30 Tv dnevnik, 19.50 Zrcalo tedna, 20.15 Marlowe, ameriški film, 21.50 Tv dnevnik, 22.05 Poletna noč, Ladja zaljubljenec, ameriška nanizanka ali Pop delavnica.	TV LJUBLJANA 8.35—13.05 in 15.05—00.00 Teletekst rtv Ljubljana, 8.50 Poročila, 8.55 Živ zav, 9.50 Lutke in lutki, 9.55 Dolga bela sled, ponovitev 6. dela, 10.25 Tedenski zabavnik, ponovitev 10. oddaje, 11.25 Domači ansambli: Henčkov ansambel, 12.00 Kmetijska oddaja, 15.20 G. Coulonges: Zemlja in mlin, 2. del, 16.15 Odprti poker, ameriški film, 17.55 Tv kavarina, 19.00 Danes, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Ž. Žilnik: Vroče plače, 2. del, 21.20 Poletna noč.	TV LJUBLJANA 17.15—00.00 Teletekst rtv Ljubljana, 17.30 Poročila, 17.35 Zadnje poletje otroštva, 10. del nadaljevanke, 18.05 Mpz Zagorje, 11. oddaja, 19.00 Danes, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 J. Doniol-Valcroze: Pogrešam ga II., 2. del francoske nadaljevanke, 21.05 Omizje, 23.00 Poletna noč.	TV LJUBLJANA 17.25—00.00 Teletekst rtv Ljubljana, 17.40 Poročila, 17.45 Tedenski zabavnik, 11. oddaja TV Sarajevo, 19.00 Danes, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 J. Vlakovič: Jack pot, drama Tv Beograd, 21.20 Integrali, 22.00 Tv dnevnik, 22.15 Poletna noč.	TV LJUBLJANA 17.30—00.00 Teletekst Rtv Ljubljana, 17.45 Poročila, 17.50 Pravljičje iz lutkarskega vozička — O čevljarstvu, 18.20 Živalski svet: Tekačica-Puščavski klovi, izobraževalna oddaja, 19.00 Danes, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 V luči tonenja vse teme — slikar Ivan Vavpotič, dokumentarna oddaja, 20.45 Film tedna — Ciklus švedskega filma: Ljubi me, 22.45 Tv dnevnik, 23.00 Poletna noč.	TV LJUBLJANA 17.20—00.00 Teletekst rtv Ljubljana, 18.35 Poročila, 17.40 K. Brenkova: Deklica Delfina in lisica zvitorepka »Sobotna cesta«, 17.50 Naš pismonoša, otroška oddaja, 18.05 Čas, ki živi: Nič več strogo zaupno, 19.00 Danes, 19.30 Tv dnevnik, 10.05 Tednik, 21.10 H. de Man: Naraščajoče vode, 5. del, 22.15 Tv dnevnik, 22.30 Poletna noč.
TV ZAGREB Prvi program 8.30 Poletno dopoldne, 15.40 Poletno popoldne, 17.10 Kronika reških občin, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kaj prinaša jutri? 21.20 Dnevnik, 21.40 Kultura srca, 23.10 Program plus.	TV ZAGREB Prvi program 14.40 Kako biti skupaj, 15.10 Jan Bibijan, bolgarski mladinski film, 16.40 Otroška predstava, 17.40 Dallas, ameriška nadaljevanke, 18.30 Naše malo mesto, Tv nadaljevanke, 19.30 Tv dnevnik, 20.15 Glasbeni večer, 21.45 Včeraj, danes, jutri, 21.50 Oddaja iz Kulture, 22.20 Jazz, 22.50 Športna sobota.	TV ZAGREB Prvi program 10.30 Nedeljsko dopoldne, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Tv v šoli, 14.00 Automan, 14.50 Nedeljsko popoldne, 17.25 Sedem let zvestobe (film), 18.55 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Zabavna oddaja, 21.45 Dnevnik, 22.05 Športni pregled, 22.50 Program plus.	TV ZAGREB Prvi program 8.55 Poletno dopoldne, 15.40 Poletno popoldne, 17.10 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Mesečev lesk (drama), 21.45 Izkušnje, 22.20 Dnevnik, 22.40 Program plus.	TV ZAGREB Prvi program 8.55 Poletno dopoldne, 15.40 Poletno popoldne, 17.10 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sinovi in hčere Jakoba Steklarja (film), 21.00 Signali, 22.15 Dnevnik, 22.35 Program plus.	TV ZAGREB Prvi program 8.55 Poletno dopoldne, 15.00 Poletno popoldne, 17.25 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.30 Dnevnik, 22.50 Program plus.	TV ZAGREB Prvi program 9.00 Poletno dopoldne, 15.40 Poletno popoldne, 19.30 Dnevnik, 20.00 Spekter, 20.55 Iz rani tren tek, 21.05 Kanadski film, 22.30 Dnevnik, 22.50 Program plus.
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.05 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Politična oddaja, 21.15 To so bili časi, 21.50 Šport, 22.05 Umetnine.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.05 Otroški in mladinski spored, 18.00 Dnevnik, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Film, 21.55 Šport, 22.20 Film.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Matineja, 11.00 Tiskovna ura, 13.40 Oče in nevesta, 14.20 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Carjev sel, 22.00 Šport, 22.30 Dok. oddaja.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.05 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ponedeljkov šport, 21.15 Miami Vice, 22.05 Dok. oddaja, 23.25 Jason King.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.05 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ponedeljkov šport, 21.15 Miami Vice, 22.05 Dok. oddaja, 23.25 Jason King.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.05 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Alarm na morju (film), 21.45 Kaj pa bo mrtvemu psu zrezek? (film), 23.20 Magnum (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 14.40 Otroški in mladinski spored, 18.15 Dok. film, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Večer z Joachimom Fuchsenbergerjem, 21.45 Tv film, 22.45 Gledališče pod šotorom, 23.30 Portret.
TV MADŽARSKA 9.05 Ponovitve, 11.35 Telovadba za invalide, 17.10 Spored za 3 dni, 17.15 Letni kolobarji, za upokojence, 17.45 Teki, koristne informacije, 18.00 Okno, služnostni spored, 19.00 Za boljši jezik, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Šogun, 9. del ameriške TV serije, 21.00 Parabola, 21.30 Janos Szekely: Dozsa, ponovitev TV igre, 22.30 Tv dnevnik. — EP v košarki na II. programu ob 18.25.	TV MADŽARSKA 8.05 Spored za otroke, 10.25 Pantomima, 10.40 Graščina kneza Olšanskega, Tv film, 14.45 Za najstnike, 15.30 Bogovi in ljudje, 2. del, 16.05 Telerama, 17.00 Dnevnik, 17.15 Kitajska brez zida, reportaža, 17.45 Pravni primeri, 18.30 Družinska telovadba, 18.45 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Črnci, madžarsko-nemška kriminalka, 21.30 Igralec D. Tordy, 22.15 Madžarska narodna galerija, 7. del.	TV MADŽARSKA 8.30 Spored za otroke, 15.05 Družinska nedelja, posebna oddaja rubrike Družinski krog, 16.25 Srečno, kviz, 17.20 Delta, znanstveni poročevalci, 17.45 Oglejmo si skupaj, Družinska telovadba, 18.30 Pravljice, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Dnevnik, 20.10 Hotel Plaza, ameriški film, 22.00 Imate 5 minut časa? Resna glasba, 22.05 Newyorška linija, 2. del norveške kriminalke, 22.35 Poročila.	TV MADŽARSKA 17.30 Kemija, 18.00 Lipova cesta, 18.30 Colt reši vse, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Požeželski zdravnik, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Schilling, 22.05 Letalčeva žena (film).	TV MADŽARSKA 8.05 Ponovitve: Potuj z nami: Judita Halasz; Ferdinand, klovni; Delta, 10.25 Telovadba za invalide, 16.50 Tv spored za 3 dni, 17.00 Urnik za jutri, sovjetski film, 18.40 Mini studio '87, 18.45 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Šogun, 10. del ameriške TV serije, 20.50 Studio '87, kulturni Tv tednik, 21.50 Ponujam gospodarstvu, 22.40 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 9.05 Počitniška matineja, filmi za otroke, 9.50 Svet varietete, 4. del nemške serije, 10.45 Studio '87, pon. 15.50 Kratki filmi studia za poljudnoznanstvene in poučne filme, 16.50 Jezikovne uganke, 17.55 Nogomet, finalna tekma za pokal LR Madžarske, 20.00 Dnevnik, 20.35 Andras Suto, ob 60-letnici, 21.45 Newyorška linija, 3. del norveške kriminalke, 22.50 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 9.05 TV doktor, 9.15 Počitniška matineja, filmi za otroke, 9.35 Enačba z mnogimi neznankami, bolgarska serija, 9.55 Perpetuum mobile, pon. 10.35 Parabola, pon. 17.30 Moja Japonka, pon. 17.55 Sosedje, pon. 18.35 Telešport, 19.15 Zrebanje lota, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Sosedje, Tv roman, 20.35 Ozadje vesti, 21.20 Umetnina tedna, 21.25 Amphitryon, Tv igra, 22.35 Tv dnevnik.
TV KOPER 14.00 Tv novice, 14.10 Novi Scotland Yard — telefilm, 15.00 Program za otroke — risanke in telefilmi, 17.30 Dokumentarec: Divji svet živali, 18.00 Nora ljubezen — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičiče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Tim Conway — telefilm, 20.25 Tv novice, 20.30 Lični glasovi iz Pesara: June Anderson, 22.50 TVD Vsedanes, 23.05 NOB na Slovenskem / Ko se korenin zavemo.	TV KOPER 14.00 Tv novice, 14.10 Hazel — telefilm, 15.00 Veliki ameriški režiserji — telefilm, 15.30 Program za otroke: risanke in telefilmi, 17.30 Dokumentarec: Divji svet živali, 18.00 Nora ljubezen — telenovela, 19.00 Vse knjige — novosti na knjižnem trgu, 19.30 TVD Stičiče, 19.45 Časovni stroj, 20.25 Tv novice, 20.30 Potovanje v Goldonijo, 1. del, 21.45 TVD Vsedanes, 22.00 Čar nepredvidenega, 22.35 Zdravnik in pacient — oddaja o medicini, 23.10 Novi Pacifik — dokumentarec.	TV KOPER 14.00 Športno popoldne, Grobnik: Motociklizem — svetovno prevensivno, Bled: veslanje — mednarodna regata, Atene: Košarka — finale evropskega prvenstva — v živo, 21.00 Sedem dni: tedenski zunanji politični pregled, 21.25 Tatort — na mestu zločina — policijski film, 23.15 Potovanje v deželo Etrurčanov — dokumentarec.	TV KOPER 14.00 Tv novice, 14.10 Novi Scotland Yard — telefilm, 15.00 Program za otroke: Risanke in telefilmi, 17.30 Dokumentarec: Divji svet živali, 18.00 Nora ljubezen — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičiče, 19.45 Mesto danes, 19.55 Tim Conway — telefilm, 20.20 Loto — Zrebanje, 20.25 Tv novice, 20.30 Film: Nori Quartet, 22.00 TVD Vsedanes, 22.45 Hazel — na mestu zločina / Policijski film.	TV KOPER 14.00 Tv novice, 14.10 Novi Scotland Yard — telefilm, 15.00 Program za otroke: Risanke in telefilmi, 17.30 Dokumentarec: En prvak, tisoč pravkov, 18.00 Nora ljubezen — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičiče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Tim Conway — telefilm, 20.25 Tv novice, 20.30 Crazy boat — Zabavno glasbena oddaja, 21.45 TVD Vsedanes, 22.00 Ljubiti naravo — Dokumentarec, 22.35 Telefilm.	TV KOPER 14.00 Tv novice, 14.10 Novi Scotland Yard — telefilm, 15.00 Program za otroke — risanke in telefilmi, 17.30 Dokumentarec: En prvak, tisoč pravkov, 18.00 Nora ljubezen — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičiče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Tim Conway — telefilm, 20.25 Tv novice, 20.30 Crazy boat — Zabavno glasbena oddaja, 21.45 TVD Vsedanes, 22.00 Ljubiti naravo — Dokumentarec, 22.35 Telefilm.	TV KOPER 14.00 Tv novice, 14.10 Novi Scotland Yard — telefilm, 15.00 Program za otroke — risanke in telefilmi, 17.30 Dokumentarec: En prvak, tisoč pravkov, 18.00 Nora ljubezen — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 TVD Stičiče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Tim Conway — telefilm, 20.25 Tv novice, 20.30 Crazy boat — Zabavno glasbena oddaja, 21.45 TVD Vsedanes, 22.00 Ljubiti naravo — Dokumentarec, 22.35 Telefilm.

kino

12. junija ob 20. uri amer. film katastrofe **ŽRELO III**
 14. junija ob 16. uri amer. glasb. melodrama **OBJEMI ME STRASTNO**
 14. junija ob 18. in 20. uri amer. film katastrofe **ŽRELO III**
 15. junija ob 18. in 20. uri amer. komedija **LJUBEZENSKI PARI**
 16. junija ob 18. uri amer. komedija **LJUBEZENSKI PARI**
 16. junija ob 20. uri amer. grozljivka **SMRT V OČEH**
 17. junija ob 18. in 20. uri amer. grozljivka **SMRT V OČEH**
 18. junija ob 18. uri amer. mlad. film **VRAGOLJE DIJAŠKEGA ODOBOLJA**
 18. junija ob 20. uri amer. film **GOLA KLETKA** (Mladini do 16. leta ne dovolimo ogleda!)

prodam

KOMBAJN ZA POBIRANJE KROMPIRJA, star eno leto, in dvoredni avtomatski sadilnik, nov, nerabljen, prodam. Telefon: 71 023. M-16640
ZASTAVO 101 KONFORT, po ugodni ceni prodam. Jože Spindler, Murska Sobota, Lendavska 8. M-16646
RENAULT 9, letnik december 1982, bela barva, prevoženih 25.000 km, stalno garažiran, trkrat zaščiten, v odličnem stanju, prodam. Informacije po telefonu: (069) 22 326. M-16648
DVOINPOLSOBNO STANOVA-NJE (80 m²) v središču Murske Sobotne (šoping V), prodam. Informacije na upravi lista ali po telefonu: (069) 22 326. M-16649
ZEMELJO V KROGU prodam. Lipovci 55. M-16647
ZASTAVO 101, peč na trda goriva kapersbusch, staro eno leto, in boiler, 30 l, nov, prodam. Telefon: 25 475. M-166472
SAMONAKLADALNO PRIKOLICO SIP, 17 m², brezhibno, prodam. Moravske Toplice, Dolga ulica 84, telefon: 48 122. M-166473
KOSO ZA TRAKTOR STEYR, 28 KS, prodam. Murski Črnci 62. M-166474

Kam na kozarček in pico?
Na Hotizo v Osmico!

JABOLKA BOBOVEC prodam po 20 din za kg. Vučja Gomila 146. M-166475
FIAT 126, letnik 1980, prevoženih 37.000 km, prodam. Dolnja Bistrica 92. M-1664
ZASTAVO 750, letnik 1976, registrirano, z rezervnimi deli, prodam. Žitbar, Mota 32, Ljutomer, telefon: (069) 82 270. IN-18173
ZASTAVO 101, potrebna manjšega popravila, prodam. Cena 570.000. Jože Topolovec, Hercegovščak 46, Gornja Radgona. GR-13529
RENAULT 4, registriran, za rezervne dele, poceni prodam. Naslov v upravi lista. GR-13530
PRIKOLICO ZA AVTO PRODAJ. Ogled v popoldanskem uru. Jože Hozjan, Petanjci 76. GR-13533
TOVORNI AVTO FAP SK 13 (delo zagotovljeno) in kombajn EPPL 211 HT, prodam. Tibaut, Hotiza 166. M-16626
KRAVO prodam. Avgust Vitez, Odranci 182. M-16627
ŠKODO 110 L, motor generalno obnovljen, ugodno prodam. Milan Kulčar, Murska Sobota, Stara 3. M-16628
PRIKOLICO ZA AVTO prodam. Zizki 106. M-16631
OSEBNI AVTO UNO 55 S prodam. Telefon: (069) 74 289. M-16632
GUMIJAST COLN z motorjem tomos, 4 KM, možnost namestitve motorja do 12 KS, prodam. Informacije: Marjan Pucko, Murska Sobota, Šerčjevo naselje 26. M-16634
VITRINO S KLUBSKO MIZICO ugodno prodam. Angela Šrakl, Murska Sobota, Lendavska 23 b. M-16636

NESNICE

mlade jarčice, pasme hisex, rjave, stare 12 tednov, 3-krat cepljene, odlične nesnice, napredaj po zelo ugodni ceni. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Pohižite z ugodnim nakupom, ki je podaljšan do 30. junija, po tem datumu bo prodaja za letos končana. Naročila sprejema in daje vse potrebne informacije: Anica Lacković, Beltinci, Ravenska 40, telefon: (069) 71-434.

PRIKOLICO ZA TOVORNI AVTO, 10 t, prekucono, prodam. Telefon: 78 614. M-16638
ZASTAVO 750, staro 12 let, ponovno obnovljeno, avtoradio, ekvizer in dva zvočnika, z garancijo, prodam. Telefon: 26 246. M-16639
MOPED TOMOS 14 V (z izpitom), priklop za prikolico za avto, opel rekord in nahrbtno motorno škropilnico prodam. Telefon: 78 274. M-16640
ROTACIJSKO KOSO SIP 135 prodam. Telefon: 76 834. M-16641
SLIVOVKO, večjo količino, prodam. Adrijanci. M-16642
PRALNI STROJ GORENJE (16 programov), še zapakiran, prodam. Žiško, Šalovci 164. M-16643
MLADO KRAVO, brejo šest mesecev, prodam. Naslov v upravi lista. M-16644
OBRACALNIK ZA SENO SIP in traktor deutz 4806, nov, prodam. Mlajinci 26. M-16645
MLATILNICO GÖTZREKORD 70, prodam. Sever, Poznanovci 67. M-16646
MALE PUJSKE prodam. Vanča vas 17. M-16647
MALE PUJSKE prodam. Tropovci 19 c. M-16648
SEDEŽNO GARNITURO in preprogo prodam. Marjan Zach, Murska Sobota, Titova 14 (nad Borovim). M-16649
HLADILNIK, peč na trda goriva in rezervoar za pralni stroj prodam. Ernest Ostanek, Murska Sobota, Šerčjevo naselje 20 a. M-16650
SADIKE TRSKOV, zelo lepe, prodam po ugodni ceni. Markišavci 36 b. M-16652
MLATILNICO ZNAMKE ZMAJ, širina bobna 65 cm, v dobrem stanju, prodam. Telefon: 24 872. M-16653
ŠKODO 1000, starejši letnik, registrirano do marca 1988, prodam. Danilo Krajnc, Mota 29 a, Ljutomer. IN-18174
ZASTAVO 850, letnik 1981, prodam. Zgornji Kamensčak 11. Ljutomer. IN-18175
ROTACIJSKO KOSILNICO SIP 135, silažni kombajn SK-80 in transporter, 7 m, prodam. Slavko Mavrič, Logarovi 38 a, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-18176
LADO 1500, 75.000 km, registrirano do junija 1988, prodam. Jože Borovci, Sitarovi 1, p. Bučkovi. IN-18181
TRAKTOR IMT, 567, s prikolic, prodam. Angela Heric, Radoslavci 36, p. Bučkovi. IN-18180
MOPED S TREMI PRESTAVAMI, v odličnem stanju, registriran, prodam. Informacije popoldne po telefonu: (069) 81 377. IN-18178
LADO 1300 S, garažirano, izredno ohranjeno, oktober 1984, 38.000 km, ugodno prodam. Telefon od 6. do 15. ure: (069) 81 277. IN-18179
ŽETVENI KOMBAJN TIP 780 prodaja strojna skupnost Cven. Drazba bo 14. junija 1987 ob 10. uri pri Slavku Severju, Cven 32. IN-18164
MLADE KOZE prodam. Matevž Kaučič, Gresovščak 6, Ljutomer. IN-18166
KOSILNICO OLT ZA FERGUSON, gume za tomo vinkovič 730, prodam. Jože Zadavec, Stročja vas 67, Ljutomer. IN-18167
ZASTAVO 750, letnik 1976, generalno obnovljeno, registrirano do konca maja 1988. Silvo Dominko, Babinci 22, Ljutomer. IN-18169
FIAT 615, 80.000 km, motor, prodam. Moravci 78, p. Bučkovi. IN-18172
KOMBI IMV, motor moris, 1. registracija leta 1976, neregistriran, prodam. Sadri Veseli, Slaščičarna Jagoda, pri Blagovnici. M-16405
VW (hrošč), prodam. Telefon: 70 397. M-16654
MLADO KRAVO prodam. Jože Žohar, Kuzma 83. M-16656
PUHALNIK ZA SENO prodam. Informacije: Gomboc, Ivanci 10, p. Bogojina. M-16659
PRAŠICA ZA ZAKOL prodam. Rengeo, Murska Sobota, Štefana Kuzmici 42. M-16660
LIKALNI STROJ ugodno prodam. Informacije v popoldanskem času, telefon: (069) 73 088. M-16661
DOMAČE VINO, mešano (laški, burgundec), 500 l, prodam. Okoslavci 71. M-16663
KOSO ZA TRAKTOR STEYR 30, z reduktorjem, prodam. Rudi Abraham, Šalovci 138. M-16664

NESNICE

mlade jarčice, pasme hisex, rjave, stare 12 tednov, 3-krat cepljene, odlične nesnice, napredaj po zelo ugodni ceni. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Pohižite z ugodnim nakupom, ki je podaljšan do 30. junija, po tem datumu bo prodaja za letos končana. Naročila sprejema in daje vse potrebne informacije: Fanika Štadler, gostilna Bakovci, Soboška 4, telefon: (069) 75-121.

ZAMRZOVALNO OMARO GORENJE, 240 l, prodam. Informacije: Franci Rošker, Mota 51 a, popoldne po telefonu 82 075. M-16665
VRSTNO HIŠO V 3. GRADBENI FAZI, novo, 250 m² stanovanjske površine, Finžgarjevo naselje v Murski Soboti, prodam. Informacije po telefonu: 21 177. M-16666
TECHNICS OJACEVALNIK, TUNER IN GRAMOFON prodam. Miran, Trstenjakova 11, telefon: 22 270. M-16667
GRAMOFON HITACHI AVTOMATIK TORNTABLE mod. HT-L 303 z zvočnikom gorenje ZV 202 40 HM 50 W, 70 W, z ojačevalcem, prodam. Informacije popoldan: Rošker, Murska Sobota, Mladinska 22 a, 21 012. M-16665 a
AMI 8, registriran do decembra, z rezervnimi deli (ami, spaček, diana), prodam. Drago Gorza, Markovci 67, p. Šalovci. M-16668
ZASTAVO 101, letnik 1981, prodam. Zadavec, Lendava, Rudarska 4. M-16669
POHIŠTVO ZA SPALNICO za dve osebi, malo rabljeno, prodam za 150.000 din. Murska Sobota, Šerčjevo naselje 18. M-16670
ELEKTROMOTOR, 11 KM, 1430 obratov v minuti, prodam. Rakičan, Cvetkova 15, telefon: 23 594. M-16672
ZASTAVO 101 GTL 55, staro tri leta, prodam. Telefon: 78 237. M-16674
RENAULT 4 TL, letnik 1977, registriran, prodam. Jože Kraljčič, Petišovci, Petišovska 79. LE-10804
HIŠO V KOTU št. 47, ob rokavu Mure, (stavbišče, dvorišče in njiva v izmeri 30 arov), prodam. Oglašite se pri Tereziji Bogar, Lendava, Kovačeva 10. LE-10805
JUGO 45, star dve leti, 17.000 prevoženih km, prodam. Gornji Petanjci 116 c. M-16675
KOSO DUBRAVA ZA FERGUSON IN MEŠANI GOZD prodam. Dolina 40. M-16676
MOTOR TS 150 MZ, metalik, rdeč, prodam za 250.000 din ali menjam za avtomat. Jože Balajc, Turnišče, Štefana Kovača 89. M-16678
OTROŠKI VOZIČEK prodam. Naslov v upravi lista. M-16679
TELICO, brejo osem mesecev, in kravo prodam. Renkovci 63, Turnišče. M-16680
AVTO CRYSLER 1307 GLS, letnik 1980, in FIAT RITMO, letnik 1983, prodam. Murska Sobota, Cankarjeva 20, telefon: 21 668. M-16682
KRAVO, vozno, staro deset let, brejo šest mesecev, in mešano vino prodam. Kipovci 179. M-16683
RENAULT 4, letnik 1981, in RENAULT 4, GTL letnik 84, ter GOLF, dizel, letnik 1984 in vino prodam. Grabar, Selo 33. M-16685
TRAVO ZA KOŠNJO prodam. Košarovi 4. M-16687
ZASTAVO 750, letnik 1973, prodam. Cena 300.000 din. Stanko Gjuroč, Jurij 51. M-16689
PUJSKE prodam. Skakovci 44. M-16691
ROTACIJSKO KOSILNICO ZA F 600 in vlečno rezo za F 700 prodam. Stefan Seretin, Rakičan, Cankarjeva 19, telefon: 23 917. M-16692
OZVOČENJE SUNIK, 200 W, prodam. Telefon 24 141 ali 23 806. M-16694
OKNO Z ROLETO, novo (140 x 140), enojno, in 10 stlemenjakov, 10 m, dvojno, prodam. Pečarovi 71. M-16695
HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPJEJEM V BELTINCIH prodam. Gjergje, Beltinci, Panonska 27. M-16696
MALE PUJSKE prodam. Satahovci 33. M-16697
MEŠANO VINO (rdeče-belo), 400 l, in 5 m² lesa za ostreže ter glasbeni avtomat rock cola prodam. Rudi Gjergje, Tišina 5 a. M-16699
VW 1200, registriran do marca 1988, prodam. Franc Semenič, Moravske Toplice, Dolga ulica 5, po 12. uri. M-16700
MOPED APN 4, registracija ni potrebna, prodam. Turnišče, Ulica Štefana Raja 15, telefon: 70 297. M-16701
JADRALNO DESKO IMGRAD, ohranjeno, ugodno prodam. Telefon po 20. uri: 81 183. M-16702
KOTNO SEDEŽNO GARNITURO s foteljem prodam. Telefon: 26 163. M-16703

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči vodo ali ledeni, pokličite **IZOLACIJSKI SERVIS P. Hajdinjak**
G. Slavec 8, KUŽMA
(069) 78 271
 Popravilo z garancijo opravimo na vašem domu.

ZASTAVO 101, letnik 1979, registrirano do januarja 1988, prodam. Martjanci 85 a. M-16704
SPACEK ugodno prodam. Telefon: 26 373. M-16705
AVTO 126 P, dodatno opremljen, prodam. Naslov v upravi lista. Ogled po 16. uri. M-16706
ENODRUŽINSKO HIŠO, V MURSKI SOBOTO, zgrajeno do 4. faze, dvoriščne površine okrog 200 m², s pripadajočim zemljiščem v izmeri 950 m², s celotno komunalno ureditvijo, lokacija hiše je v mirnem stanovanjskem predelu individualnih hiš, prodam. Vse informacije po telefonu od 17. do 18. ure: 061 344 835. M-OP
MOTORNO ŠKROPILNICO STIHL in avtomobil škoda 100 S, v voznom stanju, naprodaj. Marko Slavec, Babinci 36, p. Ljutomer. IN-18185
TRAKTOR FERGUSON 65 prodam. Vargazon, Pristava 5, Ljutomer. IN-18184
MOTOKULTIVATOR MIO 350 s koso in frezo, novo, ugodno prodam. Marjan Sagaj, Železne Dveri 17, Ljutomer. IN-18186
ŠOTOR ZA OSEM LJUDI prodam. Ivančič, Bunčani 22 b, p. Veržej. IN-18187
SAMONAKLADALNO PRODAJ. Krog, Murska 2. M-16762
TRAKTOR URSUS, 35 KS, pluge in jermenico prodam. Naslov v upravi lista. M-16764
MALE PUJSKE prodam. Olga Ozvatič, Krajna 47. M-16708
GOLF, dizel, letnik 1985, prevoženih 23.000 km, ugodno prodam. Telefon: 76 992. M-16709
KRAVO, brejo tri mesece, prodam. Gaberje 140. M-16711
MLATILNICO prodam. Naslov v upravi lista. M-16712
ZAMRZOVALNO SKRINJO, 200 l, električni in štedilnik na trda goriva ugodno prodam. Murska Sobota, Vrazova 14. M-16770
TRAVO ZA KOŠNJO, na 30 arih prodam. Vprašati pri Horvatu, Lipovci 155. M-MM
TOVORNI AVTO TAM 5000, kesonar, prodam. Telefon: (069) 76 358. M-16713
MALE PUJSKE prodam. Tropovci 4. M-16714
IMT 539 poceni naprodaj. Druževac, Spodnja Senarska 32, p. Gradišče v Slov. gorah. M-16715
NOVO ŠPORTNO KOLO (pet prestav), z garancijo, prodam. Oto Serec, Krašči 30, p. Cankova. M-16716
PEČ STADLER za centralno ogrevanje, rabljeno, ugodno prodam. Leopold Červak, Bakovci, Cvetna 12. M-16717
BREJO KRAVO prodam. Strehovci 10. M-16718
AUSTIN 1300 (za 14 SM) in televizor, črno-beli, (za 8 SM), prodam. Anton Forjanec, Murska Sobota, Arh. Novaka 19. M-16719
ETAŽNO PEČ EMO CENTRAL 23, ugodno prodam. Murska Sobota, Naselje 14. divizije 89, telefon popoldne: 22 762, dopoldne 22 047. M-16720
RENAULT 18, letnik 1981, prodam. Murska Sobota, Trstenjakova 44. M-16721
ZASTAVO 128, letnik (julij) 1986, garažiran, prodam. Telefon: (069) 78 039. M-16722
MALE PUJSKE IN DVE MALI MLADIČKI, NEMŠKI OVČARKI (križane), prodam. Tišina 67. M-16723
PRALNI STROJ SUPERAVTOMATIK, rabljen, prodam. Murska Sobota, Mladinska 29. M-16725
KRAVO, brejo devet mesecev, staro šest let, prodam. Jože Flegar, Boračeva 50. M-16726
PUHALNIK TAJFUN, odlično ohranjen, prodam. Alojz Škrlec, Ivanjševci 15. M-16727
DVE KRAVI, stroj za ličkanje koruze, sejalnico za koruzo, 4-redno, in drva, 8 m², prodam. Satahovci 51. M-16730
AVTOMAT A3 ML prodam. Telefon popoldne: 24 793. M-16733
GUME (155 x 12), nove, prodam. Ogled popoldne: Dokležovje 149. M-16734
DVE GUMI ZA ŠKODO (155-14), prodam. Ernest Šoštarec, Murska Sobota, St. Rozmarna 15, telefon: 25 284. M-16735
SIMCA HORIZON, letnik 1979/1980, prodam. Murska Sobota, Lendavska 4, stanovanje 10. M-16736
TRI KRAVE (po izbiri), prodam. Bakovci, Zvezna 2. M-16737
TRAVO ZA KOŠNJO na lepi legi prodam. Breskoč, Križevci 149 v Prekmurju. M-16738
RDEČE DOMAČE VINO, do 150 l, in koruzo na storžih prodam. Telefon: 72 668. M-16739
RENAULT 4 GTLJ, letnik 1983, prodam. Telefon: 22 830. M-16741
SEDEŽNO GARNITURO po ugodni ceni prodam. Ciril Metodova 62, telefon: 22 292. M-16742
PUJSKE IN GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK prodam. Flisar, Krog, Brodarska 43, telefon: 22 118. M-16743
ZASTAVO 101, letnik 1978, registrirano do decembra, prodam za 75 SM. Ogled po 14. uri. Šošić, Rakičan, Lendavska 15, novi blok — pritičje. M-16744
ZASTAVO 101, v celoti obnovljeno, in fiat 1300 prodam. Bojan Kralj, Gornja Radgona, Vrtna 24, telefon: 74 068. M-16745
TRAKTOR FERGUSON s koso prodam. Telefon: 77 646. M-16746
ZASTAVO 126 P, letnik 1982, prodam. Ogled po 15. uri. Straus, Puconci 11 b. M-16748
ZASTAVO 101 ugodno prodam. Jožefa Vrbanič, Dragotinč 15 a, p. Videm ob Ščavnici. M-16749
DVE KRAVI, breji devet mesecev, vozni, prodam. Hotiza, Grede 203. M-16752
GS 1,2 in FIAT 126 P, prodam. Anton Žalik, Dokležovje 188. M-16753
CEBELJE DRUŽINE Z AŽ PANJI IN 10 narejenec ter opeko biber, 900 kosov, prodam. Vučič, Murska Sobota, Talančjeva 4, telefon: 21 964. M-16754

Najboljšemu ponudniku prodam naslednje nepremičnine v k. o. Beltinci:

— **parc. št. 1555 s hišo in gospodarskim poslopjem, Ravenska 26;**
 — **stavbno zemljišče v izmeri 12.79 a, parc. št. 1556;**
 — **njiva v izmeri 45.24 a, parc. št. 898.**
Informacije dobite v odvetniški pisarni Toth, Titova 31, telefon 21-678.

KUPUJEMO BALIRANO SENO. CENA PO KAKOVOSTI.

Živinorejsko-veterinarski zavod za Pomurje, M. SO-BOTA.

ALOJZU RECKU iz DOLNIH SLAVEČ želim ob odhodu k vojakom vse najlepše, dobro počutje v novem okolju, predvsem pa srečno vrnitev: oče in sestre Cilika, Anica in Tatjana.

RENAULT 12 TL, letnik 1971, prodam. Informacije po telefonu: 24 790. M-16756
HIŠO Z VINOGRADOM ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-16757
STREŠNO OPEKO BIBER, 6000 kosov, rabljeno, prodam. Dragan Stefanović, Mačkovi 37. M-16758
DVE PO ŠEST MESECEV BREJI TELICI, KONTROLA A prodam. Hotiza 43. M-16759
KOLUTNI KASOTOFON PHILIPS, stroj bogat in moped (tri prestave) z rezervnimi deli, vse rabljeno, prodam. Novak, Murska Sobota, Lendavska 19 a. M-16760
RENAULT 4, letnik 1976, dobro ohranjen, prodam. Ogled možen po 15. uri. Marija Bencak, Murska Sobota, Miklošičeva 20.

kupim

PRIKOLICO ZA AVTO, rabljeno, kupim. Telefon: 77-075. M-16724
NOVEJŠO HIŠO V GORNJI RADGONI ali okolici, iščem. Naslov v upravi lista. M-OP
TRAKTORŠKO ŠKROPILNICO, 340 l, rabljeno, kupim. Milan Pajič, Satahovci 58 b. M-16751

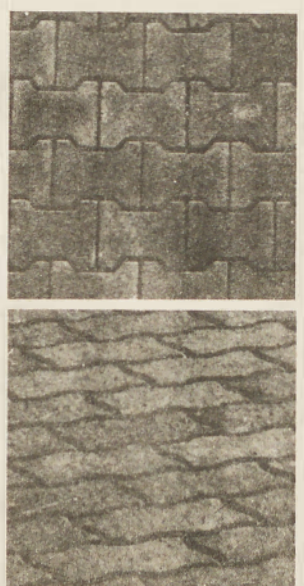
sobe

SOBO V MURSKI SOBOTO ALI OKOLICI MORAVSKIH TOPLIC iščem. Jožica Šebjanič, Budinci 16, p. Šalovci. M-16681

razno

LASTNIŠKO STAREJŠE STANOVANJE, 65 m², z vrtno, dvrvarnico in garažo zamenjam za stanovanje v bloku. Naslov v upravi lista. M-16651
BIFE V OKOLICI LENDAVE oddam v najem. Telefon od 9. do 12. ure: (069) 75-413. M-16658
IZDELUJEM LISTNE MULČNIKE (mulčarje — rotacijske), raznovrstne, in kabine za traktor, po želji naročnika. Kovačstvo Karel Svetec, Černelavci, Lendavska 17. M-16673
GOSPODINJE!
S TRILETNO GARANCIO VAM OBNOVIMO IZOLACIJO V ZAMRZOVALNI SKRINJI, če le-ta rosi

IZDELAVA BETONSKIH ELEMENTOV — MEŠIČ, MURSKA SOBOTA, Noršinska 4.

IZDELUJEM TLAKOVANCE ZA POSLOVNE PROSTORE, DOVOZNE POTI, DVORIŠČA IN VHODE V HIŠO.

oz. teče. Naročila sprejema Milenko Roš, Murska Sobota, Cankarjevo naselje 19. M-16686
IZGUBLJENO!
 Na cesti Puconci—Sebeborci sem izgubil polovico kardana. Poštenega najditelja prosim, da mi ga za nagrado vrne. Vučič, Sebeborci 50. M-16740
PREKLIČ!
PREKLIČUJEM NERESNIČNO izjavo o tov. Mihi Magdiču iz Desnjaka pri Ljutomeru. Štefka Magdič. IN-18183
PREKLIČ!
PREKLIČUJEM VELJAVNOST hranilne knjižice št. 19634/5, izdano pri HKS KZ Panonka Murska Sobota. Branko Žižek, Markovci 93 a. M-16731

vsak četrtek VESTNIK

Trd bil si, neizprosno moč jeklen, ko branil si dolžnosti, pravice in čast stanu svojega.

Umrli je naš brat, ujec in bratranec

Štefan Čergulj

župnik v Križevcih pri Ljutomeru

Pokopali smo ga 28. maja 1987 na križevskem pokopališču.

Iskrena zahvala vsem, ki ste ga pospremili in pripomogli k tako dostojanstvenemu pogrebu, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in v druge namene. Hvala vsem sorodnikom, g. škofu Krambergerju, g. dekanu, številnim stanovskim kolegom, cerkv. župnijskemu svetu, cerk. ključarjem, cerk. pevcom, gasilem, njegovim prijateljem lovcom, klubu hipertonicov in številnim organizacijam, katerih član je bil naš brat Štefan.

Za ves trud in nego se zahvaljujemo križevski zdravnici dr. Ljubici Gašparac, osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebno dr. Ivani Kološa, Onkološkemu inštitutu v Ljubljani in dr. Jožetu Balažicu iz Ljubljane.

Hvala tudi vsem, ki ste ga med boleznijo iz spoštovanja in hvaležnosti obiskovali in mu tajšali telesno in duševno žejo.

Iskrena hvala vsem govornikom, posebno pa predstavniku KS Križevci, tov. Korenu, ki je prikazal pravi lik pokojnika.

Hvaležni bomo vsem, ki ga boste ohranili v živem spominu kot svojega župnika, prijatelja in občana.

NJEGOVI NAJBLIŽJI

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Jos Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Bernarda Peček, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunc, Majda Horvat, Bojan Peček, Endre Gontar (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja).
 Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1, telefoni: novinarji 21 232, 21 064 in 21 383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelk, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništvo Gornja Radgona 74 597, dopisništvo Lendava 75 085 in dopisništvo Ljutomer 83 317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Polletna naročnina 4.000, letna naročnina za delovne organizacije 11.000 din, letna naročnina za tuji-no 322 šilingov, 46 mark, 24 kan. dol., 18. am. dol., 38 šv. frankov. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900—603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512. Cena posamezne številke je 200 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer. Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1. Ureja uredniški odbor:

zaposlitve

INTERESENTKO ZA OSKRBO STAREJŠE OSEBE iščem. Stanovanje in hrana preskrbljena, plačilo po dogovoru. Naslov v upravi lista ali po telefonu: 26-015. M-16635

AVTOKLEPARSTVO—AVTOLIČARSTVO MATIJA KUZMA, ČRENŠOVCI 61 c, takoj zaposli avtokleparja in avtoličarja z večletno prakso. OD 200.000 din mesečno. M-16671

TRI ŠIVILJE S PRAKSO ZAPOSIM. Naslov v upravi lista. M-16693

VEČ DELAVCEV ZA DELO NA VRTNARIJI, honorarno, zaposli Janko Aljančič, Križe 16, 64294 Križe pri Trzinu. Hrana in stanovanje preskrbljena, ostalo po dogovoru. M-OP

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi, ko nas je v 75. letu nepričakovano, za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

Franc Zrim

iz Martinja 54

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Pristrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS Alojzu Kozarju za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Martinje, 29. maja 1987

Žalujoči: žena Veronika, hčerka Veronika, hčerka Marija z družino, sinova Martin in Karel z družinama ter sestre Ana, Marija, Terzija in Rozalija z družinami

*Kje si ljubi oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

V SPOMIN

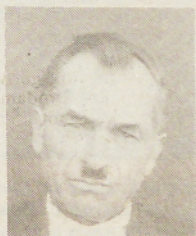
na dragega in plemenitega sina, ki je na krut način izgubil življenje v Strukovcih pri Puževcih

Tomaža Bošnjaka

11. 6. 1959 — 11. 6. 1983

Bil je velik, poln dobrote, poštenja in plemenitosti, a toliko skromen. Največje vrline so njegova življenjska pot. Težko je verjeti, da ga ni več, a še težje živeti brez njega. Hvala mu za vse, kar je naredil za naju. Hvala vsem, ki se ga spominjajo.

Z bolečino v srcu: mama in oče

ZAHVALA

24. maja je v 83. letu starosti prenehalo biti plemenito srce moža, očeta, dedka in brata

Štefana Bagole

iz Vanče vasi

Najtopleje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje, v najtežjih trenutkih slovesa pomagali in sočustvovali z nami. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS ter sodelavcem DO Potrošnik in Železotehne.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 52. letu starosti po krajši bolezni za vedno zapustila draga žena, mama in snaha

Šarika Hodošček

roj. Potočnjek
iz Zenkovec 67

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali in nas tolažili, darovali vence in šopke ali v druge namene, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici KS Šariki Kuzmič za poslovilne besede ter kolektivu žena. Iskrena hvala medicinskemu osebju internega oddelka bolnišnice za vso pomoč med njeno boleznijo, posebno dr. Štivanu.

Zenkovci, 18. 5. 1987

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

*Čprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te čutimo mi vsi,
med nami si.*

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka in brata

Avgusta Lukača

iz Bakovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici KS in gasilcem.

Žalujoči: žena Angela, sin Srečko, hčerke Jožica, Greta in Danica z možem, vnuk Nermin ter brata in sestre z družinami

*Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s tabo je bilo lepo živeti,
odkar utihnil je tvoj glas,
žalost, bolečina, domujeta pri nas.*

V SPOMIN

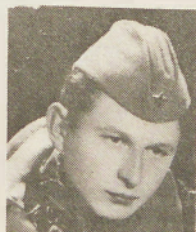
8. junija 1987 je minilo pet let,
odkar te ni med nami, dragi

Franjo Makovec

iz Lukavec

Bil si vedno eden tistih, ki so razumeli vse. Od tebe ni bilo slišati besed ne morem, nimam časa. Bil si človek in dober prijatelj.

NJEGOVI: mama, atek in sestra z družino

V SPOMIN

10. junija je minilo 20 let, odkar je prenehalo biti mlado srce dobrega sina, brata in strička

Ferija Sapača

iz Sodišinec

Kruta usoda te je iztrgala izmed nas v času, ko si bil pri vojakih. Zelo te pogrešamo, mnogo prezgodaj si nas zapustil. Žalost in praznina, ki sta ostali za teboj, sta nepopisni, vendar spomin nate ne bo nikoli ugasnil. Vsem, ki se ga še spominjate, iskrena hvala!

Žalujoči: neutolažljivi mama, oče ter sestri Gizela in Irena z družinama

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, dedek in pradedek

Vladimir Žokš

iz Mačkovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pisno ali ustno izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter v dobrodelne namene za bolnišnico ali cerkev. Posebna hvala sorodnikom, dobrim sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala sosedu Karlu Drvariču za vso pomoč, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, GD Mačkovec in govorniku KS.

Žalujoči: hčerka Angela z možem, vnuki Darinka, Nada, Dragica in Boris z družinami ter sestri Adela in Agneš z družinama

*Kje si ljuba mama,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, babica in sestra

Marija Ozvatič

iz Berkovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli pisno ali ustno sožalje, darovali vence in šopke ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala zdravnikom in osebju internega oddelka, g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS za poslovilne besede ob odprtem grobu. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: sin Elemer z ženo, vnuk Slavko z ženo, pravnik Dušan, Matilda in brat Ludvik z družino

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prehitro,
a v naših srcih boš ostal.*

ZAHVALA

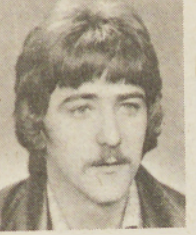
Tiho in mirno, kot je živel, nas je v 59. letu starosti nepričakovano za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, tast, brat in stric

Štefan Žizek

iz Apač

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Posebna hvala duhovniku za pogrebni obred, govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu ter celotnemu kolektivu KK Gornja Radgona, obrat Črnici. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Anica, sin Milan in hčerka Majda z družinama, Marica z Natašo ter vnuki

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla,
in jokala, ker tebe ni.*
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

Ob tragični smrti našega dragega

Franca Tibole

roj. 6. 4. 1955
v Dolencih

se zahvaljujemo vsem, ki ste se v dneh slovesa poklonili njegovemu spominu, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sorodnikom in znancem, delovnim kolektivom Integrala iz Ljubljane, Delikatese iz Ljubljane, Elana iz Begunj in Mure, DO Gornji Petrovci. Pristrčna hvala vsem, ki ste v teh težkih trenutkih čutili z nami, in vsem, ki ste pokojnika ohranili v lepem spominu.

Dolenci, Radovljica, 20. maja 1987

Žalujoči: žena Helena, sin Matjaž, mama Helena, oče Karel, brat Drago, sestre Irena z možem Marjanom, Emilija z možem Feliksom, Marija z možem Štefanom in nečaki: Izstok, Gregor, Klavdija, Lidija, Vlasta in Tomaž ter tast in tašča

31. praznik občine Ljutomer Slavnostno in bratsko

Letošnji praznik občine Ljutomer je minil v znamenju številnih jubilejev (20. obletnica pobratena s Titovim Užicem, Fulnekom, podelitve domicila Jurišnemu bataljonu XV. divizije...), nekaterih pomembnih gospodarskih naložb (začetek gradnje proizvodne dvorane v Tehnostroju, 580-milijonske naložbe v DO Mlekopromet, obnova doma Obrtne zadruge Prlekija, Vardovega gradu, poslovno-stanovanjske zgradbe na Ormoški cesti...) in v znamenju dobrega gospodarjenja ljutomerskega združenega dela, ki ga sicer moramo jemati z rezervno, a vendarle kaže na vsebinske in kakovostne premike in začetek preustroja gospodarstva. Praznik občine je bil posvečen tudi dvema pomembnim jubilejem: 50. obletnici ustanovitve KPS in 50. obletnici prihoda Josipa Broza-Tita na čelo partije. Vse prireditve ob občinskem prazniku so odsevale našeto in del dosežkov so predstavili tudi gostom: udeležencem vlaka bratstva in enotnosti, uradnim delegacijam Titovega Užica, Fulneka in ladje Ljutomer ter borcem Jurišnega bataljona XV. divizije. Na slavnostni seji so govorili o doseženem, Francu Sagaju pa podelili naziv častnega občana. Uspehi so delno posledica minulih prizadevanj nekaterih posameznikov in krajevnih skupnosti, zato so Ivo Šumaku, Marku Slaviču in KS Radoslavci podelili letošnja občinska družbeno priznanja, saj so

pomagali pri ustvarjanju razmer, ki so vodile k uspehom. V času praznovanja pa so se ljutomerski politiki in gospodarstveniki pogovarjali tudi s člani

Franček Sagaj iz Lukavec pri Ljutomeru je dolgoletni aktiven družbeno-politični delavec. Še danes je aktiven v političnih organizacijah in vodstvu občine in je tudi zglede marljivega in umnega gospodarja. Vse opravljeno pa je dovolj, da so mu občani, preko svojih delegatov v zborih SO Ljutomer, podelili naziv častnega občana Ljutomerja.

delegacije Titovega Užica in se dogovorili o nekaterih stvarnih oblikah sodelovanja ljutomerskega in užičkega gospodarstva, predvsem drobnega gospodarstva in kmetijstva. Letošnje praznovanje je bilo torej vsebinsko in povezano z doseženim, vendar z opozorilom, da uspehi ne smejo uspavati — biti morajo spodbuda za še več dobrega in uspešnega dela.

D. L.

Tematske razprave soboških sindikatov

Po opravljenih razpravah v osnovnih organizacijah Zveze sindikatov se soboški sindikati pripravljajo na izvedbo več tematskih razprav o spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu. Te bodo potekale ves junij in prva med njimi bo že danes v jedilnici veletrgovine Potrošnik v Murski Soboti. Organizatorja razprave na temo Medsebojna delovna razmerja delavcev sta občinski svet Zveze sindikatov in konferenca osnovnih organizacij ZSS Potrošnika. Pričakujejo, da se bodo tematske razprave udeležili strokovni delavci, direktorji delovnih organizacij, predsedniki delavskih svetov, sekretarji OO ZKS in predsedniki OO ZSS oziroma konferenc sindikata.

In katere bodo druge tematske razprave? Nosilec teme o povezovanju samostojnega osebnega dela v sistemu samoupravnega združenega dela je sozd ABC Pomurka skupno s KZ Panonka, klub samoupravljalcev pa načrtuje temo o samoupravnem organiziranju združenega dela, odločanju delavcev in samoupravnih aktih. Delovna organizacija Mu-

ra je odgovorna za temo o dohodkovnih razmerjih, društvo pravnikov v gospodarstvu Pomurja bo pripravilo razpravo o celotnem zakonu o združenem delu, obrtno združenje in obrtna zadruga pa o povezovanju in razvoju samostojnega osebnega dela.

M. Jerše

Nepozabno doživetje

Osnova zborovskega petja je: opazovati drug drugega, prilagajati se ostalim, prevzeti glas in ga kristalno čisto predati. To je zagotovilo za uspeh. Po mojih občutkih dela tako sindikalni mešani pevski zbor Štefan Kovač iz Murske Sobotice pod vodstvom dirigenta Tomaža Kuharja. S požrtvovalnostjo in s pomočjo svojih, mladih glasov so prispeli na vrh stopnic.

5., 6. in 7. junija so na povabilo pevskega zbora tovarne ladij in žerjavov Ganz Danubius gostovali v Budimpešti. Nastopili so v Kulturnem centru József Attila, kjer so pravzaprav z njimi

dnevno slavje. Popoldne je bil ogled mesta. Ko so prispeli na grad ribičev (Halászbástya) in ob njem občudovali tudi hotel Hilton v njegovi neposredni bližini, so ob spomeniku na stopnicah zapeli nekaj čudovitih pesmi. Ljudje okrog njih so obstali in onemeli. Vedno več jih je bilo. Ustavili so se taksiji, fujakerji in vsi z občudovanjem poslušali. Pevec pa mogoče niso nikoli tako sproščeno in iz srca peli. To ni bilo v programu, bila pa je velika uspešnica.

Tretji dan, potujoč proti domu, so se ustavili v Balatonfüredu, kjer so preko omenjenega

Posnetek z nepozabnega srečanja z gostitelji — člani pevskega zbora tovarne ladij in žerjavov Ganz Danubius. Soboški sindikalni pevski zbor sta v Budimpešto pospremila predstavnik pokrovitelja — celjske Cinkarne in občinskega sindikalnega sveta Murska Sobotica. Foto: Roman Fonda

vim nastopom odprli politično prireditve ob mesecu prijateljstva. Še isti večer so v Angyal-földskem kulturnem domu skupaj s tovarniškim pevskim zborom, gostiteljem, ponudili nepozabno doživetje v polurnem programu. S tem pevskim zborom sodeluje naš zbor preko petnajst let, zato je to srečanje vedno zelo pristno in globoko prijateljsko.

Drugi dan bivanja v Budimpešti so nastopili v Hűvösvölgy, kjer je oder na prostem. Tu so imeli delavci tovarne Vasas dvo-

pevskega zbora pred štirimi leti navezali stike tudi s tamkajšnjim mešanim pevskim zborom. Na zunaj postavljenem odru so zapeli nekaj pesmi najprej gostitelji, nato je imel naš zbor dvajset-minutni program.

Preden so prispeli na mejo, so se ustavili v Köröndu, kjer so soboški zbor z ljubeznijo pričakali člani tamkajšnjega zbora. Srečanje je bilo tudi tukaj pristno in nepozabno.

R. K.

Obisk udeležencev Vlaka v Ljutomeru

Ljutomer je precej napredoval

... je bila enotna ocena vseh, ki so bili gostje Ljutomerja in domačinov, se pravi tistih, ki so prispeli v prleško metropolo z vlakom bratstva in enotnosti. Domačini so jim pripravili tudi pester program in predstavili vse tisto, kar je v Ljutomeru in okolici vredno ogleda. Sprejem je bil pristrčen, spregovorjenih pa je bilo veliko iskrenih besed dobrodošlice in želja za dobro počutje. V soboto so si gostje ogledali krajevno skupnost Radoslavci — le-ta je tudi dobitnik družbenega priznanja za leto 1987, popoldne pa še »Prvo kmečko gostujanje« v Križevcih pri Ljutomeru. Nede-lja je bila v znamenju občinskega praznika in gostje so bili tudi na slavnostni seji, popoldne pa na konjskih dirkah; še pred tem pa so bili na slovesnosti ob 40-letnici DO Mlekopromet in si tovarno tudi ogledali. Zvečer, po vseh ogledih in slavnostih, pa je bilo v termalnem kopališču Banovci družabno srečanje gostov in go-

stitev. Ponedeljkom dan se je začel s sprejemom pri predsedniku SO Ljutomer in ogledom Murinega tozda Tovarna oblačil, nato pa so se gostje in člani delegacije odpravili v Maribor, seveda preko Jeruzalema, kjer so si ogle-

dali tudi ljutomerske vinograde. Triinpol dnevno druženje z gosti vlaka bratstva in enotnosti ter delegacijo pobratene občine Titovo Užice je minilo prehitro, a vezi so se še bolj učvrstile.

D. L.

Kvalifikacije za OČL — vzvod

Pravočasno obveščati ljudi

Kakšna je vloga Socialistične zveze pri pripravi na gradnjo hidroelektrarne na Muri, so se vprašali na minuli seji predsedstva SZDL Gornja Radgona. Vsekakor je glavna naloga pri vsem tem — ne le pri možnosti gradnje hidroelektrarne, ampak tudi pri vseh drugih večjih načrtih — da pravočasno, sproti in točno obvešča občane o vsem, kar se dogaja in kako bo vplivalo na življenje ljudi, ki so najbolj prizadeti.

Minule ekološke razprave (o načrtovanem gnojilno-namakalnem sistemu, odlovi rib, odlagalšču smeti...) dokazujejo, da v radgonski občini samo »gagimox«, ne pa da bi vedeli pravočasno ukrepati, je razmišljal eden od članov predsedstva. Zato ni čudno, da so po informaciji o možnosti gradnje hidroelektrarne na reki Muri sprejeli sklep, da informacijo sicer sprejemajo, ker pa še vedno ni podatkov o drugi pretočni varianti hidroelektrarne, je le-ta enostranska. Hkrati podpirajo vse delovne organizacije in krajevne skupnosti, ki se s svojimi pripombami in predlogi zavzemajo za optimalno izkoriščanje tega območja. Predno bodo začeli na reki Muri sploh kaj graditi, pa bi jo morali očistiti, so še menili, saj rečna voda močno vpliva na podtalnico.

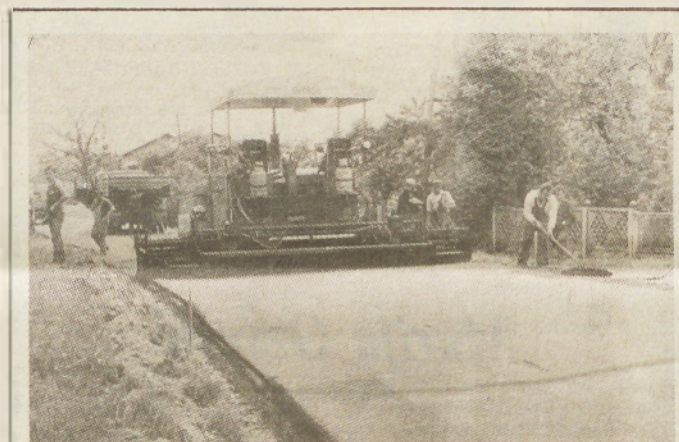
Bernarda Peček

Delove in Kompasove igre v Gornjih Petrovcih

Ročno so luščili koruzo, žagali stavbni les, malicali (južnati), sestavljali kmečki voz in izdelovali opeko, predvsem pa se veselili, peli in rajali od zgodnjih jutranjih ur do pozne noči. Tokratne Delove in Kompasove igre v okviru praznika krajevne skupnosti Gornji Petrovci minulo nedeljo so bile že tradicionalno izvirne in

privlačne, zato ni presenečalo enkratno vdušenje ob petrovski osnovni šoli, kjer so jih izvedli. Pregovorno gorilko gostoljubje in tekmovalni duh sta ob vedrem vremenu privabila staro in mlado od blizu in daleč. Prišli so, da si dajo duška ob zmagi druge ekipe petrovke krajevne skupnosti, hkrati pa so zavzeto bodrili ostale udeležence tekmovalcev: ekipe mejnega prehoda Hodoš, gojitvenega lovišča Kompas, obrata soboške Mure v Gornjih Petrovcih in še eno ekipo petrovke krajevne skupnosti. Dodajmo, da bodo naslednje Delove in Kompasove igre to soboto pri hotelu Diana v Murski Soboti.

I.B. Z.

CESTA DO GEDEROVEC NARED — V začetku tedna so delavci tozda za vzdrževanje in varstvo cesti iz Murske Sobotice polagali še zadnjo asfaltno plast na regionalno cesto Murska Sobotica—Gederovci. Delali so od jutra do večera, da bi čimprej uredili to pomembno prometno povezavo s sosednjo Avstrijo. Posnetek s fotografije pa je nastal v naselju Rankovci. Foto: M. Jerše.

UČITI MATERNI JEZIK — TO JE SVETA DOLŽNOST

Peresznye — Prisika, vas v okolici mesta Kőszeg v Železni županiji na Madžarskem, je bila minulo nedeljo urejena in praznična kot le malokdaj. Okrog 600 domačinov, večina jih je po poreklu hrvaške narodnosti, je želelo opravičiti zaupanje Demokratične zveze južnih Slovanov in Domovinske ljudske fronte Železne županije, ker so bili prvi organizatorji NARODNOST-NEGA DNEVA, to je tradicionalne kulturno-politične manifestacije pripadnikov hrvaške, slovenske in nemške narodnosti, ki živijo v Železni županiji. Skupaj jih je okrog 10 tisoč, na srečanju minulo nedeljo pa se jih je zbralo blizu tisoč.

Po slavnostnem govoru, ki ga je imel poslanec v madžarskem parlamentu Bertalan Mayer (v madžarsčini), je zbrane domačine, okoličane in nastopajoče kulturne skupine ter goste, med katerimi so bili tudi predstavniki občin Lendava in Murska Sobotica, pa seveda predstavniki Železne županije, nagovoril višji narodnostni referent pri Demokratični zvezi južnih Slovanov na Madžarskem Mijo Karagić, ki je med drugim dejal:

»V Železni županiji živijo tudi Slovenci. Ta Narodnostni dan po tradiciji povezuje dve stari in močni skupnosti — gradiščanske Hrvate in Slovence. Ta dva naroda sta si bila doslej »u ljubavi«. Ko smo v Prisiki, tem lepem hrvaškem kraju, se moramo spomniti tudi na vašega starega »farnika« (županika) Jožefa Ficka, katerega grob se nahaja na prišičkem pokopališču. On je živel tu pred 200 leti in za svoje

vernike je napisal veliko knjig v hrvaškem jeziku. A veste, da ni bil gradiščanski Hrvat — bil je Slovenec... Ta Slovenec je od 1802. do 1843 služil v Prisiki in bil je med prvimi, ki si je prizadeval za bratstvo, prijateljstvo

(madžarskem) jeziku svoj materni jezik. Tako ni le v Prisiki, ampak tudi v drugih krajih s hrvaškim življenjem, kot tudi v Porabju. O tem so nam nekateri udeleženci nedeljskega srečanja tudi odkrito pripovedovali.

V drugem delu Narodnostnega dne, ki so ga tokrat prvič organizirali pripadniki hrvaške narodnosti v Prisiki, so nastopile narodnostne folklorne skupine, pevski zbori in narodnozabavni ansambli.

gradiščanskih Hrvatov in Slovencev.

Še posebej pa je Karagić pozval starše, naj učijo svoje otroke hrvaški jezik, ker »vsi tisti, ki ne naučijo otrok maternega jezika, rušijo svete oltarje naših starih očetov in starih mater... To priča-kuje od nas tudi madžarska država, in to je naša sveta dolžnost!« V vsakdanjem življenju pa je žal vse drugače. Med mlajšimi rodovi je namreč narodnostna zavest dokaj krhka in vse manj je družin, v katerih bi vsaj enakovredno gojili ob večinskem

No, še vedno pa je med pripadniki narodnosti dokaj živa domača pesem, glasba. V drugem delu prireditve so nastopile številne kulturne skupine, ki delujejo med Hrvati, Slovenci in Nemci v Železni županiji. Tako sta se uspešno predstavila tudi mešani pevski zbor Avgust Pavel z Gornje Senike in gornjeseniška mladinska folklorna skupina. Sicer pa so vsi nastopajoči poželi navdušeno ploskanje obiskovalcev, s čimer so vendarle pokazali, da sta jim narodna pesem in ples še vedno pri srcu.

Jože Graj

V nedeljo v Bakovcih začetek praznovanja

Ob letošnjem prazniku Krajevne skupnosti Bakovci ne bodo proslavljali kakšne nove pridobitve, zato pa se bo od nedelje do 21. junija, ko bo osrednja slovesnost, zvrstil pester program športnih, kulturnih in drugih prirediteljev.

V nedeljo dopoldne bodo najprej pripravili tekmovalne v streljanju z zračno puško, nato pa odprli razstavo del domačih likovnih ustvarjalcev. Za športno-rekreativno popoldne bo v torek poskrbel domače društvo Partizan, po četrtkovnem turnirju v balinanju bodo v petek vaje gasilcev in civilne zaščite, sobota pa bo minila v znamenju rokometne in nogometne.

Osrednjo proslavo bo 21. junija dopoldne pričela domača pihalna godba s koncertom pred vaškim domom, preostali program, v katerem bo nastopila tudi pihalna godba iz Köröndu, pa se bo zvrstil v dvorani. Ob tej priložnosti bodo podelili tudi priznanje krajevne skupnosti.

-js-

Letalci praznujejo

Aeroklub Murska Sobotica slavi 40-letnico delovanja. Ob tem pomembnem jubileju se bodo v Murski Soboti zvrstile številne letalske manifestacije. Vsekakor bo največja v nedeljo, 21. 6. 1987, ob 15. uri na letališču, kjer bo velik aeromiting, na katerem bodo sodelovali najboljši piloti, jadranci in padalci iz Jugoslavije. Posebno zanimivo pa bo sodelovanje našega vojnega letalstva, ki bo prikazalo letenje helikopterjev, reaktivnih letal mig in jastreb, in posebne akrobatske skupine »leteče zvezde«, ki je požela doma in v tujini veliko priznanj. Aeromiting je povezan s sklepom 30. tekmovalnega motornih pilotov Jugoslavije, katerega začetek je v Skopju in cilj v Murski Soboti. Pred začetkom aeromitinga bo slovesnost s podelitvijo pokalov zmagovalcem. V petek, 19. junija, pa bo v prostorih SO Murska Sobotica slovesna skupščina aerokluba, na kateri bodo podelili priznanja in plakete članom kluba, ki so s svojim delom pripomogli k razvoju društva.

KRAJEVNA SKUPNOST MAČKOVCI

V dveh letih ni mogoče
sanirati deset let zamujenega

V krajevni središču Mačkovci na Goriškem je bil te dni razgovor o aktualnih problemih, s katerimi se srečujejo v tej krajevni skupnosti, ki sodi v okvir programa obiskov občinske konference Socialistične zveze Murska Sobota. Ob navzočnosti predstavnikov občinskih družbeno-političnih organizacij in skupnosti ter nekaterih delovnih organizacij — manjkalo je le predstavnik Avtobusnega prometa Murska Sobota, so se seznanili s problemi, ki tarejo tamkajšnje prebivalstvo.

Krajevna skupnost Mačkovci, ki leži v osrednjem delu Goriškega in je ena največjih krajevnih skupnosti v občini Murska Sobota, vključuje osem naselij: Dankovce, Otovce, Pečarovce, Prosečko vas, Poznanovce, Moščanci, Kušanovce in Mačkovce ter šteje 2116 prebivalcev, ki se večinoma ukvarjajo s kmetijstvom. Zaposlenih je okrog 500 občanov, večinoma v Murski Soboti. Pet vasi spada med manj razvite v občini. Občani krajevne skupnosti Mačkovci so za izboljšanje delovnih in življenjskih razmer veliko prispevali s samopriskom in prostovoljnim delom ter tako rešili marsikateri problem ali ga vsaj omilili. Na območju krajevne skupnosti imajo 191 telefonskih priključkov. Tudi svoj nadaljnji razvoj vidijo v primeren lastnem deležu, zato imajo tudi za naslednje obdobje sprejete samopriskve, ki so v nekaterih krajih zelo visoki.

Ceste so v izredno slabem stanju

Osrednja tema razgovora so bile ceste, ki so v izredno slabem stanju, kar dokazuje dejstvo, da je bila v lanskem letu večina cest za nekaj časa zaprtih. Za njihovo ureditev je republika tudi prispevala nekaj sredstev, vendar predstavniki posameznih vasi niso zadovoljni, ker dogovorjenega programa Cestno podjetje Murska Sobota kot izvajalec ni v celoti uresničilo. To zlasti drži za

ceste v Kušanovcih, Otovcih in Moščancih. Letos sta bili zopet zaprti cesti Šalamenci—Prosečka vas in skozi Otovce. V zelo slabem stanju je tudi regionalna cesta od Martjanec do Dankovce in še nekateri drugi odseki cest. Direktor Cestnega podjetja Murska Sobota Ivan Ipša in tajnik ssa za ceste Štefan Šeruga, ki sta pojasnjevala stvati prizadetim krajanom, sta menila, da so bila republiška sredstva za elementar racionalno uporabljena, da pa jih je bilo zdaleč premalo. Od zahtevanih 1,3 milijarde dinarjev za ureditev 479 lokalnih cest je izvajalec del prejel le 250 milijonov dinarjev. Ker pa so hoteli na vsakem odseku ceste nekaj narediti, so ugotovili, da so za sanacijo potrebna večja sredstva, tako niso realizirali sanacijskega programa, ker so eni odseki cest dobili več, drugi manj. Najbolj prizadeto so razpravljali krajanje Kušanovci, ki so odrezani od sveta, saj nimajo niti avtobusne povezave z drugimi kraji. Nekateri razpravljali so kritizirali Cestno podjetje, češ da ni pravočasno začelo s reševanjem manj zahtevnih posegov — ureditev propustov, izkopov jarkov in podobno, kar ne bi terjalo večjih sredstev, čisto bi pa usposobili za prevozno. Res pa je tudi, da so ceste na Goriškem kljub sanaciji najbolj kritičnih odsekov še vedno v zelo slabem stanju. Če-

tudi je bilo v zadnjih dveh letih vendarle nekaj narejenega. Kot je dejal direktor Cestnega podjetja Murska Sobota Ivan Ipša je pa tudi res, da tega, kar smo v desetih ali petnajstih letih zamenjali, ni mogoče sanirati v dveh letih, zlasti ker je denarja občutno premalo. Kljub vsemu pa so se dogovorili, da bodo sedli za mizo prestavniki Cestnega podjetja in posameznih krajev krajevnih skupnosti Mačkovci ter s skupnimi močmi v najkrajšem možnem času rešili najbolj kritične odseke cest. Pripravljenost je bila tokrat na obeh straneh, zato upajmo, da bo dogovorjeno tudi uresničeno.

Vode, trgovina in avtobus

Poleg problematike cest pa so na razgovoru osvetlili tudi problematiko tekočih voda, trgovine in avtobusne povezave. Problem voda je predvsem potok v Poznanovcih in Prosečki vasi, pa tudi v Otovcih. Ker pa urejanje le-teh ni v srednjeročnem programu Območne vodne skupnosti Mura in ker gre za precej drago naložbo, najbrž v tem srednjeročnem obdobju ne bo mogoče rešiti problema. Slabo kaže tudi z razširitvijo trgovine v Mačkovcih, kajti zgradba je last KZ Panonka, ki pa ni pripravljena dati prostora za razširitev in bo ta problem morala krajevna skupnost reševati dolgoročno. Z avtobusnimi zvezami niso zadovoljni v Pečarovcih, Poznanovcih in Prosečki vasi, težave pa imajo z lokacijo postajališč v Otovcih in Kušanovcih zaradi dolgotrajnega postopka. Ker pa predstavnika Avtobusnega podjetja ni bilo na razgovoru, so ostala vprašanja brez odgovora. Feri Maučec

OBISK V KS PERTOČA

»Tako malo nas je, da me je že strah!«

Obiski odgovornih občinskih moč v krajevnih skupnostih soboške občine postajajo za domačine dobrodošel sprostivni ventil, kjer včasih zlijejo ves žolč tudi na nepravilni naslov. Kakorkoli že, tovrstni pogovori so vedno bolj »začinjeni« in čustveni v goriških zaselkih kot v ravniškem delu občine. Zakaj, ni težko ugotoviti: razvoj razvitih in nadaljnje nazadovanje je tako manj razvitih je zakonitost, ki velja od najslobošnejše ravni vse do konkretnosti, ki je v tem primeru že v mejah ene občine.

Kamen spotike: zer tiški posegi

Na območju krajevne skupnosti teče Ledava. Njena regulacija je bila želja in zahteva krajanov, saj bi s tem pridobili več možnosti za obdelavo zemlje. Za ureditvijo struge bi morale slediti melioracije, nato pa še zložba zemljišč. Zemljiški posegi torej, ki naj bi zagotovili sodobnejše in kakovostnejše kmetovanje. Do tu vse lepo in prav. Toda, kot se pri nas žal prevečkrat dogaja, se je pri delih zataknilo. Z regulacijo so začeli jeseni 1985, takoj naslednjega leta pa naj bi nadaljevali z melioracijami. Toda slednje so še danes zgolj neizpolnjena želja domačinov. Zakaj? Kmetje ne morejo razumeti, toda zamuda je nastala zaradi vrste zapletov pri pridobivanju raznih soglasij, ki jih izvajalec pred začetkom del potrebuje. Poleg vsega — to priznavajo vsi — so prav izvajalci svoje naloge slabo opravljali. Zdjaj vendarle kaže, da bodo začeli osuševati še letos jeseni. Kmetje so namreč nestrpni, saj ne morejo obdelovati zemlje, nekateri pa so tudi občutneje oškodovani. Vendar pa so pri Panonki oziroma Območni vodni skupnosti uspeli zbrati dovolj denarja, da bodo odškodnine

plačali do sredine tega meseca. Vsa potrebna dokumentacija za začetek melioracij je prav tako pripravljena in neke od avgusta do oktobra bodo začeli delati, tako vsaj zagotavljajo na Panonki. Sicer pa je bilo škode zaradi zamika del že tako dovolj — tako pri kmetih kot pri investitorjih, zato bi bilo verjetno dobro, če bi krivec za zamudo odgovarjal. Kdo je neposredni krivec, nam tudi po dveh urah razpravi med kmeti in odgovornimi ni uspelo dognati. Logično se nam (kot kmetom) postavlja vprašanje, zakaj dokumentacije niso mogli urediti vnaprej, vendar si lahko delno že sami odgovorimo s hipotetično institucionalizacijo našega sistema, ki mu kraljuje pravni nered.

ki je dejal, da je edina alternativa poglobljanje struge Ledave, nikakor pa zvišanje gladine v jezuru pri Krašcih.

Je sploh potrebno poudarjati: ceste! Če kaj, se iz pogovora v pogovor ponavljajo pritožbe domačinov čez kakovost cest, pri čemer njihovo skrajno slabo stanje povezujejo s slabim delom soboškega tozda za varstvo in vzdrževanje cest, prizadeta pa je tudi skupnost za ceste. Tudi na Pertoči je tako. Dotrajani so mostovi, dotrajane so občinske ceste. Toda kaj, ko odgovorni zatrjujejo, da denarja za temeljito obnovo ni. Meje njihovih zmognosti so zelo ozke: skrbijo lahko le, da bodo ceste kolikor toliko prevozne. Seveda to nikomur, najmanj

Pogled v središče Pertoče. Na območju hribovite krajevne skupnosti živi v 420 gospodinjstvih okrog 1600 ljudi. Ubajajo se s težavami, ki so sploh značilne za ta del Goriškega: slaba infrastruktura, agrarne zadruhe in zaradi tega vse starejše prebivalstvo. Zadnja izboljšava v krajevni skupnosti bo 52 novih telefonov, pred kratkim pa so dobili asfalt na cesti Cankova — Rogašovci prek Fiksinec.

Ledavsko jezero — goriški Feni?

Tako hudo, kot smo zapisali zgoraj, sicer ni, vendar pa vsaj po pričevanju domačinov sodeč lahko poudarimo, da bi akumulacijsko jezero, ki je delno tudi na območju KS Pertoča, lahko boljše izkoristili. Domačini so nezadovoljni iz vrste razlogov, predvsem pa se bojijo nadaljnega dvigovanja gladine, saj se po čutitju ogrožene. V domačijah, ki so v okolici, je namreč v kletnih prostorih že zdaj voda... Strah pred poplavlami pa niti ni popolnoma izvit iz trte, saj je direktor območne vodne skupnosti, Štefan Fartek, dejal, da možnost dviga gladine obstoja. Nadalje so spraševali v zvezi z rednim čiščenjem jezera, ki naj bi bilo danes bolj podobno zapuščenim mlaki kot urejenemu objektu. Spregovorila je tudi predstavnica KS Cankova, ki se je prav tako zavzela za smotrnejšo izrabo jezera, pri čemer so pripravljene pomagati tudi krajanje. Verjetno je opredelitev, v kakšni smeri izkoristiti jezero, v širšem družbenem interesu, tega v krajevnih skupnostih ne morejo odločiti sami. Predlogov je že zdaj veliko — vodno zajetje, turizem, ribogojništvo, športno-rekreativni center...

Skratka, ob jezeru, ki je že 10 let vsakdanost tamkajšnjih zaselnikov, se spleta vrsta predlogov, mnenja so različna. Ostaja pa osrednji problem — strah Goričancev, da jih ne bi, seveda spet na račun nekakšnih globljih in bistvenejših interesov, enostavno preplavili. Najbližje resnici smo verjetno ob ponovitvi misli Ernesta Kereca direktorja Temeljne združne organizacije Cankova,

pa krajanom, ni všeč, saj se morajo velikokrat voziti tudi nekaj kilometrov naokrog, da pridejo do svojih obdelovalnih površin. Po drugi strani pa so posamezne vasi — največ so omenjali Fiksinec — brez spodobne povezave s svetom. Vsekakor so to težki problemi, ki jih najbolj čutijo prav domačini — drugi namreč cest na njihovem območju ne uporabljajo toliko. Vendar pa v času, ko so v Sloveniji prednostne velike cestne naložbe, kot je na primer karavanški predor, na provinco še nekaj časa ne bo primarno dovolj denarja, da bi se — na primer Prekmurci — prevažali iz kraja v kraj brez strahu, da bi na cilj prispeli z uničenim vozilom.

Krajanje Pertoče, Ropoče, Večeslavec in Fiksinec si sami več ne morejo pomagati. Padec standarda je tako občuten, da samopriskve, ki so ga še vedno pripravljene dajati, ne zadošča več za infrastrukturne naložbe. Dajejo jih številne težave, predvsem seveda tiste, ki so značilne za agrarno pokrajino. Vsi ti problemi predstavljajo skupek težav, ki jim marsikdo ne vidi konca, zato se raje preseli v kraje, kjer je življenje boljše z manj dela. In to je tudi razlog, da je mladih kmetov vse manj. Zato se ne čudimo enemu mlajših, ki je med pogovorom, ko so razmišljali o težavah v kmetijstvu, vstal in zaskrbljeno vprašal sebe in prisotne: »Tako malo nas je, da me je že strah. Imamo kakšne možnosti, da ostanemo, da se kmetije pomladijo?« Le kdo bi mu v današnjih časih vedel odgovoriti...

Bojan Peček

Od Černelavec dva
kraka vodovoda

O problematiki vodovodnega omrežja v soboški občini govorijo že dalj časa, zato so razumljiva prizadevanja, da se z lokacijskimi načrti čim prej uredi to vprašanje. Osnovna izhodišča so že opredeljena v planskih dokumentih za to srednjeročno in dolgoročno obdobje, zato so strokovnjaki Zavoda za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti izdelali osnutek lokacijskega načrta za glavni vodovod Črnske meje — Černelavci. Od tu bo en krak vodovoda potekal proti Gederovcem in Cankovi, s čimer bi povežali naselja Vešica, Kupšinci, Borejci, Rankovci, Sodišinci, Krajna, v prihodnosti pa do Rogašovec. Drugi krak pa bi vodil od Černelavca proti Polani, Predanovcem, Brezovcem, Lemerju, Puževcem, Skakovcem in Cankovi, ki bi imela krožno napajanje. To je ob okvari na glavnih vodih zelo pomembno. V Černelavcih pa predvidevajo tudi priključek za Mursko Soboto in s tem krožno napajanje mesta z vodo.

Prav tako načrtujejo, da bodo v naselju Cankova zgradili razvodno omrežje, od koder bodo ocepili do Domajnece, Topolovce, Gornjih Črnc, Kraš, Korovec in Gerlinec. Celotna dolžina z vsemi priključki je okrog 32 kilometrov, v glavnem pa bo potekal ob cestnih komunikacijah. Oba osnutka ureditvenih načrtov sta že sprejela komite za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve ter soboški izvršni svet, ki ju daje v javno razgrnitev. O tem bodo v krajevnih skupnostih organizirali javne razprave, ki bodo dale odgovor na vprašanje, kje se nameravajo priključiti na vodovod.

M. Jerše

RATKOVCI

»Vroči« veter
se je ohladil

Bilo je junijskega večera pred letom dni. V dvorani vaškega doma v Kančevcih so pripravili javno razpravo o razvojnih dosežkih, načrtih in problemih krajevnih skupnosti Ratkovci. Lahko bi temu rekli tudi tribuna Socialistične zveze. Zapisali pa smo, da je bila dokaj »vroča«, kajti domačini so izrekli številne pripombe na račun tistih, ki bi morali na njihovem območju bolj poskrbeti za vzdrževanje cest, oskrbo občanov, telefonijo... Večina tistih, ki jim je bila namenjena kritika, je bila prisotnih, zato so poskušali doseči kar se da konkretne dogovore. Potemtakem je bila omenjena javna tribuna uspešna. In kakšni so rezultati po približno letu dni? To vprašanje smo naslovili predsedniku krajevnih skupnosti SZDL v KS Ratkovci, Gezi Hujsu.

»Žal se je od takrat do danes bolj malo uresničilo tisto, kar smo se dogovorili. Res je sicer, da so mladinske delovne brigade razširile cesto skozi našo krajevno skupnost, da bi jo dobro zavozili z gramozom, pa se žal še ni zgodilo, tako da je na cesti še vedno veliko jam. Ostaja nam torej upanje, da jo bodo do leta 1989 asfaltirali. Veliko smo se

pogovarjali tudi o boljši trgovini v Ivanovcih, a zaenkrat je ostalo še vse po starem. Tudi Kmetijska zadruga Panonka še ni začela z obnavljanjem skladiščnih prostorov v Ratkovcih, čeprav je njen predstavnik zagotovil, da bodo z deli končali do konca lanskega leta. Kaj je z razširitvijo telefonije, žal nisem na tekočem. Kdo bi le bil, saj se stvari spreminjajo enkrat tako, drugič drugače.«

Ne da bi se o tem dogovarjali na javni tribuni, pa so letos uspeli v Ratkovcih postaviti nov vaški zvonik — takšnega, kot je stari, ki je zaščiten kot kulturni spomenik, vendar bi se lahko vsak čas sesul zaradi dotrajnosti. Če bi sešteli vse stroške, potem bi le-ti

Ob starem — razpadajočem — zvoniku v Ratkovcih so postavili novega in tako ohranili tudi kulturni spomenik.

znašali okrog 3 milijone dinarjev. Domačini so zbrali les, železo in tudi denarne prispevke, sicer pa so se dogovorili, da bosta polovičen delež prispevali Kulturna skupnost Murska Sobota in Zavod za spomeniško varstvo Maribor. Medtem so ob pomoči občinske Gasilske zveze Murska Sobota uspeli kupiti tudi novi gasilski vozili za društvi v Lončarovcih in Ratkovcih.

Jože Graj

ora
talis
ORIGINAL

še vedno najboljša ta hip

Srečno vožnjo želi potnikom
VESTNIKOVEGA VLAKA

JIMA talis
Maribor

ABC POMURKA

KMETIJSKO GOSPODARSTVO
RAKIČAN, n. sol. o.
Rakičan

ABC Pomurka, Kmetijsko gospodarstvo Rakičan razpisuje ponovno

javno dražbo

1. v nedeljo, 14. junija 1987, ob 10. uri v Rakičanu pri Murski Soboti

- Zmaj univerzal z adapterji za koruzo 4 kosi
- Plug kvernelands, 2-brzdni 1 kos
- Silažni kombajn z motorjem perkins (motor enak v kombajnu zmaj 780) 1 kos
- Okopalniki za koruzo, vinogradniški plug in drugo.

2. v nedeljo, 14. junija 1987, ob 10. uri v Ginjevcu pri Radmožancih

- goveji hlev za rušenje v Ginjevcu, s katerim se pridobi 20 m²
- les za kurjavo — ostreže 2500 kosov
- stara strešna opeka 400 m²
- stara sal. kritina 400 kosov
- betonske rešetke

Varščino za dražbo je treba položiti do 10. ure. Izdraženo opremo je treba prevzeti in plačati v treh dneh.

SEM PROTI PRETIRAVANJU S TALENTI!

Najmanj 10 do 20 odstotkov delavnikov odmerja 35-letni inženir elektrotehnike Anton Klar, rojak iz Ivanec pri Murski Soboti, ki se kot izvedenec za avtomatizacijo in robotizacijo uveljavlja na inštitutu za transportno tehniko in blagovno distribucijo v Dortmundu (ZR Nemčija), za nabiranje novih (spo)znanih.

Vaš inštitut se je v Hannoveru — na nedavnih sejmih računalniške (CeBIT) in industrijske opreme — predstavil z več pomembnimi projekti.

Prikazali smo indukcijsko vodeno vozilo za transportiranje celih palet v skladiščih, robota ROMEO in MONRO za komisioniranje in montiranje pakiranih predmetov in objektov, simulacijo blagovnega toka s pomočjo sistemov CAD (CAD = Computer Aided Design = računalniško podprto konstruiranje) in ustreznega računalnika ter razstavili novo vozilo za transportiranje palet v tunelskem skladišču. Tačas se ukvarjamo z nalogo, da bi vozila lahko ločili z indukcijskega vodila in bi se brezžično premikala po skladišču, uravnavali pa bi jih z elektronskim krmiljenjem preko zaslonov. Poleg tega interdisciplinarno razvijamo projekt avtomatičnega komisioniranja pakiranih predmetov splošne rabe. Za to smo konstruirali robot, ga priklučili na računalnik in z golj s programom — po naročilih kupcev — sporočamo, katere pakete zlagati na palete. Najprej se s nalogo spoprijeli strojniki in poskrbeli za konstrukcijo naprave, nato elektrotehniki, ki so bili odgovorni za uravnavo, motorje in izbiro računalnika, nazadnje pa še informatiki, ki so pomagali pri pripravi in izvedbi programov.

Kakšno je zanimanje industrije?

Večino projektov izpeljemo skupaj z manjšo firmo z okrog 300 zaposlenimi, ki je deležna subvencij ali od države ali od pokrajine. Inštitut sam namreč ne sme izdelovati in prodajati kakršnih koli izdelkov, lahko kvečjemu izdelava prototip. Skratka, za sabo mora imeti podjetje, ki je hkrati izdelovalec in prodajalec. Sicer pa se v 70 odstotkih sami financiramo — toliko moramo zaslužiti z izdelavo raziskav

za potrebe industrije — 30 odstotkov pa dobimo državne pomoči. Po statutu ne smemo ustvarjati dobička.

Kako je sploh organiziran vaš inštitut, kakšne so delovne razmere in možnosti za usposabljanje in napredovanje?

Imamo tri oddelke. V prvem konstruirajo nova transportna vozila za skladišča in naprave iz strojnega inženiringa, v drugem vozila programirajo (elektrotehnika, informatika), v tretjem se ukvarjajo s simulacijo in načrtovanjem lastnih sistemov ter prikazovanjem blagovnega toka na računalniku. V inštitutu sta še računalniški center, kjer ima sleherni možnost, da interaktivno dela na računalniku, in knjižnica z vso potrebno strokovno literaturo. Delovne razmere so sorazmerno ugodne, saj smo med drugim dokaj neodvisni od različnih podjetij in ustanov. Če recimo hočemo kje postaviti novo skladišče, ga pri nas zasnujemo, določena firma pa ga zgradi. Ukvarjamo se torej z aplikativno ne fundamentalno znanostjo. Vseh nas je nekaj čez sto z visoko izobrazbo. Na dva raziskovalca pride en tehnik, ki pomaga pri konkretnih delih pri različnih napravah. Imamo tudi mehanično in električarsko delavnico, kjer moremo naročiti določena vezja, da nam jih pripravijo; seveda le, če jih ni dobiti na trgu. Omogočeno nam je obiskovanje strokovnih seminarjev in kongresov, in če na hitro izračunam: 10 do 20 odstotkov delovnega časa gre za akumuliranje novih (spo)znanih.

Ali izdelujete projekte zgolj za potrebe zahodnonemške industrije?

V glavnem da. Sodelujemo pa z Avstralijo in ZDA. Naj ponovim, da so naša domena uporabne raziskave, medtem ko se s temeljnimi ukvarja druga serija inštitutov. Gre za inštitute Max Planck, ki so v vsakem večjem

mesu. Naš inštitut sodi v skupino inštitutov Fraunhofer, ki jih je več kot 30 in so za vsa mogoča področja: zaščita lesa, laserska tehnika, mikroelektronski razvoj posameznih elementov, transportna tehnika in drugo.

Kje ste pri transportni tehniki in blagovni distribuciji v evropskem prostoru? Kje je Jugoslavija?

Za Jugoslavijo ne bi vedel, za nas pa — vsaj kar se tiče robotiziranega komisioniranja pakiranih predmetov in objektov — trdim, da smo na »špicu«. Kolkor vem tudi v ZDA tega ne premorejo. Omejitev je samo v tačas predragi tehnologiji, kajti v ZR Nemčiji je tako, da se mora naložba poplačati v dveh, treh letih, sicer ne grejo vanjo.

Ste edini Jugoslovani na inštitutu. Je to prednost ali ovira? Po kakšni selekciji ste uspeli priti v to raziskovalno ustanovo?

Res je, da sem edini iz Jugoslavije. Smo pa že imeli za leto dni praktikantko iz Beograda. Mislim, da ne gre ne za prednost ne za oviro, saj so v kolektivu sorazmerno mladi, tolerantni ljudje in smo pravi stanovski tovariši. Ni bilo posebne selekcije. Da sem šel študirat v ZR Nemčijo in se tu zaposlil, so bili bolj osebni razlogi. Največ zavoljo žene, ki je Nemka. Pripomnim naj, da imam jugoslovansko državljanstvo, da pa se ne nameravam tako hitro vrniti.

Omenili ste študij. Kaj da primerjate Ljubljano — Berlin? Kakšen študent ste bili?

»Težko je vselej ločiti, kje je meja med pravim in navideznim talentom.« opozarja elektroinženir Anton Klar iz Ivanec pri Murski Soboti. (Foto: A. A.)

Srečanje z zdolcem — strokovnjakom Antonom Klarom

Kaj pa sodelovanje pri kakem pomembnejšem državnem projektu?

Naš inštitut je dokaj mlad, saj je bil ustanovljen šele leta 1980. V primerjavi s projekti, ki so državnega pomena ali segajo čez državno mejo, so tisti pri nas manj pomembni.

Zahtevnost je enaka, le da je na berlinski univerzi snov morda bolj aktualna — več aktualnih tem! — in usmerjena na prakso. Na ljubljanski elektrotehniški fakulteti je bil študij nekoliko zastareli in bolj teoretičen. Imel sem dokaj visoke ocene, a nisem posebno izstopal.

Ste morda slišali za »snubljenje« študentov pri nas? Gre za različne ponudbe iz tujine, naj bi naš študentje, zlasti z naravoslovno-matematičnih fakultet, ki končujejo zadnji letnik z najvišjimi možnimi ocenami, prišli na testiranje in ustvarjalno delo v Zürich, Pariz, München, London in celo v Santa Claro v slovit silicijevi dolini v Kaliforniji.

Če izračunate, koliko študentov je v državi, potem eden več ali manj ne pomeni veliko. Najvrednejše pa so gotovo izkušnje in spoznanja, ki si jih pridobijo v tujini. To je nekaj drugega in tu ste lahko zaskrbljeni, če se ne vračajo v domovino. Sicer pa je tako tudi v ZR Nemčiji, kjer je beg možganov usmerjen v ZDA. Vse je odvisno od tega, kakšne možnosti komu ponudite in kakšno je plačilo.

Dovolite, da vam naštejem področja, ki smo jih v slovenski raziskovalni dejavnosti v tem in prihodnjem obdobju uvrstili med prednostna. To so: mikroelektronika, novi materiali, proizvodna kibernetika z robotiko, biotehnologija in nove tehnologije za pretvarjanje in rabo energije. Smo na dobri poti?

S temi področji se ukvarjajo tudi nemški inštituti in, kot kaže, ste na dobri poti. Vprašanje je le, koliko se z njimi kdo resnično zavzeto in odgovorno ukvarja. Ponavadi se zgolj s programi ne

da doseči kdo ve kako dobrih uspehov.

Letos je desetletnica osebnih (PC) računalnikov. Zanje slikovito pravijo, da so kot »radar, ekspedicijski džip, instrument za preiskavo«. Slišimo in beremo o peti generaciji računalnikov, umetni oz. prilagodljivi inteligenci, ekspertnih sistemih, o izdelavi računalnikov na podlagi organskih sestavin in optične tehnologije. Stvarnost ali vizija?

Računalništvo je vse bolj na pohodu. V razvitem svetu se vsako leto prepočasne za izvajanje dokaj zahtevnih in zapletenih programov. Kar zadeva ekspertne sisteme, je treba točno ločiti, kateri so pravi in kateri navidezni. Sorazmerno malo je namreč dobrih ekspertnih sistemov, ki tudi dejansko delujejo. O bioloških računalnikih se po svetu rojevajo šele prve zamisli, in če bo kaj iz njih in se bodo tovrstni računalniki z določeno opremo dali uporabljati, je to dobra zadeva. Menim, da je drugotnega pomena, če uporabljamo v mikroelektroniki kot najpomembnejšo surovino silicij ali galijev arzenid ali katero drugo snov. Pomembno je dobiti za računalnik ustrezne programe (software), ki jih lahko uporabljajo tudi taki, ki se sicer poklicno ne ukvarjajo z računalniško tehnologijo. Tovrstna oprema za uporabnika mora biti še boljša, če naj se še bolj uveljavi na trgu.

Dejali ste software. Za konkurenčnost na svetovnem trgu so pomembne tudi telekomunikacije, pri čemer razviti svet skokovito napreduje. Sicer pa gotovo poznate formulo: TELEKOMUNIKACIJE + INFORMATIKA = TELEMATIKA!

Nujno je, da se računalniki povežejo in da pride do izmenjave informacij. Sam po sebi kot nekakšen otok računalnik ni toliko vreden, kot če je vključen v računalniško omrežje. Sam zase pač ne more imeti bank podatkov in je potrebna komunikacija.

Še bolj vznemirljivo je vprašanje spomina, človeških možganov. Pri nas se (spet) začenja kampa nja lova na talente, razvijanja talentov že od malih nog. Kot tradicionalno poznamo gibanje znanost mladini. Kako je s tem v ZR Nemčiji?

Skoraj vsaka država ima drug recept za ...

Povejte nam nemškega! ... za pridobivanje novih strokovnjakov. Nemci v bistvu nimajo posebnega recepta. Pri njih poteka izobraževanje prek štiri letne osnovne šole, sledi gimnazija ...

Ali imajo oddelke za talentiranje, za povprečno in nadpovprečno nadarjene?

V navadnih šolah ne, v zasebnih da, vendar se mi zdi, da je v državnih navadnih šolah tačas toliko snovi, da so tudi talentirani dovolj zaposleni. Ob tem morajo imeti otroci možnost, da se ukvarjajo še s čim drugim. Ko končajo gimnazijo ali drugo srednjo šolo, lahko študij nadaljujejo ali se zaposlijo. Tačas je v ZR Nemčiji dokaj ostra razprava o uvedbi elitnih univerz za posebno talentirane študente, pa ne vem, kako se bo izteklo. Mnenja so deljena: socialdemokrati so proti, CDU je za. Osebo sem proti pretiravanju s talenti, kajti vselej je težko ločiti, kje je meja med pravim in navideznim talentom. Mislim predvsem, da mora

imeti vsak določeno možnost, da se uveljavi, da študira in pri poklicnem delu pokaže svoj talent.

Kako se da doseči znanstveni naslov, vzemimo doktorat?

To je odvisno od tega, kje kdo dela in koliko je pripravljen vlagati, zlasti časa. Kar zadeva finance, opremo in podobno, so ugodne možnosti, da posameznik doseže znanstveni naslov. Težava je v tem, ker mora večina znanstvenikov ob doktoratu opravljati še projektno delo, ki ga za najmanj osem ur, tako da gre s časom zelo na tesno.

Pomeni, da se strokovnjaki v ZR Nemčiji težje gredo »sivo ekonomijo«?

Tega skorajda ni. Posamezni inštituti resda omogočajo zaposlenim, ki več let delajo na določenih projektih, da dve, tri leta pol delovnega časa namenijo projektному delu, pol ga porabijo zase. Je pač tako, da se mora večina razvojno raziskovalnih organizacij in inštitutov najmanj 70 do 80 odstotkov samofinancirati — iz izdelanih projektov — in zato nujno rabijo vsakega strokovnjaka. Sicer pa se mora vsak ob podpisu pogodbe oz. sklenitvi delovnega razmerja zavzeti, da iz »sive ekonomije« letno ne bo iztržil več kot tisoč mark. Všteta so tudi predavanja

Elektroinženir Anton Klar, roj. 21. februarja 1952 v Ivanecih, je po gimnaziji v Murski Soboti končal prva dva letnika elektrotehniške fakultete v Ljubljani, študij pa sklenil na berlinski univerzi. Najprej se je zaposlil na fakulteti za strojništvo v Dortmundu, od leta 1984 pa je kot strokovnjak za avtomatizacijo in robotizacijo zaposlen na dormundskem inštitutu za transportno tehniko in blagovno distribucijo. Je član nemškega društva za logistiko in združenja inženirjev. Občasno objavlja članke in razprave s svojega strokovnega področja v strokovnih revijah in časopisih ZR Nemčije.

in podobno. Kar je več, mora prijaviti delodajalcu.

In vaša plača? Je podobna, kot jo dobivajo državni uradniki v državnih ustanovah.

Kaj pa, če je kdo posebno uspešen in prodre s kakšnim pomembnim projektom?

To je nekaj povsem drugega. Če se uveljavijo določeni patenti, se za vsakega dobi izdatna denarna pomoč pri posameznih državnih ustanovah.

Zmeren v svojih pogledih in stvaren v svojih presojah, bi mogli pripomniti k srečanju z našim zdolcem strokovnjakom Antonom Klarom. Tudi kar zadeva alternativna gibanja in rabo alternativnih energijskih virov skuša ostati na trdnih tleh. Naj samo še dodamo njegovo mnenje o prodiranju manjših podjetij in proizvodnih enot, zlasti še svetovalnih in projektantskih organizacij, kjer sodelujejo strokovnjaki iz različnih dežel in področij. »Takaka mednarodna sodelovanja so tudi v okviru EGS sorazmerno problematična, kajti pri vsakem projektu skuša posamezna država najti predvsem svojo korist in porabiti najboljše rezultate. Res pa je, da so nekateri projekti, na primer eurobus (tačas najkakovostnejše letalo na svetovnem trgu), pri čemer so sodelovali Francozi, Angleži in drugi, dokaj dobro uspeli; seveda ob zajetnih subvencijah sodelujočih držav.«

BRANKO ŽUNEC

ZA VSE ZARES DOBRE STVARI
POTREBUJEMO VELIKO ČASA.
MI SMO PRIČELI PRED 100 LETI.

OPEKARNA KOŠAKI / MARIBOR

Šentiljska 116 — tel.: 21 018, komerciala 24 907

Razširili smo prodajni program — po'eg opečnih modularnih blokov, IZOSKOKA in navadnega zidaka iz lastne proizvodnje ponujamo:

NOVO!

- nosilce za stropne
- opečna polnila za stropne
- betonske strešnike
- fasadno toplotno izolacijsko malto

Vse proizvode ponujamo po konkurenčnih cenah na našem prodajnem mestu v opekarni na Šentiljski cesti.

URADNE OBJAVE

Leto XXIII

Murska Sobota, 11. 6. 1987

Št. 15

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

136. Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota
137. Odlok o uvedbi melioracijskega postopka v delih k. o. Jurij, k. o. Večeslavci in k. o. Pertoča
138. Odlok o spremembah odloka o javnem redu in miru v občini M. Sobota
139. Odlok o spremembah odloka o ureditvi cestnega prometa v naseljih v občini Murska Sobota

140. Odlok o spremembah odloka o nerazvrščenih prometnih površinah v občini Murska Sobota
141. Odlok o spremembah odloka o tržnem redu na tržnici v M. Soboti
142. Odredba o javni razgrnitvi ureditveno-zazidalnega načrta za zdraviški kompleks v Moravskih toplicah.
143. Sprememba sklepa o začasnih ukrepih družbenega varstva v »Slovenijales« DO Platana TOZD Lesna predelava in TOZD Ledava.

Na podlagi sklepa Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti z dne 19. 3. 1987 je komisija za statutarne in pravna vprašanja SO Murska Sobota, na seji dne 11. 5. 1987 določila prečiščeno besedilo Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota.

Prečiščeno besedilo odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota vsebuje Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 8/84), ki je začel veljati 23. 3. 1984 in Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 13/87), ki je začel veljati 22. 5. 1987.

ODLOK

o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota (prečiščeno besedilo)

1. člen

S tem odlokom se določajo območja, na katerih se plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljnjem besedilu: nadomestilo) in merila za določanje višine tega nadomestila.

2. člen

Nadomestilo se plačuje za stavbno zemljišče na območju mesta Murska Sobota.

Za stavbno zemljišče po tem odloku se šteje zazidano in nezazidano stavbno zemljišče, ki leži v ureditvenem območju mesta Murska Sobota.

3. člen

Nadomestilo za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča se predpiše od kvadratnega metra stanovanjske površine (čiste tlorisne površine sob, predsob, hodnikov v stanovanju, kuhinje, kopalnice, shrambe in drugih zaprtih prostorov stanovanja ter čiste tlorisne površine garaže za osebne avtomobile), oziroma poslovne površine stavbe (čiste tlorisne površine poslovnih prostorov in vseh prostorov, ki so funkcionalno povezani z njimi).

Za poslovne prostore po tem odloku se štejejo prostori, ki služijo za industrijo, transportno, obrtno, trgovsko, gostinsko in drugo poslovno dejavnost in so v zaprtih ali odprtih objektih.

Poslovni prostori se po tem odloku delijo v naslednje tri skupine:

1. Poslovni prostori za proizvodne namene, ki se uporabljajo za proizvodnjo ali za skladiščenje,
2. poslovni prostori, ki se uporabljajo za ostale poslovne dejavnosti, razen za družbene dejavnosti,
3. poslovni prostori, ki se uporabljajo za družbene dejavnosti.

4. člen

Nadomestilo se predpiše tudi za tisti del zazidanega stavbnega zemljišča, ki znatno presega površino, ki je potrebna za normalno rabo stavbe, razen, če gre za zemljišče, katerega obseg je določen z zazidalnim načrtom in ga zaradi terenskih razmer ni možno uporabiti za gradbene namene.

Za znatno preseganje površine za zazidano stavbno zemljišče iz prvega odstavka tega člena se šteje tisto zazidano stavbno zemljišče, ki presega površine:

- a) 800 kv. m, če stoji na njem stanovanjska hiša,
- b) 800 kv. m, če stoji na njem obrtna delavnica,
- c) 1200 kv. m, če stoji na njem stanovanjska hiša z obrtno delavnico,
- d) 3000 kv. m, če stoji na njem stanovanjska hiša z gospodarskim poslopjem.

5. člen

Nadomestilo za nezazidano stavbno zemljišče se predpiše od kvadratnega metra nezazidanega stavbnega zemljišča, ki je po zazidalnem, ureditvenem ali lokacijskem načrtu namenjeno za gradnjo, oziroma za katero je pristojni organ izdal lokacijsko dovoljenje.

6. člen

Nadomestilo se ne more predpisati za zazidana ali nezazidana stavbna zemljišča v primerih iz prvega odstavka 59. člena Zakona o stavbnih zemljiščih.

7. člen

Plačniki nadomestila so neposredni uporabniki zemljišča, oziroma stavbe, ali dela stavbe (imetnik pravice oziroma lastnik, najemnik oz. imetnik stanovanjske pravice, temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne

interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki so neposredni uporabniki stavbnega zemljišča oziroma stavbe, v nadaljnjem besedilu: zavezanci).

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti plačujejo nadomestila iz dohodka.

8. člen

Plačila nadomestila je za dobo petih let oproščen občan:

- a) ki je kupil novo stanovanje kot posamezen del stavbe,
- b) ki je zgradil ali kupil novo družinsko stanovanjsko hišo, ob pogoju, da je v ceni stanovanja oziroma družinske stanovanjske hiše ali neposredno plačal stroške za urejanje stavbnega zemljišča po določilih zakona o stavbnih zemljiščih.

Oprostitev plačila nadomestila se šteje pet let od dneva prevzema stanovanja oziroma stavbe.

9. člen

Plačevanja nadomestila po tem odloku so oproščeni tudi:

- zavezanci, ki prejemajo stalno materialno družbeno pomoč,
- zavezanci, katerih plačevanje bi ogrozilo preživljanje njih samih in njihovih družin.

O oprostitvi odloči pristojni upravni organ na podlagi zaprosila zavezanca.

10. člen

Višina nadomestila po tem odloku se določa po naslednjih merilih:

A. Stopnja opremljenosti zemljišča s komunalnimi napravami. Merila za določitev točk za kvadratni meter stanovanjske površine in poslovne površine stavb glede na komunalno opremljenost so:

	Število točk
a) urejeno cestišče (asfalt, beton)	20 točk/kv. m
b) neurejeno cestišče (makadam)	10 točk/kv. m
c) možnost priključka na vodovod	20 točk/kv. m
d) možnost priključka na kanalizacijo	20 točk/kv. m
e) možnost priključka na el. omrežje	10 točk/kv. m
f) javna razsvetljava	10 točk/kv. m
g) zelena površina (pas zelenice)	10 točk/kv. m

B. Lega, namembnost, pridobitna ugodnost stavbnega zemljišča ter smotno izkoriščanje zemljišča.

Glede na namembnost se opredelijo štirje tipi območij:

1. Za stanovanja in družinske stanovanjske hiše
2. Družbene dejavnosti
3. Proizvodne namene.
4. Poslovne namene.

1. Območje za stanovanja in družinske stanovanjske hiše v mestu M. Sobota je glede na lego enotno	20 točk/kv. m
2. Območje za družbene dejavnosti je enotno za vsa stavbna zemljišča iz 2. člena tega odloka	50 točk/kv. m
3. Območja za proizvodne namene se glede na lego in namembnost razdelijo na tri stopnje: I. stopnja — predeli obstoječe proizvodne dejavnosti, ki so v skladu z zazidalnim načrtom	150 točk/kv. m
II. stopnja — predeli, kjer ta dejavnost sovпада s stanovanjsko gradnjo in ni v skladu z zazidalnim načrtom	120 točk/kv. m
III. stopnja — predeli, ki so določeni za razvoj te dejavnosti	100 točk/kv. m
4. Območja za poslovne namene so glede na pridobitno ugodnost in druge pogoje razdeljena na tri stopnje: I. stopnja — pridobitno ugodne lokacije za trgovine, gostišče, obrti itd.	250 točk/kv. m
II. stopnja — pridobitno manj ugodne lokacije	200 točk/kv. m
III. stopnja — posamezne lokacije, na katerih želimo razvijati poslovno dejavnost	100 točk/kv. m
za objekte družbene preskrbe (obrat družbene prehrane, pekarne, mlekarne, trgovine z živili) se število točk zniža za 20 %.	

11. člen

Nadomestilo se določa za kvadratni meter stanovanjske oz. poslovne povr-

šine stavbe po skupnem seštevku točk z ozirom na razporeditev zemljišča v ustrezno stopnjo po 10. členu tega odloka in vrednosti točke tako, da je višina nadomestila za kvadratni meter zmožek skupnega števila točk z vrednostjo točke.

Nezazidano stavbno zemljišče se ovrednoti s 50 % točk zazidanega stavbnega zemljišča glede na komunalno opremljenost s komunalnimi objekti in napravami, lego, namembnost, pridobitno ugodnost in druge pogoje.

Merila so razvidna iz treh grafičnih podlog:

- opremljenost zemljišča s komunalnimi napravami,
- lega, namembnost in pridobitna ugodnost in
- zbirna karta,

ki so sestavni del tega odloka.

12. člen

Višino nadomestila določi zavezanec upravni organ, pristojen za družbene prihodke.

13. člen

Zaradi pravočasne in pravilne določitve nadomestila so vsi zavezanci dolžni dati potrebne podatke v roku 15 dni od prejema obvestila pristojnemu upravnemu organu.

Podatke o stanovanjskih oziroma poslovnih površinah stavb v družbeni lastnini in etažnih stanovanj, je dolžna pristojnemu upravnemu organu dati Samoupravna stanovajska skupnost občine Murska Sobota.

Zavezanci plačila nadomestila so dolžni prijaviti vsako spremembo v 15 dneh od dneva nastanka.

14. člen

Vrednost točke se oblikuje vsako leto skladno z ovrednotenim programom pridobivanja, priprave in opremljanja stavbnih zemljišč in jo s sklepom določi izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota.

15. člen

Nadomestilo plačujejo Skladu stavbnih zemljišč občine Murska Sobota zavezanci, ki odvajajo nadomestilo iz dohodka mesečno za nazaj, lastniki individualnih stanovanjskih hiš in obrtnih delavnic pa plačujejo nadomestilo tromesečno za nazaj.

16. člen

Sredstva, zbrana s plačilom nadomestila, se uporabljajo za pridobivanje stavbnih zemljišč v družbeno lastnino, pripravo in opremljanje stavbnih zemljišč v skladu s programom.

Program Sklada stavbnih zemljišč vsebuje tudi sofinanciranje ustreznega dela programa komunalne skupnosti.

17. člen

Izterjavo vrši Uprava za družbene prihodke občine Murska Sobota.

18. člen

Nadzor nad izterjavo opravlja pristojni upravni organ.

19. člen

Z denarno kaznijo od 5.000.— do 100.000.— din se kaznuje za prekršek pravna oseba:

- če v določenem roku ne prijavi površine iz 13. člena tega odloka,
- če prijavi nepravilno površino iz 13. člena tega odloka.

Z denarno kaznijo od 5.000.— do 20.000.— din se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Z denarno kaznijo od 1.000.— do 50.000.— din se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

20. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati Odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča (Ur. objave pomurskih občin, št. 6/67) in Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča (Ur. objave, št. 17/67), razen določb o odmeri višine nadomestila za uporabo mestnega zemljišča, ki prenehajo veljati 31. 2. 1984.

Številka: 464-2/87-4

M. Sobota, dne 11. 5. 1987

Predsednica komisije
za statutarne in pravne
vprašanja

Marija Grah, dipl. prav., l. r.

137

Na podlagi 105. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (prečiščeno besedilo Ur. list SRS, št. 17/86) ter 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 28. maja 1987 sprejela

ODLOK

o uvedbi melioracijskega postopka v delih k. o. Jurij, k. o. Večeslavci in k. o. Pertoča

1. člen

Uvede se melioracijski postopek v smislu 103. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. list SRS, št. 17/86) v delih k. o. Jurij, Večeslavci in Pertoča po projektu št. 40070 v melioracijskem območju določenem z mejo, kakor sledi:

k. o. Jurij

Od severa proti vzhodu poteka meja melioracijskega območja od severne meje p. št. 410 proti vzhodu po poti p. št. 1779 do potoka Ledava, prečka potok, izloča parcelo 635 in se nadaljuje po poti p. št. 636 do ceste M. Sobota—Rogašovci, prečka cesto M. Sobota—Roga-

šovci in se nadaljuje proti vzhodu po južnih mejah p. št. 811/8 in 808, zavije po vzhodni meji p. št. 807 proti severu do p. št. 812/1 in naprej do p. št. 824, po južni meji p. št. 824, 819/1 do p. št. 815 katero izloča in nato naprej proti jugu do p. št. 1340 po južni meji p. št. 1340. Meja poteka proti severu po vzhodni meji p. št. 1338 in nato proti vzhodu po meji med parcelami 1336 in 1337, 1333 in 1334, 1330 in 1331, 1313 in 1312 do parc. št. 1306 in ob tej parceli proti jugu do katastrske meje v k. o. Večeslavci. Od vzhoda proti zahodu je meja melioracijskega območja meja z k. o. Večeslavci. Na zahodni strani poteka meja proti severu in sicer od p. št. 1497 proti severu po zahodnih mejah p. št. 1498, 398, 397, 403, 396 in p. št. 410 do poti 1779.

iz melioracijskega območja so izločene hiše z ohišnicami, kakor tudi p. št. 1357, 1356, 1358, 1374, 1372, 1373, 1368, 1371, 810, 809/1, 1316, 1317 in 1318.

k. o. Večeslavci

Na severu poteka meja ob meji z k. o. Jurij oz. po severni meji p. št. 781 proti vzhodu do potoka Ledava in naprej ob meji z k. o. Jurij vse do p. št. 1103 katero v celoti izloča in po meji p. št. 1124, 1119, 1125, 1126, 1123 in 1129, katere v celoti izloča ter se nato naveže na jarek p. št. 1843, ki je obenem obmejni jarek z k. o. Jurij. Meja melioracijskega območja poteka nato proti vzhodu do p. št. 1148, kjer zavije proti jugu vse ob vzhodnih mejah p. št. 1148, 1147, 1141, 1219, 1295, 1294 do meje z parcelo 1293 in ob meji med parcelami 1294 in 1293 do občinske poti, izloča parcele 1293 in 1292, ter poteka proti vzhodu po severni meji p. št. 1324/1, 1324/2, 1325, nato zavije proti jugu in poteka po vzhodnih mejah p. št. 1325, 1321, 1318, 1317, 1314, 1350, 1312/1, 1312/2, 1366, 1373, 1374/1, 1378 in 1377 do poti p. št. 1431 in proti zahodu do parcelne meje p. št. 1425/2. Po vzhodni meji te p. št. proti jugu po meji med parcelama 1425/1, 1426, 1421 in 1455, nato pa zavije proti vzhodu in poteka po severnih mejah p. št. 1456, 1453, 1452, 1451, 1449, 1447, 1446, 1445, 1444, 1443, 1442, 1441, 1440, 1439 in 1436. Naprej poteka meja območja proti jugu po meji med parcelami 1436 in 1435, 1438 in 1437, do ceste Cankova—Rogašovci p. št. 1842, ki je obenem meja z k. o. Pertoča. Od tod proti zahodu po katastrski meji oz. cesti Cankova—Rogašovci do južne meje p. št. 1449 in naprej po katastrski meji med k. o. Večeslavci in k. o. Petoča do ceste Cankova—Rogašovci, seka cesto in se nadaljuje naprej proti zahodu vse ob katastrski meji med k. o. Večeslavci in k. o. Petoča do južne meje p. št. 1506/1. Od tod poteka meja proti severu po zahodnih mejah p. št. 1506/1, 1506/2, 1503, 1498, 852, 855/1, 862, 835, 834, 833/1 ter nato ob poti p. št. 1846 naprej proti severu do p. št. 781 oziroma katastrske meje z k. o. Jurij.

Hiše, ohišnice in vrtovi so izvzeti iz melioracijskega območja. V samem melioracijskem območju pa izpadejo tudi manjši gozdovi in sicer p. št. 1016, 1281, 1308/1, 1308/2, 1310, 1263, 1265, 1264, 1263, 1262. Prav tako so izvzete tudi parcele št. 1247, 1246, 1239, 1238, 1227, 1138, 1106, 1107, 1110, 1111 in 1112.

k. o. Pertoča

Meja melioracijskega območja v k. o. Pertoča poteka na severu od parc. št. 533 proti vzhodu vse po katastrski meji med k. o. Pertoča in k. o. Večeslavci do p. št. 28, od tod zavije proti jugu po vzhodnih mejah p. št. 28, 30, 31, 44, 35, 37 do poti oziroma p. št. 41, nato po poti do p. št. 67 in ponovno na jug po vzhodni meji p. št. 67, 82, 118, 114, 115 do občinske poti p. št. 171, nato ob severni meji p. št. 197, 198, 199 in 108 do meje v k. o. Motovilci, ob južni meji p. št. 108 in 201, vzhodni meji p. št. 243, 241, 277 do poti p. št. 247 in nato ob zahodni meji p. št. 228, 241, 243, južnih mejah p. št. 239, 235, 244, 180, zajema parcelo 186 in 187 in nato po zahodni meji p. št. 189 in 196 do občinske poti. Po občinski poti poteka meja melioracijskega območja do p. št. 143 in naprej po južni strani p. št. 144, nato zavije na sever in poteka med p. št. 144 in 167 in 146 in 167, izloča p. št. 148 ter se nadaljuje proti severu po zahodni meji p. št. 150, 155, 157, 127, 123 in 122 do poti p. št. 1934. Po tej poti poteka meja do zahodne meje p. št. 373, ob meji med parcelama 373 in 370 ter po severni meji p. št. 370 do ceste Cankova—Rogašovci ter nato po cesti Cankova—Rogašovci do p. št. 325, nato pa zavije proti jugu in sicer po meji med parcelama 323 in 324, 322 in 318, 321 in 318, 320 in 318 nato po južnih parcelnih mejah p. št. 318, 317, 319, 313, nato zavije meja proti jugu in poteka ob vzhodnih mejah p. št. 445, 446, 447, 448 in 444, naprej po meji med parcelama 455 in 458, in 457 in 456 do ceste Cankova—Rogašovci. Ob cesti Cankova—Rogašovci proti jugozahodu vse do p. št. 676 in naprej po meji med parcelami 677 in 678, 683 in 684, seka parcelo 685 ter poteka ob južni meji p. št. 685 do meje med parcelama 685 in 686. Meja melioracijskega območja zavije proti severu in poteka po meji med parcelami 682 in 683, 681 in 680, 666 in 665, 653 in 654, nato ob zahodni meji p. št. 652, 648, 647, 646, 645, 643, nato pa od zahodne meje p. št. 642 proti severu po parc. mejah do severne meje p. št. 534, kjer se zaključuje s katastrsko mejo k. o. Večeslavci.

Hiše in ohišnice so izvzete iz melioracijskega območja.

2. člen

Melioracije zajemajo hidromelioracije in agromelioracije.

a) Hidromelioracije:

- predela — ruvanje štorov
- osnovna odvodnja — odprti jarki
- zasip depresij
- detajlna odvodnja — polaganje drenaže
- poljske poti in propusti na melioracijskih jarkih.

- b) Agromelioracije:
 — založno gojenje,
 — globoko oranje travnikov,
 — apnenje,
 — podrahljanje njivskih površin.

3. člen

Lastniki oziroma uporabniki kmetijskih zemljišč na melioracijskem območju so dolžni pred pričetkom izvajanja melioracijskih del posekati in odstraniti gozdno drevje in grmičevje ob trasah melioracijskih jarkov in na ostalih površinah, kakor je to za projekte predvideno.

4. člen

Lastniki oziroma uporabniki kmetijskih zemljišč so na melioriranem zemljišču dolžni redno vzdrževati objekte in naprave v uporabljenem stanju. Med vzdrževalna dela spadajo zlasti:

- čiščenje, vzdrževanje, posek grmovja in košnja trave na melioracijskih jarkih,
- čiščenje in vzdrževanje drenskih izlivov v melioracijske jarke,
- čiščenje in vzdrževanje propustov na jarkih,
- vzdrževanje poljskih poti na melioracijskem območju,
- izvrševati redno podrahljanje kmetijskih zemljišč oziroma najmanj vsakih pet let,
- izvrševati redno apnenje kmetijskih zemljišč oziroma najmanj vsakih štiri leta.

Vzdrževanje objektov in naprav ter redna in pravilna agrotehnika na kmetijskih zemljiščih mora zagotavljati trajno delovanje celotnega melioracijskega sistema.

5. člen

Meliorirana kmetijska zemljišča so dolžni udeleženci oziroma uporabniki koristiti v smislu srednjeročnih in kratkoročnih planov Kmetijske zadruge PANONKA.

6. člen

Lastniki oz. uporabniki kmetijskih zemljišč na melioracijskem območju so dolžni plačevati prispevek za vzdrževanje melioracijskega sistema po določilih Odloka o zagotavljanju sredstev za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskih območjih občine Murska Sobota (Ur. objave občin Pomurja, št. 33/86).

7. člen

Udeleženci so dolžni dovoliti delavcem organizacij, ki so pooblašene za izvajanje melioracij kmetijskih zemljišč ter vzdrževanje melioracijskih objektov in naprav ter osebam, ki imajo pravico vršiti nadzor, snemati, projektirati in zaznamovati zemljišče in vodo, da stopajo na njihova zemljišča.

8. člena

Na melioriranem zemljišču mora način rabe zemljišč ustrezati naložbam v ta zemljišča. Kmetijska proizvodnja na tem področju mora biti kar najbolj intenzivna.

9. člen

Melioracijska dela bodo končana predvidoma do 30. novembra 1987.

10. člen

Investitor del iz 2. člena tega odloka je ABC POMURKA TZ PANONKA Murska Sobota, temeljna zadruga organizacija Cankova, v okviru katere bo ustanovljena melioracijska skupnost za območje melioracije Ledava nad jezerom, katero bodo sestavljali kmeti — udeleženci — lastniki kmetijskih zemljišč v k. o. Juri, Večeslavci in Pertoča.

Sredstva za financiranje melioracijskih del so zagotovljena in bodo izločena na poseben račun pri KZ PANONKA TZO CANKOVA.

11. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah.

Številka: 324-6/87-11
 V M. Soboti, dne 28. maja 1987

Predsednik
 Skupščine občine M. Sobota
 Andrej GERENČER, l. r.

138

Na podlagi 3. točke 1. odstavka 3. člena in 4. odstavka 25. člena zakona o prekrških (Ur. list SRS, št. 25/83 in 42/85) in 160. in 165. člena statuta občine Murska Sobota (UO št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je Skupščina občine na seji družbenopolitičnega zbora, zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 28. 5. 1987 sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o javnem redu in miru v občini M. Sobota

1. člen

V odloku o javnem redu in miru v občini M. Sobota

(Uradne objave št. 29/79) se v 15. členu številka »50« nadomesti s številko »1000.«.

2. člen

V prvem odstavku 16. člena se številka »100« nadomesti s številko »2000.«.

V drugem odstavku se številka »200« nadomesti s številko »5000«, številka »2000« nadomesti s številko »30.000«, številka »100« nadomesti s številko »2000« in številka »500« nadomesti s številko »15.000«.

3. člen

V prvem odstavku 17. člena se številka »100« nadomesti s številko »2000«, številka »500« nadomesti s številko »10.000«.

V drugem odstavku se številka »300« nadomesti s številko »10.000«, številka »3.000« nadomesti s številko »50.000«, številka »200« nadomesti s številko »5000« in številka »1000« nadomesti s številko »15.000«.

4. člen

V prvem odstavku 18. člena se številka »200« nadomesti s številko »5000«, številka »500« nadomesti s številko »30.000«. V besedilu »9. točke 7. člena« se številka člena spremeni tako, da se pravilno glasi »9. točke 6. člena«.

V drugem odstavku se številka »400« nadomesti s številko »20.000«, številka »4.000« nadomesti s številko »100.000«, številka »300« nadomesti s številko »10.000« in številka »1.500« nadomesti s številko »40.000«.

5. člen

V prvem odstavku 19. člena se številka »200« nadomesti s številko »5.000«, številka »1.000« nadomesti s številko »50.000«.

V drugem odstavku se številka »1.000« nadomesti s številko »50.000«, številka »5.000« nadomesti s številko »150.000«, številka »500« nadomesti s številko »15.000« in številka »2.000« nadomesti s številko »50.000«.

6. člen

V prvem odstavku 20. člena se za besedilom »takoj« črta beseda »na«.

7. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 22-7/86-7

Murska Sobota, dne 28. 5. 1987

Predsednik
 Skupščine občine
 Murska Sobota
 Andrej GERENČER, l. r.

139

Na podlagi 3. točke 1. odstavka 1. člena in 4. odstavka 25. člena Zakona o prekrških (Ur. list SRS, št. 25/83 in 42/85) ter 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 28. 5. 1987, sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o ureditvi cestnega prometa v naseljih v občini Murska Sobota

1. člen

V odloku o ureditvi cestnega prometa v naseljih v občini Murska Sobota (Ur. objave, št. 1/83) se v 20. členu v 1. odstavku št. 30.000.— nadomesti s št. 300.000.— ter v 2. odstavku št. 400.— in 2.000.— s št. 1.000.— in 50.000.—.

2. člen

V 21. členu se št. 10.000.— nadomesti s št. 50.000.—.

3. člen

V 22. členu se št. 400.— nadomesti s št. 1.000.—, št. 2.000.— pa s št. 50.000.—.

4.
V 23. členu se št. 200.— nadomesti s št. 2.000.—.

5.
V 24. členu se št. 300.— nadomesti s št. 2.000.—.

6.
Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 34-5/87-4
M. Sobota, dne 28. 5. 1987

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

140

Na podlagi 3. točke 1. odstavka 3. člena in 4. odstavka 25. člena Zakona o prekrških (Ur. list SRS, št. 25/83 in 42/85) ter 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 28. 5. 1987, sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o nerazvrščenih prometnih površinah v občini Murska Sobota

1. člen

V odloku o nerazvrščenih prometnih površinah v občini Murska Sobota (Ur. objave, št. 25/85) se v 1. odstavku 18. člena št. 10.000.— nadomesti s št. 50.000.— ter v 3. odstavku št. 15.000.— s št. 300.000.—, št. 500.— s št. 1.000.— in št. 5.000.— s št. 50.000.—.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 34-6/87-4
M. Sobota, dne 28. 5. 1987

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

141

Na podlagi 3. točke 1. odstavka 3. člena in 4. odstavka 25. člena Zakona o prekrških (Ur. list SRS, št. 25/83 in 42/85) ter 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 28. 5. 1987, sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o tržnem redu na tržnici v M. Soboti

1. člen

V odloku o tržnem redu na tržnici v Murski Soboti (Ur. objave, št. 21/84) se v 1. odstavku 49. člena št. 20.000.— nadomesti s št. 300.000.—; v 2. odstavku se št. 500.— nadomesti s št. 1.000.— in št. 3.000.— s št. 50.000.— ter v 3. odstavku št. 500.— s št. 1.000.— in št. 3.000.— s št. 50.000.—.

2. člen

V 50. členu se št. 500.— nadomesti s št. 2.000.—.

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 330-2/87-4

M. Sobota, dne 28. 5. 1987

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

142

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84 in 37/85) ter 219. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 20/80 in 36/81) je Izvršni svet SO Murska Sobota na seji, dne 27. 5. 1987, sprejel

ODREDBO

o javni razgrnitvi ureditveno-zazidalnega načrta za zdraviliški kompleks v Moravskih toplicah

I.

Javno se razgrne osnutek ureditveno-zazidalnega načrta za zdraviliški kompleks v Moravskih toplicah, ki ga je pod št. 22/86-ZN/S v maju 1987 izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti.

II.

Osnutek ureditveno-zazidalnega načrta se razgrne v kompleksu zdravilišča Radenske v Moravskih toplicah v izlozbi zgradbe SO Murska Sobota (Titova cesta).

Javna razgrnitev traja 30 dni od dneva objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, organi in organizacije pismene pripombe k osnutku ureditveno-zazidalnega načrta Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti, Staneta Rozmana 5 ter Komiteju za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve občine Murska Sobota.

Številka: 351-8/87-4

M. Sobota, dne 27. 5. 1987

Predsednik
Izvršnega sveta SO M. Sobota
Janez ŠTOTL, l. r.

143

Na osnovi 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80, 36/81 in 4/86) in 622. člena Zakona o združenem delu (Ur. list SFRJ, št. 53/76) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 28. maja 1987 sprejela

SPREMEMBO SKLEPA o začasnih ukrepih družbenega varstva v »Slovenijales« DO Platana TOZD Lesna predelava in TOZD Ledava.

1. V Sklepu o začasnih ukrepih družbenega varstva v »Slovenijales« DO Platana, TOZD lesna predelava in TOZD Ledava (Uradne objave št. 2/87) se v tč. IV — začasni kolegijski organ »Slovenijales« DO Platana razreši tov. Etelka HORVAT-KORPIČ, mag. prava, N. Tesle 4 M. Sobota in na novo imenuje tov. Darinka PUŠENJAK, dipl. pravica, Lendavska 23 M. Sobota.

2. Sprememba sklepa velja s 1. 5. 1987 in se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 017-1/86-5

M. Sobota, dne 28. maja 1987

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

Ureditev Kolodvorske ulice

Komunalna skupnost občine Lendava namerava skupaj s krajevno skupnostjo nadaljevati s komunalno ureditvijo Kolodvorske ulice v Lendavi. Ker pa ima Republiška skupnost za ceste v programu rekonstrukcijo te ulice, si prizadevajo, da bi jo izvedli čimprej in takoj uredili pločnike, kolesarske steze, križišče in javno razsvetljavo.

Komunalna skupnost je v lanskem letu uredila javno razsvetljavo od Kobiljskega potoka do potoka Črnca, vse ostalo pa je odvisno od rekonstrukcije ceste.

J. Z.

Najboljši domačini

V Gradbišču so se pred kratkim zbrale na preizkusu znanja gasilsko-tehniške enote in ekipe prve medicinske pomoči z območja Krajevne skupnosti Tišina.

Najboljši so bili domačini, pred Murskimi Črnci in Bo-rejci. Domačini so prejeli prehodni pokal krajevne skupnosti.

—fk—

CEZANJEVCI

Srečanje z ostarelimi

Ostareli krajani Krajevne skupnosti Cezanjci so se pred koncem maja zbrali v osnovni šoli, kjer so jih sprejeli pionirji in mladinci osnovne šole, predstavniki RK in KS.

Ostareli krajani so se dobro počutili. Obujali so spomine na mladostne dni, iz njihovih grl pa je bilo slišati lepo slovensko pesem.

Lizika Rauter

PEČAROVCI

Tekmovanje koscev

Gasilci in mladina iz Pečarovca so pripravili tekmovanje v košnji. Sodelovalo je 12 koscev, med njimi ena ženska. Zmagal je Franc Zelko pred Aleksandrom Horvatom, Štefanom Kodilo in Kristino Celec.

Nove razglasne postaje

V vaseh Krajevne skupnosti Hotiza so postavili štiri lične plakadne table. Zavedajo se, da je v zdajšnjem času informativnost krajanov na prvem mestu. Ob tem naj dodamo, da imajo v vasi Hotiza že dalj časa tudi zvočno postajo.

J. Z.

Premajhna preventivna skrb

V soboto, 30. maja, popoldne so se v jedilnici Doma oskrbovancev v Rakičanu zbrali na redni letni skupščini člani štirih terapevtskih skupin zdravljenih alkoholikov pri murskosoboškem Zdravstvenem domu. Na srečanju so zdravniki in njihovi svojci ter terapevti ocenili enoletno obdobje delovanja in rezultate na področju abstinence od alkoholnih pijač. Ob tem pa so poslušali tudi predavanje dr. Korošča z naslovom Alkoholizem in spolnost.

Člani Koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu ter drugim oblikam zasvojenosti pri Občinski konferenci SZDL Mur-

ska Sobota so že pred dnevi uspešno ocenili dosedanje 15-letno organizirano delo na tem področju. Leta 1972 je bil v Murski Soboti organiziran prvi samostojni Klub zdravljenih alkoholikov, čez pet let pa se je vključil v okvir dejavnosti Zdravstvenega doma kot organizirana terapevtska skupina. Prostori so bili na voljo v Zdravstvenem domu, ki je poskrbel tudi za določitev zdravnikov-terapevtov v skupino ter za sodelovanje terapevtik-medicinskih sester. In tako se je ta dejavnost širila zadnjih 10 let. Sedaj obstajajo štiri terapevtske skupine pri soboškem Zdravstvenem domu s 85 zdravljenimi in 25

Brezhibno vozilo je varno vozilo

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Lendava je v sodelovanju z delavci Postaje milice Lendava in oddelka v Dobrovniku organiziral 27. maja preventivno akcijo Brezhibno vozilo je varno vozilo. Trajala je dve uri, in sicer na območju Lendave, Črenšovec, Turnišča in Dobrovniku. Namen akcije je bil preveriti opremljenost koles, koles z motorjem in motornih koles, ker je promet s temi vozili v tem obdobju najbolj gost.

Pregledanih je bilo 151 koles, 55 koles z motorjem in 4 motorna kolesa. Kar 83 kolesarjev ni imelo v redu opremljenih koles, med 42 kolesi z motorjem pa le eden. Od udeležencev v prometu takrat ni bil nihče kaznovan. Akcija je pokazala, da so imeli najbolj opremljena kolesa in ostala prometna sredstva na območju KS Turnišče.

A. S.

Pomladna preskušnja

V nedeljo, 24. maja, so pripravili v Čikeški vasi veliko preskušnjo gasilskotehničnih enot, enot civilne zaščite in ekip prve pomoči. Udeleženci iz devetih krajev so pokazali dobro mero usposobljenosti in pripravljenosti v vseh devetih disciplinah.

Najbolje so se izkazali tekmovalci iz Berkovec, Prosenjakovec in Pordasinec.

T. Balajc

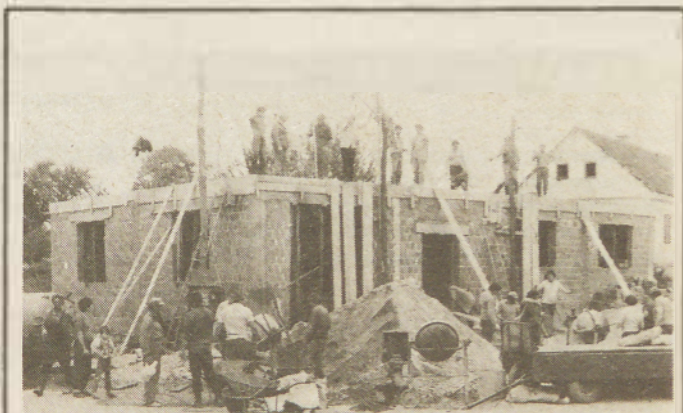
NORŠINCI PRI M. SOBOTI

Ureditev cest in okolja

V Noršincih pri Murski Soboti so tudi to pomlad uresničili nekatere najnujnejše komunalne naloge. Na vaške ceste so navozili in razgrnili precej gramoza, postopoma pa skrbijo tudi za lepši videz kraja. Med drugih so uredili okolico novega vaško-gasilskega doma in pravočasno zasadili 22 javorov. V delovni akciji je sodelovalo kar 28 vaščanov, predvsem mlajših.

Zdaj se zavzemajo, da bi z združenimi sredstvi čim prej asfaltirali preostali makadamski del ceste proti Murski Soboti.

-is-

Tako živahno je bilo zadnje majsko nedeljo na gradbišču novega vaško-gasilskega doma v Satahovcih. Za delo je prišlo kar 28 vaščanov. V novem domu bodo, poleg dvorane in garaže, tudi drugi prostori za vaške potrebe.

Foto: Janko Stolsnik

Ekološki problemi

Zadnje čase smo se začeli sicer pogosteje kot kdaj prej, pogovarjati o ekoloških pogojih v naravi. Ti postajajo vse hušji in slabši, nihče pa ne ukrene ničesar.

Spominjam se, da sem po končanem študiju dobila priložnost, ostati v »beli« (megleni in zadimljeni) Ljubljani, pa sem to možnost zavrnila s pripombo, da se vračam v zeleno Prekmurje, kjer človek s pljuči prosto zadaha. In kakšno je danes to zeleno Prekmurje?

Izsuševanje močvirij je nedvomno rodilo sadove, saj je dalo precej obdelovalnih površin. Temna plat medalje pa je, da smo s tem skoraj iztrebili ponos naše pokrajine — štrka, saj se nima s čim prehranjevati. Tudi če je sem ter tja kateri ostal, gnezda gotovo ni zvil na dimniku, kjer se kuži z oljem. Pa se je hiša s štrkovim gnezdom nekda tako ponosno šopirila...

Se hušje je stanje z lendavskimi potoki. V njih smo se še pred leti kopali, se ob njih sprehajali, bili nanje ponosni. Pa danes? Žalosten je pogled na Kobilski potok. Sredi struge vidite le ozek trak črno-sivo-zelene mase, ki naj bi predstavljala potok, pa je žal le kanalizacija. Struga sama pa je zarasla huje, kot je bilo prej zaraščeno močvirje. Skoraj isto velja za Ledavo in Črnec, nekoč najčistejši potok. In kam to vodi?

Kaj bomo torej zapustili otrokom in vnukom? Razvoj sicer pri naša določene koristi, vendar tudi neizmerno škodo, gledano dolgoročno. Ob pogledu na lendavske potoke in še kaj, kar je človeška roka v imenu razvoja uspešno uničila, popolnoma razumemo prizadevne borce za čisto okolje. V tako umazani vodi gotovo ni rib, ali pa so neuzitne. Odplake iz kanalizacije (celo brez čistilnih naprav) gotovo nimajo kaj iskati v vodi, ki je vir življenja. Kako dolgo bomo še uničevali okolje in rušili ravnovesje v naravi? Skrajni čas je, da od besed preidemo k dejanjem. Ohranimo naravo vsaj tako, kot je sedaj, oziroma jo poskusimo izboljšati.

MaH

prejeli smo

Ne poznam v dovoljšnji meri predpisov glede tega, kaj lahko zahteva prebivalec-lastnik na svojem zemljišču, da se ga zavaruje, kajti nisem pravnik. Gre pa za to, da živim od novembra leta 1986 v hiši na vogalu Tomšičeve in Žitne ulice. Sem torej »friški« prebivalec Tomšičevega naselja in kakor ostali prebivalci mesta M. Sobota želim imeti mir, čeprav smo v bližini Doma učencev ob Tomšičevi ulici. Glede zaščite — ograje okoli igrišča Doma učencev sem se pogovarjal s predsednikom Krajevne skupnosti, ki mi je povedal, da zaradi finančnih razlogov ni predvidena gradnja ograje okoli omenjenega objekta in me napotil, da naj se povežem z upravnikom Doma učencev.

Po telefonu sem se pogovarjal z upravnikom in ga vprašal, če imajo kaj v načrtu glede zaščite igrišča. Povedal mi je, da bi moral vedeti že ob nakupu parcele, da bomo bolj ogroženi od drugih in da bi krajevna skupnost te parcele morala prodajati po nižji ceni kot ostale prav zaradi »ogroženosti« s strani Doma učencev. Nadalje, vse hiše, ki so ob Tomšičevi in Žitni ulici, so normalno bolj na »udaru« žog kot vse ostale znotraj Tomšičevega naselja. Obrazložitev glede kupovanja parcel ne bi komentiral, bi pa samo še dodal, da mi je na koncu povedal, naj se obrnem na Krajevno skupnost in naj tam poskušam najti rešitev. Vsak komentar glede te izjave je odveč, kajti kot bumerang bi se moral vrniti nazaj tja, kjer sem že iskal odgovor na vprašanje. Menim le, da se dovolj javna uporaba igrišča, mora biti to igrišče zašči-

Spoštovano uredništvo

teno z ograjo, tako dolgo se ne bi smelo dati v uporabo. Dodal bi še, da sem sam za šport in se sam ukvarjam z njim, kolikor pač dopušča prosti čas in podpiram odpiranje športnih igrišč za javno rabo, kajti mladini se mora omogočiti športno udejstvovanje, toda z ustreznimi zaščitami.

Druga problematika, ki se prav tako nanaša na omenjeni Dom učencev, pa je v zvezi z ogrožanjem javnega mira. Kaj se je dogajalo 28. in 29. maja po polnoči je težko opisati, a bom poskušal. Vsakdo si želi miru, najbolj pa ponoči in še ob koncu tedna, ko rabiš počitek po celotnem delu. Mir naj bi torej bil nekje med 22. in 6. uro zjutraj. Kaj se dogaja med omenjenim delom dneva v naši okolici, bi želel na kratko opisati. Zaradi srečanja bratstva in enotnosti v G. Radgoni 5 polnih avtobusov mladine polni prostore Doma učencev. Prva skupina avtobusov se je vrnila okoli 24. ure in je pripeljala precej glasno mladino v dom. Druga skupina se je vrnila okoli 4. ure zjutraj in prepevala, kričeče zapuščala avtobuse, tako da sta se mi zbudila oba otroka. Starejšemu nisem vedel razložiti »rjovenja«, mali pa je še tako majhen, da se pomiri le, ko ga nosimo po sobi, saj je star šele 9 mesecev. Da o obremenitvi živcev nas malo starejših in vplivu na človeka in učinkovitosti pri delu niti ne govorim. Nekaj takega se ni zgodilo samo enkrat, ampak že večkrat; misliš si, no še to noč, pa se ne bo več dogajalo. Toda ni tako, vedno več je tega in vedno bolj občutljiv je človek na taka dejanja. Niti po telefonski urgenci ni nič pomagalo, da

bi se stanje izboljšalo, še kot zadnje pokličem milico, da bi ti morda oni pomagali, a ni bilo odziva. Glede prometne obremenitve sem za to območje že našel nov izraz »druga avtobusna postaja«, kajti koliko avtobusov se tukaj obrne in kje parkirajo avtomobile ob sobotah in nedeljah (ko imajo teritorialci tudi svoje vaje), bi si bilo vredno pogledati. Te ulice niso dimenzionirane za takšen promet, kajti zakrožitveni radij za križišče je samo za osebna in lahka tovorna vozila, a ne avtobuse, ki so dolgi prek 15 metrov in se obračajo. Za mirujoči promet pa naj se uredijo parkirišča (avtomobili parkirajo pred dovozom v garažo), kajti varna hoja in motorni promet iz vidika prometne varnosti tu nista zagotovljeni.

Iz razgovora s sosedi, ki jih muči ista problematika, sem ugotovil, da tudi sami ne vedo, kam naj se obrnejo, oni so že dalj časa tu in pravijo, da je vsako leto hušje in se še bojijo, kaj se bo dogajalo julija in avgusta, ko predvidevajo, da bodo Dom učencev napolnili z mladino, ki bo sodelovala na delovnih akcijah. Miličnikom je tudi prav čudno, da je iz tega okolja največ pritožb, pa se vseeno nič ne spremeni.

Ne bi želel vzbujati vroče krvi med nobenim od omenjenih občanov, želim bi samo zvedeti, ali res ne obstaja nikjer kdo, ki bi morda poskušal »napeto« stanje ublažiti, kajti bratstvo in enotnost se ne krepi s kričanjem in besnenjem zjutraj ob 4.00 in s steklenico v roki. Tibor Vorös, Tomšičeva ulica 17, Murska Sobota

ZA VSE ZARES DOBRE STVARI
POTREBUJEMO VELIKO ČASA.
MI SMO PRIČELI PRED 100 LETI

Topli montažni dimnik z gibljivimi samotnimi cevmi, odpornimi proti kislinam in ognju

KAKŠNE PROBLEME REŠUJE TO-MO-DI

Uporablja se za vse vrste kurjenja. To je naj-novejša konstrukcija dimnika s toplotnim učinkom ogrevanja zgornjega dela dimnika ob pomoči ogretyh sten in zraka.

Pri tem je kondenzacija vodnih par dimnih plinov pri izhodu iz dimnika zmanjšana na minimum.

Odpornost samotnih cevi proti kislinam in ognju zagotavlja, da bo ostal dimnik ob pojavu žveplene in žveplaste kisline nepoškodovan. Minimalna vleka je popolnoma zagotovljena s tem, ker je dimnik dodatno ogret po vsej svoji višini z lastnimi plini.

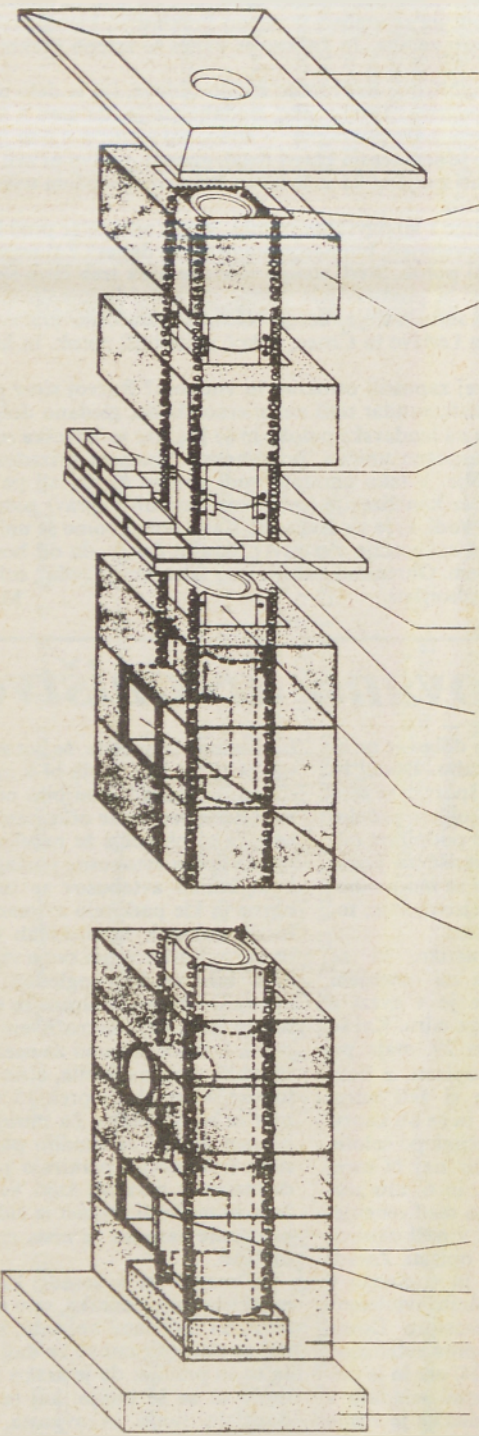
Konstrukcijsko so cevi povezane med seboj po vsej višini, s čimer je doseženo, da zaradi kakršnih koli dinamičnih in termičnih udarov ne more priti do negativnega vpliva sekundarnega zraka.

Po ustreznih tablicah in s praktičnimi izkušnjami se TO-MO-DI lahko uporablja kot zbirni dimnik z do 12 priključki na en dimnovod. Minimalne vrvi na robovih rebrih cevi omogočajo, da se cev dimnika termično giblje vodoravno in navpično.

Enostavna montaža omogoča, da dimnik TO-MO-DI gradijo tudi amaterji.

PRODAJA

KZ — Kmetovalec Ljutomer, trgovina Ključarovi, Lesnina Murska Sobota, Lesnina Maribor, Slovenijales Hoče.

Krovna plošča je širša za širino fasadne opeke in odkapnega roba

Mineralna ali steklena volna, s katero pri zadnji samotni cevi zapremo zračne komore

Zadnji zunanji blok, pri katerem se samotna cev popolnoma skriva tako, da od zgornjega roba cevi do zgornjega roba zunanjega bloka ostane po višini še 2-4 cm prostora

Mineralna ali steklena vrv se vstavi samo v vogalih zunanjih blokov tako, da jo centrično pritisnejo rebra samotnih cevi

Fasadna opeka se zida od konzolne plošče do konca dimnika

Žične sponke ali mehka žica, s katero cevi med seboj zvežemo

Konzolna plošča je za širino fasadne opeke večje dimenzije. Montira se pod streho v podstrešju.

Notranja samotna cev, katere se med seboj po višini v utor na utor veže s samotno malto ali kitom in najmanj dvakrat diagonalno žično sponko.

Zgornja dimna vratca za čiščenje dimnika.

Priključni element za kotel ali peč.

Odbojni blok.

Spodnja dimna vratca za čiščenje dimnika.

Prvi zunanji plašč.

Betonska podloga, katere izpolnjuje polovico višine prvega zunanjega plašča.

Potnikom Vestnikovega vlaka želimo prijetno počutje v Ljubljani!

Informacije in nasveti: Montažno industrijsko podjetje, Opekarska 13, Ljubljana
tel.: 061/212-011, 218-347
telex: 31 420 YUKIP

Bo v Slovenski vesi slovenščina izumrla?

IZ PORABJA

Ob cesti med Monoštro in Slovensko vesjo, ki pelje proti Sakalovcem oziroma Dolnjemu in Gornjemu Seniku, je v zadnjih letih zraslo toliko novih hiš, da se mesto in vas skorajda »držita za roke«. Uradno pa so ju itak združili pred štirimi leti, ko je Slovenska ves postala le monoštrski zaselek, torej del novega mesta na Madžarskem.

Na videz se stanje glede narodnostnega položaja v Slovenski vesi ni kaj dosti spremenilo. Vseeno pa bi lahko govorili o enem storjenem koraku nazaj, pa enem naprej. Uklinili so namreč tamkajšnje podružnično osnovno šolo, v kateri so poučevali ljudi slovenski jezik, sedaj pa bi meli v njej tudi dvojezični pouk. Resda vse to zdaj izvajajo na novi osnovni šoli v Monoštru, vendar le za tiste učence, ki se k narodnostnemu pouku posebej prijavijo, torej je uvedena podobna praksa, kot na Koroškem v Avstriji. Poleg tega se imajo učenci možnost vpisati tudi na staro šolo, kjer narodnostnega pouka sploh ni, če izvzamemo slovenski krožek, ki ga učenci lahko obiskujejo. Vendar zavoljo »čeejev« in »lahkojev« ni vse tako, kot bi si želeli tisti, ki jim ni vseeno, ali bodo mladi v Slovenski vesi znali govoriti slovensko ali ne. V

Ker je Slovenska ves uradno priključena k Monoštru, je to zdaj le ena izmed monoštrskih ulic (Rabátotfalusi utca). Na poslopje nekdanje osnovne šole, kjer imajo zdaj le še vrtec, se vsako pomlad vrnejo štorklje.

15 tisoč kvadratnih metrov asfalta

V lendavski občini se lahko pohvalijo, saj so asfaltirali skoraj vse občinske ceste. V tem mesecu bodo modernizirali dve cesti: 960 metrov dolg makadam med gornjim in dolnjim koncem Gornje Bistrice, kjer bodo položili črno maso v širini 5 metrov. Naložba bo stala 29 milijonov 445 tisoč dinarjev. Prav tako v juniju bodo asfaltirali 1050 metrov makadamske ceste skozi malopolanski zaselek Mačkovec, kjer bodo naredili 4 metre široko cestišče, stalo pa bo 25 milijonov 325 tisoč dinarjev. Asfalt pa se obeta, resda šele na jesen, tudi na 1645 kilometrov dolgi cesti med Veliko Polano in Žižki. Asfaltiranje 4 metre široke ceste bo stalo 37 milijonov 438 tisoč dinarjev. S cestnim podjetjem Maribor, tozdr Vzdrževanje Murska Sobota, je občinska cestna skupnost sklenila pogodbo za skupen znesek 85 milijonov dinarjev. Torej je investitor uspel, glede na večji obseg del, uveljaviti popust. Z razliko od prejšnjih let, ko je na območju lendavske občine precej cest asfaltiralo podjetje iz Varaždina, je bilo tokrat soboško cenejše. Ko bodo asfaltirali omejene cestne odseke, (skupaj bodo položili na treh območjih 15 tisoč 480 kvadratnih metrov asfalta), bo na območju lendavske občine ostalo le še 16 kilometrov občinskih makadamskih cest. Med nje »vrščajo tudi 2560 metrov dolgo cesto Benica—Petišovci, za katero bodo še letos skušali narediti gramozno podlago, asfaltiranje pa bo še malo počakalo, kajti cesto bo uporabljal tudi rudnik premoga, seveda če ga bodo »aktivirali«. Tedaj bo potrebno dobro ntrjeno cestišče in zato bo levi delež stroškov asfaltiranja prevzel upravljalec premogovnika.

S. Sobočan

naučijo slovensko, potem jim ne bo dobro šla madžarsčina.

— To seveda ne more biti res. Znano in dokazano je namreč, da se lahko otroci hkrati naučijo govoriti več jezikov, da to ne more škoditi, kvečjemu jim lahko koristi. Mislim torej, da starši ne delajo prav, ker se z otroki pogovarjajo v glavnem madžarsko.

»To se zdaj naenkrat ne da spremeniti. Mislim, da bi morali v vrtcih in v prvih dveh razredih osnovne šole uporabljati tudi stari slovenski jezik, kajti tedaj bi lahko otrokom pomagali tudi starši. Oni namreč knjižne slovenščine skoraj ne razumejo.«

— Kdo pa je vas naučil govoriti po domače?

Delovne prostore, kjer je zaposlen Laci Žampar, označujejo dvojezični napisi, kar je redek primer v Monoštru.

»Starši. Do petega leta starosti sem govoril v glavnem le slovensko. Potem pa sem se brez težav naučil tudi madžarsko. Kot je rekel moj dedek, človek je toliko vreden, kolikor reči zna. Pa to je res tako. Ker znam slovensko in madžarsko, sem se laže učil tudi nemško; če kam grem, se lahko povsod sporazumem.«

Mar te besede niso dovolj zgovorne, da bi bilo treba še kaj dodati? Morda to, da se kaže ob njih globlje zamisliti.

Jože GRAJ

Železne Dveri

Obnavljajo dvorec

Po poročilih, da se start dvorec v Železnih Dverih počasi podira, lahko povemo, da so začeli z obnovo. Predlog so sprožili v ljutomerski kulturni skupnosti, vendar pa dolgo niso našli investitorja. Denar, ki ga je ponujala in bila zmožna dati republiška kulturna skupnost, ni zadoštoval, zato so pomoč poiskali v združenem delu. Največji delež — 10 milijard bo prispeval sozd Slovin, 3 milijarde pa kulturna skupnost Slovenije in Ljutomer. Obnova je načrtovana za obdobje 3 let in bo etapna. V sedanjih bodo obnovili in utrdili ostrešje in druge uničene dele dvorca, prihodnje leto pa naj bi dvorec dokončno obnovili. Dela vodi Zavod za spomeniško varstvo iz Maribora, ko bo dvorec obnoven bodo v njem prostori za poslovno vinogradniško dejavnost. Vsaj v začetku ne bo odprtega tipa.

D. L.

Na območju občine Gornja Radgona je v desetih krajevnih skupnostih zaposlenih 6 tajnikov krajevnih skupnosti, 3 komunalni delavci ali čistilke ter računovodja. Vendar je uresničevanje obveznosti in pravic teh delavcev v krajevnih skupnostih različno

urejeno, zato bo potrebno le-to opredeliti s posebnim aktom — sporazumom, po potrebi spremeniti statut krajevnih skupnosti, natančno opisati dela in naloge ter določiti delovni čas, prav tako pa sproti spremljati kakovost njihovega dela.

»GASILSKI« POSEGI NA CESTAH NE VODIJO NIKAMOR!

Zadnjih šest let cest redno sploh ne popravljamo oziroma obnavljamo, popolnoma pa smo opustili investicijsko vzdrževanje. Takšno je mnenje enega od vodilnih strokovnjakov slovenske cestne skupnosti, ki ugotavlja, da se s kritičnim stanjem cest ubadajo tudi v drugih predelih Slovenije. Seveda pa v Pomurju ne moremo biti zadovoljni zgolj z ugotavljanjem neugodnega stanja, ker so problemi vzdrževanja in posodobitve cestnega omrežja vedno bolj pereči. O tem smo se pogovarjali z direktorjem tozda za vzdrževanje in varstvo cest mariborskega cestnega podjetja v Murski Soboti Ivanom Ipšom.

— Kakšna je vaša ocena trenutnega stanja na pomurskih cestah?

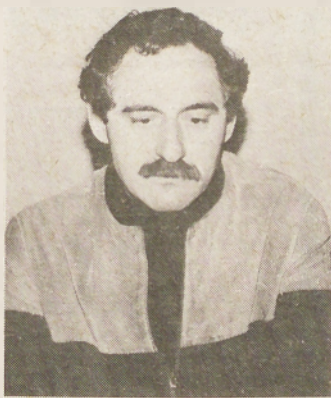
Ce pogledamo magistralno in regionalno cestno povezavo, lahko kaj kmalu ugotovimo, da je cesta med Mariborom in Lendavo, predvsem na odseku Radenci—Križevci—Ljutomer—Ormož, Gederovci—Cankova—Kuzma in Murska Sobota—Hodoš. V zelo slabem stanju so tudi lokalne ceste, predvsem tiste, ki še niso modernizirane ali so makadamske in je na njih zimsko vreme povzročilo velike posledice.

— Kje pa vidite pglavitne vzroke za tako kritično stanje?

Vzrokov za takšno stanje je več, pglavitni pa so trije. Najprej bi omenil nepravčasno obnovo asfalta, nato pa prepočasno posodobitev cest z makadamskim vozilcem. Predvsem gre za

lokalne, čeprav niso izvzete tudi nekatere regionalne ceste. Kot tretji vzrok pa so premajhna sredstva za vzdrževanje cest v Pomurju.

Naj navedem nekaj konkretnih primerov! Odsek magistralne ceste Maribor—Lendava je zgrajen pred več kot 25 leti in ni bilo pričakovati, da bo kos naraščajočemu prometu. Ugotavljamo, da ponekod sploh ni več asfalta, da se drobljenec kaže na površini, pojavlja pa se vedno več udarnih jam in drugih poškodb cestišča. Ta odsek magistralke bi morali obnoviti že zdavnaj, ker asfalt, kot vemo, zdrži približno 15 let. Naraščajočemu prometu pa ni kos tudi makadam, še zlasti, ko je 10 do 15 centimetrov tampona pomešano s podlago, ki ne vzdrži spomladanske vlage in se pojavijo poškodbe na cesti. Najbolj pereč je ta problem v soboški občini, kjer je od 479 kilometrov lokalnih cest modernizirana le okrog tretjina ali 155 kilometrov. S sedanjo dinamiko obnove cest, in si-

IVAN IPŠA — Direktor Tozda za vzdrževanje in varstvo cest mariborskega cestnega podjetja v Murski Soboti.

— Nekaj rešitev se gotovo ponuja tudi z boljšim razporejanjem sredstev amortizacije. Kaj menite o tem?

Magistralne in regionalne ceste so v pristojnosti republiške skupnosti za ceste, zato se denar v te namene zbira na republiški ravni. Ta denar se potem uporabi za posodobitev vozilšč po programu, ki je določen na skupščini skupnosti za ceste SR Slovenije. Ta amortizacija je 11 odstotkov od predpisane stopnje, ki je

15-odstotna. V Pomurju imamo zaradi slabega stanja cest, oziroma njihove nizke vrednosti dokaj nizek znesek amortizacije. Za lokalne ceste pa se amortizacija obračunava v občinskih skupnostih za ceste. Denarja pa, kot vemo, nikoli ni na pretek, zato se moramo marsikdaj lotevati »gasilskih« posegov na naših cestah, ki jih samo trenutno uredimo. Ni dovolj le »krpanje« cest, ki zdržijo le nekaj let, potem pa je zopet vse po starem. Očitno bodo potrebni korenitejši posegi, če ne želimo, da bo Pomurje še bolj odrezano od slovenskega cestnega križa.

— Potrebe na cestnem področju v Pomurju so gotovo velike. Kaj nameravate konkretno storiti za izboljšanje kritičnega stanja na naših cestah?

Ker je magistralna cestna mreža uničena in so nujne temeljite obnove, so potrebe vsekakor velike. Zlasti pa je kritično stanje na regionalnih cestah. V teku so razprave za zagotovitev denarja za obnovo ceste Križevci—Ljutomer. Poleg cestnih odsekov Murska Sobota—Gederovci, Renkovi—Gančani in Petanjci—Murska Sobota je to pomembni del cestnega omrežja v Pomurju. Za navedene odseke je Ljubljanska banka dala premoštitveni kredit. Drugače bi bila izvedba del na teh odsekih, za kar je republiška skupnost za ceste zagotovila 440 milijonov dinarjev, vprašljiva. V družbenopolitični skupnosti in medobčinski gospodarski zbornici si nekaj zadnjih let močno prizadevajo za boljše prometne povezave. Sedaj je v pripravi program obnove regionalnih in magistralnih cest, ki ga je prevzela MGZ za Pomurje. Ko bo usklajen v regiji, ga bomo predložili skupnosti za ceste SRS, ker želimo, da bi vsaj glavne smeri regionalne in magistralne cestne mreže obnovili v naslednjih petih letih.

DOMSKO VARSTVO

Prekrižanih rok

Brezmejne so razsežnosti lokalizma in zapiranja v občinske meje malega Pomurja. Nevoščljivost, ki ne ponuja roke za skupni napredek pomeni zastojanje v razvoju na raznih področjih življenja.

Pa bi tokrat osvetlili ali osvrknili en primer »občinske pripadnosti«. Gre namreč za dva doma, dom počitka v Lukavcih in dom oskrbovancev v Rakičanu. V lukavškem so predvsem varovanci, ki so duševno moteni ali prizadeti, v Rakičanu pa naj bi bili normalno se starajoči. Za tako delitev so se nekako sporazumeli, ko so gradili prizidek v Lukavcih in ga odprli v lanskem letu. Po tem bi lahko sklepali, da se bo vseeno vzpostavil regijski program domskega varstva in da bosta tako eden kot drugi dom postala res regijska, ne samo po delitvi varovancev. Pa še naprej domujeta vsak zase, sta bolj »občinska« kot regijska in tako nastopata tudi zunaj pomurskega prostora. Ta občinska »pripadnost« se najpogostje pokaže, ko je domu potrebno priznati in plačati stroške delovanja.

Tako eden kot drugi dom sta torej samostojna, prav tako se razvijata, ne da bi pri tem imela

v vidu potrebe po domskem varstvu v Pomurju za vse, ki so potrebni domskega varstva. Brez skupne strategije in vsakebi nastopata tudi v slovenskem prostoru, kjer pa naletita na zavračanje ali prelaganje. Tu mislimo predvsem na prizadevanje obeh domov, rakičanskega za prizidek in lukavškega za gradnjo novega oddelka v Ljutomeru za upoko-jence in normalno se starajoče, saj letos niso dobili odobrena sredstva iz sklada za gradnjo domov. Seveda ni mogoče reči, da bi ga, če bi domova nastopala z izdelanim programom domskega varstva v Pomurju, njun skupen nastop pa bi bil bolj opazen in močnejši.

Program domskega varstva za Pomurje pa ni nujno, da predpostavlja koncentracijo ene ali druge skupine ljudi, potrebne domskega varstva samo na dveh krajih ali dveh zgradbah.

Majda Horvat

OBNOVA REGIONALNE CESTE MURSKA SOBOTA—GEDEROVCI — Delavci tozda za vzdrževanje in varstvo cest iz Murske Sobotice so te dni opravljali dela pri obnovi te pomembne prometne povezave s sosednjo Avstrijo. Položili so novo asfaltno prevleko (fotografija je nastala v Rankovcih sredi prejšnjega tedna), ki bo omogočila varnejšo vožnjo do mejnega prehoda v Gederovcih. Foto: M. Jerše.

PREDSTAVLJAMO POMURSKA MLADINSKA NAGRAJENCA

Ob dnevu mladosti so v ljubljanskih Križankah petintridesetimi mladinskimi aktivistom in mentorjem podelili najvišja republiška priznanja za delo v ZSMS, zlate znake. Med dobitniki sta Maja Šeruga iz Murske Sobotice in Branko Jagrinec s Spodnjega Kamenščaka.

DOBER ZDRAVNIK HKRATI NE MORE BITI ŠE POLITIK?

Če bi vprašanje zastavili Maji Šerugi, zdravnici na internem oddelku soboške Splošne bolnišnice, bi odgovorila takole: »Dober zdravnik je lahko dober politik, če pa hočeš biti dober politik, ne moreš biti hkrati tudi dober zdravnik.« To je tudi vzrok, da je letošnja dobitnica zlatega znaka ZSMS v družbenopolitičnem življenju manj prisotna kot v času, ko je bila še resnično mladinska aktivistka, to je vse od leta 1974. Ob priznanjih je običaj, da novinarji zapišejo, kaj vse je dobitnik počel, da si ga je zaslužil. Maja Šeruga je bila v ZSMS dejavna na toliko področjih, da vseh niti naštetih ni mogoče, pa tudi sama se vsega več ne spomni. Drži pa, da je bila štirikrat na delovnih akcijah s sobo-

zacijo mladih največ. V tistem času je bilo veliko terenskega dela, mladim sedmošolcem je predavala o mladinski organizaciji in jih skušala informirati o delu te DPO. Kako motivirati mlade za delo v »njihovi« organizaciji, je bilo namreč že od nekdaj eno temeljnih vprašanj.

Problemov imajo mladi resnično dovolj. Vsekakor pa se po mnenju Maje Šeruga razlikujejo od kategorije do kategorije mladih. Sama se je namreč kot srednješolka največ srečevala z razpravami o usmerjenem izobraževanju, v času študija so bila temeljna vprašanja študentski standard in štipendije (mimogrede: ob štipendijah jo še danes muči vprašanje, kako neki v soboški občini podeljujejo štipendije za posebej nadarjene), zdaj, ko je doštudirala in se vrnila v rodno mesto, kjer dela kot zdrav-nica, pa najbolj občuti mačehovski odnos do mladih izobražen-cev (... »če bo ostalo tako, jih bo v Pomurju vedno manj, in ne obratno, kot si želimo«). Veliko težav je tudi v zdravstvu, sama ne more računati na stanovanje, osebni prejemki so majhni, tudi v primerjavi s kolegi iz drugih delov Slovenije. Skratka, Maja Šeruga ni strokovnjak, ki je zagledan vase in v svojo stroko. Prav zato, ker hodi po svetu z odprtimi očmi, je njen ustvarjalni naboj gotovo še netzkoriščen, (ali vsaj ne povsem). Priznanje za delo med mladimi bo zato gotovo tudi lepa spodbuda za nadaljnji trud. Morda za oboje: dobrega zdravnika in politika.

VEČ ZAUPANJA MLADINI

Branko Jagrinec je bil rojen pred 24 leti, torej je po letih, še bolj pa po dejanjih, pravi mladinec. Ta čas je šef vzdrževanja v ljutomerskem obratu Mariborske tekstilne tovarne. Po poklicu je strojni tehnik, trenutno pa ob delu študira tekstilno tehnologijo na mariborski Univerzi. Tudi njegov spisek »mladinskih dejavnosti« je dolg, omenimo pa udeležbo na delovni akciji Titovo Učice, kjer je bil leta 1985 namestnik komandanta brigade, predsedoval je mladinskim organizacijam v Spodnjem Kamenščaku in MTT-ju, je vodja komisije za družbenopolitično delo mladih delavcev.

Verjetno bo kar držala trditve, da vse te funkcije in bogata preteklost niso primarne za opredelitev, ali je Brankovo delo dobro ali slabo. Pomembnejša je vsebina, njegovi pogledi na reševanje »mladinskih« vprašanj, ki pa niso le to, ampak preraščajo v družbena. Prav v ljutomerski občinski konferenci se namreč lo-

mijo kopja, saj mladinci niso enotni. Ideje in njih uresničitev vidita dve skupini različno. Branko Jagrinec na tovrsten miselni razcep gleda trezno, po naši sodbi realno: za mladinsko organizacijo je to dobro, seveda ne absolutno, ampak le v določenem segmentu. To zato, ker se s tem dokazuje, da mladi mislijo. V isti sapi nagrajenec dodaja, da

je za takojšnje spremembe v pristopu do dela z mladimi, predvsem pa za spremembe v odnosu družbe do mladih. Pri tem se mu zdijo (in tudi so najpomembnejša) vprašanja v zvezi z zaposlovanjem, omogočanjem opravljanja pripravništva.

Vpliv mladine je pri nas premalo prisoten, uradni centri politične moči ji namenjajo premalo pozornosti. Iz tega sledi, da mladim ne zaupajo mnogih funkcij, ki bi jih lahko opravljali. Po drugi strani pa dobitnik zlatega znaka meni, da so nepravilnosti tudi v samem delu mladinske organizacije, ki je zaprt v preozek krog aktivistov. Razmere bi se dalo premagati s pogostejšo prisotnostjo na terenu, na sestankih osnovnih organizacij. Sicer pa je moč osnovne organizacije najbolj odvisna od nje same, interesa članstva do organiziranosti. Ponekod slednjega ni, v nekaterih primerih pa je kar množičen, saj prirejajo shode, razne prireditve. Še vedno pa ostaja v ljutomerski občini ena osrednjih težav mladinskih organizacij pomanjkanje lastnih prostorov.

Misli, strnjene v gornjem odstavku, v grobem in na kratko odlikujejo prepričanje Branka Jagrinca, letošnjega »republiškega mladinskega nagrajenca«. Gotovo so dokaz, da je po svojih močeh skušal prispevati k uveljavljanju ZSM. In to je že veliko!

Bojan Peček

ško brigado, velikokrat je delala v štabu akcije na Goričkem, dvakrat se je udeležila mednarodnega tabora na Švedskem, štiri leta je bila delegat republiške konference v zvezi, na medicinski fakulteti pa je sodelovala v komisijah za raziskovanje in mladinsko prostovoljno delo. Ob tako bogatem »institucionaliziranem« življenju bi se ji gotovo prav lahko zgodilo, da bi ostala v politiki. Vendar se je odločila za medicino, kjer je po njenem mnenju veliko podobnosti z delom pri družbeno-političnih organizacijah — pri obojem je namreč veliko stikov z ljudmi.

Maja Šeruga je bila nekaj časa vodja konference za vzgojo in izobraževanje pri občinski mladinski konferenci in zdi se ji, da je v tem času naredila za organi-

ZA VSE ZARES DOBRE STVARI
POTREBUJEMO VELIKO ČASA.
MI SMO PRIČELI PRED 100 LETI

Slab pri delu, močnejši pri besedah

V Vidmu ob Ščavnici so se skoraj mesec dni po prenosu rib iz Blaguškega jezera, sestali predstavniki ribiške družine Gornja Radgona, Vodnogospodarskega podjetja in občani tamkajšnje krajevne skupnosti. To vsekakor ni bil zadnji sestanek, saj bo potrebno še veliko sestankov in dogovarjanj o razgrnitnem ureditvenem načrtu jezera v njihovi krajevni skupnosti.

Vzrok tokratnega skupnega sestanka pa je bilo širjenje raznih govoric o nepravilnem in neodgovornem delu ribičev ribiške družine Gornja Radgona pri prenosu rib v Negovsko in druga jezera. Prav je, da krajanom ni vseeno, kaj se dogaja z naravnimi (čeprav je jezero akumulacijsko) dobrinami v njihovem kraju. Njihove obtožbe so bile delno upravičene, saj bi ribiči res morali predčasno obvestiti ne le vodstvo krajevne skupnosti, temveč vse občane o nameravanem delu, skrbeti za večji red in disciplino ter kaznovati tiste, ki tega niso upoštevali (okrog 70 ribičev je v resnici garalo vso soboto, po navadi pa je tako, da posamezniki s svojimi nepremišljenimi dejanji mečejo slabo luč na vse člane ribiške družine). Zaradi napake pri zapornici je poginilo nekoliko več ribjega zarodka, kot pa je to normalno pri izpustitvi vode iz jezera, prav gotovo pa ga ni bilo »na tonek«, kakor pretiravajo nekateri (ki pa jih sploh ni bilo pri praznjenju jezera).

Kdo ve, če ni krap, ki ga nedeljska ribiča s težavo jemljejo iz mreže, prej plaval po Blaguškem jezeru. Življenje ob ponovno polnem Negovskem jezeru se je spet obudilo. Obljubljeni je, da bo spet tako ali še bolje urejeno kot nekoč. Sedaj stojijo sredi vode le žalostni ostanki turističnega razcveta Negovskega jezera, ki je zaradi malomarnosti povsem zamrlo, dokler niso končno za tri leta izpustili vode. Jezero z obnovljenim nasipom sedaj čaka na vzdrževalce — uničevalcev je namreč vedno dovolj.

Dejstvo je, da je jezero sedaj prazno, ribe so prenesli. Območna vodna skupnost bo zagotovila denar za obnovo nasipa in čiščenje dna jezera, prav tako pa so za prihodnje leto zagotovljene

večje količine ribjega zaroda. Vso pozornost je potrebno sedaj posvetiti čimprejšnji obnovi in ureditvenemu načrtu.

Bernarda Peček

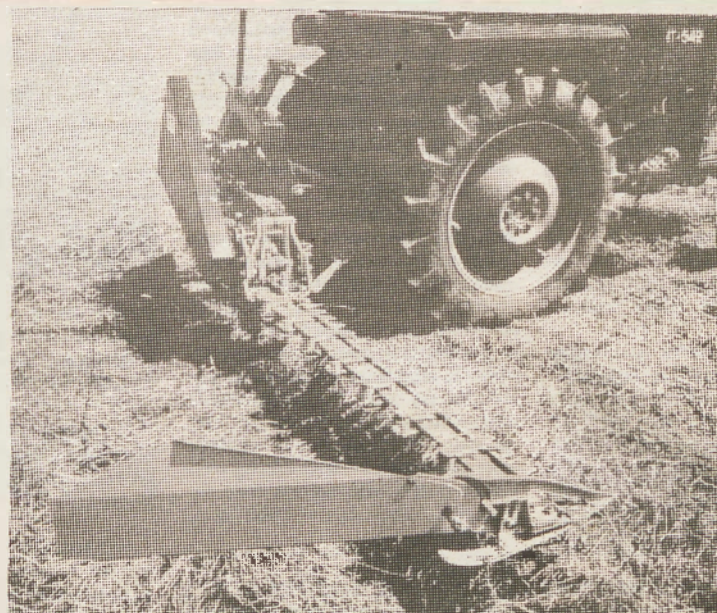

**POTNIKOM VESTNIKOVEGA VLAKA
ŽELIMO PRIJETNO VOŽNJO!
DOBRODOŠLI V LJUBLJANI!**

**PIVOVARNA UNION
LJUBLJANA**

**Traktorska kosilnica z dvojnimi rezilom
tip 2-1600 SCT**

- kosilni greben ima dva gibliva noža,
- ta brezprstni sistem omogoča hitrost vožnje med delom, po želji tudi 15 km/h, kolikor to dopušča teren,
- 1 ha površine pokosi v 40 do 45 minutah,
- izdelana je iz najkakovostnejših domačih materialov, kar je jamstvo za dolgo delovno dobo,
- dolžina kosilnega grebena — 160 cm,
- pogon kosilnega grebena je preko kardanske gredi ali s hidromotorjem.

Za vse informacije se javite pisno ali po telefonu na SCT — tozd PKM BREŽICE, Krška vas, tel.: 068/61 092. Informacije in prodaja tudi AGROTEHNIKA Ljubljana, Tržaška 132, tel.: 061/268 341, njene poslovalnice in vse kmetijske zadruge.

SCT
n. soč. o., ljubljana, titova 38

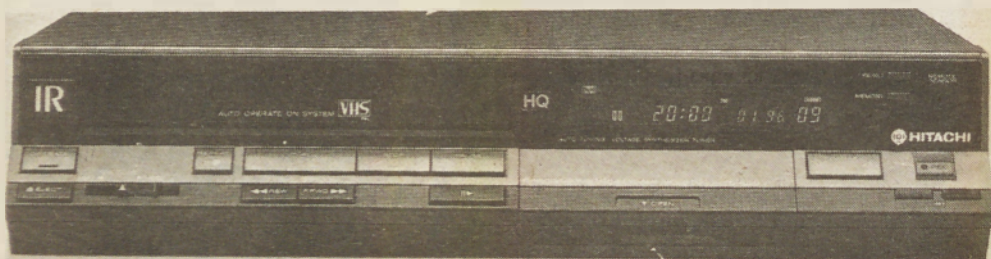
**TOZD PROIZVODNJA KMETIJSKE MEHANIZACIJE
BREŽICE**
08250 BREŽICE, KRŠKA VAS 34 b
tel.: 068/61 092 ali 61 402
telex: Yu sct sti 31753

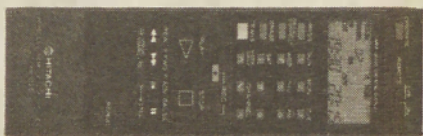
**emona commerce
tozd globus**

— SEKTOR ZASTOPSTEV

61001 Ljubljana, Šmartinska 130, Slovenija, Jugoslavija

VT — 110/VT — 120

HITACHI
Hamburg, ZRN
— tv sprejemniki
— hi-fi
— video oprema s priborom
— prenosni stereo radiokasetofoni
— mikrovalovne pečice
— slušalke, mikrofoni, audio kasete

**ODSLEJ KONSIGNACIJSKA PRODAJA TUDI PRI LESNINI V
HOČAH PRI MARIBORU. Tel.: (062) 304 697**

**Konsignacijska prodaja: Titova 21, Ljubljana,
tel. (061) 324 786 in 326 677**

NORDMENDE

NORDMENDE
Bremen, ZRN

- tv sprejemniki
- hi-fi
- video oprema s priborom
- prenosni stereo radiokasetofoni
- walkmani

**ODSLEJ KONSIGNACIJSKA
PRODAJA TUDI PRI
LESNINI V HOČAH PRI MA-
RIBORU. Tel.: (062) 304 697**

**Konsignacijska prodaja: Trg revolucije 1, podhod Maximarketa,
tel. (061) 219 107, Ljubljana**